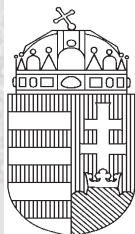

HÍRKÖZLÉSI ÉRTESEÍTŐ

A NEMZETI HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség:
1015 Budapest, Ostrom u. 23–25.
Telefon: 457-7283
E-mail: hirkozlesi.ertesito@nhh.hu

Megjelenik
havonta

Ára: 567 Ft

FELHÍVÁS!

Felhívjuk tisztelt Előfizetőink figyelmét az értesítő utolsó oldalán közzétett tájékoztatóra és a 2008. évi előfizetési árainkra

TARTALOM

	oldal		oldal
II. FŐRÉSZ: Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa			
Határozatok			
DH-26962-6/2007. számú, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával tárgyban hozott határozat	930	hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet	980
DH-26951-5/2007. számú, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával tárgyban hozott határozat	938	DH-25731-6/2007. számú, a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet	982
DH-28309-4/2007. számú, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával tárgyban hozott határozat	946	DH-25738-6/2007. számú, a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet	984
DH-26963-8/2007. számú, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával tárgyban hozott határozat	952	DH-25733-6/2007. számú, az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet	985
DH-27115-5/2007. számú, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával tárgyban hozott határozat	959	DH-23562-7/2007. számú, a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet	987
DH-27246-6/2007. számú, nagykereskedelmi szolgáltatások díjának meghatározása új kiskereskedelmi szolgáltatások bevezetése esetén (Magyar Telekom) tárgyban hozott határozat	966	DH-25735-6/2007. számú, a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet	988
DH-23665-8/2007. számú, a Magyar Telekom Nyrt. 2006. évi elkülönítetten vezetett számviteli szétválasztási kimutatásának (mobil szolgáltatások üzletág) jóváhagyására irányuló eljárás tárgyban hozott határozat	970	DH-10948-2/2007. számú, piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (7. számú piac) tárgyában hozott határozat-tervezet	990
DH-23669-8/2007. számú, a Magyar Telekom Nyrt. 2006. évi elkülönítetten vezetett számviteli szétválasztási kimutatásának (vezetékes üzletág) jóváhagyására irányuló eljárás ügyében hozott határozat	971	DH-10904-2/2007. számú, piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (13. számú piac) tárgyában hozott határozat-tervezet	1028
DH-23194-5/2007. számú, az Emitel Távközlési Zrt. 2006. évi elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat	972	DH-10903-2/2007. számú, piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (14. számú piac) tárgyában hozott határozat-tervezet	1067
Határozat-tervezetek			
DH-25739-6/2007. számú, a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyban hozott határozat-tervezet	974	III. FŐRÉSZ: Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala	
DH-25740-6/2007. számú, a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyban hozott határozat-tervezet	976	Az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási szakértők adatai	1090
DH-25741-6/2007. számú, az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyban hozott határozat-tervezet)	977	Tájékoztató a piacfelügyeleti eljárásokban a Nemzeti Hírközlési Hatóság által hozott és a hatóság honlapján 2007. szeptember hónapban közzétett érdemi határozatokról	1090
DH-23486-8/2007. számú, a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyban hozott határozat-tervezet	979	Tájékoztató a távközlési szolgáltatások bejelentése nyilvántartásba való bejegyzések tényéről	1093
DH-25742-7/2007. számú, a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam		Tájékoztató a távközlési szolgáltatások nyilvántartásból való törlések tényéről	1093
		V. FŐRÉSZ: Egyéb információk, tájékoztatók	
		A Nemzeti Hírközlési Hatóság elérhetősége	1095

II. FŐRÉS Z: Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa

Határozatok

DH-26962-6/2007. számú, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával tárgyban hozott határozat

* A határozatban üzleti titkókként megjelölt adatok a DH-26962-5 /2007. sz. határozatban szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-26962-6/2007.

Tárgy: Az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) a *Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság* (1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; eg.: 01-10-041928) (a továbbiakban: *Magyar Telekom vagy Kötelezett*) által alkalmazható, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás legmagasabb árát, valamint a kiskereskedelmi szélessávú DSL szolgáltatás nyújtása során a különböző szélessávú hozzáférés típusok tekintetében alkalmazott átlagos kiskereskedelmi ár és a társszolgáltatók számára nyújtott IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás nagykereskedelmi ára közötti különbség (árrés) mértékét az alábbiak szerint állapítja meg:

Havi díjak (nettó Ft):

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát (GB)	Elkötelezettség	Árrés*	Megállapított nagykereskedelmi ár nettó Ft
Egyéni	1 024	1,38	nincs		4 647
Egyéni	1 024	1,38	1 éves		2 174
Egyéni	1 024	nincs	nincs		6 307
Egyéni	1 024	nincs	1 éves		3 147
Egyéni	4 480	0	1 éves		4 029
Egyéni	4 480	7,38	nincs		10 129
Egyéni	4 480	nincs	nincs		7 874
Egyéni	4 480	nincs	1 éves		4 670
Egyéni	8 096	0	1 éves		4 903
Egyéni	8 096	6	nincs		8 494
Egyéni	8 096	nincs	nincs		9 326
Egyéni	8 096	nincs	1 éves		5 790
Egyéni	8 096	nincs	2 éves		6 583
Üzleti	1 024	nincs	nincs		14 502
Üzleti	1 024	nincs	1 éves		4 345
Üzleti	1 024	nincs	2 éves		4 432
Üzleti	4 480	nincs	nincs		10 733
Üzleti	4 480	nincs	1 éves		6 178
Üzleti	4 480	nincs	2 éves		6 213
Üzleti	8 096	nincs	nincs		16 857
Üzleti	8 096	nincs	1 éves		8 373

Üzleti	8 096	nincs	2 éves		8 728
Üzleti	18 432	nincs	nincs		58 496
Üzleti	18 432	nincs	1 éves		14 922
Üzleti	18 432	nincs	2 éves		22 496

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Az árrés a szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli fajlagos költségének és a nagykereskedelmi értékesítés fajlagos költségének a különbsége.

A megállapított nagykereskedelmi ár alapértelmezésben a Kötelezett által a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető havi díj legmagasabb mértéke.

A forgalomfüggő szolgáltatások esetén a nagykereskedelmi szolgáltatás megállapított ára alapértelmezésben annyi forgalmat foglal magában, mint amennyit az ármegállapítás alapjául szolgáló szolgáltatás, ezt az értéket a fenti táblázat „Forgalmi korlát (GB)” oszlopában szereplő érték mutatja. A forgalomfüggetlen hozzáféréseknél a „nincs” jelzés szerepel.

Abban az esetben, ha a forgalomfüggő nagykereskedelmi szolgáltatás ezen határozatban szereplő megállapított ára a korábbi nagykereskedelmi minimum ár alapján határozódott meg, ott a fenti táblázatban 0 GB forgalmi korlát szerepel, és a forgalom-korlátos nagykereskedelmi szolgáltatás struktúrája változatlan a korábbi nagykereskedelmi szolgáltatás struktúrájához képest, azaz a forgalomfüggő nagykereskedelmi hozzáférési díj nem foglal magában forgalmat, a nagykereskedelmi forgalmi díj pedig megegyezik az ármegállapítás alapjául szolgáló időszakban alkalmazott legalacsonyabb forgalmi díjjal, melynek értéke a beadott adatoknak megfelelően 64,8 Ft/GB.

Amennyiben a forgalomfüggő nagykereskedelmi szolgáltatás megállapított ára a kötelezett kiskereskedelmi átlagára alapján lett meghatározva, ott a fenti táblázat „Forgalmi korlát (GB)” oszlopában 0 GB-tól eltérő érték szerepel, amely az ármegállapítás alapjául szolgáló kiskereskedelmi hozzáférésekben foglalt adatforgalom. A megállapított nagykereskedelmi ár ezt az adatforgalmat tartalmazza.

A többletforgalom után számított nagykereskedelmi díj nem haladhatja meg az ármegállapítás alapjául szolgáló kiskereskedelmi szolgáltatásban alkalmazott (nettó) többletforgalmi díjat.

A kötelezett szolgáltató ezen típusú nagykereskedelmi szolgáltatás-nyújtási kötelezettségnek úgy is megfelelhet, hogy a nagykereskedelmi szolgáltatás maga 0 GB forgalmat foglal magában, és a nagykereskedelmi díj egy forgalmi díjemet is tartalmaz. Ebben az esetben a nagykereskedelmi forgalmi díjat a kötelezett szolgáltató úgy köteles meghatározni, hogy az ne haladja meg az ármegállapítás alapjául szolgáló kiskereskedelmi szolgáltatásban alkalmazott (nettó) többletforgalmi díjat, és a kiskereskedelmi forgalomkorlátos csomagban foglalt forgalommal együtt számított havi nagykereskedelmi szolgáltatási ár a jogosult szolgáltatóra nézve ne legyen kedvezőtlenebb, mint a retail minus alapon számított, kiskereskedelmi szolgáltatással megegyező forgalmat tartalmazó, fenti táblázatban meghatározott díj.

Egyszeri díjak – hálózat végződtető berendezéssel:

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát (GB)	Elkötelezettség	Megállapított nagykereskedelmi ár nettó Ft
Egyéni	4 480	nincs	1 éves	10 156
Egyéni	4 480	nincs	nincs	15 917
Egyéni	8 096	nincs	1 éves	8 000
Egyéni	8 096	nincs	nincs	15 917
Üzleti	1 024	nincs	1 éves	8 000
Üzleti	1 024	nincs	2 éves	8 860
Üzleti	1 024	nincs	nincs	32 261
Üzleti	4 480	nincs	1 éves	8 000
Üzleti	4 480	nincs	2 éves	7 057
Üzleti	4 480	nincs	nincs	12 820
Üzleti	8 096	nincs	1 éves	8 000
Üzleti	8 096	nincs	2 éves	6 780
Üzleti	8 096	nincs	nincs	34 433

Üzleti	18 432	nincs	1 éves	16 042
Üzleti	18 432	nincs	2 éves	0
Üzleti	18 432	nincs	nincs	102 880

Egyszeri díjak – hálózat végződtető berendezés nélkül:

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát (GB)	Elkötelezettség	Megállapított nagykereskedelmi ár nettó Ft
Egyéni	1 024	1,38	1 éves	0
Egyéni	1 024	1,38	nincs	8 250
Egyéni	1 024	nincs	1 éves	149
Egyéni	1 024	nincs	nincs	8 269
Egyéni	4 480	0	1 éves	42
Egyéni	4 480	7,38	nincs	8 250
Egyéni	4 480	nincs	1 éves	0
Egyéni	4 480	nincs	nincs	8 250
Egyéni	8 096	0	1 éves	0
Egyéni	8 096	6	nincs	8 250
Egyéni	8 096	nincs	1 éves	0
Egyéni	8 096	nincs	2 éves	0
Egyéni	8 096	nincs	nincs	8 250

A megállapított – a táblázatokban szereplő – nagykereskedelmi ár a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető egyszeri díj legmagasabb mértéke.

A Magyar Telekom az országos szintű bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által meghatározott értéknél alacsonyabbat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő elbánás elvének megfelelően a lényegét tekintve azonos feltételek teljesülése esetén valamennyi igénybevevő szolgáltatónak az alacsonyabb áron kell nyújtania e szolgáltatást.

A kötelezett szolgáltató az egyenlő elbánás elvét betartva, indokolt esetben a jogosult szolgáltató partnerekkel szemben a havi díjakat illetően alkalmazhat sávós (a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított) díjkedvezményeket. Ezek a díjkedvezmények egyik esetben sem lehetnek olyanok, hogy a legkedvezőbb nagykereskedelmi ár csak egy-, illetve kevés számú jogosult szolgáltató számára legyen elérhető.

A nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos, tehát egy nagykereskedelmi DSL végpontra jutó költségei a kötelezett szolgáltatónál függhetnek a jogosult szolgáltató által igénybe vett nagykereskedelmi szolgáltatás volumenétől. A kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós díjak közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) különbséget tükrözhetik.

Sávós kedvezmények alkalmazása esetén, amennyiben a jelen határozatban foglalt nagykereskedelmi ár az ármegállapítás alapjául szolgáló időszak nagykereskedelmi minimum ára alapján határozódott meg és a Kötelezett az adott időszakban is sávós-, azaz a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított díjkedvezményeket alkalmazott, úgy a jelen határozatban szereplő nagykereskedelmi ár az adott (legnagyobb kedvezményű) sávnak megfelelő maximum árként értelmezendő. Ennek megfelelően a Kötelezett szolgáltató az adott sávhoz tartozó minimális nagykereskedelmi végpontszámot el nem érő szolgáltatók esetén alkalmazhat a jelen határozatban szereplő nagykereskedelmi árnál magasabb árat is, de az alkalmazott sávós díjak közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) különbséget tükrözhetik.

Az alkalmazott sávós kedvezmények mértékét a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyilvánoságra hozatalakor köteles közzé tenni.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság a Kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós kedvezmények alapján kialakított árrendszer fenti szempontoknak való megfelelését piacfelügyeleti eljárás keretében ellenőrzi.

Az ármegállapítás alapjául szolgáló időszak nagykereskedelmi minimum ára alapján megállapított árú hozzáférések a következők:

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát (GB)	Elkötelezettség
Egyéni	4 480	0	1 éves
Egyéni	8 096	0	1 éves
Egyéni	8 096	nincs	1 éves
Üzleti	1 024	nincs	1 éves
Üzleti	4 480	nincs	1 éves
Üzleti	8 096	nincs	1 éves
Üzleti	18 432	nincs	1 éves

A Magyar Telekom a jelen határozatnak megfelelően megállapított díjat az új szerződésekre jelen határozat kézbesítésétől köteles alkalmazni. A korábban megkötött hűségnyilatkozatos (azaz rögzített idejű elkötelezettséget és ezzel valamilyen kedvezményt tartalmazó) szerződéseket ezen ármegállapító határozat a hűségnyilatkozat hatálya alatt nem érinti, a hűségnyilatkozat lejártá után, a szerződés meghosszabbításakor - értve ezalatt az elkötelezettségi időszak és a vele járó kedvezmény végét követően a szerződés egyszerű továbbélését is – viszont igen.

Amennyiben a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásán belül, az eladás ösztönzése érdekében (például a saját kiskereskedelmi szolgáltatási akcióival párhuzamosan) értékesítési akciókat hirdet, úgy a jelen határozatban foglalt, az egyes nagykereskedelmi szolgáltatástípusokhoz tartozó maximum áraknak (kiegészítve az esetleg alkalmazandó sávós kedvezményekkel) minden egyes jogosult szolgáltató esetén a következő ármegállapító határozatig tartó időszakra vonatkozóan számított nagykereskedelmi átlagárakra vonatkozóan kell érvényesülniük.

A nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított sávós díjkezdmények rendszerét, azok összes feltételét nyilvánosságra kell hozni a nagykereskedelmi akciók esetén is.

Az átlagár számítás módszertana ebben az esetben is megegyezik a Kötelezett számára a DH-664-180/2005.számú határozat (JPE határozat) V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott átlagár számítási módszertannal.

A Kötelezett szolgáltató a hozzáférési kötelezettség kapcsán, de kizárólag az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit jogosult az igénybe vevő szolgáltatókkal megtéríttetni.

A kötelezett szolgáltatók ugyanakkor kizárólag csak az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit téríttetheti meg. Amennyiben az adott szolgáltatás elemre – illetve, azzal ekvivalens szolgáltatásra – a kötelezett szolgáltatónak saját kiskereskedelmi szolgáltatásához is szüksége van, akkor annak a jogosult szolgáltatókkal történő megtéríttetése nem indokolt. Nem számítható fel külön díj azon szolgáltatás elemek költségei után sem, amelyek az ármegállapító határozat meghozatala során a releváns nagykereskedelmi költségek között már figyelembe vételre kerültek.

A nagykereskedelmi szolgáltatás feltételeinek nyilvánosságra hozatala során minden, a jogosult szolgáltatókkal szemben a szolgáltatás igénybe vétele kapcsán érvényesíteni szándékozott díjjelem árát a kötelezett szolgáltatónak nyilvánosságra kell hoznia.

Amennyiben a Kötelezett jelen határozat kihirdetését követően sávszélesség migrációt hajt végre, úgy az új sávszélességekre is vonatkozik a kapcsolódó eredeti sávszélességekre meghatározott maximális nagykereskedelmi ár.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához három példányban benyújtott, a Fővárosi Bíróságnak címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról is, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását.

A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Tanács az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 14. § (1) c., pontja alapján a 10.§ f., pontjában meghatározott hatáskörében, az *Eht.* 52.-55. §-ai szerinti eljárásában a 12. számú, „*nagykereskedelmi szélessávú hozzáférési szolgáltatás*” elnevezésű piacon a DH-664-180/2005. számú határozatában (a továbbiakban: *Határozat, piacelemzési határozat, JPE határozat*) a Magyar Telekomot jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította.

A Határozat rendelkező részének V. számú mellékletében a Tanács az *Eht.* 108. § (1) bekezdés b., pontjában biztosított jogkörével élve, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra a nagykereskedelmi piacon kiszabható kötele-

zetségek, a költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség keretében kötelezte a Magyar Telekomot, hogy az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatást a Határozat szerinti kiskereskedelmi árból származtatott díjképzési módszer (a továbbiakban: *retail minus*) alkalmazásával kialakított díj ellenében nyújtsa.

A Határozat V. melléklet 2. V. pontjában írt rendelkezés alapján a szolgáltató köteles számításait a rendszeres felülvizsgálat érdekében 2007. január 1. és 2007. június 30. közötti időszak adataira vonatkozóan elvégezni és ennek eredményét, az ezzel kapcsolatos számításait, a számítás alapjául szolgáló adatokat 2007. augusztus 1-ig a Tanács számára benyújtani.

A Kötelezett ezen kötelezettségnek nyomtatott és elektronikus formában benyújtott adatszolgáltatásával tett eleget.

A Tanács a Kötelezett által szolgáltatott adatokat és számításokat áttekintette és az Eht. 14. § (1) c., pontja alapján a 10. § g., pontjában biztosított hatáskörében eljárva, a Magyar Telekom által alkalmazandó országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díját a rendelkező rész szerinti mértékben állapította meg, az alábbi indokok alapján:

A Tanács Határozatának V. számú mellékletében meghatározta, hogy a Magyar Telekom által benyújtott adatok, valamint a Határozat V. mellékletében foglalt egyéb szempontok alapján fogja megállapítani a Kötelezett által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás maximális ellenértékét a Kötelezett, illetve az általa irányított kiskereskedelmi szolgáltató tényleges átlagos kiskereskedelmi értékesítési ára és egy a Tanács által meghatározott mérték (árrés) különbségeként.

Rögzítette továbbá, hogy a Magyar Telekom az országos szintű bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által meghatározott nagykereskedelmi árnál alacsonyabb árat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő elbánás elvének megfelelően a lényegét tekintve azonos feltételek teljesülése esetén valamennyi igénybevevő szolgáltatónak alacsonyabb áron kell nyújtania e szolgáltatást.

A Kötelezett által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás rendelkező részben meghatározott maximális ellenértékét a Tanács a Határozat V. számú mellékletében foglaltak szerint a kötelezett szolgáltató tényleges átlagos kiskereskedelmi értékesítési ára (Ci) és egy a Tanács által meghatározott mérték (minus: Zi) különbségeként állapította meg. A retail minus ármeghatározás képlete, azaz a nagykereskedelmi ár képlete tehát a következő: $Ni = Ci - Zi$ volt.

A Tanács az árrés (Zi) meghatározásakor alapvetően a kötelezett szolgáltató releváns kis- és nagykereskedelmi költségeit vette figyelembe, mégpedig úgy, hogy a releváns fajlagos kiskereskedelmi költségek (Ei) az árrés mértékét növelték, a releváns fajlagos nagykereskedelmi költségek (Fi) az árrés mértékét csökkentették. Azaz $Zi = Ei - Fi$ volt.

A Tanács a Kötelezett által benyújtott adatok értékelése és az alkalmazható legmagasabb nagykereskedelmi ár értékének megállapítása során a következő módon járt el:

Kiskereskedelmi (végfelhasználók számára nyújtott) szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjak

A Tanács megállapította, hogy a benyújtott számítások megfeleltek a Határozat V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott követelményeknek. A Tanács ezért a díjszámítást elfogadta a lenti összefoglaló táblázatokban foglaltaknak megfelelően, ahol a kiskereskedelmi átlagár a Kötelezett által a kiskereskedelmi szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott havi, illetve egyszeri díjak átlagos értéke. A havi kiskereskedelmi átlagár a forgalomfüggő díjazású kiskereskedelmi hozzáférések esetében tartalmazza a havi díjak mellett az időszak során kiszámlázott forgalmi díjak átlagos értékét is.

Azoknak a hozzáféréseknek az esetében, amelyeknél a beadvány tárgyát képező időszakban nem történt értékesítés, a Tanács kiskereskedelmi átlagárként a havi díjak esetében az időszakra vonatkozó tisztított listaárat, az egyszeri díjak esetében az időszakra vonatkozó listaárat vette figyelembe, a Kötelezett által megadott adatok alapján.

A Kötelezett az egyszeri díjakat tekintve mind nagykereskedelmi, mind kiskereskedelmi kínálatában eltérő kedvezményeket alkalmazott a hálózat végződtető berendezéssel, illetve hálózat végződtető berendezés nélkül (más néven „szereld magad” konstrukcióban) biztosított hozzáférésekre, így azok kiskereskedelmi átlagára eltér. Ezért a két hozzáférés típust az egyszeri díjak meghatározása során szükséges volt külön kezelni. A Kötelezett a havi díjakat illetően nem alkalmazott eltérő árakat a két hozzáférés típusra.

A társzolgáltatók számára nyújtott szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjak

A nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjakat a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének II. pontjában foglaltaknak megfelelően alakította ki, így azokat a Tanács elfogadta.

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségei, a nagykereskedelmi értékesítés költségei

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás, országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségei

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségeit a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltaknak megfelelően határozta meg, ezeket a Tanács elfogadta.

Nagykereskedelmi szolgáltatás addicionális költségei

A nagykereskedelmi szolgáltatás addicionális költségeit a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltaknak megfelelően határozta meg, ezeket a Tanács elfogadta.

*A nagykereskedelmi díj kialakításának további menete*Retail minus alapú ár meghatározása – havi díjak

A Tanács a havi díjak esetében az árrést a Kötelezett által benyújtott fajlagos kiskereskedelmi költségek és az addicionális nagykereskedelmi költségek különbségeként állapította meg.

A retail minus alapú árat a Tanács a kiskereskedelmi átlagár és az árrés különbségeként állapította meg.

Retail minus alapú ár meghatározása – egyszeri díjak

Az egyszeri díjak esetében a Tanács nem határozott meg árrést, mivel a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltak szerint a költségeket az adott időszakban átlagosan nyújtott összes szélessávú előfizetés végpontszámára vonatkozólag kell szétosztani (azaz a releváns költségeket az adott időszakra vonatkozó előfizetői hónapok számával kell elosztani). Ennek megfelelően az árrés alapját képező költségek teljes egészükben a havi díjak árrésében lettek figyelembe véve.

A retail minus alapú árak az egyszeri díjak esetében ezért megegyeznek a kiskereskedelmi átlagárakkal.

A retail minus alapú árak és a korábban alkalmazott nagykereskedelmi árak összehasonlítása

A Határozat V. számú melléklete 2. részének IV. pontja értelmében, amennyiben a retail minus alapú ár meghaladná a Kötelezett által a társszolgáltatókkal kötött szerződésekben korábban alkalmazott nagykereskedelmi árat, akkor a Tanács a nagykereskedelmi ár meghatározása során alkalmazandó nagykereskedelmi árat a társszolgáltatókkal kötött szerződésekben korábban alkalmazott minimális ár értékével megegyezően állapítja meg.

A minimális nagykereskedelmi ár meghatározásánál a Tanács nem vette figyelembe a nem szabályozott nagykereskedelmi szolgáltatás (IP Connect) árait.

A Tanács az egyes hozzáférés típusok korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi áraként a havi díjak tekintetében a jogosult szolgáltatóknak számított féléves átlagárak közül a legalacsonyabbat határozta meg.

A Tanács az egyszeri díjakat illetően a korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi áraként a minimális havi díjhoz tartozó egyszeri díjat állapította meg. A Tanács e módszer alkalmazásával tekintettel volt arra, hogy az egyszeri és a havi díjak a piaci árképzés során egységet képeznek, így nem kezelhetők egymástól függetlenül.

A jelen határozat rendelkező részében megállapított, a Kötelezett által alkalmazandó nagykereskedelmi ár a havi díjak esetében a retail minus alapú ár és a legalacsonyabb nagykereskedelmi ár közül az alacsonyabb érték, az egyszeri díjakra vonatkozóan pedig a megállapított havi díjhoz tartozó egyszeri díj.

A határozat rendelkező részében foglaltak alapján: *amennyiben a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásán belül, az eladás ösztönzése érdekében (például a saját kiskereskedelmi szolgáltatási akcióival párhuzamosan) értékesítési akciókat hirdet, úgy a jelen határozatban foglalt, az egyes nagykereskedelmi szolgáltatástípusokhoz tartozó maximum áraknak (kiegészítve az esetleg alkalmazandó sávós kedvezményekkel) minden egyes jogosult szolgáltató esetén a következő ármegállapító határozatig tartó időszakra vonatkozóan számított nagykereskedelmi átlagárakra vonatkozóan kell érvényesülnük.*

Ez a szabályozás minden jogosult szolgáltató számára biztosítja, hogy a határozatban foglalt nagykereskedelmi ár (a korábban említett sávós kedvezmények figyelembe vételével) ténylegesen az adott időszakban átlagárként érvényesüljön.

Ennek megfelelően tehát amennyiben a valamely jogosult szolgáltatóval szemben a kötelezett szolgáltató által az adott időszakban ténylegesen alkalmazott nagykereskedelmi átlagár meghaladná a szabályozott nagykereskedelmi árat (a korábban említett sávós kedvezmények figyelembe vételével), az időszak végén a tényleges és a szabályozott ár közötti árkülönbséget jogosult szolgáltató számára történő megtérítése érdekében elszámolási kötelezettsége keletkezik a kötelezett szolgáltatóknak.

A Tanács a rendelkező részben - az ott megállapított feltételek együttes teljesülése esetén - lehetővé tette, hogy a kötelezett sávós kedvezmények alkalmazásakor (és csak ebben az esetben) a határozatban szereplő nagykereskedelmi árnál magasabb árat is érvényesíthessen. Jelen határozat alapján ezen magasabb ár alkalmazása akkor indokolt és elfogadható, ha az ármegállapítás alapja a korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi ár, és ez az ár a korábbi időszakban alkalmazott – értékesítési mennyiségtől függő - sávós árkedvezmények következtében alakult ki.

Azaz az országos bitfolyam hozzáférési szolgáltatást nyújtó kötelezettek a minimális árrésnél nagyobb árrést engedő a piacon már alkalmazott nagykereskedelmi árai a szabályozás céljával egyezően lehetővé teszik a hatékonyan működő jogosult szolgáltatók piacra történő belépését.

A Tanács ezen kötelezett szolgáltatók számára lehetőséget ad arra, hogy a minimálisnál nagyobb árrést biztosító csomagjaik esetén - amennyiben a rendelkező részben szereplő feltételek teljesülnek - áttörhessék a határozat által megállapított árplafont.

Ezt azon sávós kedvezmények alkalmazásával érvényesíthetik, amelyek kizárólag csak - az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumenről függő) – a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben jelentkező különbséget tükrözhetik tekintettel a jogosultak általuk reálisan elérhető maximális méretgazdaságosságra (előfizető számára).

Az arányosság elvének érvényesülése miatt a sávós kedvezményeket csak azon szolgáltatók alkalmazhatják, akik a megelőző szabályozási időszakban (6 hónap) a minimálisnál magasabb árrést biztosító nagykereskedelmi árakat alkalmazták a jogosultakkal szemben, hiszen ez a lehetőség bármely szolgáltató részére nyitva áll, ha a kis- és nagykereskedelmi csomagjainak a relatív árait úgy alakítja, amiből a Tanács alappal a határozatban foglalt szabályozói célok önkéntes követésére következtethet.

A számítás lépéseinek adatait összefoglalóan mutatják be az alábbi táblázatok:

Havi díjak (nettó Ft):

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát (GB)	Elkötele- zettség	Kisker. átlagár*	Árrés*	Retail minus ár*	Minimális nagyker. ár*	Megállapított nagyker. ár
Egyéni	1 024	1,38	nincs					4 647
Egyéni	1 024	1,38	1 éves					2 174
Egyéni	1 024	nincs	nincs					6 307
Egyéni	1 024	nincs	1 éves					3 147
Egyéni	4 480	0	1 éves					4 029
Egyéni	4 480	7,38	nincs					10 129
Egyéni	4 480	nincs	nincs					7 874
Egyéni	4 480	nincs	1 éves					4 670
Egyéni	8 096	0	1 éves					4 903
Egyéni	8 096	6	nincs					8 494
Egyéni	8 096	nincs	nincs					9 326
Egyéni	8 096	nincs	1 éves					5 790
Egyéni	8 096	nincs	2 éves					6 583
Üzleti	1 024	nincs	nincs					14 502
Üzleti	1 024	nincs	1 éves					4 345
Üzleti	1 024	nincs	2 éves					4 432
Üzleti	4 480	nincs	nincs					10 733
Üzleti	4 480	nincs	1 éves					6 178
Üzleti	4 480	nincs	2 éves					6 213
Üzleti	8 096	nincs	nincs					16 857
Üzleti	8 096	nincs	1 éves					8 373
Üzleti	8 096	nincs	2 éves					8 728
Üzleti	18 432	nincs	nincs					58 496
Üzleti	18 432	nincs	1 éves					14 922
Üzleti	18 432	nincs	2 éves					22 496

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Egyszeri díjak – hálózat végződött berendezéssel (nettó Ft):

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát (GB)	Elkötele- zettség	Kisker. átlagár*	Minimális nagyker. havi díjhoz tartozó egyszeri díj*	Megállapított nagyker. ár
Egyéni	4 480	nincs	1 éves			10 156
Egyéni	4 480	nincs	nincs			15 917
Egyéni	8 096	nincs	1 éves			8 000
Egyéni	8 096	nincs	nincs			15 917
Üzleti	1 024	nincs	1 éves			8 000
Üzleti	1 024	nincs	2 éves			8 860
Üzleti	1 024	nincs	nincs			32 261

Üzleti	4 480	nincs	1 éves		8 000
Üzleti	4 480	nincs	2 éves		7 057
Üzleti	4 480	nincs	nincs		12 820
Üzleti	8 096	nincs	1 éves		8 000
Üzleti	8 096	nincs	2 éves		6 780
Üzleti	8 096	nincs	nincs		34 433
Üzleti	18 432	nincs	1 éves		16 042
Üzleti	18 432	nincs	2 éves		0
Üzleti	18 432	nincs	nincs		102 880

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Egyszeri díjak – hálózat végződtető berendezés nélkül

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát (GB)	Elkötele- zettség	Kisker. átlagár*	Minimális nagyker. havi díjhoz tartozó egyszeri díj*	Megállapított nagyker. ár
Egyéni	1 024	1,38	1 éves			0
Egyéni	1 024	1,38	nincs			8 250
Egyéni	1 024	nincs	1 éves			149
Egyéni	1 024	nincs	nincs			8 269
Egyéni	4 480	0	1 éves			42
Egyéni	4 480	7,38	nincs			8 250
Egyéni	4 480	nincs	1 éves			0
Egyéni	4 480	nincs	nincs			8 250
Egyéni	8 096	0	1 éves			0
Egyéni	8 096	6	nincs			8 250
Egyéni	8 096	nincs	1 éves			0
Egyéni	8 096	nincs	2 éves			0
Egyéni	8 096	nincs	nincs			8 250

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

A Tanács az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán közzé teszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőségről történő tájékoztatás az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. szeptember 25.

Bánhidi Ferenc s. k.,

tanácsstag

Pataki Dániel s. k.,

tanácsstag

elnök

Debreczeni Sándor s. k.,

tanácsstag

Dr. Rozgonyi Krisztina s. k.

tanácsstag

alelnök

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,

tanácsstag

A határozatot kapják:

1./ Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság
(1013 Budapest, Krisztina krt. 55.)

2./ Irattár

DH-26951-5/2007. számú, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával tárgyban hozott határozat

*A határozatban üzleti titkóként megjelölt adatok a DH-26951-4/2007. sz. határozatban szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-26951-5/2007.

Tárgy: Az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: Tanács) az Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (6722 Szeged, Tisza Lajos Krt. 41. cg.: 06-10-000154) (a továbbiakban: Emitel vagy Kötelezett) által alkalmazható, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás legmagasabb árát, valamint a kiskereskedelmi szélessávú DSL szolgáltatás nyújtása során a különböző szélessávú hozzáférés típusok tekintetében alkalmazott átlagos kiskereskedelmi ár és a társszolgáltatók számára nyújtott IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás nagykereskedelmi ára közötti különbség (árrés) mértékét az alábbiak szerint állapítja meg:

Havi díjak

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát (GB)	Elkötelezettség	Árrés*	Megállapított nagykereskedelmi ár nettó Ft
Egyéni	1024	nincs	nincs		9 717
Egyéni	1024	nincs	1 éves		3 335
Egyéni	1024	nincs	2 éves		5 623
Egyéni	1024	nincs	3 éves		5 923
Egyéni	1024	1,29 GB	nincs		6 038
Egyéni	1024	1,29 GB	1 éves		3 489
Egyéni	1024	1,29 GB	2 éves		4 139
Egyéni	1024	1,29 GB	3 éves		3 536
Egyéni	2048	nincs	nincs		11 929
Egyéni	2048	nincs	1 éves		6 044
Egyéni	2048	nincs	2 éves		6 494
Egyéni	2048	nincs	3 éves		6 494
Egyéni	4096	nincs	nincs		14 134
Egyéni	4096	nincs	1 éves		7 648
Egyéni	4096	nincs	2 éves		7 677
Egyéni	4096	nincs	3 éves		7 684
Egyéni	8096	nincs	nincs		16 454
Egyéni	8096	nincs	1 éves		10 414
Egyéni	8096	nincs	2 éves		10 041
Egyéni	8096	nincs	3 éves		10 279
Üzleti	1024	1,09 GB	nincs		6 641
Üzleti	1024	1,09 GB	1 éves		4 807
Üzleti	1024	1,09 GB	2 éves		4 991
Üzleti	1024	1,09 GB	3 éves		4 991
Üzleti	1024	nincs	1 éves		8 855

Üzleti	2048	nincs	nincs		15 931
Üzleti	2048	nincs	1 éves		10 731
Üzleti	2048	nincs	2 éves		9 803
Üzleti	2048	nincs	3 éves		9 931
Üzleti	4096	1,03 GB	1 éves		7 953
Üzleti	4096	nincs	nincs		18 904
Üzleti	4096	nincs	1 éves		12 503
Üzleti	4096	nincs	2 éves		11 999
Üzleti	4096	nincs	3 éves		12 104
Üzleti	8096	nincs	nincs		23 411
Üzleti	8096	nincs	1 éves		15 238
Üzleti	8096	nincs	2 éves		14 359
Üzleti	8096	nincs	3 éves		14 611

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Az árrés a szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli fajlagos költségének és a nagykereskedelmi értékesítés fajlagos költségének a különbsége.

A megállapított nagykereskedelmi ár alapértelmezésben a Kötelezett által a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető havi díj legmagasabb mértéke.

A forgalomfüggő szolgáltatások esetén a nagykereskedelmi szolgáltatás megállapított ára alapértelmezésben annyi forgalmat foglal magában, mint amennyit az ármegállapítás alapjául szolgáló kiskereskedelmi hozzáférések. Ezt az értéket a fenti táblázat „Forgalmi korlát (GB)” oszlopában szereplő érték mutatja. A forgalomfüggetlen hozzáféréseknél a „nincs” jelzés szerepel.

A többletforgalom után számított nagykereskedelmi díj nem haladhatja meg az ármegállapítás alapjául szolgáló kiskereskedelmi szolgáltatásban alkalmazott (nettó) többletforgalmi díjat.

A kötelezett szolgáltató ezen típusú nagykereskedelmi szolgáltatás-nyújtási kötelezettségnek úgy is megfelelhet, hogy a nagykereskedelmi szolgáltatás maga 0 GB forgalmat foglal magában, és a nagykereskedelmi díj egy forgalmi díjemet is tartalmaz. Ebben az esetben a nagykereskedelmi forgalmi díjat a kötelezett szolgáltató úgy köteles meghatározni, hogy az ne haladja meg az ármegállapítás alapjául szolgáló kiskereskedelmi szolgáltatásban alkalmazott (nettó) többletforgalmi díjat, és a kiskereskedelmi forgalomkorlátos csomagban foglalt forgalommal együtt számított havi nagykereskedelmi szolgáltatási ár a jogosult szolgáltatóra nézve ne legyen kedvezőtlenebb, mint a retail minus alapon számított, kiskereskedelmi szolgáltatással megegyező forgalmat tartalmazó, fenti táblázatban meghatározott díj.

Egyszeri díjak

Előfizető	Sávszél. kbps	Forgalmi korlát	Elkötelezettség	Megállapított nagykereskedelmi ár nettó Ft
Egyéni	1024	nincs	nincs	30 000
Egyéni	1024	nincs	1 éves	0
Egyéni	1024	nincs	2 éves	2 143
Egyéni	1024	nincs	3 éves	0
Egyéni	1024	1,29 GB	nincs	0
Egyéni	1024	1,29 GB	1 éves	101
Egyéni	1024	1,29 GB	2 éves	832
Egyéni	1024	1,29 GB	3 éves	0
Egyéni	2048	nincs	nincs	30 000
Egyéni	2048	nincs	1 éves	0
Egyéni	2048	nincs	2 éves	893
Egyéni	2048	nincs	3 éves	0

Egyéni	4096	nincs	nincs	30 000
Egyéni	4096	nincs	1 éves	750
Egyéni	4096	nincs	2 éves	0
Egyéni	4096	nincs	3 éves	0
Egyéni	8096	nincs	nincs	30 000
Egyéni	8096	nincs	1 éves	0
Egyéni	8096	nincs	2 éves	1 667
Egyéni	8096	nincs	3 éves	0
Üzleti	1024	1,09 GB	nincs	30 000
Üzleti	1024	1,09 GB	1 éves	0
Üzleti	1024	1,09 GB	2 éves	909
Üzleti	1024	1,09 GB	3 éves	0
Üzleti	1024	nincs	1 éves	0
Üzleti	2048	nincs	nincs	30 000
Üzleti	2048	nincs	1 éves	769
Üzleti	2048	nincs	2 éves	769
Üzleti	2048	nincs	3 éves	0
Üzleti	4096	1,03 GB	1 éves	0
Üzleti	4096	nincs	nincs	30 000
Üzleti	4096	nincs	1 éves	1 429
Üzleti	4096	nincs	2 éves	1 250
Üzleti	4096	nincs	3 éves	0
Üzleti	8096	nincs	nincs	30 000
Üzleti	8096	nincs	1 éves	1 250
Üzleti	8096	nincs	2 éves	5 000
Üzleti	8096	nincs	3 éves	0

A megállapított – a táblázatban szereplő – nagykereskedelmi ár a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető egyszeri díj legmagasabb mértéke.

Az Emitel az országos szintű bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által meghatározott értéknél alacsonyabbat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő elbánás elvének megfelelően valamennyi igénybevevő szolgáltatónak az alacsonyabb áron kell nyújtania e szolgáltatást.

A kötelezett szolgáltató az egyenlő elbánás elvét betartva, indokolt esetben a jogosult szolgáltató partnerekkel szemben a havi díjakat illetően alkalmazhat sávós (a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított) díjkezdményeket. Ezek a díjkezdmények egyik esetben sem lehetnek olyanok, hogy a legkedvezőbb nagykereskedelmi ár csak egy-, illetve kevés számú jogosult szolgáltató számára legyen elérhető.

A nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos, tehát egy nagykereskedelmi DSL végpontra jutó költségei a kötelezett szolgáltatónál függhetnek a jogosult szolgáltató által igénybe vett nagykereskedelmi szolgáltatás volumenétől. A kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós díjak közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) különbséget tükrözhetik.

Az alkalmazott sávós kedvezmények mértékét a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyilvánosságára hozatalakor köteles közzé tenni.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság a Kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós kedvezmények alapján kialakított árrendszer fenti szempontoknak való megfeleléséget piacfelügyeleti eljárás keretében ellenőrzi.

Az Emitel a jelen határozatnak megfelelően megállapított díjat az új szerződésekre jelen határozat kézbesítésétől köteles alkalmazni. A korábban megkötött hűségnyilatkozatos (azaz rögzített idejű elkötelezettséget és ezzel valamilyen kedvezményt tartalmazó) szerződéseket ezen ármegállapító határozat a hűségnyilatkozat hatálya alatt nem érinti, a

hűségnyilatkozat lejártá után, a szerződés meghosszabbításakor - értve ezalatt az elkötelezettségi időszak és a vele járó kedvezmény végét követően a szerződés egyszerű továbbélését is – viszont igen.

Amennyiben a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásán belül, az eladás ösztönzése érdekében (például a saját kiskereskedelmi szolgáltatási akcióival párhuzamosan) értékesítési akciókat hirdet, úgy a jelen határozatban foglalt, az egyes nagykereskedelmi szolgáltatástípusokhoz tartozó maximum áraknak (kiegészítve az esetleg alkalmazandó sávós kedvezményekkel) minden egyes jogosult szolgáltató esetén a következő ármegállapító határozatig tartó időszakra vonatkozóan számított nagykereskedelmi átlagárakra vonatkozóan kell érvényesülniük.

A nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított sávós díjkedvezmények rendszerét, azok összes feltételét nyilvánosságra kell hozni a nagykereskedelmi akciók esetén is

Az átlagár számítás módszertana ebben az esetben is megegyezik a Kötelezett számára a DH-664-180/2005.számú határozat (JPE határozat) V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott átlagár számítási módszertannal.

A Kötelezett szolgáltató a hozzáférési kötelezettség kapcsán, de kizárólag az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit jogosult az igénybe vevő szolgáltatókkal megtéríttetni.

A kötelezett szolgáltatók ugyanakkor kizárólag csak az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit térítheti meg. Amennyiben az adott szolgáltatás elemre – illetve, azzal ekvivalens szolgáltatásra – a kötelezett szolgáltatónak saját kiskereskedelmi szolgáltatásához is szüksége van, akkor annak a jogosult szolgáltatókkal történő megtérítése nem indokolt. Nem számítható fel külön díj azon szolgáltatás elemek költségei után sem, amelyek az ármegállapító határozat meghozatala során a releváns nagykereskedelmi költségek között már figyelembe vételre kerültek.

A nagykereskedelmi szolgáltatás feltételeinek nyilvánosságra hozatala során minden, a jogosult szolgáltatókkal szemben a szolgáltatás igénybe vétele kapcsán érvényesíteni szándékozott díjjelem árát a kötelezett szolgáltatónak nyilvánosságra kell hoznia.

Amennyiben a Kötelezett jelen határozat kihirdetését követően sáv szélesség migrációt hajt végre, úgy az új sáv szélességekre is vonatkozik a kapcsolódó eredeti sáv szélességekre meghatározott maximális nagykereskedelmi ár.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához három példányban benyújtott, a Fővárosi Bíróságnak címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról is, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását.

A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Tanács az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 14. § (1) c., pontja alapján a 10.§ f., pontjában meghatározott hatáskörében, az *Eht.* 52.-55. §-ai szerinti eljárásában a 12. számú, „*nagykereskedelmi szélessávú hozzáférési szolgáltatás*” elnevezésű piacon a DH-664-180/2005. számú határozatában (a továbbiakban: *Határozat, piacelemzési határozat, JPE határozat*) az Emitelt jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította.

A Határozat rendelkező részének V. számú mellékletében a Tanács az *Eht.* 108. § (1) bekezdés b., pontjában biztosított jogkörével élve, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra a nagykereskedelmi piacon kiszabható kötelezettségek, a költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség keretében kötelezte az Emitelt, hogy az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatást a Határozat szerinti kiskereskedelmi árból származtatott díjképzési módszer (a továbbiakban: *retail minus*) alkalmazásával kialakított díj ellenében nyújtsa.

A Határozat V. melléklet 2. V. pontjában írt rendelkezés alapján a szolgáltató köteles számításait a rendszeres felülvizsgálat érdekében 2007. január 1. és 2007. június 30. közötti időszak adataira vonatkozóan elvégezni és ennek eredményét, az ezzel kapcsolatos számításait, a számítás alapjául szolgáló adatokat 2007. augusztus 1-ig a Tanács számára benyújtani.

A Kötelezett ezen kötelezettségnek nyomtatott és elektronikus formában benyújtott adatszolgáltatásával tett eleget.

A Tanács a Kötelezett által szolgáltatott adatokat és számításokat áttekintette és az *Eht.* 14. § (1) c., pontja alapján a 10. § g., pontjában biztosított hatáskörében eljárva, az Emitel által alkalmazandó országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díját a rendelkező rész szerinti mértékben állapította meg, az alábbi indokok alapján:

A Tanács Határozatának V. számú mellékletében meghatározta, hogy az Emitel által benyújtott adatok, valamint a Határozat V. mellékletében foglalt egyéb szempontok alapján fogja megállapítani a Kötelezett által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás maximális ellenértékét a Kötelezett, illetve az általa irányított kiskereskedelmi szolgáltató tényleges átlagos kiskereskedelmi értékesítési ára és egy a Tanács által meghatározott mérték (árrés) különbségként.

Rögzítette továbbá, hogy az Emitel az országos szintű bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által meghatározott értéknél alacsonyabbat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő elbánás elvének megfelelően valamennyi igénybevevő szolgáltatónak az alacsonyabb áron kell nyújtania a szolgáltatást.

A Kötelezett által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás rendelkező részben meghatározott maximális ellenértékét a Tanács a Határozat V. számú mellékletében foglaltak szerint a kötelezett szolgáltató tényleges átlagos kiskereskedelmi értékesítési ára (C_i) és egy a Tanács által meghatározott mérték (minus: Z_i) különbségeként állapította meg. A retail minus ármeghatározás képlete, azaz a nagykereskedelmi ár képlete tehát a következő: $N_i = C_i - Z_i$ volt.

A Tanács az árrés (Z_i) meghatározásakor alapvetően a kötelezett szolgáltató releváns kis- és nagykereskedelmi költségeit vette figyelembe, mégpedig úgy, hogy a releváns fajlagos kiskereskedelmi költségek (E_i) az árrés mértékét növelték, a releváns fajlagos nagykereskedelmi költségek (F_i) az árrés mértékét csökkentették. Azaz $Z_i = E_i - F_i$ volt.

A Tanács a Kötelezett által benyújtott adatok értékelése és az alkalmazható legmagasabb nagykereskedelmi ár értékének megállapítása során a következő módon járt el:

Kiskereskedelmi (végfelhasználók számára nyújtott) szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjak

A Tanács megállapította, hogy a benyújtott számítások megfeleltek a Határozat V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott követelményeknek. A Tanács ezért a díjszámítást elfogadta a lenti összefoglaló táblázatokban foglaltaknak megfelelően, ahol a kiskereskedelmi átlagár a Kötelezett által a kiskereskedelmi szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott havi, illetve egyszeri díjak átlagos értéke. A havi kiskereskedelmi átlagár a forgalomfüggő díjazású kiskereskedelmi hozzáférések esetében tartalmazza a havi díjak mellett az időszak során kiszámlázott forgalmi díjak átlagos értékét is.

Azoknak a hozzáféréseknek az esetében, amelyeknél a beadvány tárgyát képező időszakban nem történt értékesítés, a Tanács kiskereskedelmi átlagárként a havi díjak esetében az időszakra vonatkozó tisztított listaárat, az egyszeri díjak esetében az időszakra vonatkozó listaárat vette figyelembe, a Kötelezett által megadott adatok alapján.

A társszolgáltatók számára nyújtott szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjak

A nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjakat a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének II. pontjában foglaltaknak megfelelően alakította ki, így azokat a Tanács elfogadta.

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségei, a nagykereskedelmi értékesítés költségei

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás, országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségei

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségeit a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltaknak megfelelően határozta meg, ezeket a Tanács elfogadta.

Nagykereskedelmi szolgáltatás addicionális költségei

A Kötelezett által a nagykereskedelmi értékesítéshez kapcsolódóan a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontja szerint kimutatott addicionális költségeket a Tanács elfogadta.

A nagykereskedelmi díj kialakításának további menete

Retail minus alapú ár meghatározása – havi díjak

A Tanács a havi díjak esetében az árrést a Kötelezett által benyújtott fajlagos kiskereskedelmi költségek és az addicionális nagykereskedelmi költségek különbségeként állapította meg.

A retail minus alapú árat a Tanács a kiskereskedelmi átlagár és az árrés különbségeként állapította meg.

Retail minus alapú ár meghatározása – egyszeri díjak

Az egyszeri díjak esetében a Tanács nem határozott meg árrést, mivel a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltak szerint a költségeket az adott időszakban átlagosan nyújtott összes szélessávú előfizetés végpontszámára vonatkozólag kell szétosztani (azaz a releváns költségeket az adott időszakra vonatkozó előfizetői hónapok számával kell elosztani). Ennek megfelelően az árrés alapját képező költségek teljes egészükben a havi díjak árrésében lettek figyelembe véve.

A retail minus alapú árak az egyszeri díjak esetében ezért megegyeznek a kiskereskedelmi átlagárakkal.

A retail minus alapú árak és a korábban alkalmazott nagykereskedelmi árak összehasonlítása

A Határozat V. számú melléklete 2. részének IV. pontja értelmében, amennyiben a retail minus alapú ár meghaladná a Kötelezett által a társszolgáltatókkal kötött szerződésekben korábban alkalmazott nagykereskedelmi árat, akkor a Tanács a nagykereskedelmi ár meghatározása során alkalmazandó nagykereskedelmi árat a társszolgáltatókkal kötött szerződésekben korábban alkalmazott minimális ár értékével megegyezően állapítja meg.

A Tanács az egyes hozzáférés típusok korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi áraként a havi díjak tekintetében a jogosult szolgáltatóként számított féléves átlagárak közül a legalacsonyabbat határozta meg.

A Tanács az egyszeri díjakat illetően a korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi árként a minimális havi díjhoz tartozó egyszeri díjat állapította meg. A Tanács e módszer alkalmazásával tekintettel volt arra, hogy az egyszeri és a havi díjak a piaci árképzés során egységet képeznek, így nem kezelhetők egymástól függetlenül.

A jelen határozat rendelkező részében megállapított, a Kötelezett által alkalmazandó nagykereskedelmi ár a havi díjak esetében a retail minus alapú ár és a legalacsonyabb nagykereskedelmi ár közül az alacsonyabb érték, az egyszeri díjakra vonatkozóan pedig a megállapított havi díjhoz tartozó egyszeri díj.

A határozat rendelkező részében foglaltak alapján: *amennyiben a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásán belül, az eladás ösztönzése érdekében (például a saját kiskereskedelmi szolgáltatási akcióival párhuzamosan) értékesítési akciókat hirdet, úgy a jelen határozatban foglalt, az egyes nagykereskedelmi szolgáltatástípusokhoz tartozó maximum áraknak (kiegészítve az esetleg alkalmazandó sávós kedvezményekkel) minden egyes jogosult szolgáltató esetén a következő ármegállapító határozatig tartó időszakra vonatkozóan számított nagykereskedelmi átlagárakra vonatkozóan kell érvényesülniük.*

Ez a szabályozás minden jogosult szolgáltató számára biztosítja, hogy a határozatban foglalt nagykereskedelmi ár (a korábban említett sávós kedvezmények figyelembe vételével) ténylegesen az adott időszakban átlagárként érvényesüljön.

Ennek megfelelően tehát amennyiben a valamely jogosult szolgáltatóval szemben a kötelezett szolgáltató által az adott időszakban ténylegesen alkalmazott nagykereskedelmi átlagár meghaladná a szabályozott nagykereskedelmi árat (a korábban említett sávós kedvezmények figyelembe vételével), az időszak végén a tényleges és a szabályozott ár közötti árkülönbséget jogosult szolgáltató számára történő megtérítése érdekében elszámolási kötelezettsége keletkezik a kötelezett szolgáltatónak.

A számítás lépéseinek adatait összefoglalóan mutatják be az alábbi táblázatok:

Havi díjak (nettó Ft):

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát (GB)	Elkötele- zettség	Kisker. átlagár*	Árrés*	Retail minus ár*	Minimális nagyker. ár*	Megállapított nagyker. ár
Egyéni	1024	nincs	nincs					9 717
Egyéni	1024	nincs	1 éves					3 335
Egyéni	1024	nincs	2 éves					5 623
Egyéni	1024	nincs	3 éves					5 923
Egyéni	1024	1,29 GB	nincs					6 038
Egyéni	1024	1,29 GB	1 éves					3 489
Egyéni	1024	1,29 GB	2 éves					4 139
Egyéni	1024	1,29 GB	3 éves					3 536
Egyéni	2048	nincs	nincs					11 929
Egyéni	2048	nincs	1 éves					6 044
Egyéni	2048	nincs	2 éves					6 494
Egyéni	2048	nincs	3 éves					6 494
Egyéni	4096	nincs	nincs					14 134
Egyéni	4096	nincs	1 éves					7 648
Egyéni	4096	nincs	2 éves					7 677
Egyéni	4096	nincs	3 éves					7 684
Egyéni	8096	nincs	nincs					16 454
Egyéni	8096	nincs	1 éves					10 414
Egyéni	8096	nincs	2 éves					10 041
Egyéni	8096	nincs	3 éves					10 279
Üzleti	1024	1,09 GB	nincs					6 641
Üzleti	1024	1,09 GB	1 éves					4 807
Üzleti	1024	1,09 GB	2 éves					4 991

Üzleti	1024	1,09 GB	3 éves				4 991
Üzleti	1024	nincs	1 éves				8 855
Üzleti	2048	nincs	nincs				15 931
Üzleti	2048	nincs	1 éves				10 731
Üzleti	2048	nincs	2 éves				9 803
Üzleti	2048	nincs	3 éves				9 931
Üzleti	4096	1,03 GB	1 éves				7 953
Üzleti	4096	nincs	nincs				18 904
Üzleti	4096	nincs	1 éves				12 503
Üzleti	4096	nincs	2 éves				11 999
Üzleti	4096	nincs	3 éves				12 104
Üzleti	8096	nincs	nincs				23 411
Üzleti	8096	nincs	1 éves				15 238
Üzleti	8096	nincs	2 éves				14 359
Üzleti	8096	nincs	3 éves				14 611

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Egyszeri díjak (nettó Ft):

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát (GB)	Elkötelezettség	Kisker átlagár*	Minimális nagyker. havi díjhoz tartozó egyszeri díj*	Megállapított egyszeri díj
Egyéni	1024	nincs	nincs			30 000
Egyéni	1024	nincs	1 éves			0
Egyéni	1024	nincs	2 éves			2 143
Egyéni	1024	nincs	3 éves			0
Egyéni	1024	1,29 GB	nincs			0
Egyéni	1024	1,29 GB	1 éves			101
Egyéni	1024	1,29 GB	2 éves			832
Egyéni	1024	1,29 GB	3 éves			0
Egyéni	2048	nincs	nincs			30 000
Egyéni	2048	nincs	1 éves			0
Egyéni	2048	nincs	2 éves			893
Egyéni	2048	nincs	3 éves			0
Egyéni	4096	nincs	nincs			30 000
Egyéni	4096	nincs	1 éves			750
Egyéni	4096	nincs	2 éves			0
Egyéni	4096	nincs	3 éves			0
Egyéni	8096	nincs	nincs			30 000
Egyéni	8096	nincs	1 éves			0
Egyéni	8096	nincs	2 éves			1 667
Egyéni	8096	nincs	3 éves			0
Üzleti	1024	1,09 GB	nincs			30 000
Üzleti	1024	1,09 GB	1 éves			0

Üzleti	1024	1,09 GB	2 éves		909
Üzleti	1024	1,09 GB	3 éves		0
Üzleti	1024	nincs	1 éves		0
Üzleti	2048	nincs	nincs		30 000
Üzleti	2048	nincs	1 éves		769
Üzleti	2048	nincs	2 éves		769
Üzleti	2048	nincs	3 éves		0
Üzleti	4096	1,03 GB	1 éves		0
Üzleti	4096	nincs	nincs		30 000
Üzleti	4096	nincs	1 éves		1 429
Üzleti	4096	nincs	2 éves		1 250
Üzleti	4096	nincs	3 éves		0
Üzleti	8096	nincs	nincs		30 000
Üzleti	8096	nincs	1 éves		1 250
Üzleti	8096	nincs	2 éves		5 000
Üzleti	8096	nincs	3 éves		0

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

A Tanács az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán közzé teszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőségről történő tájékoztatás az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. szeptember 25.

Bánhídi Ferenc s. k.,
tanácsstag

Debreczeni Sándor s. k.,
tanácsstag

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,
tanácsstag

Pataki Dániel s. k.,
tanácsstag
elnök

Dr. Rozgonyi Krisztina s. k.
tanácsstag
alelnök

A határozatot kapják:

1./ Emitel Távközlési Zrt.

(6722 Szeged, Tisza Lajos Krt. 41.)

2./ Irattár

DH-28309-4/2007. számú, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával tárgyában hozott határozat

* A határozatban üzleti titkorként megjelölt adatok a DH-28309-3/2007. sz. határozatban szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-28309-4/2007.

Tárgy: az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az *Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság* (2040 Budaörs, Puskás T. 8-10.; cg.: 13-10-040575) (a továbbiakban: *Invitel vagy Kötelezett*) által alkalmazható, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás legmagasabb árát, valamint a kiskereskedelmi szélessávú DSL szolgáltatás nyújtása során a különböző szélessávú hozzáférés típusok tekintetében alkalmazott átlagos kiskereskedelmi ár és a társzolgáltatók számára nyújtott IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás nagykereskedelmi ára közötti különbség (árrés) mértékét az alábbiak szerint állapítja meg:

Havi díjak

<i>Sávszél. (kbps)</i>	<i>Előfizető</i>	<i>Elkötelezettség</i>	<i>Forgalom függő</i>	<i>Árrés (minus) Zi nettó Ft*</i>	<i>Megállapított nagykereskedelmi ár Ni nettó (Ft)</i>
1M (1280)	egyéni	1 éves	nem		3 672
1M (1280)	egyéni	1 éves	igen		4 098
1M (1280)	egyéni	2 éves	nem		5 100
1M (1280)	egyéni	0 éves	nem		5 838
1M (1280)	üzleti	1 éves	nem		4 680
1M (1280)	üzleti	2 éves	nem		5 772
2M (2048)	üzleti	1 éves	nem		5 460
4M (4480)	egyéni	1 éves	nem		4 821
4M (4480)	egyéni	2 éves	nem		5 532
4M (4480)	üzleti	1 éves	nem		5 871
4M (4480)	üzleti	2 éves	nem		7 660
8M (8096)	egyéni	1 éves	nem		5 466
8M (8096)	egyéni	2 éves	nem		7 827
8M (8096)	üzleti	1 éves	nem		7 034
8M (8096)	üzleti	2 éves	nem		11 259
18M (18432)	üzleti	1 éves	nem		19 800

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Az árrés a szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli fajlagos költségének és a nagykereskedelmi értékesítés fajlagos költségének a különbsége.

A megállapított nagykereskedelmi ár alapértelmezésben a Kötelezett által a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető havi díj legmagasabb mértéke.

A forgalomfüggő szolgáltatások esetén a nagykereskedelmi szolgáltatás megállapított ára alapértelmezésben annyi forgalmat foglal magában, mint amennyit az ármegállapítás alapjául szolgáló kiskereskedelmi szolgáltatás.

A többletforgalom után számított nagykereskedelmi díj pedig nem haladhatja meg az ármegállapítás alapjául szolgáló kiskereskedelmi szolgáltatásban alkalmazott (nettó) többletforgalmi díjat.

A kötelezett szolgáltató ezen típusú nagykereskedelmi szolgáltatás-nyújtási kötelezettségnek úgy is megfelelhet, hogy a nagykereskedelmi szolgáltatás maga 0 GB forgalmat foglal magában, és a nagykereskedelmi díj egy forgalmi díjelemet is tartalmaz. Ebben az esetben a nagykereskedelmi forgalmi díjat a kötelezett szolgáltató úgy köteles meghatározni, hogy a kiskereskedelmi forgalomkorlátos csomagban foglalt forgalommal együtt számított havi nagykereskedelmi szolgáltatási ár – a jogosult szolgáltatóra nézve - ne legyen kedvezőtlenebb, mint az alapértelmezésben szereplő retail minus alapon számított, a táblázatban szereplő díj.

Egyszeri díjak

Sávszél. (kbps)	Előfizető	Elkötelezettség	Forgalom függő	Megállapított nagykereskedelmi ár (nettó Ft)
1M (1280)	egyéni	1 éves	nem	8 250
1M (1280)	egyéni	1 éves	igen	9
1M (1280)	egyéni	2 éves	nem	0
1M (1280)	egyéni	0 éves	nem	0
1M (1280)	üzleti	1 éves	nem	0
1M (1280)	üzleti	2 éves	nem	0
2M (2048)	üzleti	1 éves	nem	87
4M (4480)	egyéni	1 éves	nem	9
4M (4480)	egyéni	2 éves	nem	2 250
4M (4480)	üzleti	1 éves	nem	571
4M (4480)	üzleti	2 éves	nem	0
8M (8096)	egyéni	1 éves	nem	291
8M (8096)	egyéni	2 éves	nem	873
8M (8096)	üzleti	1 éves	nem	2 164
8M (8096)	üzleti	2 éves	nem	0
18M (18432)	üzleti	1 éves	nem	45 000

A megállapított – a táblázatban szereplő – nagykereskedelmi ár a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető egyszeri díj legmagasabb mértéke.

A kötelezett szolgáltató az országos szintű bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által meghatározott értéknél alacsonyabbat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő elbánás elvének megfelelően a lényegét tekintve azonos feltételek teljesülése esetén valamennyi igénybevevő szolgáltatónak az alacsonyabb áron kell nyújtania e szolgáltatást.

A kötelezett szolgáltató az egyenlő elbánás elvét betartva, indokolt esetben a jogosult szolgáltató partnerekkel szemben a havi díjakat illetően alkalmazhat sávós (a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított) díjkedvezményeket. Ezek a díjkedvezmények egyik esetben sem lehetnek olyanok, hogy a legkedvezőbb nagykereskedelmi ár csak egy-, illetve kevés számú jogosult szolgáltató számára legyen elérhető.

A nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos, tehát egy nagykereskedelmi DSL végpontra jutó költségei a kötelezett szolgáltatónál függenek a jogosult szolgáltató által igénybe vett nagykereskedelmi szolgáltatás volumenétől. A kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós díjak közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) különbséget tükrözhetik.

Sávós kedvezmények alkalmazása esetén, amennyiben a jelen határozatban foglalt nagykereskedelmi ár az ármegállapítás alapjául szolgáló időszak nagykereskedelmi minimum ára alapján határozódott meg és a Kötelezett az adott időszakban is sávós-, azaz a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított díjkedvezményeket alkalmazott, úgy a jelen határozatban szereplő nagykereskedelmi ár az adott (legnagyobb kedvezményű) sávnak megfelelő maximum árként értelmezendő. Ennek megfelelően a Kötelezett szolgáltató az adott sávhoz tartozó minimális nagykereskedelmi végpontszámot el nem érő szolgáltatók esetén alkalmazhat a jelen határozatban szereplő nagykereskedelmi árnál magasabb árat is, de az alkalmazott sávós díjak

közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) különbséget tükrözhetik.

Az alkalmazott sávok kedvezmények mértékét a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás feltételeinek nyilvánosságára hozatalakor köteles közzé tenni.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság a Kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávok kedvezmények alapján kialakított árrendszer fenti szempontoknak való megfelelését piacfelügyeleti eljárás keretében ellenőrzi.

Az Invitel a jelen határozatnak megfelelően megállapított díjat az új szerződésekre jelen határozat kézbesítésétől köteles alkalmazni. A korábban megkötött hűségnyilatkozatos (azaz rögzített idejű elkötelezettséget és ezzel valamilyen kedvezményt tartalmazó) szerződéseket ezen ármegállapító határozat a hűségnyilatkozat hatálya alatt nem érinti, a hűségnyilatkozat lejártá után, a szerződés meghosszabbításakor - értve ezalatt az elkötelezettségi időszak és a vele járó kedvezmény végét követően a szerződés egyszerű továbbélését is – viszont igen.

Amennyiben a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásán belül, az eladás ösztönzése érdekében (például a saját kiskereskedelmi szolgáltatási akcióival párhuzamosan) értékesítési akciókat hirdet, úgy a jelen határozatban foglalt, az egyes nagykereskedelmi szolgáltatástípusokhoz tartozó maximum áraknak (kiegészítve az esetleg alkalmazandó sávok kedvezményekkel) minden egyes jogosult szolgáltató esetén a következő ármegállapító határozati tartó időszakra vonatkozóan számított nagykereskedelmi átlagárakra vonatkozóan kell érvényesülniük.

A nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított sávok díjkezdésvények rendszerét, azok összes feltételét nyilvánosságra kell hozni a nagykereskedelmi akciók esetén is.

Az átlagár számítás módszertana ebben az esetben is megegyezik a Kötelezett számára a DH-664-180/2005. számú határozat (JPE határozat) V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott átlagár számítási módszertannal.

A Kötelezett szolgáltató a hozzáférési kötelezettség kapcsán, de kizárólag az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit jogosultak a szolgáltatás-nyújtással párhuzamosan a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő szolgáltatókkal megtéríttetni.

A kötelezett szolgáltatók ugyanakkor kizárólag csak az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit téríthetik meg. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy amennyiben az adott szolgáltatás elemre – illetve, azzal ekvivalens szolgáltatásra – a kötelezett szolgáltatónak saját kiskereskedelmi szolgáltatásához is szüksége van, akkor annak a jogosult szolgáltatókkal történő megtéríttetése általánosan nem tekinthető indokoltnak. Szintén nem számítható fel külön díj azon szolgáltatás elemek költségei után, amelyek az ármegállapító határozat meghozatala során a releváns nagykereskedelmi költségek között már figyelembe vételre kerültek. A nagykereskedelmi szolgáltatás feltételeinek nyilvánosságára hozatala során minden, a jogosult szolgáltatókkal szemben a szolgáltatás igénybe vétele kapcsán érvényesíteni szándékozott díjjelem árát a kötelezett szolgáltatónak nyilvánosságra kell hoznia.

Amennyiben a Kötelezett jelen határozat kihirdetését követően sávszélesség migrációt hajt végre, úgy az új sávszélességekre is vonatkozik a kapcsolódó eredeti sávszélességekre meghatározott maximális nagykereskedelmi ár.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához három példányban benyújtott, a Fővárosi Bíróságnak címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról is, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását.

A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Tanács az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 14. § (1) c., pontja alapján a 10. § f., pontjában meghatározott hatáskörében, az *Eht.* 52.-55. §-ai szerinti eljárásában a 12. számú, „*nagykereskedelmi széles-sávú hozzáférési szolgáltatás*” elnevezésű piacon a DH-664-180/2005. számú határozatában (a továbbiakban: *Határozat*, *piacelemzési határozat*, *JPE határozat*) az Invitelt jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította.

A Határozat rendelkező részének V. számú mellékletében a Tanács az *Eht.* 108. § (1) bekezdés b., pontjában biztosított jogkörével élve, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra a nagykereskedelmi piacon kiszabható kötelezettségek, a költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség keretében kötelezte az Invitelt, hogy az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatást a Határozat szerinti kiskereskedelmi árból származtatott díjképzési módszer (a továbbiakban: *retail minus*) alkalmazásával kialakított díj ellenében nyújtsa.

A Határozat V. melléklet 2. V. pontjában írt rendelkezés alapján a szolgáltató köteles számításait a rendszeres felülvizsgálat érdekében 2007. január 1. és 2007. június 30. közötti időszak adataira vonatkozóan elvégezni és ennek eredményét, az ezzel kapcsolatos számításait, a számítás alapjául szolgáló adatokat 2007. augusztus 1-jéig a Tanács számára benyújtani.

A Kötelezett ezen kötelezettségnek a 2007. augusztus 16-án érkezett, nyomtatott és elektronikus formában benyújtott adatszolgáltatásával tett eleget (DH-28309-1/2007.)

A Tanács a Kötelezett által szolgáltatott adatokat és számításokat áttekintette és az Eht. 14. § (1) c. pontja alapján a 10. § g. pontjában biztosított hatáskörében eljárva, az Invitel által alkalmazandó országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díját a rendelkező rész szerinti mértékben állapította meg, az alábbi indokok alapján:

A Tanács Határozatának V. számú mellékletében meghatározta, hogy az Invitel által benyújtott adatok, valamint a Határozat V. mellékletében foglalt egyéb szempontok alapján fogja megállapítani a Kötelezett által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás maximális ellenértékét a Kötelezett, illetve az általa irányított kiskereskedelmi szolgáltató tényleges átlagos kiskereskedelmi értékesítési ára és egy a Tanács által meghatározott mérték (árrés) különbségeként.

Rögzítette továbbá, hogy az Invitel az országos szintű bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által meghatározott értéknél alacsonyabbat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő elbánás elvének megfelelően valamennyi igénybevevő szolgáltatónak az alacsonyabb áron kell nyújtania a szolgáltatást.

A Kötelezett által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás rendelkező részben meghatározott maximális ellenértékét a Tanács a Határozat V. számú mellékletében foglaltak szerint a kötelezett szolgáltató tényleges átlagos kiskereskedelmi értékesítési ára (Ci) és egy a Tanács által meghatározott mérték (minus: Zi) különbségeként állapította meg. A retail minus ármeghatározás képlete, azaz a nagykereskedelmi ár képlete tehát a következő: $N_i = C_i - Z_i$ volt.

A Tanács az árrés (Zi) meghatározásakor alapvetően a kötelezett szolgáltató releváns kis- és nagykereskedelmi költségeit vette figyelembe, mégpedig úgy, hogy a releváns fajlagos kiskereskedelmi költségek (Ei) az árrés mértékét növelték, a releváns fajlagos nagykereskedelmi költségek (Fi) az árrés mértékét csökkentették. Azaz $Z_i = E_i - F_i$ volt.

A Tanács a Kötelezett által benyújtott adatok értékelése és az alkalmazható legmagasabb nagykereskedelmi ár értékének megállapítása során a következő módon járt el:

Kiskereskedelmi (végfelhasználók számára nyújtott) szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjak

A Határozat V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott kiskereskedelmi szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjakat a Kötelezett a Határozat vonatkozó részében foglaltaknak megfelelően alakította ki, így azokat a Tanács a lenti összefoglaló táblázatokban foglaltaknak megfelelően fogadta el, ahol a kiskereskedelmi átlagár a Kötelezett által a kiskereskedelmi szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott havi és egyszeri díjak átlagos értéke.

A társzolgáltatók számára nyújtott szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjak

A nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjakat a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének II. pontjában foglaltaknak megfelelően alakította ki, így azokat a Tanács elfogadta.

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségei, a nagykereskedelmi értékesítés költségei

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás, országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségei

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségeit a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltaknak megfelelően határozta meg, ezeket a Tanács elfogadta.

Nagykereskedelmi szolgáltatás addicionális költségei

A Kötelezett által a nagykereskedelmi értékesítéshez kapcsolódóan a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontja szerint kimutatott addicionális költségeket a Tanács elfogadta.

A nagykereskedelmi díj kialakításának további menete

Retail minus alapú ár meghatározása – havi díjak

A Tanács a havi díjak esetében az árrést a Kötelezett által benyújtott fajlagos kiskereskedelmi költségek és az addicionális nagykereskedelmi költségek különbségeként állapította meg. A retail minus alapú árat a Tanács a kiskereskedelmi átlagár és az árrés különbségeként állapította meg.

Retail minus alapú ár meghatározása – egyszeri díjak

Az egyszeri díjak esetében a Tanács nem határozott meg árrést, mivel a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltak szerint a költségeket az adott időszakban átlagosan nyújtott összes szélessávú előfizetés végpontszámára vonatkozólag kell szétosztani (azaz a releváns költségeket az adott időszakra vonatkozó előfizetői hónapok számával kell elosztani). Ennek megfelelően az árrés alapját képező költségek teljes egészükben a havi díjak árrésében lettek figyelembe véve.

A retail minus alapú árak az egyszeri díjak esetében ezért megegyeznek a kiskereskedelmi átlagárakkal.

A retail minus alapú árak és a korábban alkalmazott nagykereskedelmi árak összehasonlítása

A Határozat V. számú melléklete 2. részének IV. pontja értelmében, amennyiben a retail minus alapú ár meghaladná a Kötelezett által a társzolgáltatókkal kötött szerződésekben korábban alkalmazott nagykereskedelmi árat, akkor a Tanács a nagykereskedelmi ár meghatározása során alkalmazandó nagykereskedelmi árat a társzolgáltatókkal kötött szerződésekben korábban alkalmazott minimális ár értékével megegyezően állapítja meg.

A megállapított nagykereskedelmi ár ennek megfelelően a retail minus alapú ár és a Kötelezett által korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi árak közül az alacsonyabb összeg.

A Tanács mind a havi díjak, mind az egyszeri díjak esetében a retail minus alapú ár és a minimális nagykereskedelmi ár közül azt tekintette alacsonyabbnak, amelynek esetében a havi díj és a hozzá kapcsolódó egyszeri díj elkötelezettség egy hónapjára jutó összege alacsonyabb. A Tanács a minimális nagykereskedelmi ár meghatározása során is megegyező módon járt el.

Az így megállapított nagykereskedelmi árak a Kötelezett által a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető havi díjak, illetve egyszeri díjak legmagasabb értékei.

A határozat rendelkező részében foglaltak alapján: *amennyiben a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásán belül, az eladás ösztönzése érdekében (például a saját kiskereskedelmi szolgáltatási akcióival párhuzamosan) értékesítési akciókat hirdet, úgy a jelen határozatban foglalt, az egyes nagykereskedelmi szolgáltatástípusokhoz tartozó maximum áraknak (kiegészítve az esetleg alkalmazandó sávós kedvezményekkel) minden egyes jogosult szolgáltató esetén a következő ármegállapító határozatig tartó időszakra vonatkozóan számított nagykereskedelmi átlagárakra vonatkozóan kell érvényesülniük.*

Ez a szabályozás minden jogosult szolgáltató számára biztosítja, hogy a határozatban foglalt nagykereskedelmi ár (a korábban említett sávós kedvezmények figyelembe vételével) ténylegesen az adott időszakban átlagárként érvényesüljön.

Ennek megfelelően tehát amennyiben a valamely jogosult szolgáltatóval szemben a kötelezett szolgáltató által az adott időszakban ténylegesen alkalmazott nagykereskedelmi átlagár meghaladná a szabályozott nagykereskedelmi árat (a korábban említett sávós kedvezmények figyelembe vételével), az időszak végén a tényleges és a szabályozott ár közötti árkülönbséget jogosult szolgáltató számára történő megtérítése érdekében elszámolási kötelezettsége keletkezik a kötelezett szolgáltatónak.

A Tanács a rendelkező részben – az ott megállapított feltételek együttes teljesülése esetén – lehetővé tette, hogy a kötelezett sávós kedvezmények alkalmazásakor (és csak ebben az esetben) a határozatban szereplő nagykereskedelmi árnál magasabb árat is érvényesíthessen. Jelen határozat alapján ezen magasabb ár alkalmazása akkor indokolt és elfogadható, ha az ármegállapítás alapja a korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi ár, és ez az ár a korábbi időszakban alkalmazott – értékesítési mennyiségtől függő - sávós árkedvezmények következtében alakult ki.

Azaz az országos bitfolyam hozzáférési szolgáltatást nyújtó kötelezettek a minimális árrésnél nagyobb árrést engedő a piacon már alkalmazott nagykereskedelmi árai a szabályozás céljával egyezően lehetővé teszik a hatékonyan működő jogosult szolgáltatók piacra történő belépését.

A Tanács ezen kötelezett szolgáltatók számára lehetőséget ad arra, hogy a minimálisnál nagyobb árrést biztosító csomagjaik esetén – amennyiben a rendelkező részben szereplő feltételek teljesülnek – áttörhessék a határozat által megállapított árplafont.

Ezt azon sávós kedvezmények alkalmazásával érvényesíthetik, amelyek kizárólag csak – az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) – a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben jelentkező különbséget tükrözhetik tekintettel a jogosultak általuk reálisan elérhető maximális méretgazdaságosságra (előfizető számra).

Az arányosság elvének érvényesülése miatt a sávós kedvezményeket csak azon szolgáltatók alkalmazhatják, akik a megelőző szabályozási időszakban (6 hónap) a minimálisnál magasabb árrést biztosító nagykereskedelmi árakat alkalmaztak a jogosultakkal szemben, hiszen ez a lehetőség bármely szolgáltató részére nyitva áll, ha a kis- és nagykereskedelmi csomagjainak a relatív árait úgy alakítja, amiből a Tanács alappal a határozatban foglalt szabályozói célok önkéntes követésére következtethet.

A számítás lépéseinek adatait összefoglalóan mutatja be az alábbi táblázat:

Havi díjak

Sávszél. (kbps)	Előfizető	Elkötele- zettség	Forgalom függő	Kisker átlagár*	Árrés*	Retail minus alapú ár*	Minimális nagyker ár*	Megállapított nagyker ár
1M (1280)	egyéni	1 éves	nem					3 672
1M (1280)	egyéni	1 éves	igen					4 098
1M (1280)	egyéni	2 éves	nem					5 100
1M (1280)	egyéni	0 éves	nem					5 838
1M (1280)	üzleti	1 éves	nem					4 680
1M (1280)	üzleti	2 éves	nem					5 772
2M (2048)	üzleti	1 éves	nem					5 460
4M (4480)	egyéni	1 éves	nem					4 821
4M (4480)	egyéni	2 éves	nem					5 532
4M (4480)	üzleti	1 éves	nem					5 871

4M (4480)	üzleti	2 éves	nem					7 660
8M (8096)	egyéni	1 éves	nem					5 466
8M (8096)	egyéni	2 éves	nem					7 827
8M (8096)	üzleti	1 éves	nem					7 034
8M (8096)	üzleti	2 éves	nem					11 259
18M (18432)	üzleti	1 éves	nem					19 800

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Egyszeri díjak

Sávszél. (kbps)	Előfiz.	Elkötele- zettség	Forgalom függő	Kisker átlagár*	Minimális nagyker. árhoz tartozó egyszeri díj*	Megállapított nagyker ár
1M (1280)	egyéni	1 éves	nem			8 250
1M (1280)	egyéni	1 éves	igen			9
1M (1280)	egyéni	2 éves	nem			0
1M (1280)	egyéni	0 éves	nem			0
1M (1280)	üzleti	1 éves	nem			0
1M (1280)	üzleti	2 éves	nem			0
2M (2048)	üzleti	1 éves	nem			87
4M (4480)	egyéni	1 éves	nem			9
4M (4480)	egyéni	2 éves	nem			2 250
4M (4480)	üzleti	1 éves	nem			571
4M (4480)	üzleti	2 éves	nem			0
8M (8096)	egyéni	1 éves	nem			291
8M (8096)	egyéni	2 éves	nem			873
8M (8096)	üzleti	1 éves	nem			2 164
8M (8096)	üzleti	2 éves	nem			0
18M (18432)	üzleti	1 éves	nem			45 000

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

A Tanács az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán közzé teszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőségről történő tájékoztatás az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezéseire alapul.

Budapest, 2007. szeptember 25.

Bánhidi Ferenc s. k.,

tanácsstag

Pataki Dániel s. k.,

tanácsstag

elnök

Debreczeni Sándor s. k.,

tanácsstag

Dr. Rozgonyi Krisztina s. k.

tanácsstag

alelnök

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,

tanácsstag

A határozatot kapják:

1./ Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.

(2040 Budaörs, Puskás T. u. 8-10.)

2./ Irattár

**DH-26963-8/2007. számú, az országos szintű
IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása
retail minus módszer alkalmazásával tárgyban hozott határozat**

* A határozatban üzleti titkokként megjelölt adatok a DH-26963-7 /2007. sz. határozatban szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-26963-8/2007.

Tárgy: az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) a *Monor Telefon Társaság Kft.* (1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36.; cg.: 01-10-045505) (a továbbiakban: *Monortel vagy Kötelezett*) által alkalmazható, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás legmagasabb árát, valamint a kiskereskedelmi szélessávú DSL szolgáltatás nyújtása során a különböző szélessávú hozzáférés típusok tekintetében alkalmazott átlagos kiskereskedelmi ár és a társszolgáltatók számára nyújtott IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás nagykereskedelmi ára közötti különbség (árrés) mértékét az alábbiak szerint állapítja meg:

Havi díjak

Az árrés a szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli fajlagos költségének és a nagykereskedelmi értékesítés fajlagos költségének a különbsége.

A megállapított nagykereskedelmi ár alapértelmezésben a Kötelezett által a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető havi díj legmagasabb mértéke.

	<i>Sávszélesség (kbps)</i>	<i>Elkötelezettségi idő</i>	<i>Forgalomtól függés</i>	<i>Számított Árrés (Minus, Zi, nettó Ft) *</i>	<i>Megállapított nagykereskedelmi ár (Ni, nettó Ft)</i>
MAGÁN	1280	határozatlan	nincs		5 598
		1 év	nincs		3 976
		2 év	nincs		3 566
	5120	határozatlan	nincs		6 483
		1 év	nincs		5 632
		2 év	nincs		4 807
	10240	határozatlan	nincs		9 129
		1 év	nincs		6 601
		2 év	nincs		5 778
	18432	határozatlan	nincs		20 837
		1 év	nincs		10 418
		2 év	nincs		9 616
ÜZLETI	512	határozatlan	nincs		11 248
		1 év	nincs		7 748
		2 év	nincs		6 757
	3072	határozatlan	nincs		28 772
		1 év	nincs		19 172
		2 év	nincs		17 743
	6144	határozatlan	nincs		46 629
		1 év	nincs		31 925
		2 év	nincs		28 925

	10240	határozatlan	nincs	90 647
		1 év	nincs	54 647
		2 év	nincs	45 814
	Kis Üzleti (1536)	határozatlan	nincs	15 690
		1 év	nincs	10 692
		2 év	nincs	9 046

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Egyszeri díjak

	<i>Sávszélesség (kbps)</i>	<i>Elkötelezettségi idő</i>	<i>Forgalomtól függés</i>	<i>Egyszeri díj (nettó, Ft)</i>
MAGÁN	1280	határozatlan	nincs	35 000
		1 év	nincs	0
		2 év	nincs	0
	5120	határozatlan	nincs	35 000
		1 év	nincs	0
		2 év	nincs	0
	10240	határozatlan	nincs	35 000
		1 év	nincs	0
		2 év	nincs	0
	18432	határozatlan	nincs	35 000
		1 év	nincs	0
		2 év	nincs	0
ÜZLETI	512	határozatlan	nincs	56 000
		1 év	nincs	0
		2 év	nincs	0
	3072	határozatlan	nincs	56 000
		1 év	nincs	0
		2 év	nincs	0
	6144	határozatlan	nincs	56 000
		1 év	nincs	0
		2 év	nincs	0
	10240	határozatlan	nincs	56 000
		1 év	nincs	0
		2 év	nincs	0
	Kis Üzleti (1536)	határozatlan	nincs	56 000
		1 év	nincs	0
		2 év	nincs	0

A megállapított – a táblázatban szereplő – nagykereskedelmi ár a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető egyszeri díj legmagasabb mértéke.

A kötelezett szolgáltató az országos szintű bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által meghatározott értéknél alacsonyabbat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő

elbánás elvének megfelelően a lényegét tekintve azonos feltételek teljesülése esetén valamennyi igénybevevő szolgáltatónak az alacsonyabb áron kell nyújtania e szolgáltatást.

A kötelezett szolgáltató az egyenlő elbánás elvét betartva, indokolt esetben a jogosult szolgáltató partnerekkel szemben a havi díjakat illetően alkalmazhat sávós (a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított) díjkedvezményeket. Ezek a díjkedvezmények egyik esetben sem lehetnek olyanok, hogy a legkedvezőbb nagykereskedelmi ár csak egy-, illetve kevés számú jogosult szolgáltató számára legyen elérhető.

A nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos, tehát egy nagykereskedelmi DSL végpontra jutó költségei a kötelezett szolgáltatónál függenek a jogosult szolgáltató által igénybe vett nagykereskedelmi szolgáltatás volumenétől. A kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós díjak közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) különbséget tükrözhetik.

Sávós kedvezmények alkalmazása esetén, amennyiben a jelen határozatban foglalt nagykereskedelmi ár az ármegállapítás alapjául szolgáló időszak nagykereskedelmi minimum ára alapján határozódott meg és a Kötelezett az adott időszakban is sávós-, azaz a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított díjkedvezményeket alkalmazott, úgy a jelen határozatban szereplő nagykereskedelmi ár az adott (legnagyobb kedvezményű) sávnak megfelelő maximum árként értelmezendő. Ennek megfelelően a Kötelezett szolgáltató az adott sávhoz tartozó minimális nagykereskedelmi végpontszámot el nem érő szolgáltatók esetén alkalmazhat a jelen határozatban szereplő nagykereskedelmi árnál magasabb árat is, de az alkalmazott sávós díjak közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) különbséget tükrözhetik.

Az alkalmazott sávós kedvezmények mértékét a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyilvánosságra hozatalakor köteles közzé tenni.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság a Kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós kedvezmények alapján kialakított árrendszer fenti szempontoknak való megfelelését piacfelügyeleti eljárás keretében ellenőrzi.

A Kötelezett a jelen határozatnak megfelelően megállapított díjat az új szerződésekre jelen határozat kézbesítésétől köteles alkalmazni. A korábban megkötött hűségnyilatkozatos (azaz rögzített idejű elkötelezettséget és ezzel valamilyen kedvezményt tartalmazó) szerződéseket ezen ármegállapító határozat a hűségnyilatkozat hatálya alatt nem érinti, a hűségnyilatkozat lejártá után, a szerződés meghosszabbításakor - érte ezalatt az elkötelezettségi időszak és a vele járó kedvezmény végét követően a szerződés egyszerű továbbélését is – viszont igen.

Amennyiben a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásán belül, az eladás ösztönzése érdekében (például a saját kiskereskedelmi szolgáltatási akcióival párhuzamosan) értékesítési akciókat hirdet, úgy a jelen határozatban foglalt, az egyes nagykereskedelmi szolgáltatástípusokhoz tartozó maximum áraknak (kiegészítve az esetleg alkalmazandó sávós kedvezményekkel) minden egyes jogosult szolgáltató esetén a következő ármegállapító határozatig tartó időszakra vonatkozóan számított nagykereskedelmi átlagárakra vonatkozóan kell érvényesülniük.

A nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított sávós díjkedvezmények rendszerét, azok összes feltételét nyilvánosságra kell hozni a nagykereskedelmi akciók esetén is.

Az átlagár számítás módszertana ebben az esetben is megegyezik a Kötelezett számára a DH-664-180/2005. számú határozat (JPE határozat) V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott átlagár számítási módszertannal.

A Kötelezett szolgáltató a hozzáférési kötelezettség kapcsán, de kizárólag az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit jogosultak a szolgáltatás-nyújtással párhuzamosan a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő szolgáltatókkal megtéríttetni.

A kötelezett szolgáltatók ugyanakkor kizárólag csak az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit téríttetetik meg. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy amennyiben az adott szolgáltatás elemre – illetve, azzal ekvivalens szolgáltatásra – a kötelezett szolgáltatónak saját kiskereskedelmi szolgáltatásához is szüksége van, akkor annak a jogosult szolgáltatókkal történő megtéríttetése általánosan nem tekinthető indokoltnak. Szintén nem számítható fel külön díj azon szolgáltatás elemek költségei után, amelyek az ármegállapító határozat meghozatala során a releváns nagykereskedelmi költségek között már figyelembe vételre kerültek.

A nagykereskedelmi szolgáltatás feltételeinek nyilvánosságra hozatala során minden, a jogosult szolgáltatókkal szemben a szolgáltatás igénybe vétele kapcsán érvényesíteni szándékozott díjjelem árát a kötelezett szolgáltatónak nyilvánosságra kell hoznia.

Amennyiben a Kötelezett jelen határozat kihirdetését követően sávszélesség migrációt hajt végre, úgy az új sávszélességekre is vonatkozik a kapcsolódó eredeti sávszélességekre meghatározott maximális nagykereskedelmi ár.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához három példányban benyújtott, a Fővárosi Bíróságnak címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról is, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását.

A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Tanács az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 14.§ (1) c., pontja alapján a 10.§ f., pontjában meghatározott hatáskörében, az *Eht.* 52.-55. §-ai szerinti eljárásában a 12. számú, „*nagykereskedelmi szélessávú hozzáférési szolgáltatás*” elnevezésű piacon a DH-664-180/2005. számú határozatában (a továbbiakban: *Határozat, piacelemzési határozat, JPE határozat*) a Monortelt jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította.

A Határozat rendelkező részének V. számú mellékletében a Tanács az *Eht.* 108. § (1) bekezdés b., pontjában biztosított jogkörével élve, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra a nagykereskedelmi piacon kiszabható kötelezettségek, a költségalapság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség keretében kötelezte a Monortelt, hogy az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatást a Határozat szerinti kiskereskedelmi árból származtatott díjképzési módszer (a továbbiakban: *retail minus*) alkalmazásával kialakított díj ellenében nyújtsa.

A Határozat V. melléklet 2. V. pontjában írt rendelkezés alapján a szolgáltató köteles számításait a rendszeres felülvizsgálat érdekében 2007. január 1. és 2007. június 30. közötti időszak adataira vonatkozóan elvégezni és ennek eredményét, az ezzel kapcsolatos számításait, a számítás alapjául szolgáló adatokat 2007. augusztus 1-jéig a Tanács számára benyújtani.

A Kötelezett ezen kötelezettségnek a 2007. augusztus 1-én érkezett, nyomtatott és elektronikus formában benyújtott adatszolgáltatásával tett eleget (DH-26963-1/2007.), majd beadványát pontosította. (DH-26963-2/2007.)

A Tanács a Kötelezett által szolgáltatott adatokat és számításokat áttekintette és az Eht. 14. § (1) c., pontja alapján a 10. § g., pontjában biztosított hatáskörében eljárva, a Monortel által alkalmazandó országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díját a rendelkező rész szerinti mértékben állapította meg, az alábbi indokok alapján:

A Tanács Határozatának V. számú mellékletében meghatározta, hogy a Kötelezett által benyújtott adatok, valamint a Határozat V. mellékletében foglalt egyéb szempontok alapján fogja megállapítani a Kötelezett által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás maximális ellenértékét a Kötelezett, illetve az általa irányított kiskereskedelmi szolgáltató tényleges átlagos kiskereskedelmi értékesítési ára és egy a Tanács által meghatározott mérték (árrés) különbségeként.

Rögzítette továbbá, hogy a Kötelezett az országos szintű bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által meghatározott értéknél alacsonyabbat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő elbánás elvének megfelelően valamennyi igénybevevő szolgáltatónak az alacsonyabb áron kell nyújtania a szolgáltatást.

A Kötelezett által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás rendelkező részben meghatározott maximális ellenértékét a Tanács a Határozat V. számú mellékletében foglaltak szerint a kötelezett szolgáltató tényleges átlagos kiskereskedelmi értékesítési ára (C_i) és egy a Tanács által meghatározott mérték (Z_i) különbségeként állapította meg. A *retail minus* ármeghatározás képlete, azaz a nagykereskedelmi ár képlete tehát a következő: $N_i = C_i - Z_i$ volt.

A Tanács az árrés (Z_i) meghatározásakor alapvetően a kötelezett szolgáltató releváns kis- és nagykereskedelmi költségeit vette figyelembe, mégpedig úgy, hogy a releváns fajlagos kiskereskedelmi költségek (E_i) az árrés mértékét növelték, a releváns fajlagos nagykereskedelmi költségek (F_i) az árrés mértékét csökkentették. Azaz $Z_i = E_i - F_i$ volt.

A Tanács a Kötelezett által benyújtott adatok értékelése és az alkalmazható legmagasabb nagykereskedelmi ár értékének megállapítása során a következő módon járt el:

I. Kiskereskedelmi (végfelhasználók számára nyújtott) szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjak

A Határozat V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott kiskereskedelmi szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjakat a Kötelezett a Határozat vonatkozó részében foglaltaknak megfelelően alakította ki, így azokat a Tanács az alábbi táblázatokban foglaltaknak megfelelően fogadta el, ahol a kiskereskedelmi átlagár a Kötelezett által a kiskereskedelmi szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott havi és egyszeri díjak átlagos értéke.

Az üzleti titok hozzáférések esetében a beadvány tárgyát képező időszakban nem történt értékesítés, így a Tanács ezeknél a hozzáféréseknél kiskereskedelmi átlagárként a havi díjak esetében az időszakra vonatkozó tisztított listaárát, az egyszeri díjak esetében a időszakra vonatkozó listaárát vette figyelembe, a Kötelezett által megadott adatok alapján.

II. A társszolgáltatók számára nyújtott szélessávú szolgáltatások során alkalmazott díjak

A nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjakat a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének II. pontjában foglaltaknak megfelelően alakította ki, így azokat a Tanács elfogadta.

III. A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás, országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségei; a nagykereskedelmi értékesítés költségei

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás, országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségei (Ei)

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségeit a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltaknak megfelelően határozta meg, ezeket a Tanács elfogadta.

Nagykereskedelmi szolgáltatás addicionális költségei (Fi)

A Kötelezett által a nagykereskedelmi értékesítéshez kapcsolódóan a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontja szerint kimutatott addicionális költségeket a Tanács elfogadta.

IV. A nagykereskedelmi díj kialakításának további menete

Retail minus alapú ár meghatározása – havi díjak

A Tanács a havi díjak esetében az árrést a Kötelezett által benyújtott fajlagos kiskereskedelmi költségek és az addicionális nagykereskedelmi költségek különbségeként állapította meg. A retail minus alapú árat a Tanács a kiskereskedelmi átlagár és az árrés különbségeként állapította meg.

Retail minus alapú ár meghatározása – egyszeri díjak

Az egyszeri díjak esetében a Tanács nem határozott meg árrést, mivel a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltak szerint a költségeket az adott időszakban átlagosan nyújtott összes szélessávú előfizetés végpontszámára vonatkozólag kell szétosztani. Ennek megfelelően az árrés alapját képező költségek teljes egészükben a havi díjak árrésében lettek figyelembe véve.

A retail minus alapú árak az egyszeri díjak esetében ezért megegyeznek a kiskereskedelmi átlagárakkal.

A retail minus alapú árak és a korábban alkalmazott nagykereskedelmi árak összehasonlítása

A Határozat V. számú melléklete 2. részének IV. pontja értelmében, amennyiben a retail minus alapú ár meghaladná a Kötelezett által a társszolgáltatókkal kötött szerződésekben korábban alkalmazott nagykereskedelmi árat, akkor a Tanács a nagykereskedelmi ár meghatározása során alkalmazandó nagykereskedelmi árat a társszolgáltatókkal kötött szerződésekben korábban alkalmazott minimális ár értékével megegyezően állapítja meg.

A megállapított nagykereskedelmi ár ennek megfelelően a retail minus alapú ár és a Kötelezett által korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi árok közül az alacsonyabb összeg.

A Tanács mind a havi díjak, mind az egyszeri díjak esetében a retail minus alapú ár és a minimális nagykereskedelmi ár közül azt tekintette alacsonyabbnak, amelynek esetében a havi díj és a hozzá kapcsolódó egyszeri díj elkötelezettség egy hónapjára jutó összege alacsonyabb. A Tanács a minimális nagykereskedelmi ár meghatározása során is megegyező módon járt el.

Az így megállapított nagykereskedelmi árok a Kötelezett által a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető havi díjak, illetve egyszeri díjak legmagasabb értékei.

A határozat rendelkező részében foglaltak alapján: *amennyiben a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásán belül, az eladás ösztönzése érdekében (például a saját kiskereskedelmi szolgáltatási akcióival párhuzamosan) értékesítési akciókat hirdet, úgy a jelen határozatban foglalt, az egyes nagykereskedelmi szolgáltatástípusokhoz tartozó maximum áraknak (kiegészítve az esetleg alkalmazandó sávós kedvezményekkel) minden egyes jogosult szolgáltató esetén a következő ármegállapító határozatig tartó időszakra vonatkozóan számított nagykereskedelmi átlagárakra vonatkozóan kell érvényesülniük.*

Ez a szabályozás minden jogosult szolgáltató számára biztosítja, hogy a határozatban foglalt nagykereskedelmi ár (a korábban említett sávós kedvezmények figyelembe vételével) ténylegesen az adott időszakban átlagárként érvényesüljön.

Ennek megfelelően tehát amennyiben a valamely jogosult szolgáltatóval szemben a kötelezett szolgáltató által az adott időszakban ténylegesen alkalmazott nagykereskedelmi átlagár meghaladná a szabályozott nagykereskedelmi árat (a korábban említett sávós kedvezmények figyelembe vételével), az időszak végén a tényleges és a szabályozott ár közötti árkülönbözet jogosult szolgáltató számára történő megtérítése érdekében elszámolási kötelezettsége keletkezik a kötelezett szolgáltatónak.

A Tanács a rendelkező részben – az ott megállapított feltételek együttes teljesülése esetén – lehetővé tette, hogy a kötelezett sávós kedvezmények alkalmazásakor (és csak ebben az esetben) a határozatban szereplő nagykereskedelmi árnál magasabb árat is érvényesíthessen.

Jelen határozat alapján ezen magasabb ár alkalmazása akkor indokolt és elfogadható, ha az ármegállapítás alapja a korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi ár, és ez az ár a korábbi időszakban alkalmazott – értékesítési mennyiségtől függő – sávós árkedvezmények következtében alakult ki.

Azaz az országos bitfolyam hozzáférési szolgáltatást nyújtó kötelezettek a minimális árrésnél nagyobb árrést engedő a piacon már alkalmazott nagykereskedelmi árai a szabályozás céljával egyezően lehetővé teszik a hatékonyan működő jogosult szolgáltatók piacra történő belépését.

A Tanács ezen kötelezett szolgáltatók számára lehetőséget ad arra, hogy a minimálisnál nagyobb árrést biztosító csomagjaik esetén – amennyiben a rendelkező részben szereplő feltételek teljesülnek – áttörhessék a határozat által megállapított árplafont.

Ezt azon sávok kedvezményeinek alkalmazásával érvényesíthetik, amelyek kizárólag csak – az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) – a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben jelentkező különbséget tükrözhetik tekintettel a jogosultak általuk reálisan elérhető maximális méretgazdaságosságra (előfizető számára).

Az arányosság elvének érvényesülése miatt a sávok kedvezményeket csak azon szolgáltatók alkalmazhatják, akik a megelőző szabályozási időszakban (6 hónap) a minimálisnál magasabb árrést biztosító nagykereskedelmi árakat alkalmazták a jogosultakkal szemben, hiszen ez a lehetőség bármely szolgáltató részére nyitva áll, ha a kis- és nagykereskedelmi csomagjainak a relatív árait úgy alakítja, amiből a Tanács alappal a határozatban foglalt szabályozói célok önkéntes követésére következethet.

A számítás lépéseinek adatait összefoglalóan mutatja be az alábbi táblázat:

Havi díjak

	Sávszélesség (kbps)	Elkötelezett évi idő	Forgalomtól függés	Kiskereskedelmi átlagár (Retail ár) (Ci, nettó, Ft) *	Árrés*	Retail minus alapú ár*	Minimális nagyker ár*	Megállapított nagyker ár
MAGÁN	512	határozatlan	nincs					5 598
		1 év	nincs					3 976
		2 év	nincs					3 566
	1536	határozatlan	nincs					6 482
		1 év	nincs					5 632
		2 év	nincs					4 807
	3072	határozatlan	nincs					9 129
		1 év	nincs					6 601
		2 év	nincs					5 778
	6144	határozatlan	nincs					20 837
		1 év	nincs					10 418
		2 év	nincs					9 616
ÜZLETI	512	határozatlan	nincs					11 247
		1 év	nincs					7 747
		2 év	nincs					6 757
	3072	határozatlan	nincs					28 772
		1 év	nincs					19 172
		2 év	nincs					17 742
	6144	határozatlan	nincs					46 629
		1 év	nincs					31 925
		2 év	nincs					28 925
	10240	határozatlan	nincs					90 647
		1 év	nincs					54 647
		2 év	nincs					45 814
	Kis Üzleti (1024)	határozatlan	nincs					15 690
		1 év	nincs					10 692
		2 év	nincs					9 046

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Egyszeri díjak

	Sávszélesség (kpbs)	Elkötelezettségi idő	Forgalomtól függés	Kiskereskedelmi átlagár (Egyszeri díj) (Ci, nettó, Ft) *	Minimális nagyker. árhoz tartozó egyszeri díj*	Megállapított nagyker ár
MAGÁN	1280	határozatlan	nincs			35 000
		1 év	nincs			0
		2 év	nincs			0
	5120	határozatlan	nincs			35 000
		1 év	nincs			0
		2 év	nincs			0
	10240	határozatlan	nincs			35 000
		1 év	nincs			0
		2 év	nincs			0
18432	határozatlan	nincs			35 000	
	1 év	nincs			0	
	2 év	nincs			0	
ÜZLETI	512	határozatlan	nincs			56 000
		1 év	nincs			0
		2 év	nincs			0
	3072	határozatlan	nincs			56 000
		1 év	nincs			0
		2 év	nincs			0
	6144	határozatlan	nincs			56 000
		1 év	nincs			0
		2 év	nincs			0
	10240	határozatlan	nincs			56 000
		1 év	nincs			0
		2 év	nincs			0
	Kis Üzleti (1536)	határozatlan	nincs			56 000
		1 év	nincs			0
		2 év	nincs			0

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

A Tanács az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán közzé teszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőségről történő tájékoztatás az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. szeptember 25.

Bánhidi Ferenc s. k.,
tanácsstag

Debreczeni Sándor s. k.,
tanácsstag

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,
tanácsstag

Pataki Dániel s. k.,
tanácsstag
elnök

Dr. Rozgonyi Krisztina s. k.,
tanácsstag
alelnök

A határozatot kapják:

1./ Monor Telefon Társaság Kft.
(1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36.)

2./ Irattár

**DH-27115-5/2007. számú, az országos szintű IP bitfolyam
hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail
minus módszer alkalmazásával tárgyban hozott határozat**

* A határozatban üzleti titkokként megjelölt adatok a DH-27115-4/2007. sz. határozatban szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-27115-5/2007.

Tárgy: Az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) a *Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság* (cím: 2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.. cg.:01-10-043040) (a továbbiakban: *Hungarotel vagy Kötelezett*) által alkalmazható, az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás legmagasabb árát, valamint a kiskereskedelmi szélessávú DSL szolgáltatás nyújtása során a különböző szélessávú hozzáférés típusok tekintetében alkalmazott átlagos kiskereskedelmi ár és a társzolgáltatók számára nyújtott IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás nagykereskedelmi ára közötti különbség (árrés) mértékét az alábbiak szerint állapítja meg:

Havi díjak

<i>Előfizető</i>	<i>Sávsvél. (kbps)</i>	<i>Forgalmi korlát</i>	<i>Elkötelezettség</i>	<i>Árrés*</i>	<i>Megállapított nagykereskedelmi ár nettó Ft</i>
Egyéni	1280	nincs	nincs		6 423
Egyéni	1280	nincs	1 éves		3 488
Egyéni	1280	nincs	2 éves		3 454
Egyéni	4480	nincs	nincs		8 148
Egyéni	4480	nincs	1 éves		5 089
Egyéni	4480	nincs	2 éves		4 835
Egyéni	8064	nincs	nincs		16 647
Egyéni	8064	nincs	1 éves		7 317
Egyéni	8064	nincs	2 éves		7 425
Üzleti	1280	nincs	nincs		7 589
Üzleti	1280	nincs	1 éves		5 353
Üzleti	1280	nincs	2 éves		5 128
Üzleti	4480	nincs	nincs		11 040
Üzleti	4480	nincs	1 éves		7 106
Üzleti	4480	nincs	2 éves		6 209
Üzleti	8064	nincs	nincs		19 855
Üzleti	8064	nincs	1 éves		8 937
Üzleti	8064	nincs	2 éves		8 933
Üzleti	12288	nincs	nincs		87 146
Üzleti	12288	nincs	1 éves		32 971
Üzleti	12288	nincs	2 éves		31 410
Üzleti	24576	nincs	nincs		114 501
Üzleti	24576	nincs	1 éves		94 733
Üzleti	24576	nincs	2 éves		87 793

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

A „szereld magad” konstrukcióban értékesített hozzáférés esetében:

<i>Előfizető</i>	<i>Sávszél. (kbps)</i>	<i>Forgalmi korlát</i>	<i>Elkötelezettség</i>	<i>Árrés*</i>	<i>Megállapított nagykereskedelmi ár nettó Ft</i>
Egyéni	1280	nincs	1 éves		2 653

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Az árrés a szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli fajlagos költségének és a nagykereskedelmi értékesítés fajlagos költségének a különbsége.

A megállapított nagykereskedelmi ár alapértelmezésben a Kötelezett által a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető havi díj legmagasabb mértéke.

Egyszeri díjak

<i>Előfizető</i>	<i>Sávszél. (kbps)</i>	<i>Forgalmi korlát</i>	<i>Elkötelezettség</i>	<i>Megállapított nagykereskedelmi ár nettó Ft</i>
Egyéni	1280	nincs	nincs	11 992
Egyéni	1280	nincs	1 éves	0
Egyéni	1280	nincs	2 éves	0
Egyéni	4480	nincs	nincs	15 920
Egyéni	4480	nincs	1 éves	0
Egyéni	4480	nincs	2 éves	0
Egyéni	8064	nincs	nincs	15 920
Egyéni	8064	nincs	1 éves	0
Egyéni	8064	nincs	2 éves	0
Üzleti	1280	nincs	nincs	12 442
Üzleti	1280	nincs	1 éves	0
Üzleti	1280	nincs	2 éves	0
Üzleti	4480	nincs	nincs	12 785
Üzleti	4480	nincs	1 éves	0
Üzleti	4480	nincs	2 éves	0
Üzleti	8064	nincs	nincs	15 920
Üzleti	8064	nincs	1 éves	0
Üzleti	8064	nincs	2 éves	0
Üzleti	12288	nincs	nincs	38 880
Üzleti	12288	nincs	1 éves	0
Üzleti	12288	nincs	2 éves	0
Üzleti	24576	nincs	nincs	38 880
Üzleti	24576	nincs	1 éves	0
Üzleti	24576	nincs	2 éves	0

A „szereld magad” konstrukcióban értékesített hozzáférés esetében:

<i>Előfizető</i>	<i>Sávszél. (kbps)</i>	<i>Forgalmi korlát</i>	<i>Elkötelezettség</i>	<i>Megállapított nagykereskedelmi ár nettó Ft</i>
Egyéni	1280	nincs	1 éves	4 083

A megállapított – a táblázatokban szereplő – nagykereskedelmi ár a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető egyszeri díj legmagasabb mértéke.

A Hungarotel az országos szintű bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által meghatározott értéknél alacsonyabbat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő elbánás elvének megfelelően a lényegét tekintve azonos feltételek teljesülése esetén valamennyi igénybevevő szolgáltatónak az alacsonyabb áron kell nyújtania e szolgáltatást.

A kötelezett szolgáltató az egyenlő elbánás elvét betartva, indokolt esetben a jogosult szolgáltató partnerekkel szemben a havi díjakat illetően alkalmazhat sávós (a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított) díjkedvezményeket. Ezek a díjkedvezmények egyik esetben sem lehetnek olyanok, hogy a legkedvezőbb nagykereskedelmi ár csak egy-, illetve kevés számú jogosult szolgáltató számára legyen elérhető.

A nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos, tehát egy nagykereskedelmi DSL végpontra jutó költségei a kötelezett szolgáltatónál függenek a jogosult szolgáltató által igénybe vett nagykereskedelmi szolgáltatás volumenétől. A kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós díjak közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumenről függő) különbséget tükrözhetik.

Sávós kedvezmények alkalmazása esetén, amennyiben a jelen határozatban foglalt nagykereskedelmi ár az ármegállapítás alapjául szolgáló időszak nagykereskedelmi minimum ára alapján határozódott meg és a Kötelezett az adott időszakban is sávós-, azaz a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított díjkedvezményeket alkalmazott, úgy a jelen határozatban szereplő nagykereskedelmi ár az adott (legnagyobb kedvezményű) sávnak megfelelő maximum árként értelmezendő. Ennek megfelelően a Kötelezett szolgáltató az adott sávhoz tartozó minimális nagykereskedelmi végpontszámot el nem érő szolgáltatók esetén alkalmazhat a jelen határozatban szereplő nagykereskedelmi árnál magasabb árat is, de az alkalmazott sávós díjak közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumenről függő) különbséget tükrözhetik.

A korábban alkalmazott nagykereskedelmi minimum ár alapján megállapított áru hozzáférés típusok a következők:

<i>Előfizető</i>	<i>Sávszél. (kbps)</i>	<i>Forgalmi korlát</i>	<i>Elkötelezettség</i>
Egyéni	4480	nincs	1 éves
Egyéni	4480	nincs	2 éves
Üzleti	1280	nincs	2 éves
Üzleti	4480	nincs	nincs
Üzleti	4480	nincs	2 éves
Üzleti	8064	nincs	1 éves
Üzleti	8064	nincs	2 éves
Üzleti	12288	nincs	1 éves
Üzleti	12288	nincs	2 éves

Az alkalmazott sávós kedvezmények mértékét a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyilvánosságra hozatalakor köteles közzé tenni.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság a Kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós kedvezmények alapján kialakított árendszer fenti szempontoknak való megfelelését piacfelügyeleti eljárás keretében ellenőrzi.

A Hungarotel a jelen határozatnak megfelelően megállapított díjat az új szerződésekre jelen határozat kézbesítésétől köteles alkalmazni. A korábban megkötött hűségnyilatkozatos (azaz rögzített idejű elkötelezettséget és ezzel valamilyen kedvezményt tartalmazó) szerződéseket ezen ármegállapító határozat a hűségnyilatkozat hatálya alatt nem érinti, a hűségnyilatkozat lejártá után, a szerződés meghosszabbításakor – értve ezalatt az elkötelezettségi időszak és a vele járó kedvezmény végét követően a szerződés egyszerű továbbélését is – viszont igen.

Amennyiben a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásán belül, az eladás ösztönzése érdekében (például a saját kiskereskedelmi szolgáltatási akcióival párhuzamosan) értékesítési akciókat hirdet, úgy a jelen határozatban foglalt, az egyes nagykereskedelmi szolgáltatástípusokhoz tartozó maximum áraknak (kiegészítve az esetleg alkalmazandó sávós kedvezményekkel) minden egyes jogosult szolgáltató esetén a következő ármegállapító határozatig tartó időszakra vonatkozóan számított nagykereskedelmi átlagárakra vonatkozóan kell érvényesülniük.

A nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított sávós díjkedvezmények rendszerét, azok összes feltételét nyilvánosságra kell hozni a nagykereskedelmi akciók esetén is.

Az átlagár számítás módszertana ebben az esetben is megegyezik a Kötelezett számára a DH-664-180/2005. számú határozat (JPE határozat) V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott átlagár számítási módszertannal.

A Kötelezett szolgáltató a hozzáférési kötelezettség kapcsán, de kizárólag az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit jogosult az igénybe vevő szolgáltatókkal megtéríttetni.

A kötelezett szolgáltatók ugyanakkor kizárólag csak az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit térítheti meg. Amennyiben az adott szolgáltatás elemre – illetve, azzal ekvivalens szolgáltatásra – a kötelezett szolgáltatónak saját kiskereskedelmi szolgáltatásához is szüksége van, akkor annak a jogosult szolgáltatókkal történő megtéríttetése nem indokolt. Nem számítható fel külön díj azon szolgáltatás elemek költségei után sem, amelyek az ármegállapító határozat meghozatala során a releváns nagykereskedelmi költségek között már figyelembe vételre kerültek.

A nagykereskedelmi szolgáltatás feltételeinek nyilvánosságra hozatala során minden, a jogosult szolgáltatókkal szemben a szolgáltatás igénybe vétele kapcsán érvényesíteni szándékozott díjemet árát a kötelezett szolgáltatónak nyilvánosságra kell hoznia.

Amennyiben a Kötelezett jelen határozat kihirdetését követően sáv szélesség migrációt hajt végre, úgy az új sáv szélességekre is vonatkozik a kapcsolódó eredeti sáv szélességekre meghatározott maximális nagykereskedelmi ár.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához három példányban benyújtott, a Fővárosi Bíróságnak címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról is, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását.

A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Tanács az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 14. § (1) c., pontja alapján a 10. § f., pontjában meghatározott hatáskörében, az *Eht.* 52.-55. §-ai szerinti eljárásában a 12. számú, „nagykereskedelmi szélessávú hozzáférési szolgáltatás” elnevezésű piacon a DH-664-180/2005. számú határozatában (a továbbiakban: *Határozat, piacelemzési határozat, JPE határozat*) a Hungarotelt jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította.

A Határozat rendelkező részének V. számú mellékletében a Tanács az *Eht.* 108. § (1) bekezdés b., pontjában biztosított jogkörével élve, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra a nagykereskedelmi piacon kiszabható kötelezettségek, a költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség keretében kötelezte a Hungarotelt, hogy az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatást a Határozat szerinti kiskereskedelmi árból származtatott díjképzési módszer (a továbbiakban: *retail minus*) alkalmazásával kialakított díj ellenében nyújtsa.

A Határozat V. melléklet 2. V. pontjában írt rendelkezés alapján a szolgáltató köteles számításait a rendszeres felülvizsgálat érdekében 2007. január 1. és 2007. június 30. közötti időszak adataira vonatkozóan elvégezni és ennek eredményét, az ezzel kapcsolatos számításait, a számítás alapjául szolgáló adatokat 2007. augusztus 1-ig a Tanács számára benyújtani.

A Kötelezett az adatszolgáltatásnak a 2007. augusztus 2-án érkezett, nyomtatott és elektronikus formában benyújtott adatszolgáltatásával tett eleget (DH-27115-1/2007.), majd pontosította beadványát. (DH-27115-2/2007.)

A Tanács a Kötelezett által szolgáltatott adatokat és számításokat áttekintette és az *Eht.* 14. § (1) c., pontja alapján a 10. § g., pontjában biztosított hatáskörében eljárva, a Hungarotel által alkalmazandó országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díját a rendelkező rész szerinti mértékben állapította meg, az alábbi indokok alapján:

A Tanács Határozatának V. számú mellékletében meghatározta, hogy a Hungarotel által benyújtott adatok, valamint a Határozat V. mellékletében foglalt egyéb szempontok alapján fogja megállapítani a Kötelezett által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás maximális ellenértékét a Kötelezett, illetve az általa irányított kiskereskedelmi szolgáltató tényleges átlagos kiskereskedelmi értékesítési ára és egy a Tanács által meghatározott mérték (árrés) különbségeként.

Rögzítette továbbá, hogy a Hungarotel az országos szintű bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által meghatározott nagykereskedelmi árnál alacsonyabb árat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő elbánás elvének megfelelően a lényegét tekintve azonos feltételek teljesülése esetén valamennyi igénybevevő szolgáltatónak alacsonyabb áron kell nyújtania e szolgáltatást.

A Kötelezett által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás rendelkező részben meghatározott maximális ellenértékét a Tanács a Határozat V. számú mellékletében foglaltak szerint a kötelezett szolgáltató tényleges átlagos kiskereskedelmi értékesítési ára (Ci) és egy a Tanács által meghatározott mérték (minus: Zi) különbségeként állapította meg. A retail minus ármeghatározás képlete, azaz a nagykereskedelmi ár képlete tehát a következő: $N_i = C_i - Z_i$ volt.

A Tanács az árrés (Zi) meghatározásakor alapvetően a kötelezett szolgáltató releváns kis- és nagykereskedelmi költségeit vette figyelembe, mégpedig úgy, hogy a releváns fajlagos kiskereskedelmi költségek (Ei) az árrés mértékét növelték, a releváns fajlagos nagykereskedelmi költségek (Fi) az árrés mértékét csökkentették. Azaz $Zi = Ei - Fi$ volt.

A Tanács a Kötelezett által benyújtott adatok értékelése és az alkalmazható legmagasabb nagykereskedelmi ár értékének megállapítása során a következő módon járt el:

Kiskereskedelmi (végfelhasználók számára nyújtott) szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjak

A Tanács megállapította, hogy a benyújtott számítások megfelelnek a Határozat V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott követelményeknek. A Tanács ezért a díjszámítást elfogadta a lenti összefoglaló táblázatokban foglaltaknak megfelelően, ahol a kiskereskedelmi átlagár a Kötelezett által a kiskereskedelmi szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott havi, illetve egyszeri díjak átlagos értéke.

Azoknak a hozzáféréseknek az esetében, amelyeknél a beadvány tárgyát képező időszakban nem történt értékesítés, a Tanács kiskereskedelmi átlagárként a havi díjak esetében az időszakra vonatkozó tisztított listaárat, az egyszeri díjak esetében a időszakra vonatkozó listaárat vette figyelembe, a Kötelezett által megadott adatok alapján.

A társzolgáltatók számára nyújtott szélessávú szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjak

A nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtása során alkalmazott díjakat a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének II. pontjában foglaltaknak megfelelően alakította ki, így azokat a Tanács elfogadta.

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségei, a nagykereskedelmi értékesítés költségei

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás, országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségei

A szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli költségeit a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltaknak megfelelően határozta meg, ezeket a Tanács elfogadta.

Nagykereskedelmi szolgáltatás addicionális költségei

A nagykereskedelmi szolgáltatás addicionális költségeit a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltaknak megfelelően határozta meg, ezeket a Tanács elfogadta.

A nagykereskedelmi díj kialakításának további menete

Retail minus alapú ár meghatározása – havi díjak

A Tanács a havi díjak esetében az árrést a Kötelezett által benyújtott fajlagos kiskereskedelmi költségek és az addicionális nagykereskedelmi költségek különbségeként állapította meg.

A retail minus alapú árat a Tanács a kiskereskedelmi átlagár és az árrés különbségeként állapította meg.

Retail minus alapú ár meghatározása – egyszeri díjak

Az egyszeri díjak esetében a Tanács nem határozott meg árrést, mivel a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltak szerint a költségeket az adott időszakban átlagosan nyújtott összes szélessávú előfizetés végpontszámára vonatkozólag kell szétosztani (azaz a releváns költségeket az adott időszakra vonatkozó előfizetői hónapok számával kell elosztani). Ennek megfelelően az árrés alapját képező költségek teljes egészükben a havi díjak árrésében lettek figyelembe véve.

A retail minus alapú árak az egyszeri díjak esetében ezért megegyeznek a kiskereskedelmi átlagárakkal.

A retail minus alapú árak és a korábban alkalmazott nagykereskedelmi árak összehasonlítása

A Határozat V. számú melléklete 2. részének IV. pontja értelmében, amennyiben a retail minus alapú ár meghaladná a Kötelezett által a társzolgáltatókkal kötött szerződésekben korábban alkalmazott nagykereskedelmi árat, akkor a Tanács a nagykereskedelmi ár meghatározása során alkalmazandó nagykereskedelmi árat a társzolgáltatókkal kötött szerződésekben korábban alkalmazott minimális ár értékével megegyezően állapítja meg.

A Tanács az egyes hozzáférés típusok korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi áráként a havi díjak tekintetében a jogosult szolgáltatóként számított féléves átlagárak közül a legalacsonyabbat határozta meg.

A Tanács az egyszeri díjakat illetően a korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi árként a minimális havi díjhoz tartozó egyszeri díjat állapította meg. A Tanács e módszer alkalmazásával tekintettel volt arra, hogy az egyszeri és a havi díjak a piaci árképzés során egységet képeznek, így nem kezelhetőek egymástól függetlenül.

A jelen határozat rendelkező részében megállapított, a Kötelezett által alkalmazandó nagykereskedelmi ár a havi díjak esetében a retail minus alapú ár és a legalacsonyabb nagykereskedelmi ár közül az alacsonyabb érték, az egyszeri díjakra vonatkozóan pedig a megállapított havi díjhoz tartozó egyszeri díj.

A határozat rendelkező részében foglaltak alapján: *amennyiben a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásán belül, az eladás ösztönzése érdekében (például a saját kiskereskedelmi szolgáltatási akcióival párhuzamosan) értékesítési akciókat hirdet, úgy a jelen határozatban foglalt, az egyes nagykereskedelmi szolgáltatástípusokhoz tartozó maximum áraknak (kiegészítve az esetleg alkalmazandó sávós kedvezményekkel) minden egyes jogosult szolgáltató esetén a következő ármegállapító határozatig tartó időszakra vonatkozóan számított nagykereskedelmi átlagárakra vonatkozóan kell érvényesülniük.*

Ez a szabályozás minden jogosult szolgáltató számára biztosítja, hogy a határozatban foglalt nagykereskedelmi ár (a korábban említett sávok kedvezményei figyelembe vételével) ténylegesen az adott időszakban átlagként érvényesüljön.

Ennek megfelelően tehát amennyiben a valamely jogosult szolgáltatóval szemben a kötelezett szolgáltató által az adott időszakban ténylegesen alkalmazott nagykereskedelmi átlagár meghaladná a szabályozott nagykereskedelmi árat (a korábban említett sávok kedvezményei figyelembe vételével), az időszak végén a tényleges és a szabályozott ár közötti árkülönbséget jogosult szolgáltató számára történő megtérítése érdekében elszámolási kötelezettsége keletkezik a kötelezett szolgáltatónak.

A Tanács a rendelkező részben – az ott megállapított feltételek együttes teljesülése esetén – lehetővé tette, hogy a kötelezett sávok kedvezményei alkalmazásakor (és csak ebben az esetben) a határozatban szereplő nagykereskedelmi árnál magasabb árat is érvényesíthessen. Jelen határozat alapján ezen magasabb ár alkalmazása akkor indokolt és elfogadható, ha az ármegállapítás alapja a korábban alkalmazott minimális nagykereskedelmi ár, és ez az ár a korábbi időszakban alkalmazott – értékesítési mennyiségtől függő – sávok árkedvezményei következtében alakult ki.

Azaz az országos bitfolyam hozzáférési szolgáltatást nyújtó kötelezettek a minimális árrésnél nagyobb árrést engedő a piacon már alkalmazott nagykereskedelmi árai a szabályozás céljával egyezően lehetővé teszik a hatékonyan működő jogosult szolgáltatók piacra történő belépését.

A Tanács ezen kötelezett szolgáltatók számára lehetőséget ad arra, hogy a minimálisnál nagyobb árrést biztosító csomagjaik esetén – amennyiben a rendelkező részben szereplő feltételek teljesülnek – áttörhessék a határozat által megállapított árplafont.

Ezt azon sávok kedvezményei alkalmazásával érvényesíthetik, amelyek kizárólag csak – az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumentől függő) – a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben jelentkező különbséget tükrözhetik tekintettel a jogosultak általuk reálisan elérhető maximális méretgazdaságosságra (előfizető számára).

Az arányosság elvének érvényesülése miatt a sávok kedvezményeket csak azon szolgáltatók alkalmazhatják, akik a megelőző szabályozási időszakban (6 hónap) a minimálisnál magasabb árrést biztosító nagykereskedelmi árakat alkalmazták a jogosultakkal szemben, hiszen ez a lehetőség bármely szolgáltató részére nyitva áll, ha a kis- és nagykereskedelmi csomagjainak a relatív árait úgy alakítja, amiből a Tanács alappal a határozatban foglalt szabályozói célok önkéntes követésére következtethet.

A számítás lépéseinek adatait összefoglalóan mutatják be az alábbi táblázatok:

Havi díjak

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát	Elkötele-z ettségek	Kisker. átlagár*	Árrés*	Retail minus ár*	Minimális nagyker. ár*	Megállapított nagyker. ár
Egyéni	1280	nincs	nincs					6 423
Egyéni	1280	nincs	1 éves					3 488
Egyéni	1280	nincs	2 éves					3 454
Egyéni	4480	nincs	nincs					8 148
Egyéni	4480	nincs	1 éves					5 089
Egyéni	4480	nincs	2 éves					4 835
Egyéni	8064	nincs	nincs					16 647
Egyéni	8064	nincs	1 éves					7 317
Egyéni	8064	nincs	2 éves					7 425
Üzleti	1280	nincs	nincs					7 589
Üzleti	1280	nincs	1 éves					5 353
Üzleti	1280	nincs	2 éves					5 128
Üzleti	4480	nincs	nincs					11 040
Üzleti	4480	nincs	1 éves					7 106
Üzleti	4480	nincs	2 éves					6 209
Üzleti	8064	nincs	nincs					19 855
Üzleti	8064	nincs	1 éves					8 937

Üzleti	8064	nincs	2 éves					8 933
Üzleti	12288	nincs	nincs					87 146
Üzleti	12288	nincs	1 éves					32 971
Üzleti	12288	nincs	2 éves					31 410
Üzleti	24576	nincs	nincs					114 501
Üzleti	24576	nincs	1 éves					94 733
Üzleti	24576	nincs	2 éves					87 793

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

A „szereld magad” konstrukcióban értékesített hozzáférés esetében:

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát	Elkötele- zettség	Kisker. átlagár*	Árrés*	Retail minus ár*	Minimális nagyker. ár*	Megállapított nagyker. ár
Egyéni	1280	nincs	1 éves					2 653

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Egyszeri díjak

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalmi korlát	Elkötele- zetség	Kisker. átlagár*	Minimális nagyker. havi díjhoz tartozó egyszeri díj*	Megállapított nagyker. ár
Egyéni	1280	nincs	nincs			11 992
Egyéni	1280	nincs	1 éves			0
Egyéni	1280	nincs	2 éves			0
Egyéni	4480	nincs	nincs			15 920
Egyéni	4480	nincs	1 éves			0
Egyéni	4480	nincs	2 éves			0
Egyéni	8064	nincs	nincs			15 920
Egyéni	8064	nincs	1 éves			0
Egyéni	8064	nincs	2 éves			0
Üzleti	1280	nincs	nincs			12 442
Üzleti	1280	nincs	1 éves			0
Üzleti	1280	nincs	2 éves			0
Üzleti	4480	nincs	nincs			12 785
Üzleti	4480	nincs	1 éves			0
Üzleti	4480	nincs	2 éves			0
Üzleti	8064	nincs	nincs			15 920
Üzleti	8064	nincs	1 éves			0
Üzleti	8064	nincs	2 éves			0
Üzleti	12288	nincs	nincs			38 880
Üzleti	12288	nincs	1 éves			0
Üzleti	12288	nincs	2 éves			0
Üzleti	24576	nincs	nincs			38 880
Üzleti	24576	nincs	1 éves			0
Üzleti	24576	nincs	2 éves			0

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

A „szereld magad” konstrukcióban értékesített hozzáférés esetében:

<i>Előfizető</i>	<i>Sávszél. (kbps)</i>	<i>Forgalmi korlát</i>	<i>Elkötele- zettség</i>	<i>Kisker. átlagár*</i>	<i>Minimális nagyker. havi díjhoz tartozó egyszeri díj*</i>	<i>Megállapított nagyker. ár</i>
Egyéni	1280	nincs	1 éves			4 083

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

A Tanács az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán közzé teszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőségről történő tájékoztatás az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. szeptember 25.

Bánhidí Ferenc s. k.,
tanácsstag

Pataki Dániel s. k.,
tanácsstag
elnök

Debreczeni Sándor s. k.,
tanácsstag

Dr. Rozgonyi Krisztina s. k.
tanácsstag
alelnök

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,
tanácsstag

A határozatot kapták:

- Hungarotel Távközlési Zrt.
(2040 Budaörs, Puskás Tivadar. u. 8-10.)
- Irattár

DH-27246-6/2007. számú, nagykereskedelmi szolgáltatások díjának meghatározása új kiskereskedelmi szolgáltatások bevezetése esetén (Magyar Telekom) tárgyban hozott határozat

*A határozatban üzleti titkokként megjelölt adatok a DH-27246-5 /2007. sz. határozatban szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-27246-6/2007.

Tárgy: Nagykereskedelmi szolgáltatások díjának meghatározása új kiskereskedelmi szolgáltatások bevezetése esetén

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) a *Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság* (cím.:1013 Budapest, Krisztina krt. 55. cg.:01-10-041928) (a továbbiakban: *Magyar Telekom vagy Kötelezett*) által jóváhagyásra benyújtott, az új kiskereskedelmi szolgáltatások bevezetése esetén alkalmazható országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás legmagasabb árát, valamint az átlagos kiskereskedelmi ár és a társszolgáltatók számára nyújtott IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás nagykereskedelmi ára közötti különbség (árrés) mértékét az alábbi táblázat szerint *jóváhagyja*.

Havi díjak:

<i>Előfizető</i>	<i>Sávszél. (kbps)</i>	<i>Forgalom függő</i>	<i>Elkötelezettség</i>	<i>Árrés nettó Ft*</i>	<i>Jóváhagyott nagykereskedelmi ár nettó Ft</i>
Egyéni	384	nem	1 éves		1 336

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Az árrés a szélessávú kiskereskedelmi szolgáltatás országos IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatáson felüli fajlagos költségének és a nagykereskedelmi értékesítés fajlagos költségének a különbsége.

A jóváhagyott nagykereskedelmi ár alapértelmezésben a Kötelezett által a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető havi díj legmagasabb mértéke.

Egyszeri díjak (hálózat végződött berendezés nélkül):

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalom függő	Elkötelezettség	Jóváhagyott nagykereskedelmi ár nettó Ft
Egyéni	384	nem	1 éves	0

A jóváhagyott – a táblázatokban szereplő – nagykereskedelmi ár a jogosult szolgáltatók felé érvényesíthető egyszeri díj legmagasabb mértéke.

A Kötelezett az országos szintű bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározásakor a Tanács által jóváhagyott értéknél alacsonyabbat is alkalmazhat, ebben az esetben azonban az egyenlő elbánás elvének megfelelően a lényegét tekintve azonos feltételek teljesülése esetén valamennyi igénybevevő szolgáltatónak az alacsonyabb áron kell nyújtania a szolgáltatást.

A kötelezett szolgáltató az egyenlő elbánás elvét betartva, indokolt esetben a jogosult szolgáltató partnerekkel szemben a havi díjakat illetően alkalmazhat sávós (a jogosult társszolgáltató partner által igénybe vett nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított) díjkedvezményeket. Ezek a díjkedvezmények egyik esetben sem lehetnek olyanok, hogy a legkedvezőbb nagykereskedelmi ár csak egy-, illetve kevés számú jogosult szolgáltató számára legyen elérhető.

A nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos, tehát egy nagykereskedelmi DSL végpontra jutó költségei a kötelezett szolgáltatónál függhetnek a jogosult szolgáltató által igénybe vett nagykereskedelmi szolgáltatás volumenétől. A kötelezett szolgáltató által alkalmazott sávós díjak közötti díjkülönbség minden esetben legfeljebb a nagykereskedelmi kiszolgálás fajlagos költségeiben az egyes jogosult szolgáltatók vonatkozásában fennálló (volumenről függő) különbséget tükrözhetik.

Az alkalmazott sávós kedvezmények mértékét a kötelezett szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyilvánosság-ra hozatalakor köteles közzé tenni. A nagykereskedelmi végpontok számának függvényében kialakított sávós díjkedvezmények rendszerét, azok összes feltételét nyilvánosságra kell hozni a nagykereskedelmi akciók esetén is. Az átlagár számítás módszertana megegyezik a Kötelezett számára a DH-664-180/2005. számú határozat V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott átlagár számítási módszertannal.

Amennyiben a jelen határozat hatálya alatt a kötelezett szolgáltató a kiskereskedelmi szolgáltatás tényleges értékesítési árait a határozatban jóváhagyott nagykereskedelmi díjak alapját képező kiskereskedelmi árakhoz képest csökkentti, akkor nagykereskedelmi értékesítési árait is köteles úgy meghatározni, hogy a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi szolgáltatások – a határozat hatályára vonatkozóan számított – átlagárai közötti különbség az árrést minden egyes jogosult szolgáltató számára biztosítsa.

Az átlagár számítás módszertana megegyezik a Kötelezett számára a DH-664-180/2005. számú határozat V. számú melléklete 2. részének I. pontjában meghatározott átlagár számítási módszertannal.

Ha a Kötelezett az új szolgáltatás értékesítését és marketing támogatását nem az árrés meghatározásához kapcsolódó indokolásában ismertetett módon végzi, hanem annál szélesebb körű értékesítési és marketing tevékenységet alkalmaz, akkor a szolgáltatás nagykereskedelmi árát oly módon köteles meghatározni, hogy az DH-26962-5/2007. sz. határozatban megállapított árrést – a sávzélességtől függő kiskereskedelmi költségnek megfelelően módosítva – a jogosult szolgáltatók számára biztosítsa.

A Kötelezett szolgáltató a hozzáférési kötelezettség kapcsán, de kizárólag az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit jogosult a szolgáltatás-nyújtással párhuzamosan a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő szolgáltatókkal megtéríttetni.

A kötelezett szolgáltatók ugyanakkor kizárólag csak az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerült szükséges szolgáltatás elemek költségeit téríthetik meg. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy amennyiben az adott szolgáltatás elemre – illetve, azzal ekvivalens szolgáltatásra – a kötelezett szolgáltatónak saját kiskereskedelmi szolgáltatásához is szüksége van, akkor annak a jogosult szolgáltatókkal történő megtéríttetése általánosan nem tekinthető indokoltnak. Szintén nem számítható fel külön díj azon szolgáltatás elemek költségei után, amelyek az ármegállapító határozat meghozatala során a releváns nagykereskedelmi költségek között már figyelembe vételre kerültek.

A nagykereskedelmi szolgáltatás feltételeinek nyilvánosságra hozatala során minden, a jogosult szolgáltatókkal szemben a szolgáltatás igénybe vétele kapcsán érvényesíteni szándékozott díjjelem árát a kötelezett szolgáltatónak nyilvánosságra kell hoznia.

Amennyiben a Kötelezett jelen határozat kihirdetését követően sávzélesség migrációt hajt végre, úgy az új sávzélességekre is vonatkozik a kapcsolódó eredeti sávzélességekre meghatározott maximális nagykereskedelmi ár.

A Magyar Telekom a jelen határozatnak megfelelően jóváhagyott díjat az új kiskereskedelmi szolgáltatás megkezdése előtti 30. naptól köteles alkalmazni.

A jelen határozat rendelkező részében foglaltak teljesítését a Hatóság piacfelügyeleti eljárás keretében ellenőrizheti.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához három példányban benyújtott, a Fővárosi Bíróságnak címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról is, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását.

A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Tanács az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 14.§ (1) c., pontja alapján a 10.§ f., pontjában meghatározott hatáskörében, az *Eht.* 52.-55. §-ai szerinti eljárásában a 12. számú, „*nagykereskedelmi szélessávú hozzáférési szolgáltatás*” elnevezésű piacon a DH-664-180/2005. számú határozatában (a továbbiakban: *Határozat*) a Magyar Telekomot jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította.

A Határozat rendelkező részének V. számú mellékletében a Tanács az *Eht.* 108. § (1) bekezdés b., pontjában biztosított jogkörével élve, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra a nagykereskedelmi piacon kiszabható kötelezettségek, a költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség keretében kötelezte a Magyar Telekomot, hogy az országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatást a Határozat szerinti kiskereskedelmi árból származtatott díjképzési módszer (a továbbiakban: *retail minus*) alkalmazásával kialakított díj ellenében nyújtsa.

A Határozat V. melléklete 2. IV. pontjában meghatározta az új kiskereskedelmi szolgáltatások bevezetése esetén alkalmazandó eljárást, amely szerint, ha a kötelezett szolgáltató új, a korábbiaktól lényegesen eltérő szolgáltatási feltételekkel kínál kiskereskedelmi szolgáltatást, nem vezetheti be anélkül, hogy annak nagykereskedelmi megfelelőjét minimum 30 nappal előtte a jogosult szolgáltatónak fel nem ajánlotta.

Ezen új kiskereskedelmi szolgáltatás bevezetése előtt 75 nappal a szolgáltató köteles kidolgozni és a Tanács számára jóváhagyásra benyújtani az ahhoz tartozó országos szintű IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás tervezetét.

A szolgáltató a Tanács által jóváhagyott nagykereskedelmi árak és a jóváhagyott nagykereskedelmi árrés figyelembe vételével köteles meghatározni az adott kiskereskedelmi szolgáltatáshoz tartozó országos szintű IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás árát.

Fenti rendelkezésnek a Kötelezett a 2007. augusztus 3-án érkezett adatszolgáltatásával tett eleget (DH-27246/2007.), amelyben bejelentette, hogy kiskereskedelmi szolgáltatásainak körét egy 384/64 kbps sáv szélességű, egyéni előfizetők által, 1 éves elkötelezettség mellett igénybe vehető, forgalom független díjazású, hálózat végződött berendezés nélkül („szereld magad” konstrukcióban) nyújtott ADSL szolgáltatással kívánja bővíteni, amelyet határozott időtartam alatt, 2007 december 31-ig kíván értékesíteni.

A benyújtott adatok és számítások részletes vizsgálatát követően felmerült a benyújtott adatok pontosításának szükségessége, melynek a Kötelezett szeptember 4-én és szeptember 5-én kelt, DH-27246-2/2007., valamint a DH-27246-3/2007. számú elektronikus leveleiben benyújtott adatszolgáltatással tett eleget.

Az Eht. 14. § (1) c., pontja alapján a 10. § g., pontjában biztosított hatáskörében eljárva, a Tanács a Kötelezett által újonnan bevezetett kiskereskedelmi szolgáltatások esetén alkalmazandó nagykereskedelmi szolgáltatás díját és az árrést a rendelkező rész szerinti mértékben hagyta jóvá, az alábbi indokok alapján:

A Tanács megállapította, hogy a Kötelezett a 2007. szeptember 4-én, illetve szeptember 5-én kelt adatszolgáltatásaiban a nagykereskedelmi árakat a Határozat rendelkezéseinek megfelelő módon határozta meg, ezért azokat jóváhagyja.

A Tanács a Kötelezett által jóváhagyásra benyújtott árak számítását a következőképpen értékelte.

A kiskereskedelmi átlagár meghatározása

A Határozat V. számú melléklete 2. részének IV. pontja az „Eljárás új kiskereskedelmi szolgáltatások” cím alatt úgy rendelkezik, hogy a „*Tanács az adott nagykereskedelmi ár jóváhagyása során a kötelezett szolgáltató (illetve az iránnyítása alatt álló Internet-szolgáltató) listaárát, illetve a bevezetéskor érvényes árát tekinti az átlagos kiskereskedelmi értékesítési árnak.*”

A Kötelezett az előírásnak megfelelően mind a havi díjak, mint az egyszeri díjak vonatkozásában benyújtotta a kiskereskedelmi szolgáltatások tervezett díjait.

A tisztított kiskereskedelmi havi díjak meghatározásához a tervezett kiskereskedelmi listaárakat a Kötelezett a Határozat V. számú melléklete 2. részének I.2. pontjában foglaltaknak megfelelően megtisztította a kiskereskedelmi szolgáltatásban foglalt kiegészítő szolgáltatások értékétől.

A nagykereskedelmi díj kialakításának további menete

Retail minus alapú ár meghatározása – havi díjak

A retail minus alapú árat a Kötelezett a Határozat előírásainak megfelelően a tisztított kiskereskedelmi átlagár és az árrés különbségeként számította. Az árrés nagyságának meghatározásához a Kötelezett a Tanács által jóváhagyott legutóbbi féléves költségadatokat (2007. 1. félév) vette alapul. A Kötelezett adatszolgáltatásában kijelentette, hogy a tervezett új szolgáltatáshoz az általában alkalmazottnál alacsonyabb szintű értékesítési és marketing tevékenység fog kapcsolódni, és az árrésben foglalt kiskereskedelmi költségek nagyságát ennek megfelelően határozta meg.

A Tanács az árrés mértékét az új szolgáltatással kapcsolatosan tervezett értékesítési és marketing tevékenységekkel összhangban lévőnek találta és elfogadta.

Retail minus alapú ár meghatározása – egyszeri díjak

Az egyszeri díjak esetében a Kötelezett nem határozott meg árrést, összhangban a Határozat V. számú melléklete 2. részének III. pontjában foglaltakkal, amely szerint a költségeket az adott időszakban átlagosan nyújtott összes szélessávú előfizetés végpontszámára vonatkozólag kell szétosztani (azaz a releváns költségeket az adott időszakra vonatkozó előfizetői hónapok számával kell elosztani). Ennek megfelelően az árrés alapját képező költségek teljes egészükben a havi díjak árrésében vannak figyelembe véve. A retail minus alapú árak az egyszeri díjak esetében ezért megegyeznek a kiskereskedelmi listaárakkal.

A számítás lépéseit az alábbi táblázatok foglalják össze (árak nettó Ft-ban).

Havi díjak:

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalom függő	Elkötelezettség	Tisztított kisker. átlagár*	Árrés*	Jóváhagyott nagykereskedelmi ár
Egyéni	384	nem	1 éves			1 336

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Egyszeri díjak:

Előfizető	Sávszél. (kbps)	Forgalom függő	Elkötelezettség	Kisker. átlagár*	Jóváhagyott nagykereskedelmi ár
Egyéni	384	nem	1 éves		0

* Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak

Az árak alkalmazásáról

A JPE határozat V. melléklet 2.IV. pontjának „Eljárás új kiskereskedelmi szolgáltatások esetén” című része szerint „A Szolgáltató a Tanács által jóváhagyott nagykereskedelmi árak és így különösen a jóváhagyott nagykereskedelmi árrés figyelembe vételével köteles meghatározni az adott kiskereskedelmi szolgáltatáshoz tartozó országos szintű IP bitfolyam hozzáférési szolgáltatás árát.” Ennek megfelelően a Kötelezett nagykereskedelmi árait úgy köteles kialakítani, hogy a jelen határozatban meghatározott árrés értékek a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi szolgáltatás díjai között (ide értve az egyszeri díjak 0 Ft összegű árrését is), a jelen árak alkalmazásának teljes időszakára vonatkoztatva biztosítva legyenek. Azaz, ha a Kötelezett a kiskereskedelmi szolgáltatás tényleges értékesítési árait a határozatban jóváhagyott nagykereskedelmi díjak alapját képező kiskereskedelmi listaárakhoz képest csökkenti, akkor nagykereskedelmi értékesítési árait is köteles úgy meghatározni, hogy a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi szolgáltatások – a határozat hatályára vonatkozóan számított – átlagárai közötti különbség az árrést minden egyes jogosult szolgáltató számára biztosítsa.

A Tanács az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán közzé teszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőségről történő tájékoztatás az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezéseire alapul.

Budapest, 2007. szeptember 25.

Bánhidi Ferenc s. k.,
tanácsstag

Debreczeni Sándor s. k.,
tanácsstag

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,
tanácsstag

Pataki Dániel s. k.,
tanácsstag
elnök

Dr. Rozgonyi Krisztina s. k.,
tanácsstag
alelnök

A határozatot kapják:

1./ Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság
(1013 Budapest, Krisztina krt. 55.)

2./ Irattár

DH-23665-8/2007. számú, a Magyar Telekom Nyrt. 2006. évi elkülönítetten vezetett számviteli szétválasztási kimutatásának (mobil szolgáltatások üzletág) jóváhagyására irányuló eljárás tárgyban hozott határozat

* A határozatban üzleti titkokként megjelölt adatok a DH-23665-7/2007. sz. határozatban szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-23665-8/2007.

Tárgy: a Magyar Telekom Nyrt. 2006. évi elkülönítetten vezetett számviteli szétválasztási kimutatásának (mobil szolgáltatások üzletág) jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a Magyar Telekom Nyrt. (1013 Budapest, Krisztina krt. 55., Cg.: 01-10-041928) elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásának jóváhagyása tárgyában meghozta a következő határozatot.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a Magyar Telekom Nyrt. 2006. évi elkülönítetten vezetett számviteli kimutatását

nem hagyja jóvá.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság tanácsa kötelezi a Magyar Telekom Nyrt.-t, hogy a jelen határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül új tervezetet terjesszen elő jóváhagyásra.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa e kötelezettség késedelmes vagy nem megfelelő teljesítése esetén bírságot szab ki, melynek mértéke a szolgáltató előző üzleti év nettó árbevételének 0,5%-áig terjedhet.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálatát a határozat kézbesítését követő 15 napon belül – a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához három példányban benyújtott – keresettel a Fővárosi Bíróságtól lehet kérni. A kereset benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya. A keresetben nyilatkozni kell arról is, hogy kéri-e tárgyalás tartását.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: Tanács) a Magyar Telekom Nyrt. (1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; Cg. 01-10-041928) (a továbbiakban: Kötelezett) vonatkozásában számviteli szétválasztás kötelezettséget írt elő, amely kötelezettségét a T-Mobile Magyarország Távközlési Rt. (mint a Kötelezett jogelődje a mobil szolgáltatások üzletág tekintetében) a Tanács DH-664-33/2005. sz. határozatának (a továbbiakban: Határozat) rendelkező részének IV. számú mellékletében meghatározottak szerint köteles teljesíteni, az elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásának Tanácshoz történő benyújtásával.

A fenti kötelezettségének teljesítése érdekében a Kötelezett 2007. július 4-én érkezett, DH-23665-1/2007. számú beadványát továbbította a Tanács részére.

A Tanács az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja alapján, a 10. § g) pontjában meghatározott hatáskörében, az Eht. 62. §-ában rögzített szabályok szerint lefolytatott eljárása során megvizsgálta a Kötelezett által benyújtott számviteli szétválasztási beadványt és a tényállás tisztázása körében 2007. július 25-én kelt, DH-23665-3/2007. sz. levelében hiánypótlásra hívta fel a Kötelezettet. A Kötelezett a hiánypótlási felhívásban foglaltakra a 2007. szeptember 4-én érkezett, DH-23665-4/2007. sz. beadványában válaszolt.

A Tanács a lefolytatott eljárás eredményeként megállapította, hogy a Kötelezett nem teljesítette a hiánypótlási felhívásban foglaltakat.

A hiánypótlást követően sem felel meg a modellt az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, így az Eht. 62. § (5) bekezdésére figyelemmel – a rendelkező részben foglaltak szerint – a részletes indokolásban kifejtettek alapján a Kötelezett által benyújtott számviteli szétválasztási kimutatást a Tanács nem tudta jóváhagyni, ezért a Kötelezettet új tervezet benyújtására kötelezte.

A Tanács az Eht. 62. § (5) bekezdésében meghatározott részletes indokolási kötelezettségének az alábbiak szerint tesz eleget:

Az Indokolás további része üzleti titkot tartalmaz.

Tekintettel arra, hogy a fentiekben részletezettek szerint a Tanács a benyújtott számviteli kimutatást nem hagyta jóvá, a Kötelezett az Eht. 62. § (6) bekezdése értelmében e határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül új tervezetet köteles a Tanácshoz benyújtani. E kötelezettség késedelmes vagy nem megfelelő teljesítése esetén a Tanács az Eht. 62. § (6) bekezdése alapján, a 33. § (2) bekezdés e) pontjában meghatározott mértékű – a Kötelezett előző üzleti évi nettó árbevételének 0,5%-áig terjedő – bírságot szab ki.

Az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács határozatát az Eht. 62.§ (2) bekezdésének megfelelően, figyelemmel az Eht. 39. § (1) bekezdésében foglaltakra – teljes ülés keretében hozta meg.

A jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdések és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.
Budapest, 2007. szeptember 25.

Bánhídi Ferenc s. k.,
tanácsstag

Pataki Dániel s. k.,
tanácsstag
elnök

Debreczeni Sándor s. k.,
tanácsstag

Dr. Rozgonyi Krisztina s. k.
tanácsstag
alelnök

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,
tanácsstag

A határozatot kapják:

- 1./ Magyar Telekom Nyrt
(1013 Budapest, Krisztina krt. 55.)
- 2./ Irattár

**DH-23669-8/2007. számú, a Magyar Telekom Nyrt. 2006. évi elkülönítetten vezetett
számviteli szétválasztási kimutatásának (vezetékes üzletág) jóváhagyására irányuló eljárás
ügyében hozott határozat**

* A határozatban üzleti titkorként megjelölt adatok a DH-23669-7/2007. sz. határozatban szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-23669-8/2007.

Tárgy: a Magyar Telekom Nyrt. 2006. évi elkülönítetten vezetett számviteli szétválasztási kimutatásának (vezetékes üzletág) jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a *Magyar Telekom Nyrt.* (1013 Budapest, Krisztina krt. 55., Cg.: 01-10-041928) elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásának jóváhagyása tárgyában meghozta a következő
határozatot.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a Magyar Telekom Nyrt. 2006. évi elkülönítetten vezetett számviteli kimutatását
nem hagyja jóvá.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság tanácsa kötelezi a Magyar Telekom Nyrt.-t, hogy a jelen határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül új tervezetet terjesszen elő jóváhagyásra.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa e kötelezettség késedelmes vagy nem megfelelő teljesítése esetén bírságot szab ki, melynek mértéke a szolgáltató előző üzleti év nettó árbevételének 0,5%-áig terjedhet.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálatát a határozat kézbesítését követő 15 napon belül – a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához három példányban benyújtott – keresettel a Fővárosi Bíróságtól lehet kérni. A kereset benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya. A keresetben nyilatkozni kell arról is, hogy kéri-e tárgyalás tartását.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: Tanács) a *Magyar Telekom Nyrt.* (1013 Budapest, Krisztina krt. 55., Cg.: 01-10-041928) (a továbbiakban: Kötelezett) vonatkozásában számviteli szétválasztás kötelezettséget írt elő, amely kötelezettségét a Kötelezett a Tanács 2005. június 30-án kelt DH-664-138/2005. sz. és DH-664-140/2005. számú határozatok (a továbbiakban: Határozat) rendelkező részének II. számú mellékletében meghatározottak szerint köteles teljesíteni, az elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásának Tanácshoz történő benyújtásával.

A fenti kötelezettségének teljesítése érdekében a Kötelezett 2007. július 4-én érkezett, DH-23669-1/2007. számú beadványát továbbította a Tanács részére.

A Tanács az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja alapján, a 10. § g) pontjában meghatározott hatáskörében, az Eht. 62. §-ában rögzített szabályok szerint lefolytatott eljárása során megvizsgálta a Kötelezett által benyújtott számviteli szétválasztási beadványt és a tényállás tisztázása körében 2007. július 18-án kelt, DH-23669-3/2007. sz. levelében hiánypótlásra hívta fel a Kötelezettet. A Kötelezett a hiánypótlási felhívásban foglaltakra a 2007. augusztus 24-én érkezett, DH-23669-6/2007. sz. beadványában válaszolt.

A Tanács a lefolytatott eljárás eredményeként megállapította, hogy a Kötelezett nem teljesítette a hiánypótlási felhívásban foglaltakat.

A hiánypótlást követően sem felel meg a modell az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, így az Eht. 62. § (5) bekezdésére figyelemmel – a rendelkező részben foglaltak szerint – a részletes indokolásban kifejtettek alapján a Kötelezett által benyújtott számviteli szétválasztási kimutatást a Tanács nem tudta jóváhagyni, ezért a Kötelezettet új tervezet benyújtására kötelezte.

A Tanács az Eht. 62. § (5) bekezdésében meghatározott részletes indokolási kötelezettségének az alábbiak szerint tesz eleget:
üzleti titok

Tekintettel arra, hogy a fentiekben részletezettek szerint a Tanács a benyújtott számviteli kimutatást nem hagyta jóvá, a Kötelezett az Eht. 62. § (6) bekezdése értelmében e határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül új tervezetet köteles a Tanácshoz benyújtani. E kötelezettség késedelmes vagy nem megfelelő teljesítése esetén a Tanács az Eht. 62. § (6) bekezdése alapján, a 33. § (2) bekezdés e) pontjában meghatározott mértékű – a Kötelezett előző üzleti évi nettó árbevételének 0,5%-áig terjedő – bírságot szab ki.

Az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács határozatát az Eht. 62.§ (2) bekezdésének megfelelően, figyelemmel az Eht. 39. § (1) bekezdésében foglaltakra – teljes ülés keretében hozta meg.

A jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdések és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. szeptember 25. napján

Bánhidi Ferenc s. k.,
tanácsstag

Debreczeni Sándor s. k.,
tanácsstag

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,
tanácsstag

Pataki Dániel s. k.,
tanácsstag
elnök

Dr. Rozgonyi Krisztina s. k.
tanácsstag
alelnök

A határozatot kapják:

- 1./ Magyar Telekom Nyrt.
(1013 Budapest, Krisztina krt. 55)
- 2./ Irattár

DH-23194-5 /2007. számú, az Emitel Távközlési Zrt. 2006. évi elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat

Ügyiratszám: DH-23194-5 /2007.

Tárgy: az Emitel Távközlési Zrt. 2006. évi elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az *Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság* (6722 Szeged, Tisza Lajos krt. 41., Cg.:06-10-000154) elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásának jóváhagyása tárgyában meghozta a következő

határozatot.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság által elkülönítetten vezetett 2006. évi számviteli kimutatást

jóváhagyja.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálatát a határozat kézbesítését követő 15 napon belül – a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához három példányban benyújtott – keresettel a Fővárosi Bíróságtól lehet kérni. A kereset benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, kérik-e tárgyalás tartását.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: Tanács) 2005. május 17-én kelt DH-664-138/2005. sz. és DH-664-140/2005. sz. határozatában (a továbbiakban: Határozat) az Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Kötelezett) vonatkozásában számviteli szétválasztás kötelezettséget írt elő, amely kötele-

zettségét a Kötelezett a DH-664-138/2005. sz. határozat rendelkező részének II. számú mellékletében meghatározottak szerint köteles teljesíteni, az elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásának Tanácshoz történő benyújtásával.

A fenti kötelezettségének a Kötelezett a Tanácshoz 2007. június 28-án érkezett DH-23194-1/2007. sz. beadvány megküldésével tett eleget. A beadvány a Kötelezett számviteli szétválasztási dokumentumaiból, független könyvvizsgálói jelentésből, a 2006. évi beszámolóból és a felosztási módszertan és modell működési leírásából, illetve az elektronikus adathordozón benyújtott dokumentációjából állt.

A Tanács az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja alapján, a 10. § g) pontjában meghatározott hatáskörében, az Eht. 62. §-ában rögzített szabályok szerint lefolytatott eljárása során megvizsgálta és elemezte a szolgáltató által benyújtott dokumentumokat, továbbá a tényállás tisztázása körében egy alkalommal hiánypótlást rendelt el.

A Kötelezett 2007. augusztus 1-jén érkezett DH-23194-3/2007. sz. beadványában teljesítette a hiánypótlást. A Tanács 2007. augusztus 21-én kelt DH-23194-4/2007. sz. levelében értesítette a Kötelezettet, hogy a tárgyi eljárásban az elintézési határidőt – az ügy összetettségére és a döntés megfelelő előkészítésére tekintettel – az Eht. 44. § (3) bekezdése alapján 15 nappal meghosszabbította.

A Kötelezett a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak megfelelően módosította beadványát, a Tanács pedig a lefolytatott eljárás során megállapította, hogy Kötelezett számviteli szétválasztási kimutatását az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak megfelelő szerkezetben és tartalommal állította össze, ezért azt jóváhagyta.

A Tanács határozatát az Eht. 45. § (1) bekezdés g) pontja, valamint a 62. § (2) bekezdése alapján, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 71. § (1) bekezdésével összhangban, az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

Az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán közzéteszi.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdések és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. szeptember 11.

Bánhidi Ferenc s. k.,
tanácsstag
Pataki Dániel s. k.,
tanácsstag
elnök

Debreczeni Sándor s. k.,
tanácsstag
Dr. Rozgonyi Krisztina s. k.,
tanácsstag
alelnök

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,
tanácsstag

A határozatot kapják:

1./ *Emitel Távközlési Zrt.*

(6722 Szeged, Tisza Lajos krt. 41.)

2./ *Irattár*

KÖZLÖNY

§

Határozat-tervezetek

„A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 36.§-ban foglalt kötelezettségének eleget téve közzéteszi a Magyar Telekom Nyrt., az Emitel Zrt., az Invitel Zrt., a Monor Telefon Társaság Kft. és a Hungarotel Zrt. helyi hurok és helyi bitfolyam átengedésére vonatkozó referenciacajánlata módosításának jóváhagyása tárgyában hozott határozat-tervezeteit.

Akinek jogát vagy jogos érdekét a határozat érintheti, a tervezettel kapcsolatban a határozat-tervezetek Hírközlési Értesítőben történő megjelenését követő 20 napon belül írásban észrevételt tehet.

Az észrevételeket elektronikusan vagy postai úton a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához címezve (1525 Budapest, Pf.: 75.) kizárólag a megjelölt időpontig lehet benyújtani. Az észrevételeket elektronikus úton az alábbi e-mail címekre lehet megküldeni:

DH-25739-6/2007. Magyar Telekom RUO: tcomruo@nhh.hu
 DH-25740-6/2007. Emitel RUO : emitelruo@nhh.hu
 DH-25741-6/2007. Invitel RUO : invitelruo@nhh.hu
 DH-23486-8/2007. Monortel RUO : monorruo@nhh.hu
 DH-25742-7/2007. Hungarotel RUO : hungarotelruo@nhh.hu “

DH-25739-6/2007. számú, a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciacajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyban hozott határozat-tervezet

Ügyiratszám: DH-25739-6/2007.

Tárgy: A Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciacajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (székhelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; cégszáma: 01-10-041928) által 2007. szeptember 24. napján benyújtott helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciacajánlatának módosított részzeit *jóváhagyja.*

A referenciacajánlat módosított részei jelen határozat közzétételét követő napon lépnek hatályba. A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa *kötelezi* a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaságot, hogy hálózati szerződéseit a jelen határozattal jóváhagyott referenciacajánlat módosításoknak megfelelően módosítsa.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság figyelmét arra, hogy a referenciacajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításait a határozat közzétételét követő naptól köteles alkalmazni, függetlenül a hálózati szerződések módosításának időpontjától.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság figyelmét, hogy a referenciacajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát a határozat kézhezvételétől számított 5 (öt) napon belül internetes oldalán közzé kell tennie.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához 3 (három) példányban benyújtott, de a Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 59. § (8) bekezdésére figyelemmel 2007. július 19. napján az Eht. 10. § g) pontja szerinti hatáskörében hivatalból eljárást indított Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: *Magyar Telekom*) helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciacajánlatának (a továbbiakban: *MARUO*) módosítása tekintetében. A Tanács hivatalbóli eljárásának megindítására okot adó körülmény a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelettel történő módosítása volt, amely előírta, hogy a módosított részek legtöbbje a kihirdetést követő 60. napon lép hatályba. Tekintettel arra, hogy a számhordozhatóság feltételeit a referenciacajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. §

(1) bekezdés n) pontja alapján a kötelezett szolgáltató köteles feltüntetni a referenciaajánlatokban, és a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a megváltozott szabályok referenciaajánlatokban történő átvezetése alól nem adott felmentést illetve arra nézve nem adott halasztást, ezért a Tanács köteles volt eljárását az Eht. 59. § (8) bekezdése alapján megindítani.

A Magyar Telekom a DH-25739-1/2007. számú eljárást megindító levélnek megfelelően 2007. augusztus 8. napján jóváhagyásra benyújtotta a MARUO módosítását, a módosított részeket külön megjelölve. A Tanács a MARUO módosított részeit az Eht. 59. § (1) bekezdése szerint megvizsgálta.

Ezt követően a Tanács a 2007. szeptember 14-én kelt e-mail formátumú levelében 10 napos határidővel az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak nem teljes mértékben megfelelő részek illetve más elírások tekintetében a Magyar Telekomot javításokra és kisebb módosításokra hívta fel.

A Magyar Telekom 2007. szeptember 24. napján kelt, e-mail formátumú beadványával a kért javításokat és módosításokat határidőben maradéktalanul elvégezte. Erre tekintettel a Tanács megállapította, hogy a MARUO Magyar Telekom által benyújtott módosításai megfelelnek a hatályos elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a MARUO módosított részei rendelkeznek a szükséges tartalmi elemekkel, ezért azokat az Eht. 45. § (1) bekezdésének f) pontja szerint jóváhagyta.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében megszabott kötelezettségének eleget téve 2007. október -én egyeztetési eljárás keretében a határozatot és a Magyar Telekom által jóváhagyásra benyújtott referenciaajánlat módosítással érintett részeit közzétette.

A Tanács az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján rendelkezett a módosított referenciaajánlat hatálybalépéséről, valamint felhívta a Magyar Telekom figyelmét, hogy a referenciaajánlatot internetes honlapján a határozat kézbesítését követő öt napon belül közzé kell tennie.

A Tanács továbbá a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezte a Magyar Telekomot, hogy a hálózati szerződéseit a MARUO jelen határozattal jóváhagyott módosításainak megfelelően módosítsa. A Tanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet módosításait a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletben foglalt megfelelő hatálybalépési időpontoktól, illetve a MARUO jelen határozattal jóváhagyott módosításait jelen határozat közzétételét követő naptól, a hálózati szerződések módosításának időpontjától függetlenül köteles alkalmazni.

Az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán, a referenciaajánlatot internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul. Budapest, 2007. október „....”

Határozatot kapják:

- 1./ Magyar Telekom Távközlési Nyrt.
(1013 Budapest, Krisztina krt. 55.)
- 2./ Irattár

KÖZLÖNY

§

DH-25740-6/2007. számú, a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet

Ügyiratszám: DH-25740-6/2007.

Tárgy: A jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (2007. szeptember 30. napjával bekövetkezett jogutódlás után: Magyar Telekom Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, 1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; cégszáma: 01-10-041928) által 2007. szeptember 26. napján benyújtott helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlatának módosított részeit

jóváhagyja.

A referenciaajánlat módosított részei jelen határozat közlését követő napon lépnek hatályba. A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa *kötelezi* a jogutód Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaságot, hogy a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság hálózati szerződéseit a jelen határozattal jóváhagyott referenciaajánlat módosításoknak megfelelően módosítsa.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a jogutód Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság figyelmét arra, hogy a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság referenciaajánlatának jelen határozattal jóváhagyott módosításait a határozat közlését követő naptól köteles alkalmazni, függetlenül a hálózati szerződések módosításának időpontjától.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a jogutód Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság figyelmét, hogy a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság referenciaajánlatának jelen határozattal jóváhagyott módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát a határozat kézhezvételétől számított 5 (öt) napon belül internetes oldalán közzé kell tennie.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához 3 (három) példányban benyújtott, de a Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 59. § (8) bekezdésére figyelemmel 2007. július 19. napján az Eht. 10. § g) pontja szerinti hatáskörében hivatalból eljárást indított a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: *jogelőd Emitel*) helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlatának (a továbbiakban: *EMRUO*) módosítása tekintetében. A Tanács hivatalbóli eljárásának megindítására okot adó körülmény a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelettel történő módosítása volt, amely előírta, hogy a módosított részek legelőbbje a kihirdetést követő 60. napon lép hatályba. Tekintettel arra, hogy a számhordozhatóság feltételeit a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés n) pontja alapján a kötelezett szolgáltató köteles feltüntetni a referenciaajánlatokban, és a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a megváltozott szabályok referenciaajánlatokban történő átvezetése alól nem adott felmentést illetve arra nézve nem adott halasztást, ezért a Tanács köteles volt eljárását az Eht. 59. § (8) bekezdése alapján megindítani.

A jogelőd Emitel a DH-25740-1/2007. számú eljárást megindító levélnek megfelelően 2007. augusztus 10. napján jóváhagyásra benyújtotta az EMRUO módosítását, a módosított részeket külön megjelölve. A Tanács az EMRUO módosított részeit az Eht. 59. § (1) bekezdése szerint megvizsgálta.

Ezt követően a Tanács a 2007. szeptember 14-én kelt e-mail formátumú levelében 10 napos határidővel az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak nem teljes mértékben megfelelő részek illetve más elírások tekintetében a jogelőd Emitelt javításokra és kisebb módosításokra hívta fel.

A jogelőd Emitel 2007. szeptember 26. napján kelt, e-mail formátumú beadványával a kért javításokat és módosításokat maradéktalanul elvégezte. Erre tekintettel a Tanács megállapította, hogy az EMRUO jogelőd Emitel által benyújtott módosításai megfelelnek a hatályos elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az EMRUO módosított részei rendelkeznek a szükséges tartalmi elemekkel, ezért azokat az Eht. 45. § (1) bekezdésének f) pontja szerint jóváhagyta.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében megszabott kötelezettségének eleget téve 2007. október -én egyeztetési eljárás keretében a határozatot és a jogelőd Emitel által jóváhagyásra benyújtott referenciaajánlat módosítással érintett részeit közzétette.

A Tanács az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján rendelkezett a módosított referenciaajánlat hatálybalépéséről, valamint felhívta a jogutód Magyar Telekom figyelmét, hogy a referenciaajánlatot internetes honlapján a határozat kézbesítését követő 5 (öt) napon belül közzé kell tennie.

A Tanács továbbá a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezte a jogutód Magyar Telekomot, hogy a hálózati szerződéseit az EMRUO jelen határozattal jóváhagyott módosításainak megfelelően módosítsa. A Tanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet módosításait a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletben foglalt megfelelő hatálybalépési időpontoktól, illetve az EMRUO jelen határozattal jóváhagyott módosításait jelen határozat közlését követő naptól, a jogelőd Emitel által kötött hálózati szerződések módosításának időpontjától függetlenül köteles alkalmazni.

Az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán, a referenciaajánlatot internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. október „.....”

Határozatot kapják:

- 1./ Magyar Telekom Távközlési Nyrt.
(1013 Budapest, Krisztina krt. 55.)
- 2./ Irattár

DH-25741-6/2007. számú, az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet

Ügyiratszám: DH-25741-6/2007.

Tárgy: Az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhelye: 2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.; cégszáma: 13-10-040575) által 2007. szeptember 21. napján benyújtott helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlatának módosított részzeit *jóváhagyja.*

A referenciaajánlat módosított részei jelen határozat közlését követő napon lépnek hatályba. A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa *kötelezi* az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaságot, hogy hálózati szerződéseit a jelen határozattal jóváhagyott referenciaajánlat módosításoknak megfelelően módosítsa.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság figyelmét arra, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításait a határozat közlését követő naptól köteles alkalmazni, függetlenül a hálózati szerződések módosításának időpontjától.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság figyelmét, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát a határozat kézhezvételétől számított 5 (öt) napon belül internetes oldalán közzé kell tennie.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához 3 (három) példányban benyújtott, de a Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 59. § (8) bekezdésére figyelemmel 2007. július 19. napján az Eht. 10. § g) pontja szerinti hatáskörében hivatalból eljárást indított az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: *Invitel*) helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlatának (a

továbbiakban: INRUO) módosítása tekintetében. A Tanács hivatalbóli eljárásának megindítására okot adó körülmény a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelettel történő módosítása volt, amely előírta, hogy a módosított részek legtovább a kihirdetést követő 60. napon lép hatályba. Tekintettel arra, hogy a számhordozhatóság feltételeit a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés n) pontja alapján a kötelezett szolgáltató köteles feltüntetni a referenciaajánlatokban, és a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a megváltozott szabályok referenciaajánlatokban történő átvezetése alól nem adott felmentést illetve arra nézve nem adott halasztást, ezért a Tanács köteles volt eljárását az Eht. 59. § (8) bekezdése alapján megindítani.

Az Invitel a DH-25741-1/2007. számú eljárást megindító levélnek megfelelően 2007. augusztus 8. napján jóváhagyásra benyújtotta a INRUO módosítását, a módosított részeket külön megjelölve. A Tanács a INRUO módosított részeit az Eht. 59. § (1) bekezdése szerint megvizsgálta.

Ezt követően a Tanács a 2007. szeptember 14-én kelt e-mail formátumú levelében 10 napos határidővel az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak nem teljes mértékben megfelelő részek illetve más elírások tekintetében az Invitel javításokra és kisebb módosításokra hívta fel.

Az Invitel 2007. szeptember 21. napján kelt, e-mail formátumú beadványával a kért javításokat és módosításokat határidőben maradéktalanul elvégezte. Erre tekintettel a Tanács megállapította, hogy a INRUO Invitel által benyújtott módosításai megfelelnek a hatályos elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az INRUO módosított részei rendelkeznek a szükséges tartalmi elemekkel, ezért azokat az Eht. 45. § (1) bekezdésének f) pontja szerint jóváhagyta.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében megszabott kötelezettségének eleget téve 2007. október -én egyeztetési eljárás keretében a határozatot és a Magyar Telekom által jóváhagyásra benyújtott referenciaajánlat módosítással érintett részeit közzétette.

A Tanács az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján rendelkezett a módosított referenciaajánlat hatálybalépéséről, valamint felhívta az Invitel figyelmét, hogy a referenciaajánlatot internetes honlapján a határozat kézbesítését követő öt napon belül közzé kell tennie.

A Tanács továbbá a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezte az Invitel, hogy a hálózati szerződéseit az INRUO jelen határozattal jóváhagyott módosításainak megfelelően módosítsa. A Tanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az Invitel a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet módosításait a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletben foglalt megfelelő hatálybalépési időpontoktól, illetve az INRUO jelen határozattal jóváhagyott módosításait jelen határozat közzétételét követő naptól, a hálózati szerződések módosításának időpontjától függetlenül köteles alkalmazni.

Az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán, a referenciaajánlatot internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. október „....”

Határozatot kapják:

- 1./ Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.
(2040 Budaörs, Puskás T. u. 8-10.)
- 2./ Irattár

DH-23486-8/2007. számú, a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet

Ügyiratszám: DH-23486-8/2007.

Tárgy: A Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (székhelye: 1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36.; cégszáma: 01-09-873734) által 2007. szeptember 24. napján benyújtott helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlatának módosított részeit *jóváhagyja.*

A referenciaajánlat módosított részei jelen határozat közlését követő napon lépnek hatályba. A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa *kötelezi* a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságot, hogy hálózati szerződéseit a jelen határozattal jóváhagyott referenciaajánlat módosításoknak megfelelően módosítsa.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság figyelmét arra, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításait a határozat közlését követő naptól köteles alkalmazni, függetlenül a hálózati szerződések módosításának időpontjától.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság figyelmét, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát a határozat kézhezvételétől számított 5 (öt) napon belül internetes oldalán közzé kell tennie.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához 3 (három) példányban benyújtott, de a Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 59. § (8) bekezdésére figyelemmel 2007. július 19. napján az Eht. 10. § g) pontja szerinti hatáskörében hivatalból eljárást indított a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: *Monortel*) helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlatának (a továbbiakban: *MONORUO*) módosítása tekintetében. A Tanács hivatalbóli eljárásának megindítására okot adó körülmény a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelettel történő módosítása volt, amely előírta, hogy a módosított részek legtöbbje a kihirdetését követő 60. napon lép hatályba. Tekintettel arra, hogy a számhordozhatóság feltételeit a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés n) pontja alapján a kötelezett szolgáltató köteles feltüntetni a referenciaajánlatokban, és a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a megváltozott szabályok referenciaajánlatokban történő átvezetése alól nem adott felmentést illetve arra nézve nem adott halasztást, ezért a Tanács köteles volt eljárását az Eht. 59. § (8) bekezdése alapján megindítani. A Monortel maga is észlelte, hogy a fenti eljárás hivatalból történő megindításának feltételei fennállnak, ezért már az eljárás hivatalból történő megindítása előtt 2007. július 2. napján maga nyújtotta be jóváhagyásra a MONORUO módosítását, a módosított részeket külön megjelölve, és a Tanács hivatalbóli eljárásának lefolytatását kérve. Az eljárást megindító levél kézhezvételét követően a Monortel 2007. augusztus 10. napján újabb beadványt terjesztett elő a Tanácsnál, amelyben kérte, hogy a beadványhoz mellékelt MONORUO módosításra nézve folytassa le a Tanács az eljárást.

A Tanács a MONORUO módosított részeit az Eht. 59. § (1) bekezdése szerint megvizsgálta.

Ezt követően a Tanács a 2007. szeptember 14-én kelt e-mail formátumú levelében 10 napos határidővel az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak nem teljes mértékben megfelelő részek illetve más elírások tekintetében a Monortelt javításokra és kisebb módosításokra hívta fel.

A Monortel 2007. szeptember 24. napján kelt, e-mail formátumú beadványával a kért javításokat és módosításokat határidőben maradéktalanul elvégezte. Erre tekintettel a Tanács megállapította, hogy a MONORUO Monortel által benyújtott módosításai megfelelnek a hatályos elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a MONORUO módosított részei rendelkeznek a szükséges tartalmi elemekkel, ezért azokat az Eht. 45. § (1) bekezdésének f) pontja szerint jóváhagyta.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében megszabott kötelezettségének eleget téve 2007. október -én egyeztetési eljárás keretében a határozatot és a Monortel által jóváhagyásra benyújtott referenciaajánlat módosítással érintett részeit közzétette.

A Tanács az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján rendelkezett a módosított referenciaajánlat hatálybalépéséről, valamint felhívta a Monortel figyelmét, hogy a referenciaajánlatot internetes honlapján a határozat kézbesítését követő 5 (öt) napon belül közzé kell tennie.

A Tanács továbbá a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezte a Magyar Telekomot, hogy a hálózati szerződéseit a MONORUO jelen határozattal jóváhagyott módosításainak megfelelően módosítsa. A Tanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a Monortel a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet módosításait a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletben foglalt megfelelő hatálybalépési időpontoktól, illetve a MONORUO jelen határozattal jóváhagyott módosításait jelen határozat közzétételét követő naptól, a hálózati szerződések módosításának időpontjától függetlenül köteles alkalmazni.

Az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán, a referenciaajánlatot internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.
Budapest, 2007. október „.....”

Határozatot kapják:

- 1./ Monor Telefon Társaság Kft.
(1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36.)
- 2./ Irattár

DH-25742-7/2007. számú, a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet

Ügyiratszám: DH-25742-7/2007.

Tárgy: A Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhelye: 2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.; cégszáma: 13-10-040936) által 2007. szeptember 21. napján benyújtott helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlatának módosított részeit

jóváhagyja.

A referenciaajánlat módosított részei jelen határozat közzétételét követő napon lépnek hatályba. A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa *kötelezi* a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaságot, hogy hálózati szerződéseit a jelen határozattal jóváhagyott referenciaajánlat módosításoknak megfelelően módosítsa.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság figyelmét arra, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításait a határozat közzétételét követő naptól köteles alkalmazni, függetlenül a hálózati szerződések módosításának időpontjától.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság figyelmét, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát a határozat kézhezvételétől számított 5 (öt) napon belül internetes oldalán közzé kell tennie.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához 3 (három) példányban benyújtott, de a Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 59. § (8) bekezdésére figyelemmel 2007. július 19. napján az *Eht.* 10. § g) pontja szerinti hatáskörében hivatalból eljárást indított a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: *Hungarotel*) helyi hurok átengedésre és helyi bitfolyam hozzáférésre vonatkozó referenciaajánlatának (a továbbiakban: *HURUO*) módosítása tekintetében. A Tanács hivatalbóli eljárásának megindítására okot adó körülmény a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelettel történő módosítása volt, amely előírta, hogy a módosított részek legtöbbje a kihirdetés követő 60. napon lép hatályba. Tekintettel arra, hogy a számhordozhatóság feltételeit a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés n) pontja alapján a kötelezett szolgáltató köteles feltüntetni a referenciaajánlatokban, és a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a megváltozott szabályok referenciaajánlatokban történő átvezetése alól nem adott felmentést illetve arra nézve nem adott halasztást, ezért a Tanács köteles volt eljárását az *Eht.* 59. § (8) bekezdése alapján megindítani.

A Hungarotel a DH-25742-1/2007. számú eljárást megindító levélre nyilatkozatot tett, amely szerint a hatályos HURUO szövegét a 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelettel történő módosítása nem érinti, ezért a Hungarotel nem nyújtja be a HURUO módosítását jóváhagyásra.

A Tanács a Hungarotel fenti álláspontját nem tudta elfogadni tekintettel arra, hogy a 46/2004. (III. 18.) Korm. rendeletet módosított 3. § (7) bekezdése szerint az előfizetői hurok átengedéséről rendelkező referenciaajánlat készítésére kötelezett szolgáltató (így a Hungarotel is) a referenciaajánlatában is köteles a számhordozhatóságról, illetve a számhordozással összefüggő, szolgáltatók közötti szükségesség együttműködéséről rendelkezni.

A 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet fenti szabályának történő megfelelés érdekében a Tanács egy általa megfogalmazott, hatályos hírközlési jogszabályoknak megfelelő minimális szöveg szerepeltetését tartotta indokoltnak a HURUO-ban, amelyet a Hungarotellel 2007. szeptember 14-én kelt e-mail formátumú levelében közölt.

A Hungarotel a Tanács álláspontját elfogadva 2007. szeptember 21. napján kelt, e-mail formátumú beadványával a kért módosítást határidőben maradéktalanul elvégezte. Erre tekintettel a Tanács megállapította, hogy a HURUO Hungarotel által benyújtott módosításai megfelelnek a hatályos elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a HURUO módosított részei rendelkeznek a szükséges tartalmi elemekkel, ezért azokat az *Eht.* 45. § (1) bekezdésének f) pontja szerint jóváhagyta.

A Tanács az *Eht.* 36. § (1) bekezdésében megszabott kötelezettségének eleget téve 2007. október -én egyeztetési eljárás keretében a határozatot és a Hungarotel által jóváhagyásra benyújtott referenciaajánlat módosítással érintett részeit közzétette.

A Tanács az *Eht.* 59. § (7) bekezdése alapján rendelkezett a módosított referenciaajánlat hatálybalépéséről, valamint felhívta a Hungarotel figyelmét, hogy a referenciaajánlatot internetes honlapján a határozat kézbesítését követő öt napon belül közzé kell tennie.

A Tanács továbbá a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezte a Hungarotelt, hogy a hálózati szerződéseit a HURUO jelen határozattal jóváhagyott módosításainak megfelelően módosítsa. A Tanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a Hungarotel a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet módosításait a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletben foglalt megfelelő hatálybalépési időpontoktól, illetve a HURUO jelen határozattal jóváhagyott módosításait jelen határozat közzétételét követő naptól, a hálózati szerződések módosításának időpontjától függetlenül köteles alkalmazni.

Az *Eht.* 59. § (7) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán, a referenciaajánlatot internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács döntését az *Eht.* 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az *Eht.* 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. október „....”

Határozatot kapják:

1./ Hungarotel Távközlési Zrt.

(2040 Budaörs, Puskás T. u. 8-10.)

2./ Irattár

„A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 36.§-ban foglalt kötelezettségének eleget téve közzéteszi a Magyar Telekom Nyrt., az Emitel Zrt., az Invitel Zrt., a Monor Telefon Társaság Kft. és a Hungarotel Zrt. nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyása tárgyában hozott határozat-tervezeteit.

Akinek jogát vagy jogos érdekét a határozat érintheti, a tervezettel kapcsolatban a határozat-tervezetek Hírközlési Értesítőben történő megjelenését követő 20 napon belül írásban észrevételt tehet.

Az észrevételeket elektronikusan vagy postai úton a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához címezve (1525 Budapest, Pf.: 75.) kizárólag a megjelölt időpontig lehet benyújtani. Az észrevételeket elektronikus úton az alábbi e-mail címekre lehet megküldeni:

DH-25731-6/2007. Magyar Telekom RIO: tcomrio@nhh.hu
DH-25738-6/2007. Emitel RIO : emitelrio@nhh.hu
DH-25733-6/2007. Invitel RIO : invitelrio@nhh.hu
DH-23562-7/2007. Monortel RIO : monorrio@nhh.hu
DH-25735-6/2007. Hungarotel RIO : hungarotelrio@nhh.hu”

DH-25731-6/2007. számú, a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet

Ügyiratszám: DH-25731-6 /2007.

Tárgy: A Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (székhelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; cégszáma: 01-10-041928) által 2007. szeptember 24. napján benyújtott nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlatának módosított részeit

jóváhagyja.

A referenciaajánlat módosított részei jelen határozat közzétételét követő napon lépnek hatályba. A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa *kötelezi* Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaságot, hogy hálózati szerződéseit a jelen határozattal jóváhagyott referenciaajánlat módosításoknak megfelelően módosítsa.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság figyelmét arra, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításait a határozat közzétételét követő naptól köteles alkalmazni, függetlenül a hálózati szerződések módosításának időpontjától.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság figyelmét, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát a határozat kézhezvételétől számított 5 (öt) napon belül internetes oldalán közzé kell tennie.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához 3 (három) példányban benyújtott, de a Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 59. § (8) bekezdésére figyelemmel 2007. július 19. napján az Eht. 10. § g) pontja szerinti hatáskörében hivatalból eljárást indított Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: *Magyar Telekom*) nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlatának (a továbbiakban: *MARIO*) módosítása tekintetében. A Tanács hivatalbóli eljárásának megindítására okot adó körülmény a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelettel történő módosítása volt, amely előírta, hogy a módosított részek legelőbbje a kihirdetését követő 60. napon lép hatályba. Tekintettel arra, hogy a számhordozhatóság feltételeit a referenciaajánlatokról, hálózati

szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés n) pontja alapján a kötelezett szolgáltató köteles feltüntetni a referenciaajánlatokban, és a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a megváltozott szabályok referenciaajánlatokban történő átvezetése alól nem adott felmentést illetve arra nézve nem adott halasztást, ezért a Tanács köteles volt eljárását az Eht. 59. § (8) bekezdése alapján megindítani.

A Magyar Telekom a DH-25731-1/2007. számú eljárást megindító levélnek megfelelően 2007. augusztus 9. napján jóváhagyásra benyújtotta a MARIO módosítását, a módosított részeket külön megjelölve. A Tanács a MARIO módosított részeit az Eht. 59. § (1) bekezdése szerint megvizsgálta.

Ezt követően a Tanács a 2007. szeptember 14-én kelt e-mail formátumú levelében 10 napos határidővel az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak nem teljes mértékben megfelelő részek illetve más elírások tekintetében a Magyar Telekomot javításokra és kisebb módosításokra hívta fel.

A Magyar Telekom 2007. szeptember 24. napján kelt, e-mail formátumú beadványával a kért javításokat és módosításokat határidőben maradéktalanul elvégezte. Erre tekintettel a Tanács megállapította, hogy a MARIO Magyar Telekom által benyújtott módosításai megfelelnek a hatályos elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a MARIO módosított részei rendelkeznek a szükséges tartalmi elemekkel, ezért azokat az Eht. 45. § (1) bekezdésének f) pontja szerint jóváhagyta.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében megszabott kötelezettségének eleget téve 2007. október -én egyeztetési eljárás keretében a határozatot és a Magyar Telekom által jóváhagyásra benyújtott referenciaajánlat módosítással érintett részeit közzétette.

A Tanács az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján rendelkezett a módosított referenciaajánlat hatálybalépéséről, valamint felhívta a Magyar Telekom figyelmét, hogy a referenciaajánlatot internetes honlapján a határozat kézbesítését követő 5 (öt) napon belül közzé kell tennie.

A Tanács továbbá a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezte a Magyar Telekomot, hogy a hálózati szerződéseit a MARIO jelen határozattal jóváhagyott módosításainak megfelelően módosítsa. A Tanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a Magyar Telekom a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet módosításait a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletben foglalt megfelelő hatálybalépési időpontoktól, illetve a MARIO jelen határozattal jóváhagyott módosításait jelen határozat közzétételét követő naptól, a hálózati szerződések módosításának időpontjától függetlenül köteles alkalmazni.

Az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán, a referenciaajánlatot internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. október „.....”

A határozatot kapják:

1./ Magyar Telekom Nyrt.

(1013 Budapest, Krisztina krt. 55)

2./ Irattár

DH-25738-6/2007. számú, a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciacajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet

Ügyiratszám: DH-25738-6/2007.

Tárgy: A jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciacajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (2007. szeptember 30. napjával bekövetkezett jogutódlás után: Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, székhelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; cég száma: 01-10-041928) által 2007. szeptember 26. napján benyújtott nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciacajánlatának módosított részeit

jóváhagyja.

A referenciacajánlat módosított részei jelen határozat közlését követő napon lépnek hatályba. A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa *kötelezi* a jogutód Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaságot, hogy a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság hálózati szerződéseit a jelen határozattal jóváhagyott referenciacajánlat módosításoknak megfelelően módosítsa.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a jogutód Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság figyelmét arra, hogy a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság referenciacajánlatának jelen határozattal jóváhagyott módosításait a határozat közlését követő naptól köteles alkalmazni, függetlenül a hálózati szerződések módosításának időpontjától.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a jogutód Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság figyelmét, hogy a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság referenciacajánlatának jelen határozattal jóváhagyott módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát a határozat kézhezvételétől számított 5 (öt) napon belül internetes oldalán közzé kell tennie.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához 3 (három) példányban benyújtott, de a Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 59. § (8) bekezdésére figyelemmel 2007. július 19. napján az Eht. 10. § g) pontja szerinti hatáskörében hivatalból eljárást indított a jogelőd Emitel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: *jogelőd Emitel*) nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciacajánlatának (a továbbiakban: *EMRIO*) módosítása tekintetében. A Tanács hivatalbóli eljárásának megindítására okot adó körülmény a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelettel történő módosítása volt, amely előírta, hogy a módosított részek legtöbbje a kihirdetést követő 60. napon lép hatályba. Tekintettel arra, hogy a számhordozhatóság feltételeit a referenciacajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés n) pontja alapján a kötelezett szolgáltató köteles feltüntetni a referenciacajánlatokban, és a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a megváltozott szabályok referenciacajánlatokban történő átvezetése alól nem adott felmentést illetve arra nézve nem adott halasztást, ezért a Tanács köteles volt eljárását az Eht. 59. § (8) bekezdése alapján megindítani.

A jogelőd Emitel a DH-25738-1/2007. számú eljárást megindító levélnek megfelelően 2007. augusztus 10. napján jóváhagyásra benyújtotta az EMRIO módosítását, a módosított részeket külön megjelölve. A Tanács az EMRIO módosított részeit az Eht. 59. § (1) bekezdése szerint megvizsgálta.

Ezt követően a Tanács a 2007. szeptember 14-én kelt e-mail formátumú levelében 10 napos határidővel az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak nem teljes mértékben megfelelő részek illetve más elírások tekintetében a jogelőd Emitelt javításokra és kisebb módosításokra hívta fel.

A jogelőd Emitel 2007. szeptember 26. napján kelt, e-mail formátumú beadványával a kért javításokat és módosításokat maradéktalanul elvégezte. Erre tekintettel a Tanács megállapította, hogy az EMRIO jogelőd Emitel által benyújtott módosításai megfelelnek a hatályos elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az EMRIO módosított részeit rendelkeznek a szükséges tartalmi elemekkel, ezért azokat az Eht. 45. § (1) bekezdésének f) pontja szerint jóváhagyta.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében megszabott kötelezettségének eleget téve 2007. október -én egyeztetési eljárás keretében a határozatot és a jogelőd Emitel által jóváhagyásra benyújtott referenciaajánlat módosítással érintett részeit közzétette.

A Tanács az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján rendelkezett a módosított referenciaajánlat hatálybalépéséről, valamint felhívta a jogutód Magyar Telekom figyelmét, hogy a referenciaajánlatot internetes honlapján a határozat kézbesítését követő 5 (öt) napon belül közzé kell tennie.

A Tanács továbbá a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezte a jogutód Magyar Telekomot, hogy a jogelőd Emitel hálózati szerződéseit az EMRIO jelen határozattal jóváhagyott módosításainak megfelelően módosítsa. A Tanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet módosításait a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletben foglalt megfelelő hatálybalépési időpontoktól, illetve az EMRIO jelen határozattal jóváhagyott módosításait jelen határozat közzétételét követő naptól, a jogelőd Emitel által kötött hálózati szerződések módosításának időpontjától függetlenül köteles alkalmazni.

Az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán, a referenciaajánlatot internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. október „.....”

A határozatot kapják:

1./ Magyar Telekom Nyrt.

(1013 Budapest, Krisztina krt. 55)

2./ Irattár

DH-25733-6/2007. számú, az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdemenyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet

Ügyiratszám: DH-25733-6/2007.

Tárgy: Az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdemenyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhelye: 2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.; cégszáma: 13-10-040575) által 2007. szeptember 21. napján benyújtott nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdemenyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlatnak módosított részeit

jóváhagyja.

A referenciaajánlat módosított részei jelen határozat közzétételét követő napon lépnek hatályba. A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa *kötelezi* az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaságot, hogy hálózati szerződéseit a jelen határozattal jóváhagyott referenciaajánlat módosításoknak megfelelően módosítsa.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság figyelmét arra, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításait a határozat közzétételét követő naptól köteles alkalmazni, függetlenül a hálózati szerződések módosításának időpontjától.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság figyelmét, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát a határozat kézhezvételétől számított 5 (öt) napon belül internetes oldalán közzé kell tennie.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához 3 (három) példányban benyújtott, de a Fővárosi Bírósághoz

címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 59. § (8) bekezdésére figyelemmel 2007. július 19. napján az Eht. 10. § g) pontja szerinti hatáskörében hivatalból eljárást indított az Invitel Távközlési Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: *Invitel*) nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlatának (a továbbiakban: *INRIO*) módosítása tekintetében. A Tanács hivatalbóli eljárásának megindítására okot adó körülmény a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelettel történő módosítása volt, amely előírta, hogy a módosított részek legtöbbje a kihirdetést követő 60. napon lép hatályba. Tekintettel arra, hogy a számhordozhatóság feltételeit a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés n) pontja alapján a kötelezett szolgáltató köteles feltüntetni a referenciaajánlatokban, és a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a megváltozott szabályok referenciaajánlatokban történő átvezetése alól nem adott felmentést illetve arra nézve nem adott halasztást, ezért a Tanács köteles volt eljárását az Eht. 59. § (8) bekezdése alapján megindítani.

Az Invitel a DH-25733-1/2007. számú eljárást megindító levélnek megfelelően 2007. augusztus 2. napján jóváhagyásra benyújtotta az INRIO módosítását, a módosított részeket külön megjelölve. A Tanács az INRIO módosított részeit az Eht. 59. § (1) bekezdése szerint megvizsgálta.

Ezt követően a Tanács a 2007. szeptember 14-én kelt e-mail formátumú levelében 10 napos határidővel az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak nem teljes mértékben megfelelő részek illetve más elírások tekintetében az Invitel javításokra és kisebb módosításokra hívta fel.

Az Invitel 2007. szeptember 21. napján kelt, e-mail formátumú beadványával a kért javításokat és módosításokat határidőben maradéktalanul elvégezte. Erre tekintettel a Tanács megállapította, hogy az INRIO Invitel által benyújtott módosításai megfelelnek a hatályos elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az INRIO módosított részei rendelkeznek a szükséges tartalmi elemekkel, ezért azokat az Eht. 45. § (1) bekezdésének f) pontja szerint jóváhagyta.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében megszabott kötelezettségének eleget téve 2007. október -én egyeztetési eljárás keretében a határozatot és az Invitel által jóváhagyásra benyújtott referenciaajánlat módosítással érintett részeit közzétette.

A Tanács az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján rendelkezett a módosított referenciaajánlat hatálybalépéséről, valamint felhívta az Invitel figyelmét, hogy a referenciaajánlatot internetes honlapján a határozat kézbesítését követő öt napon belül közzé kell tennie.

A Tanács továbbá a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezte a Magyar Telekomot, hogy a hálózati szerződéseit az INRIO jelen határozattal jóváhagyott módosításainak megfelelően módosítsa. A Tanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az Invitel a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet módosításait a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletben foglalt megfelelő hatálybalépési időpontoktól, illetve az INRIO jelen határozattal jóváhagyott módosításait jelen határozat közzétételét követő naptól, a hálózati szerződések módosításának időpontjától függetlenül köteles alkalmazni.

Az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapján és internetes oldalán, a referenciaajánlatot internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. október „.....”

A határozatot kapják:

1./ Invitel Távközlési Zrt.

(2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.)

2./ Irattár

DH-23562-7/2007. számú, a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet

Ügyiratszám: DH-23562-7/2007.

Tárgy: A Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (székhelye: 1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36.; cégszáma: 01-09-873734) által 2007. szeptember 24. napján benyújtott nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlatának módosított részeit

jóváhagyja.

A referenciaajánlat módosított részei jelen határozat közlését követő napon lépnek hatályba. A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa *kötelezi* a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságot, hogy hálózati szerződéseit a jelen határozattal jóváhagyott referenciaajánlat módosításoknak megfelelően módosítsa.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság figyelmét arra, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításait a határozat közlését követő naptól köteles alkalmazni, függetlenül a hálózati szerződések módosításának időpontjától.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság figyelmét, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát a határozat kézhezvételétől számított 5 (öt) napon belül internetes oldalán közzé kell tennie.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához 3 (három) példányban benyújtott, de a Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 59. § (8) bekezdésére figyelemmel 2007. július 19. napján az Eht. 10. § g) pontja szerinti hatáskörében hivatalból eljárást indított a Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: *Monortel*) nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlatának (a továbbiakban: *MONORIO*) módosítása tekintetében. A Tanács hivatalbóli eljárásának megindítására okot adó körülmény a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelettel történő módosítása volt, amely előírta, hogy a módosított részek legelőbbje a kihirdetést követő 60. napon lép hatályba. Tekintettel arra, hogy a számhordozhatóság feltételeit a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés n) pontja alapján a kötelezett szolgáltató köteles feltüntetni a referenciaajánlatokban, és a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a megváltozott szabályok referenciaajánlatokban történő átvezetése alól nem adott felmentést illetve arra nézve nem adott halasztást, ezért a Tanács köteles volt eljárását az Eht. 59. § (8) bekezdése alapján megindítani. A Monortel maga is észlelte, hogy a fenti eljárás hivatalból történő megindításának feltételei fennállnak, ezért már az eljárás hivatalból történő megindítása előtt 2007. július 2. napján maga nyújtotta be jóváhagyásra a MONORIO módosítását, a módosított részeket külön megjelölve, és a Tanács hivatalbóli eljárásának lefolytatását kérve. Az eljárást megindító levél kézhezvételét követően a Monortel 2007. augusztus 10. napján újabb beadványt terjesztett elő a Tanácsnál, amelyben kérte, hogy a beadványhoz mellékelte MONORIO módosításra nézve folytassa le a Tanács az eljárást.

A Tanács a MONORIO módosított részeit az Eht. 59. § (1) bekezdése szerint megvizsgálta.

Ezt követően a Tanács a 2007. szeptember 14-én kelt e-mail formátumú levelében 10 napos határidővel az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak nem teljes mértékben megfelelő részek illetve más elírások tekintetében a Monortelt javításokra és kisebb módosításokra hívta fel.

A Monortel 2007. szeptember 24. napján kelt, e-mail formátumú beadványával a kért javításokat és módosításokat határidőben maradéktalanul elvégezte. Erre tekintettel a Tanács megállapította, hogy a MONORIO Monortel által benyújtott módosításai megfelelnek a hatályos elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a MONORIO módosított részei rendelkeznek a szükséges tartalmi elemekkel, ezért azokat az Eht. 45. § (1) bekezdésének f) pontja szerint jóváhagyta.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében megszabott kötelezettségének eleget téve 2007. október -én egyeztetési eljárás keretében a határozatot és a Monortel által jóváhagyásra benyújtott referenciaajánlat módosítással érintett részeit közzétette.

A Tanács az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján rendelkezett a módosított referenciaajánlat hatálybalépéséről, valamint felhívta a Monortel figyelmét, hogy a referenciaajánlatot internetes honlapján a határozat kézbesítését követő 5 (öt) napon belül közzé kell tennie.

A Tanács továbbá a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezte a Magyar Telekomot, hogy a hálózati szerződéseit a MONORIO jelen határozattal jóváhagyott módosításainak megfelelően módosítsa. A Tanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a Monortel a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet módosításait a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletben foglalt megfelelő hatálybalépési időpontoktól, illetve a MONORIO jelen határozattal jóváhagyott módosításait jelen határozat közzétételét követő naptól, a hálózati szerződések módosításának időpontjától függetlenül köteles alkalmazni.

Az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapján és internetes oldalán, a referenciaajánlatot internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. október ,.....”

A határozatot kapják:

- 1./ Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.
(1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36.)
- 2./ Irattár

DH-25735-6/2007. számú, a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás tárgyában hozott határozat-tervezet

Ügyiratszám: DH-25735-6/2007.

Tárgy: A Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlata módosításának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhelye: 2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.; cégszáma: 13-10-040936) által 2007. szeptember 21. napján benyújtott nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeménnyezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlatának módosított részeit

jóváhagyja.

A referenciaajánlat módosított részei jelen határozat közzétételét követő napon lépnek hatályba. A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa kötelezi a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaságot, hogy hálózati szerződéseit a jelen határozattal jóváhagyott referenciaajánlat módosításoknak megfelelően módosítsa.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság figyelmét arra, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításait a határozat közzétételét követő naptól köteles alkalmazni, függetlenül a hálózati szerződések módosításának időpontjától.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa felhívja a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság figyelmét, hogy a referenciaajánlat jelen határozattal jóváhagyott módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt változatát a határozat kézhezvételétől számított 5 (öt) napon belül internetes oldalán közzé kell tennie.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kérhető a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához 3 (három) példányban benyújtott, de a Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevélben. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 59. § (8) bekezdésére figyelemmel 2007. július 19. napján az Eht. 10. § g) pontja szerinti

hatáskörében hivatalból eljárást indított a Hungarotel Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: *Hungarotel*) nyilvános telefonhálózatban történő híváskezdeményezéssel és hívásvégződtetéssel kapcsolatos referenciaajánlatának (a továbbiakban: *HURIO*) módosítása tekintetében. A Tanács hivatalbóli eljárásának megindítására okot adó körülmény a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelettel történő módosítása volt, amely előírta, hogy a módosított részek legtöbbször a kihirdetést követő 60. napon lép hatályba. Tekintettel arra, hogy a számhordozhatóság feltételeit a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 16. § (1) bekezdés n) pontja alapján a kötelezett szolgáltató köteles feltüntetni a referenciaajánlatokban, és a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a megváltozott szabályok referenciaajánlatokban történő átvezetése alól nem adott felmentést illetve arra nézve nem adott halasztást, ezért a Tanács köteles volt eljárását az Eht. 59. § (8) bekezdése alapján megindítani.

A Hungarotel a DH-25735-1/2007. számú eljárást megindító levélnek megfelelően 2007. augusztus 2. napján jóváhagyásra benyújtotta a HURIO módosítását, a módosított részeket külön megjelölve. A Tanács a HURIO módosított részeit az Eht. 59. § (1) bekezdése szerint megvizsgálta.

Ezt követően a Tanács a 2007. szeptember 14-én kelt e-mail formátumú levelében 10 napos határidővel az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak nem teljes mértékben megfelelő részek illetve más elírások tekintetében a Hungarotelt javításokra és kisebb módosításokra hívta fel.

A Hungarotel 2007. szeptember 21. napján kelt, e-mail formátumú beadványával a kért javításokat és módosításokat határidőben maradéktalanul elvégezte. Erre tekintettel a Tanács megállapította, hogy a HURIO Hungarotel által benyújtott módosításai megfelelnek a hatályos elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, a HURIO módosított részei rendelkeznek a szükséges tartalmi elemekkel, ezért azokat az Eht. 45. § (1) bekezdésének f) pontja szerint jóváhagyta.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében megszabott kötelezettségének eleget téve 2007. október -én egyeztetési eljárás keretében a határozatot és a Hungarotel által jóváhagyásra benyújtott referenciaajánlat módosítással érintett részeit közzétette.

A Tanács az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján rendelkezett a módosított referenciaajánlat hatálybalépéséről, valamint felhívta a Hungarotel figyelmét, hogy a referenciaajánlatot internetes honlapján a határozat kézbesítését követő öt napon belül közzé kell tennie.

A Tanács továbbá a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályiról szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet 12. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kötelezte a Magyar Telekomot, hogy a hálózati szerződéseit a HURIO jelen határozattal jóváhagyott módosításainak megfelelően módosítsa. A Tanács ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a Hungarotel a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III. 18.) Korm. rendelet módosításait a 83/2007. (IV. 25.) Korm. rendeletben foglalt megfelelő hatálybalépési időpontoktól, illetve a HURIO jelen határozattal jóváhagyott módosításait jelen határozat közzétételét követő naptól, a hálózati szerződések módosításának időpontjától függetlenül köteles alkalmazni.

Az Eht. 59. § (7) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán, a referenciaajánlatot internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdésének megfelelően teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)–(2) bekezdés és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2007. október „.....”

A határozatot kapják:

1./ Hungarotel Távközlési Zrt.

(2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10)

2./ Irattár

„A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 36.§-ban foglalt kötelezettségének eleget téve közzéteszi a

„Bérelt vonalak minimális készlete a Magyar Köztársaság területén” elnevezésű kiskereskedelmi piac (7. piac) tárgyában született határozat-tervezetét. Akinek jogát vagy jogos érdekét a határozat érintheti, a tervezettel kapcsolatban a határozat-tervezet Hírközlési Értesítőben történő megjelenését követő 20 napon belül írásban észrevételt tehet.

Az észrevételeket elektronikusan vagy postai úton a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához címezve (1525 Budapest, Pf.: 75.) kizárólag a megjelölt időpontig lehet benyújtani. Az észrevételeket elektronikus úton az alábbi e-mail címre lehet megküldeni:

7piac@nhh.hu.”

DH-10948-2/2007. számú, piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (7. számú piac) tárgyában hozott határozat-tervezet

*A határozat-tervezetben üzleti titokként megjelölt adatok a DH-10948-1/2007. sz. határozat-tervezetben szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-10948-2/2007.

Tárgy: piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (7. számú piac)

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: Tanács) az érintett piacok azonosítására, az érintett piacokon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jogszabályban meghatározott kötelezettség előírására hivatalból indított eljárása során meghozta a következő

határozatot.

A Tanács a 7. számú „Bérelt vonalak minimális készlete” elnevezésű kiskereskedelmi piac szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, amelynek eredményeként érintett piacként azonosította a következő kiskereskedelmi piacot: „Bérelt vonalak minimális készlete a Magyar Köztársaság területén”.

Ezen érintett piacon a Tanács a fennálló verseny hatékonyságát elemezte, és ismételten jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította a *Magyar Telekom Távközlési Nyrt.-t* (1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; cg.: 01-10-041928).

I. A Tanács az érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltató *Magyar Telekom Távközlési Nyrt.* (a továbbiakban „Kötelezett Szolgáltató”) tekintetében a jelen határozatban (a továbbiakban „jelen határozat” vagy „Határozat”) az alábbi kötelezettségeket határozza meg:

A Tanács az érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-148/2005. számú határozatban kirótt, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 110. § szerinti „a bérelt vonali szolgáltatások minimális készletének biztosítása” kötelezettséget, változatlan formában fenntartja, azzal, hogy a szabványok megjelölése a honosítás eredményeképpen MSZ-ről MSZN-re változott.

A jelen határozatban előírt kötelezettség a határozat kézhezvételétől terheli a kötelezett szolgáltatót.

A jelen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, a Tanácshoz 3 példányban benyújtott keresettel kérhető.

A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincsen.

Indokolás

A Tanács – eleget téve az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglaltaknak – az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az Eht. 10. § f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva ismételten lefolytatta az Eht. 52-57. § rendelkezései szerinti, a piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárását. A Tanács a tárgyi eljárás során az Európai Unió Bizottsága 2003/311/EC számú Ajánlásában, valamint a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló 16/2004. (VI. 24.) IHM rendeletben (a továbbiakban „IHM rendelet”) foglaltak mellett a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során a Nemzeti Hírközlési Hatóság (a továbbiakban „Hatóság”) által alkalmazandó alapelvekről (vizsgálati szempontokról) szóló 8001/2004. (IHK. 8.) IHM tájékoztató (a továbbiakban „IHM tájékoztató”) által a piacmeghatározás és a piacelemzés körében meghatározott jogalkalmazói elvek és szempontok, valamint az ott rögzített módszertan, eljárásjo-

gi intézmények, eszközök, fogalmak, meghatározások alapján, valamint a korábbi piacelemzési eljárások során kikristályosodott jogalkalmazói gyakorlat szerint járt el.

A Tanács a piacelemzési eljárás érdekében – azt megelőzően – lefolytatott piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárása keretében rendszerezett és feldolgozott adatok és információk értékelése alapján, valamint az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglalt, a piacelemzés ismételt lefolytatására irányuló törvényi kötelezettségének eleget téve megindította a „*Bérelt vonalak minimális készlete*” elnevezésű kiskereskedelmi piac vonatkozásában a piacelemzési eljárást, amelynek eredményeként továbbra is érintett piacként azonosította a tárgyi kiskereskedelmi piacot.

A Tanács az elkülönült érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként a Magyar Telekom Nyrt-t azonosította. A piacelemzési eljárás során feltárt versenyprobléma, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató „*Bérelt vonalak minimális készlete*” elnevezésű kiskereskedelmi piacon jelentkező jelentős piaci erejének orvoslása érdekében a Tanács a piacelemzési eljárást lezáró jelen határozatának rendelkező részében a DH-664-148/2005. ügyszámon hozott határozatával kiszabott „a bérelt vonali szolgáltatások minimális készletének biztosítása” kötelezettséget a rendelkező részben foglaltak szerint változatlan formában fenntartotta.

A határozat (a továbbiakban „*Határozat*”) felépítését és tartalmát az egyedi ügy jellegéből fakadó sajátos gazdasági, jogi és műszaki jellemzők alapvetően meghatározzák. A Határozat indokolásában került meghatározásra, valamint részletesen bemutatásra a piacmeghatározás, a piacelemzés, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának, valamint értékelésének menete. A Határozatban megmutatkozó hatósági döntés indokolása azon túl, hogy magában foglalja a hatósági eljárás egészének folyamatát, együttesen, összefüggésében tartalmazza a ténybeli, azaz a Tanács által feltárt releváns közgazdasági, műszaki és jogi tényállási elemeket, a tényállás tisztázásának rendszerét, a tények, bizonyítékok hatósági jogalkalmazáshoz szükséges értékelését és a tényekből az egyedi ügyre levonható következtetéseket, valamint a jogi indokolást is, amelynek keretében a Tanács az érdemi döntéshez, jogérvényesítéshez vezető valamennyi eljárási és anyagi jogi normát tételesen és részletezően megjelölt és azok egyedi ügyre vonatkozó alkalmazását, értelmezését, tartalmát és jelentőségét ki is fejtette.

A Tanács a piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében az Eht. 52. § (2) bekezdése, valamint a 151. § (1) és (2) bekezdései alapján 2005. november 9-én kelt DH-18709/2005. számú határozatával 30 napos határidő kitűzésével adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő a Hatóság által nyilvántartott valamennyi, a „*Bérelt vonalak minimális készlete*” elnevezésű kiskereskedelmi piacon szolgáltatást nyújtó szolgáltató (a továbbiakban „*Szolgáltatók*”) számára.

A Szolgáltatókat terhelő adatszolgáltatási kötelezettség meghatározására a piacelemzési eljárást megelőző, annak eredményes lefolytatása érdekében megindított, az adatszolgáltatás mellett a megismert adatok feldolgozását és értékelését is magában foglaló piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében került sor, melynek során a Hatóság a felügyelt piac szerkezete, a piacon jelenlévő piaci szereplők közötti viszonyrendszer, az általuk nyújtott szolgáltatások vonatkozásában szerzett olyan információkat, adatokat és tapasztalatokat, melyek alapján a felügyelt piac érdemi vizsgálata körében megalapozottabb döntést hozhatott. Azon túl, hogy a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás eredményeképpen a Hatóság megvizsgálta a piac szerkezetét, illetve megállapította, hogy annak körében mely szolgáltatók minősülnek majd az Eht. 27. § szerint az adott piacon ügyfélnek, a tárgyi ellenőrzési tevékenység azt az adminisztratív célt is szolgálta, hogy a Hatóság a megismert, valamint a rendelkezésére álló adatok összességét – az eredményes piacelemzési eljárás érdekében – összegezni, összefoglalni, valamint rendszerezni tudja. A Hatóság fent részletezett, a piacelemzési eljárás-hoz szorosan kapcsolódó döntés-előkészítési célú tevékenységének köszönhetően a Hatóság már a piacelemzési eljárás megindításakor rendelkezett azokkal az információkkal, amelyek az eredményes piacelemzési eljárás lefolytatásának, valamint az azt lezáró hatósági döntés megalapozottságának garanciáját hordozzák magukban.

A piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacon az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. Az adatszolgáltatás körében megismert adatokon túlmenően a Tanács megvizsgálta a 7. számú piac elemzése szempontjából releváns, nyilvánosan (pl.: általános szerződési feltételekben, nyilvános ajánlatokban, statisztikákban) hozzáférhető adatokat, valamint a társhatóságok által nyilvánosságra hozott információkat. Ennek megfelelően a Tanács az adatszolgáltatás beérkezésének időpontját követő esetleges piaci változásokra tekintettel konkrétan megvizsgálta annak lehetőségét is, hogy vannak-e olyan korábban nem ismert piaci folyamatok, amelyek miatt indokolt lenne újabb adatszolgáltatást elrendelni az érintett szolgáltatókkal kapcsolatban, valamint 2006. november 6-án értesítette a Szolgáltatókat a piacelemzési eljárás megindításáról. A Tanács úgy értékelte, hogy további adatszolgáltatásra van szükség a 2005., valamint a 2006. évre vonatkozóan a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében benyújtott adatok aktualizálása érdekében, valamint azon szolgáltatók vonatkozásában, akik a 2004-es adatokat hiányosan szolgáltatották, továbbá azon szolgáltatók vonatkozásában is, akik az adatszolgáltatás elrendelésekor még nem nyújtottak szolgáltatást a piacon. Ennek megfelelően a Tanács 2007. januárjában, márciusában és májusában a tényállás megfelelő tisztázása érdekében a Ket. 51 §(3), az Eht. 52. § (2) és 151 § (2) bekezdése szerint adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő.

A beérkezett adatok feldolgozásának eredményeként a Tanács tisztázta a jelen eljárásban ügyfélnek minősülők körét, és megállapította, hogy a jelen eljárásban azok a szolgáltatók minősülnek ügyfélnek, akik a 7. piacon szolgáltatási jogsultsággal rendelkeznek, ténylegesen szolgáltatást nyújtanak. Az adatszolgáltatás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacokon, a piacelemzési eljárás keretében, a köztudomású tények alapján az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét.

Az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján a Hatóság és a versenyhatóság az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosán együttműködik, így különösen az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacokon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. A Tanács és a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban „GVH”) az együttműködés részleteit szabályozó Együttműködési megállapodás vonatkozó 6. fejezetében foglaltaknak megfelelően a tárgyi eljárása során is együttműködött. Az együttműködés részletei a határozat Indokolásának „B” fejezetében kerülnek kifejtésre.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében meghatározott egyeztetési kötelezettségének eleget téve a jelen határozat tervezetét a Hatóság internetes oldalán ..... napján, a Hírközlési Értesítő ..... számában pedig ..... napján tette közzé.

A határozattervezetre az Eht. 36. §-a keretében beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait a jelen határozat indokolásának „C” fejezete tartalmazza.

Az érdekeltekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 65. § (1) bekezdése alapján a Tanács a tárgyi Határozatának tervezetét részletes indokolással együtt 2007. .... napján megküldte az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak, miután a határozattervezetben foglaltak hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre, tekintettel a Keretirányelv (38) szakaszára, amelynek alapján, a tagállamok közötti kereskedelmet érintő intézkedések olyan intézkedések, amelyek közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelemre oly módon, amely az egységes piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például, amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

A részletes indokolásra, illetve a megküldésre vonatkozó szabályokra az Európai Bizottságnak a „piacelemzés eredményeinek a Bizottsághoz való eljuttatásával (notifikáció) kapcsolatos eljárásról, a kapcsolatos határidőkről és a Bizottsággal való konzultáció módjáról szóló, 2003. július 23. napján kiadott ajánlásában (2003/561/EC) foglaltak irányadóak. Ezen eljárás részletei a jelen határozat indokolásának „D” fejezetében kerülnek részletezésre.

Az érintett piacok megállapítására, az érintett piacokon fennálló verseny és annak hatékonysága elemzésére, az egyes érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségek meghatározására irányuló eljárás egy több, egymásra épülő szakaszból álló közigazgatási eljárás. Az Eht. 52. § (1) bekezdése szerint a Tanács azonosítja az érintett piacokat; elemzi az érintett piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát, és amennyiben azokon a verseny nem kellően hatékony, azonosítja az érintett piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, illetve szolgáltatókat; valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, illetve szolgáltatókra az Eht. XI-XIV. fejezetében foglalt kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra korábban, a jelen piacelemzési eljárást megelőzően jogszabályban megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt. Eljárása során a Tanács a versenyjog vonatkozó szabályai, valamint az IHM tájékoztatóban meghatározottak szerint, a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságainak figyelembevételével járt el.

Az tárgyi eljárás első lépéseként a Tanács az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott a „*Bérelt vonalak minimális készlete*” elnevezésű kiskereskedelmi piac vizsgálatából indult ki, meghatározta a szolgáltatási piacot és megállapította, hogy az ott megjelölt piac a Magyar Köztársaság területén érintett piacnak minősül. A Tanács az érintett piacon belül további elkülönült piacot nem azonosított.

Az érintett piac meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indokolásban foglaltak szerint – elvégezte az érintett piacon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését, és ez alapján jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót jelölt ki. Az eljárás első lépéseként a Tanács az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott „*Bérelt vonalak minimális készlete*” elnevezésű kiskereskedelmi piac vizsgálatából indult ki, meghatározta a földrajzi piacot és megállapította, hogy az ott megjelölt piac a Magyar Köztársaság területén érintett piacnak minősül. A Tanács a rendelkező részben szereplő „*Bérelt vonalak minimális készlete*” elnevezésű kiskereskedelmi piacot elkülönült piacként azonosította.

Az érintett piac meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indokolásban foglaltak szerint – elvégezte az érintett piacon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kijelölését, valamint e szolgáltatóra az Eht. által meghatározott körben kötelezettséget határozott meg.

A Tanácsnak a tárgybani eljárásában, a döntése meghozatala érdekében elvégzett részletes elemzését az Indokolás „A” fejezete tartalmazza az alábbiak szerint:

- I. Piacmeghatározás
- II. Helyettesítési vizsgálat
- III. Az érintett kiskereskedelmi piac meghatározása
- IV. Az érintett piac további vizsgálata
- V. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása
- VI. Kötelezettségek kirovása

A Tanács a jelen határozat indokolása „A” fejezetének V. része szerinti lefolytatott vizsgálatok alapján a kötelezett szolgáltatók tekintetében, az Eht.-nak a „Jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók kötelezettségei a kiskereskedelmi szolgáltatási piacokon” című XIII. fejezetében meghatározott és azok közül a DH-664-148/2005. számú határozatában kirótt kötelezettséget („A bérelt vonali szolgáltatások minimális készletének biztosítása”) jelen határozatával változatlan formában fenntartotta a rendelkező részben foglaltak szerint.

A jogorvoslati jogosultság az Eht. 46. § (1) bekezdésén és 47. § (1) bekezdésén alapul.

A Tanács döntését az Eht 39. § (1) bekezdése alapján teljes ülés keretében hozta meg.

A. fejezet

I. PIACMEGHATÁROZÁS

I. 1. A piacmeghatározás menete

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendelet I. sz. Mellékletében 7. számú „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piac¹ vizsgálatából indult ki, figyelemmel az Európai Unió Bizottsága (továbbiakban: Bizottság) Ajánlására.

A piacmeghatározás első lépéseként, a szolgáltatási piac meghatározása során a Tanács meghatározta a szolgáltatások pontos tartalmát.

A Tanács megvizsgálta továbbá a vizsgált piacon esetlegesen megtalálható helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált szolgáltatási piac határait hatást gyakorolhatnak.

A piacmeghatározás során a Tanács megvizsgálta azt is, hogy a hazai piac jellemzői indokolják-e az EK bérelt vonali minimum készletének esetleges bővítését.

A piacmeghatározás során a vizsgálat tárgyát képezte az is, hogy a bérelt vonalak minimális készletén belül indokolt-e megkülönböztetni sáv szélesség határok szerint különálló szolgáltatási piacokat, amelyek jellemzői alapvetően eltérnek a más sáv szélességű bérelt vonali szolgáltatásokat magában foglaló szolgáltatási piacoktól. A Tanács ugyancsak megvizsgálta a nemzetközi és belföldi bérelt vonalak egymással való helyettesíthetőségét, az analóg és digitális bérelt vonalak helyettesíthetőségét, valamint a bérelt vonali szolgáltatások és egyéb adatátviteli szolgáltatások helyettesítési lehetőségeit.

A vizsgált szolgáltatási piac meghatározása után került sor a piac földrajzi határainak meghatározására, amelynek során a Tanács elsősorban a hálózatok által lefedett terület nagyságát és homogenitását vizsgálta.

A piac meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piac érintett piacnak tekinthető-e a Magyar Köztársaság területén, tehát teljesülnek-e Magyarországon is a Bizottság által a piacok szabályozási szempontból való érintettségének vizsgálatakor alkalmazott ex-ante kritériumok².

I. 2. Jogsabályi rendelkezések, releváns szolgáltatás

I.2.1 Jogsabályi rendelkezések

A 7. sz. „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piac vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. § 8., 23., 34., 37. és 96. pontjaiban meghatározott fogalmak (bérelt vonal, előfizetői hozzáférési pont, hálózati hozzáférési

¹ Amely megegyezik az Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlásában 7. számmal jelölt piaccal.

² Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlás (9)

pont, hálózati végpont, ráépülő előfizetői szolgáltatás), valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatók számviteli nyilvántartásai elkülönített vezetésének részletes szabályairól szóló 19/2003. (XII. 27.) IHM rendelet [a továbbiakban: Sz. rend.] 2. § (1) bekezdés c), d), e) pontjában (hozzáférési hálózat, kiskereskedelem, társszolgáltató), valamint a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet [a továbbiakban: Korm. rendelet] 3. § (1) bekezdés 6., 11., 18. pontjában (jogosult szolgáltató, kötelezett szolgáltató, számozási terület), 3. § (2) bekezdés 1.4, 1.4.2 pontjában (bérelt vonali összekapcsolási szolgáltatás, kétvégű bérelt vonali összekapcsolási szolgáltatás) szabályozott fogalmak jelentették.

A Bérelt vonalak minimális készlete vonatkozásában: az 548/2003/EC határozatban szereplő bérelt vonal típusok irányadóak, amelyeket ezen EC határozat mellékletében (Annex) megadott ETSI szabványok definiálnak.

A bérelt vonalak minimális készletének elemei: normál- és speciális minőségű analóg bérelt vonalak és 64 kbit/sec és 2048 kbit/sec strukturálatlan- és strukturált digitális bérelt vonalak.

Az EC határozatban megadott szabványok honosított magyar megfelelőinek figyelembe vételével és az Eht. 110. § (2) bekezdése alapján a bérelt vonalak minimális készletét, átviteli kapacitását és műszaki feltételeit a Tanács a következőkben határozza meg:

ANALÓG BÉRELT VONALAK

Bérelt vonal típusa	Interfész jellemzők	Összeköttetés és minőségi jellemzők
Normál minőségű, kéthuzalos	MSZ EN 300 448:2002	MSZ EN 300 448:2002
Normál minőségű, négyhuzalos	MSZ EN 300 451:2002	MSZ EN 300 451:2002
Különleges minőségű, kéthuzalos	MSZ EN 300 449:2002	MSZ EN 300 449:2002
Különleges minőségű, négyhuzalos	MSZ EN 300 452:2002	MSZ EN 300 452:2002

DIGITÁLIS BÉRELT VONALAK

Bérelt vonal típusa	Interfész jellemzők	Összeköttetés és minőségi jellemzők
64 kbit/s	MSZ EN 300 288:2002	MSZ EN 300 289:2002
N x 64 kbit/s*	MSZ EN 300 766:2002	MSZ EN 300 766:2002
2048 kbit/s - E1 strukturálatlan	MSZ EN 300 418:2002	MSZ EN 300 247:2002
2048 kbit/s - E1 strukturált	MSZ EN 300 418:2002	MSZ EN 300 419:2002

* ahol $1 < N \leq 32$

1.2.2. A vizsgált piac releváns szolgáltatásainak tartalmi meghatározása, általános jellemzőinek a vizsgálata

A vizsgált piac azonosításának első lépéseként a Tanács elvégezte a releváns szolgáltatások vizsgálatát. Ennek során a Tanács megvizsgálta az IHM rendeletben meghatározott tárgyi piacnak megfelelő, a jogi kereteken belül értelmezhető, a piacon ténylegesen nyújtott és igénybe vehető alapszolgáltatásokat.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a vizsgált piacon a bejelentett szolgáltatás alapvető jellemzői az alábbiak:

1.2.2.1 Bérelt vonal

Az Eht 188. § 8. pontja szerint a bérelt vonal „*azon elektronikus hírközlő eszközök összessége, amelyek a hálózati végpontok között transzparens átviteli kapacitást biztosítanak, de nem tartalmazzák a felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkciókat.*” A definíció alapján tehát a Tanács minden olyan elektronikus hírközlő eszközt bérelt vonalnak tekint, mely két pont között transzparens átviteli kapacitást biztosít, és nem tartalmaz felhasználó által vezérelhető kapcsoló vagy útválasztó funkciót.

A fenti definíció egyes elemei alapján a Tanács rögzíti, hogy a bérelt vonal két hálózati végpont között létesít átviteli összeköttetést és ennek az összeköttetésnek a funkciójától függően a felhasználó határozza meg, milyen átviteli sebességet, azaz milyen sáv szélességet igényel az általa meghatározott két pont között. Ennek megfelelően a bérelt vonali összeköttetés egyik jellemzője a sáv szélesség, a másik jellemzője a két hálózati végpont földrajzi elhelyezkedése, a harmadik a bérelt vonali összeköttetés hossza.

Átviteli kapacitás biztosítása

A bérelt vonal alapvető jellemzője, hogy az igényelt sávszélesség bármely időpontban a felhasználó rendelkezésére áll, függetlenül attól, hogy milyen napszokról vagy milyen egyéb forgalmi helyzetről van szó. Ezt a garantált, minden körülmények között rendelkezésre álló sávszélességet általában úgy biztosítják, hogy a bérelt vonalat kizárólagos használatra telepített vagy átengedett hírközlő eszközök összességével valósítják meg. Erre a kizárólagosságra utal a „bérelt vonal” kifejezésben a „bérelt” szó.

Transzparencia

A bérelt vonal alkalmazása esetén a két hálózati végpont között olyan átviteli út jön létre, melyen keresztül az átvitt jelek a bérelt vonal alaptípusának megfelelően változatlan formában állnak rendelkezésre, tehát az átvitel folyamán az átvitt információ alapvető jellemzői nem változnak meg.

A bérelt vonal alaptípusa lehet analóg vagy digitális, és ezeken a kategóriákon belül is lehet megkülönböztetéseket tenni (beszédátvitel, zenei átvitel, strukturálatlan, strukturált átvitel stb.).

Felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkció hiánya

A két hálózati végpontot összekötő bérelt vonalban lehet kapcsolóelem (kapcsolóközpont vagy útválasztó), de ezeket a kapcsolóelemeket a felhasználó nem vezérelheti. Felhasználó általi vezérlésnek számít, pl. ha az elküldött információ tartalmazza a címet, ahova el kell jutnia vagy a kapcsolat-felépítéshez a felhasználó azonosító számokat (telefonszám stb.) használ.

Hálózati végpontok közötti összeköttetés

A bérelt vonal lényege, hogy a két hálózati végpont adott, tehát az átvitel csak e két pont között lehetséges. Olyan kapcsolóelemek azonban lehetnek a bérelt vonali összeköttetésben, melyeket nem a felhasználó vezérel, hanem pl. egy hálózatmenedzselő rendszer.

A bérelt vonal tulajdonviszonya

A bérelt vonal elnevezésben használt „bérelt” kifejezés nem a bérletre, mint polgári jogi jogviszonyra utal, ugyanis ha egy szolgáltató a saját céljaira épít ki egy adott célra szolgáló, kizárólagos használatú átviteli összeköttetést, az is bérelt vonalnak minősül, ha két hálózati végpont között transzparens átviteli kapacitást biztosít, és nem tartalmaz felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkciókat.

Ennek megfelelően a hírközlő hálózatok nagy mennyiségben használnak bérelt vonali összeköttetéseket, hiszen mind a telefon, mint az adatátviteli hálózatok felépítése olyan, hogy a kapcsolóközpontokat transzparens átviteli utak kötik össze. A bérelt vonal tehát a hírközlő hálózatok alapvető építő eleme függetlenül attól, hogy az a szolgáltató saját tulajdonában van, vagy valamilyen egyéb jogcímen használja.

I.2.2.2 A bérelt vonali szolgáltatás

A bérelt vonali szolgáltatás esetében egy szolgáltató bérelt vonali kapcsolatot létesít két hálózati végpont között és azt ellenérték fejében rendelkezésre bocsátja a használónak. A létesítés során a bérelt vonali kapcsolat egyes szegmensein vagy maga építi ki az összeköttetést, vagy másik szolgáltatótól veszi azt igénybe. Az ellenérték fejében rendelkezésre bocsátott bérelt vonal használója ennek megfelelően lehet egy másik szolgáltató vagy egy végfelhasználó.

A menedzselte bérelt vonali szolgáltatás

A bérelt vonali szolgáltatáshoz hozzá tartozhat a bérelt vonal karbantartása, a hibajavítás és sok esetben a meghibásodott bérelt vonal automatikus helyettesítése is a hibajavítás időszakára. Ez a szolgáltatás a menedzselte bérelt vonali szolgáltatás. A menedzselte bérelt vonali szolgáltatás esetén a szolgáltatást nyújtó cég a bérelt vonal éves rendelkezésre állására, az átlagos javítási időre és a fenntartási osztályra (egy adott sávszélességi tartományba tartozó bérelt vonal javítási idejére a szolgáltató által vállalt követelmény, szokásos kategóriái: átlagos vagy normál, gyors, illetve express) is kötelezettséget vállal a szerződésben.

I.2.2.3 Piaci tranzakciók típusai

A bérelt vonali szolgáltatások esetében kiskereskedelmi és nagykereskedelmi piac egyaránt létezik. Amennyiben a szolgáltató a bérelt vonali szolgáltatását egy végfelhasználónak nyújtja, akkor kiskereskedelmi tranzakcióról beszélünk. Amennyiben a bérelt vonali szolgáltatást a szolgáltató egy másik hírközlési szolgáltató számára nyújtja, akár azért, hogy ez utóbbi azt a hálózatában használja, akár azért, hogy tovább értékesítse, akkor viszont nagykereskedelmi tranzakcióról beszélünk.

Kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás

A kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatást a szolgáltató két hálózati végpont között nyújtja az előfizető részére. A bérelt vonali szolgáltatás nyújtásához tehát a két hálózati végpontot – például az előfizető két telephelyét – köti össze egy bérelt vonallal. Az összeköttetés egy része általában olyan nyomvonalon halad, ahol a szolgáltatónak már vannak kiépített bérelt vonali összeköttetései vagy olyan hálózata, melyből kapacitást tud felszabadítani a bérelt vonal számára. A hálózat azon pontjait, ahol a hálózat csomópontjait összekötő átviteli utakhoz csatlakozni lehet, a szolgáltatók *jelenléti*

pontoknak nevezik. A hálózattal rendelkező bérelt vonali szolgáltatók tehát az összeköttetés nagy részét a jelenléti pontok közötti bérelt vonali szakaszokkal, más részeit pedig a jelenléti pont és a hálózati végpont közötti bérelt vonali szakaszokkal valósítják meg.

A bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piaca

A „Bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piaca” (7. piac) a kiskereskedelmi bérelt vonali piaci tranzakcióknak egy meghatározott körére vonatkozik. A meghatározott kört a bérelt vonal típusával (analóg, digitális), speciális jellemzőjével (beszédátvitel, zenei átvitel, strukturálatlan, strukturált átvitel stb.), valamint sáv szélességével adják meg. Az így meghatározott kör a bérelt vonalak minimális készlete. A bérelt vonali szolgáltatások minimális készletébe tartozó bérelt vonalak átviteli kapacitásáról és műszaki feltételeiről az Eht. 110. § (2) pontja értelmében a Tanács jelen határozatában rendelkezhet.

Az alábbiakban a Tanács megvizsgálta a tárgyban kiskereskedelmi piachoz kapcsolódó nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás fő jellemzői is, tekintettel arra, hogy a kiskereskedelmi piac vizsgálata során tisztázni szükséges a kapcsolódó nagykereskedelmi piac vonatkozásában alkalmazott szolgáltatások körét és azok jellemzőit.

1.2.3 Nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás

Sok esetben a kiskereskedelmi szolgáltatást nyújtó szolgáltató az igényelt bérelt vonalnak csak egyes szegmenseivel rendelkezik, tehát a szolgáltatás nyújtásához szükséges bérelt vonal kiépítéséhez más szolgáltatók bérelt vonali szegmenseit is fel kell használnia. Ezeket a bérelt vonali szegmenseket a nagykereskedelmi tranzakciók révén tudja megszerezni, s a bérelt vonali szegmensek a két szolgáltató hálózata közötti összekapcsolási ponton tudnak összekapcsolódni.

Bérelt vonali trónk szegmens

A bérelt vonali trónk szegmens két szolgáltató jelenléti pontjai, vagy egy szolgáltató két jelenléti pontja között igénybe vett – a fenti definíció szerinti tartalommal értelmezett – bérelt vonali szakasznak minősül. Az összeköttetés egy része – az előfizető telephelyén lévő hálózati végpont és a szolgáltató legközelebbi jelenléti pontja közötti szakasz – azonban sok esetben új átviteli rendszer kiépítését igényli.

Bérelt vonali végződtetési szegmens

Az összeköttetés egy része – az előfizető telephelyén lévő hálózati végpont és a szolgáltató legközelebbi jelenléti pontja közötti szakasz – sok esetben új átviteli rendszer kiépítését igényli. Ezt a szakaszt – tehát az előfizető telephelyén lévő hálózati végponttól a szolgáltató legközelebbi jelenléti pontjáig terjedő bérelt vonali szakaszt – bérelt vonali végződtetési szegmensnek nevezzük.

A legáltalánosabb esetben tehát egy teljes bérelt vonali összeköttetés egy-egy végződtetési szegmensből és a két végződtetési szegmens között kapcsolatot teremtő trónk szegmens(ek)ből áll. Természetesen abban az esetben, ha az egyik vagy mindkét hálózati végpont egy-egy jelenléti ponttal egybeesik, akkor a bérelt vonal csak egyetlen végződtetési szegmenst, vagy éppen egyet sem tartalmaz.

1.2.4 A vizsgált bérelt vonali piac bemutatása, piaci szereplők, a piac struktúrája

A 7. számú „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piacon, a 13. számú „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” nagykereskedelmi piacon és a 14. számú „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” nagykereskedelmi piacon összesen 59 bejelentett szolgáltató végzett a 2004-2006 közötti időszakban bérelt vonali szolgáltatást. Ebből 2006-ban a 7-es, a 13-as, és a 14-es piacokon összesen 38 volt a bejelentett bérelt vonali szolgáltató. E szolgáltatók közül 10 ténylegesen nem végzett bérelt vonali szolgáltatást.

A „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piac főbb jellemzői a megfigyelt időszakban:

- A kiskereskedelmi bérelt vonali piacon a vizsgált időszakban összesen 28 szolgáltató végzett szolgáltatást. A 28 szolgáltatóból 2006-ban csak 15-en rendelkeztek tényleges bevétellel. Ugyanezt az évet tekintve a kiskereskedelmi bérelt vonali bevételek 99%-a 9 piaci szolgáltatónál realizálódott.
- A kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások összes piaci árbevétele 2004 és 2006 között folyamatos növekedést mutatott. A piaci bevétel 2006-ban közel üzleti titok forint volt.
- A végpontszámokat vizsgálva megállapítható, hogy üzleti titok részesedéssel a magyar Telekom Nyrt. a piacvezető, őt követi az Invitel Zrt. és a PanTel Távközlési Kft. üzleti titok részesedéssel.
- A bevételi arányok alapján a Magyar Telekom Nyrt. a legjelentősebb súlyú piaci szereplő (2006-ban a teljes piaci bevételek üzleti titok tudhatta magáénak). Jelentősen leszakadva követi a PanTel Távközlési Kft. (üzleti titok) és az Invitel Zrt. (üzleti titok).
- A piac részét nem képező, 2Mbit/s feletti szegmenst vizsgálva megállapítható, hogy a Magyar Telekom Nyrt. súlya lényegesen kisebb a bevételei alapján (üzleti titok), mint a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó szegmensben.

II. HELYETTESÍTÉSI VIZSGÁLAT

A vizsgált piac meghatározása során a Tanács olyan helyettesítési lehetőségeket keresett, amelyek módosíthatják a vizsgált piac határait. A keresleti és kínálati helyettesítés vizsgálatát a Tanács a kiskereskedelmi piacra vonatkozóan végezte el.

A Tanács a keresleti helyettesítési vizsgálat során elsősorban a funkcionális azonosságokat, valamint az adott szolgáltatás igénybe vételi és kereskedelmi jellemzőit vette figyelembe. A kínálati helyettesítés keretében elsősorban annak vizsgálata történt meg, hogy más szolgáltatók az árak kis mértékű, de jelentős és tartós emelkedésére az adott szolgáltatás nyújtásának megkezdésével válaszolnának-e (hipotetikus monopolista teszt).

II.1 A keresleti helyettesítés vizsgálata a vizsgált kiskereskedelmi piacon

A vizsgált piac meghatározása során a Tanács olyan helyettesítési lehetőségeket keresett, amelyek módosíthatják a piac határait. A Tanács a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások piacának azonosításakor, a keresleti helyettesítés vizsgálata során az alábbi szolgáltatások helyettesítési hatását vizsgálta:

- a nemzetközi bérelt vonali szolgáltatás a vizsgált kiskereskedelmi piachoz tartozik-e,
- az eltérő sáv szélességű bérelt vonalak azonos kiskereskedelmi piachoz tartoznak-e,
- az analóg és a digitális bérelt vonali szolgáltatások azonos kiskereskedelmi piacot alkotnak-e,
- a bérelt vonali szolgáltatások és az egyéb, alábbiakban felsorolt adatátviteli szolgáltatások azonos kiskereskedelmi piachoz tartoznak-e:
  - VPN (Virtual Private Network), virtuális magánhálózat
  - IP-VPN (IP Virtual Private Network), virtuális magánhálózat IP (Internet Protocol) alapon
  - ATM alapú átviteli szolgáltatás (Asynchronous Transfer Mode), aszinkron átviteli mód alapú átviteli szolgáltatás
  - Frame Relay (kerettovábbító) alapú átviteli szolgáltatás
  - Ethernet alapú átviteli szolgáltatás
  - Bérelt vonalon nyújtott Internet szolgáltatás
  - SDSL-szolgáltatás.

A vizsgált adatátviteli szolgáltatásokat a Tanács azért választotta ki, mert ezeknek az adatátviteli szolgáltatásoknak a jellemzői mutatják a legnagyobb esélyt a bérelt vonali szolgáltatás helyettesítésére, elsősorban a dedikált sáv szélesség és a rendelkezésre állás tekintetében. Természetesen meg lehetne vizsgálni a többi adatátviteli szolgáltatást is ebből a szempontból (pl. modemes átvitel PSTN vonalon, X.25 hálózat stb.), azonban nyilvánvaló, hogy ezen hálózatok szolgáltatásai nem felelnek meg a bérelt vonali szolgáltatás definíciójának, illetve a dedikált sáv szélesség kívánalomnak. A fentiek alapján ezen adatátviteli szolgáltatások vizsgálatától a Tanács eltekint.

A Tanács az Eht. 188. § 8. pontjában foglalt definíció szerint minden olyan elektronikus hírközlő eszközt bérelt vonalnak tekint, amely „a hálózati végpontok között *transzparens* átviteli kapacitást biztosít, de nem tartalmazza a felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkciókat.”

A Tanács elsősorban a szolgáltatásnak a definícióban megfogalmazott funkcionális-, valamint az igénybe vétel és kereskedelmi (ár, fizetési- és szolgáltatásnyújtási feltételek stb.) jellemzőinek figyelembe vételével határozta meg a szolgáltatási piacot, amelyekre tekintettel a felhasználó a szolgáltatás igénybe vételekor eldönti, hogy a szóban forgó szolgáltatás helyettesíti-e számára a leírt bérelt vonali szolgáltatást.

Azok a szolgáltatások, amelyek nem rendelkeznek a fenti jellemzőkkel és a fogyasztók számára nem helyettesíthetik közvetlenül a hagyományos bérelt vonali szolgáltatást, nem tartoznak az adott érintett piachoz. Ezek a szolgáltatások érdemben nem befolyásolják a bérelt vonali szolgáltatások keresletét, a bérelt vonali piacon jelentős piaci erejű szolgáltatók árazási magatartására, szolgáltatás kereskedelmi feltételeinek kialakítására nincsenek hatással.

II.1.1. A nemzetközi bérelt vonali és a belföldi bérelt vonali szolgáltatások helyettesítési lehetőségei

A Tanács megvizsgálta a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatási piac kiterjedését, melyet a Bizottság Ajánlásában a bérelt vonalak minimális készleteként határozott meg az Egyetemes szolgáltatási irányelvben foglaltaknak megfelelően. Az Ajánlás tételesen nem tesz különbséget belföldi és nemzetközi bérelt vonali szolgáltatás között.

A Tanács külön részpiacként határozta meg e két kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatási kört. Eszerint a belföldi kiskereskedelmi bérelt vonali piachoz tartoznak mindazon kiskereskedelmi bérelt vonalak, amelyeknek mindkét végpontja (A és B végpontok) Magyarország területén található és a nemzetközi (Magyarországhoz is kötődő) kiskereskedelmi bérelt vonali piachoz tartoznak azok, amelyeknek egyik végpontja (A végpont) Magyarországon, a másik végpontja (B végpont) Magyarországon kívül található.

A Tanács megvizsgálta, hogy vajon e két kiskereskedelmi részpiac azonos piachoz tartozik-e és milyen mértékben, az alábbiak szerint.

A Tanács kiindulópontja az volt, hogy egy belföldi kiskereskedelmi bérelt vonal, melynek mindkét végpontja Magyarország területén található, nem helyettesíthető egy Magyarországról egy másik országba irányuló bérelt vonali összeköttetéssel.

A keresleti helyettesítés vizsgálatának eredménye szerint valószínűtlen, hogy egy nemzetközi bérelt vonali fogyasztó egy nemzetközi bérelt vonali hipotetikus monopolista kis mértékű (5-10%-os), de jelentős és tartós áremelése esetén áttérne a belföldi bérelt vonal használatára, vagyis pl. egy Budapest-Varsó bérelt vonali összeköttetést nem helyettesít egy Budapest- Székesfehérvár közötti bérelt vonali kapcsolatot.

A fentiek alapján a hazai eltérő földrajzi elhelyezkedésű végpontokat összekötő bérelt vonali szolgáltatások is külön piacot alkothatnának. A nemzetközi és a belföldi bérelt vonalak külön piacként való kezelése mellett erősebb érvek is szólnak, amelyek az alábbiakban kerülnek kifejtésre.

A nemzetközi bérelt vonali szolgáltatás nyújtásának feltételei gyökeresen eltérnek a belföldi bérelt vonal szolgáltatás feltételeitől, ugyanis:

- a végpontok közötti tipikus távolság jóval nagyobb, és
- a szolgáltatás ára részben ennek, részben a szolgáltatást igénylők körének magasabb fogyasztási hajlandósága miatt lényegesen magasabb,
- általában az igényelt sáv szélesség is nagyobb, a 2 Mbit/s-t meg nem haladó értékesítés volumene az ennél gyorsabb sáv szélességű kapcsolatokéval összehasonlítva nem jelentős,
- a nemzetközi bérelt vonali összeköttetések esetén az igényelt relációk jelentős részén még most is viszonylag kevés szolgáltató képes versenyképes ajánlatot adni, különösen úgy, hogy a kiskereskedelmi szolgáltatáshoz alapvetően saját hálózatát használja (részben ennek köszönhető a szolgáltatás magasabb ára is).

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a magyarországi belföldi és a Magyarországot „érintő” nemzetközi bérelt vonali kiskereskedelmi piacokon a versenyviszonyok jelentősen eltérnek.

II.1.2. Kiskereskedelmi piacok és a sáv szélességek

A Tanács megvizsgálta, hogy a különböző sáv szélességű kiskereskedelmi bérelt vonalak azonos kiskereskedelmi termékpiachoz tartoznak-e. Magyarországon a kiskereskedelmi digitális bérelt vonalak jelenleg az alábbi sáv szélességekben állnak rendelkezésre:

- 64 kbit/s (és annak többszöröse 2048 kbit/s-ig)
- 2 Mbit/s-nál nagyobb.

Az 1. ábra üzleti titkot tartalmaz.

1. ábra A belföldi digitális bérelt vonalak számának alakulása 2004-2006

A kiskereskedelmi bérelt vonalak olyan kapacitást biztosítanak a véghasználónak, amely nagyon sokféle, különböző típusú kommunikációs forgalom pont-pont közötti átvitelét teszi lehetővé. Az igényelt kapacitás-mennyiségeket az adott útvonalon továbbítandó forgalom mennyiségéhez igazítják. A Tanács ilyen összefüggésben vizsgálta, hogy az egyes eltérő sáv szélességű kiskereskedelmi bérelt vonalak milyen mértékben helyettesítik egymást.

A Tanács megvizsgálta, hogy az adott sáv szélességű kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatást nyújtó hipotetikus monopolista 5-10%-os áremelése³ jelentős számú végső felhasználót egy másik (alacsonyabb vagy magasabb) sáv szélességre történő átállásra késztet-e, minek következtében az áremelés végül is nem jár a nyereség növelésével.

II.1.2.1 Funkcionális helyettesítés

Csak az alkalmazás (funkcionalitás) szempontjaira figyelemmel, a Tanács megállapította, hogy az alacsonyabb sáv szélességű bérelt vonalak többszörösei lehetséges helyettesítői a magasabb sáv szélességű bérelt vonalaknak, és a magasabb sáv szélesség kielégíti az alacsonyabb sáv szélességű igényeket.

A Tanács a rendelkezésre álló információi alapján megállapította, hogy a 2 Mbit/s-os⁴ és az alatti bérelt vonalakat jellemzően réz érpáras infrastruktúrán nyújtják, míg a 2 Mbit/s-nál nagyobb sáv szélességű bérelt vonalakat optikai hálózaton.

³ A hipotetikus monopolista teszt logikájának megfelelő feltétel.

⁴ Jelen vizsgálat céljából és során a Tanács a 2048 kbit/s sáv szélességű bérelt vonalat 2 Mbit/s-os bérelt vonallal egyenlőnek tekinti.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy funkcionális szempontból a nagyobb sávszélességű bérelt vonal az alacsonyabb sávszélességű bérelt vonal helyettesítő szolgáltatásaként viselkedik, legalább ugyanolyan szintű alkalmazás biztosítása mellett.

Funkcionális szempontból azonban a nagyobb sávszélességű bérelt vonali szolgáltatásnak nem tökéletes helyettesítője az alacsonyabb sávszélességű bérelt vonali szolgáltatás.

Ebből következően, amennyiben az egyik konkrét 2 Mbit/s-nál nem nagyobb sávszélességű bérelt vonali szolgáltatás árban a hipotetikus monopolista teszt logikájának megfelelő, nem átmeneti 5-10%-os áremelkedés történne, a szolgáltatás igénybe vevői helyettesíthetnék az adott szolgáltatást a „szomszédos” (azaz az adott sávszélességű szolgáltatástól 64 kbit/s-nyi mértékben különböző) sávszélességű szolgáltatással, akár az alacsonyabb sávszélességű szolgáltatással is. Ezt alátámasztja az is, hogy a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó sávszélességű bérelt vonali szolgáltatások ára a „szomszédos” (tehát egymástól 64 kbit/s-nyi „távolságra” lévő) szolgáltatások esetén nem tér el jelentős mértékben.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy a „szomszédos” (azaz az adott sávszélességű szolgáltatástól 64 kbit/s-nyi mértékben különböző) sávszélességű bérelt vonali szolgáltatások egymás helyettesítő szolgáltatásának tekinthetők a fogyasztók egy lényeges ún. határfogyasztó⁵ csoportja számára a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó sávszélességű szolgáltatások esetén.

Ez a helyettesítés a 2 Mbit/s-ot meghaladó, illetve meg nem haladó kategóriák között nem áll fenn, mert ezen szolgáltatások ára (főleg a két kategóriában alkalmazott, jellemzően eltérő technológia miatt) a 2 Mbit/s-ot meghaladó kategóriában a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó leggyorsabb jelátvitelt lehetővé tevő szolgáltatásainál jóval magasabb, minden jelentős szolgáltató esetén.

A 2 Mbit/s-ot meghaladó bérelt vonali szolgáltatások tipikusan kínált és igénybe vett „szomszédos” sávszélességei jelentősen különböznek egymástól, ami miatt a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó kategóriában fennálló „szomszédos” sávszélesség-kategóriák közötti helyettesítés nem áll fenn.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a 2 Mbit/s feletti tartomány nem tartozik a releváns kiskereskedelmi bérelt vonali piachoz, azaz a keresleti helyettesítés alapján az Ajánlásban szereplő bérelt vonalak minimális készletéhez tartozó szolgáltatások piacának magasabb sávszélességű bérelt vonali szolgáltatásokkal való bővítése nem indokolt.

II.1.2.2 A 2 Mbit/s-t meghaladó, illetve az azt meg nem haladó sávszélességű bérelt vonali szolgáltatások külön piachoz tartozása

A keskeny sávszélességű (2 Mbit/s és kisebb) és a nagyobb sávszélességű bérelt vonalak eltérő piachoz tartozását jelzi az a tény is, hogy nyújtásának versenyfeltételei és a piac változásának dinamikája különböznek. A 2 Mbit/s-ot meghaladó sávszélességű bérelt vonali szolgáltatások esetén ugyanis a piaci részesedések, azok megoszlása jelentősen eltér a 2 Mbit/s alatti sávszélességű bérelt vonali szolgáltatásoknál kialakult piaci részesedésektől (lásd részletesebben az 5. és 6. ábrát, valamint az azokhoz kapcsolódó elemzéseket az V.1.1 pontban).

A két sávszélesség kategória külön piac voltát erősíti az a tény is, hogy a vizsgált időszakban a magasabb, 2 Mbit/s-nál nagyobb sebességű bérelt vonalakkól származó piaci bevételek a jelentős mértékű növekedést mutattak, míg a 2 Mbit/s-nál alacsonyabb sebességű bérelt vonalakkól származó piaci bevételek szerényebb növekedést mutattak a vizsgált 3 év időszakában (részletes adatok a 4. ábrán az V.1.1 pont alatt).

Az átlagos értékesítési árakat tekintve megállapítható, hogy a 2 Mbit/s feletti kategóriában másként alakultak a vizsgált időszakban, mint az alacsonyabb sávszélességű kategóriában. A 2 Mbit/s feletti jelentősebb piaci szereplők (pl. PanTel Távközlési Kft., GTS-Datanet Kft.) havidíjakkal kapcsolatos árpolitikáját figyelve árcsökkenés jellemző, amiről megállapítható, hogy a 2 Mbit/s alatti (megfigyelt sávszélesség-tartomány, mint lent) bérelt vonali szolgáltatások esetén mérsékelt csökkenés figyelhető meg, míg a magasabb sávszélességű szolgáltatások esetében jelentősebb az áresés. A havidíjakat tekintve a Magyar Telekom Nyrt. esetében áremelkedés volt jellemző a 2 Mbit/s feletti kategóriában, míg alatta (512 kbit/s-2 Mbit/s sávszélesség-tartományban) általában árcsökkenés tapasztalhattak a fogyasztók a megfigyelt időszakban.

A fentieket megerősíti, hogy a Tanács információi szerint a 2 Mbit/s-nál nagyobb sebességű kiskereskedelmi bérelt vonali piaci szegmensben verseny van, a Tanácsnak nincs tudomása versenyproblémáról.

A II.1.2. fejezetben elvégzett vizsgálatok eredményét összefoglalva a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált kiskereskedelmi bérelt vonali piac a 2 Mbit/s és kisebb sávszélességű bérelt vonali piac, vagyis a helyettesítési vizsgálatok alapján a bérelt vonalak minimális készletének sávszélesség szerinti szélesítése nem indokolt.

⁵ A felhasználók egy csoportja határfogyasztói csoportnak tekinthető, ha helyettesítési magatartásának hatása érdemben képes befolyásolni a szolgáltatók magatartását.

II.1.3. Analóg és digitális bérelt vonalak vizsgálata

A Tanács megvizsgálta, hogy van-e olyan bizonyíték, amely alátámasztja, hogy a keskeny (2 Mbit/s és az alatti) sáv-szélességű analóg és digitális bérelt vonalak egy piacot alkotnak, vagyis a digitális bérelt vonalak versenykorlátot jelentenek-e az analóg bérelt vonalak árképzésére vonatkozóan és/vagy az analóg bérelt vonalak korlátot jelentenek-e a digitális bérelt vonalak árait illetően, az alábbiak szerint:

II.1.3.1 A funkcionalitás vizsgálata

A Tanács megállapította, hogy nincs jelentős funkcionális eltérés a keskeny sáv-szélességű digitális (64 kbit/s) és analóg bérelt vonalak között, mivel:

- mind az analóg, mind a digitális bérelt vonalak támogatják a hang- és adatátvitelt, és
- a keskeny sáv-szélességű bérelt vonalak mindkét típusának nyújtásához igénybevett fizikai átviteli közeg azonos, a hálózati eszközök csak a végberendezés tekintetében különböznek.

A digitális bérelt vonal nagyobb flexibilitást kínál az átvendő forgalom típusát illetően. Pl. a digitális bérelt vonal adatátvitel esetében 64 kbit/s sáv-szélességet garantál (és képes a beszédhang átvitelére is, ha a véghasználó rendelkezik megfelelő végberendezéssel), míg az analóg vonal csak beszédhang átvitelt garantál, és csak kisebb sáv-szélességgel képes adatátvitelre (modem segítségével). Ilyen értelemben a digitális bérelt vonal magasabb szolgáltatás minőséggel jellemezhető.

II.1.3.2 A szolgáltatások árainak vizsgálata

A Tanács a rendelkezésére álló adatok alapján megállapította, hogy nem lenne nyereséges a hipotetikus monopolista szolgáltató számára, ha akár az analóg vagy akár a digitális bérelt vonali árait 5-10%-kal megemelné⁶. Az ilyen ár-emelésre válaszul jelentős számú véghasználó állna át a másik típusú – digitális vagy analóg – bérelt vonal igénybe vételére.

A Tanács megállapította, hogy a digitális és analóg bérelt vonalak nyújtásához tartozó költségek lényegében csak a hálózati végberendezés költségeiben (amelyek a digitális berendezés esetében magasabbak) térnek el egymástól. Nem áll a Tanács rendelkezésére olyan adat, amely arra utalna, hogy a két különböző típusú szolgáltatás versenyárait illetően jelentős eltérések lennének. A költségekben fennálló különbség nem olyan mértékű, hogy kizárná a keskenysávú digitális bérelt vonalak nyújtását az analóg bérelt vonalak árának 5-10%-os emelése esetén. Tehát az analóg és keskenysávú szolgáltatások árszerkezete és költségszerkezete nem tér el olyan mértékben, hogy az meggátolná az adott szolgáltatások egyazon piachoz való tartozását.

II.1.3.3 A végpontoszámok vizsgálata

A Tanács a rendelkezésére álló adatok alapján megállapította, hogy az igénybe vett analóg bérelt vonalak száma folyamatos csökkenést mutat az elmúlt három évben. Ez annak a jele lehet, hogy a lejáró analóg bérelt vonali szerződéseket a szolgáltatás igénybe vevői általában digitális bérelt vonali szerződésekkel újítják meg, illetve, hogy ahol a szolgáltató már képes digitális szolgáltatást nyújtani, ott azt felajánlja meglévő analóg bérelt vonalakat használó ügyfeleinek.

A 2. ábra üzleti titkot tartalmaz.

2. ábra: A belföldi analóg és digitális bérelt vonalak számának alakulása, 2004–2006

A keresleti helyettesítés II.1.3 pontban foglalt vizsgálata alapján a Tanács megállapította, hogy nem indokolt a keskeny sáv-szélességű analóg és digitális kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások piacának elkülönítése.

II.1.4 Bérelt vonalak és egyéb adatátviteli szolgáltatások vizsgálata

Annak értékelése során, hogy az egyéb adatátviteli szolgáltatások a kiskereskedelmi bérelt vonalak minimális készletén nyújtott szolgáltatások piacához tartoznak-e, a Tanács a funkcionális helyettesítés vizsgálata mellett elsősorban azt vizsgálta, hogy ezek a szolgáltatások milyen mértékben gyakorolnak nyomást a kiskereskedelmi bérelt vonalak árképzésére.

Ezért a Tanács részletesen elemezte, hogy az alább felsorolt termékek a bérelt vonalak minimális készletének piacához tartoznak-e.

⁶ A hipotetikus monopolista teszt szerinti feltétel.

A Tanács a kiskereskedelmi bérelt vonalak minimális készletét az EU Hivatalos Lapjában közzétett⁷ táblázat alapján határozta meg, ide tartoznak a normál- és speciális minőségű analóg bérelt vonalak és a 64 kbit/s és a 2048 kbit/s sebességű strukturált és strukturálatlan digitális bérelt vonalak.

A kiskereskedelmi bérelt vonalak minimális készlete transzparens átviteli kapacitást és garantált sávszélességet biztosít két pont között. A véghasználó határozza meg a bérelt vonalon átvitt szolgáltatások jellegét és összetételét. Ezenkívül, Magyarországon a bérelt vonali szolgáltatást általában szolgáltatási szerződés (service level agreement) alapján nyújtják, amely előírja a szolgáltatás minőségét, a hibaelhárítást (fault response) és az egyéb szolgáltatástámogató elemeket, hogy biztosítsák a bérelt vonali szolgáltatás minőségét.

A kiskereskedelmi bérelt vonali piac meghatározásakor a Tanács figyelembe vette a szabályozás technológia-szemlegességének kívánalmát, azaz, hogy ne legyen kötelező és ne kerüljön előnyben részesítésre valamely konkrét technológia alkalmazása. Ezért a Tanács a piacmeghatározás során nem tett különbséget az alkalmazott bérelt vonali technológiák között, amennyiben nem tapasztalt jelentős funkcionális vagy árazási különbséget.

Annak áttekintése során, hogy mely szolgáltatások tartozhatnak a kiskereskedelmi bérelt vonali piachoz, különbséget kell tenni a szolgáltatások és azok között a platformok között, amelyeken a szolgáltatásokat nyújtják. Elméleti szinten ez viszonylag egyszerű, míg a gyakorlatban meglehetősen nehéz.

Az ATM-en vagy IP platformon nyújtott szolgáltatások tekintetében a különbség gyakran alig észrevehető, mivel a szolgáltatásokat a mögöttük álló platformra utalással értékesítik, hogy kiemeljék azokat a műszaki jellemzőit, amelyek megkülönböztetik a bérelt vonali szolgáltatásoktól.

A Tanács abból a szempontból elemezte a fent nevezett termékeket, hogy azok a helyettesítési viszonyok által kifejtett verseny alapján befolyásolják-e a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások feltételeinek alakulását, azaz indokolt-e a vizsgált piac meghatározásának kiszélesítése.

II.1.4.1 A VPN vizsgálata

A több telephellyel rendelkező cégek, vállalatok egyik alternatív lehetősége telephelyeik kommunikációs összekapcsolása számára a virtuális magánhálózatok kialakítása. A virtuális magánhálózatok kialakítását olyan szolgáltatók kínálják fel, amelyeknek kiterjedt nyilvános hálózati kapacitásuk van és ezen képesek a megfelelő technológia alkalmazásával az ügyfeleik által igényelt hálózati szolgáltatásokat nyújtani.

A megoldást azért nevezik virtuális magánhálózatnak, mert a közös hordozóhálózat ellenére is az összes ügyfél úgy érzékeli, mintha saját magánhálózata lenne, a többi kapcsolat és végpont számukra nem látható.

A szolgáltatás infrastrukturális alapját a szolgáltató üzemeltetésében lévő nyilvános hálózat, a saját telepítésű összeköttetések vagy a nagykereskedelmi piac trónk- illetve végződtetési szegmens részeit képező bérelt vonali összeköttetések alkotják. Ennek megfelelően a nagykereskedelmi piac vizsgálatánál ezeket a bérelt vonalakat figyelembe kell venni. Mivel ezek a bérelt vonalak a kiépített komplex hálózatoknak csak elemei, a belőlük kialakított hálózat már nem tekintendő bérelt vonalnak.

A Tanács ezek magállapítása után azt vizsgálta meg, hogy a nyilvános hálózaton kialakított VPN szolgáltatás mennyiben helyettesíti a bérelt vonali szolgáltatást. Ezzel kapcsolatban megállapította, hogy amennyiben a kialakított VPN hálózat kettőnél több végpontot tartalmaz, akkor a VPN hálózatban a forgalom irányításához a felhasználó által vezérelt kapcsolási vagy útvonal-választási funkciót is igénybe kell venni. Mivel a piacmeghatározás és a piacelemzés során használt bérelt vonal definíció kizárólag azokat a vonalakat számítja a bérelt vonalak közé, amelyek nem tartalmazzák a felhasználó által vezérelt kapcsolási-, illetve útvonal választó funkciót, ez a VPN szolgáltatást kizárja a lehetséges helyettesítő szolgáltatások köréből.

Amennyiben a VPN hálózatban van olyan részhálózat, mely összesen két végpontot tartalmaz, azaz pont-pont összeköttetést valósít meg, akkor ez a VPN összeköttetés annak ellenére sem tartalmaz felhasználó által vezérelt kapcsolási vagy útvonal-választási funkciót, ha az ehhez infrastruktúrát adó nyilvános hálózatban a kapcsolat tartalmaz kapcsolóelemeket.

Az alaphálózat kapcsolási módjától függően két eset lehetséges.

- Amennyiben az alaphálózat vonalkapcsolt hálózat, akkor a pont-pont VPN kapcsolatban ugyan az igényelt sávszélesség rendelkezésre fog állni, azonban nem garantálható, hogy a kapcsolat minden esetben fel tud épülni, ez a forgalmi viszonyok függvénye.
- Amennyiben az alaphálózat csomagkapcsolt, akkor viszont a hálózat típusától függ, milyen mértékben garantálható az állandóan elérhető sávszélesség, mert ez a forgalmi viszonyok függvénye és a transzparencia sem mindig teljesül. Ebből a szempontból az Internet protokoll alapú VPN hálózatok bizonyulnak a legfejlettebbeknek.

⁷ 2003/548/EK

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a vonalkapcsolt alapú VPN szolgáltatások nem helyettesítői a bérelt vonali szolgáltatásnak, a csomagkapcsolt alapú VPN szolgáltatások közül pedig az IP VPN-t szükséges tovább vizsgálni.

II.1.4.2 Internet protokoll alapú virtuális magánhálózat (IP VPN)

Az Internet protokoll alapú virtuális hálózatok esetén két hálózati pont között nincs állandó, az összeköttetéshez rendelt fix átviteli kapacitás. Ehelyett a két pont között Internet protokollt használó csomagkapcsolt átvitel történik. Ez azt jelenti, hogy a csomagot indító végpontból elküldött csomag megérkezési helyét nem az induló pontból erre a célra lefoglalt, állandó kapacitású átviteli út, hanem a felhasználó által a csomaghoz rendelt IP cím határozza meg.

Ezeket a hálózatokat összeköttetés-mentes hálózatoknak is nevezik, mivel egyetlen végpont egyszerre akár több végponttal is forgalmazhat. Ennek megfelelően megkülönböztethetők a pont-pont és pont-multipont alkalmazások.

Megvizsgálva az IP VPN hálózatok tulajdonságait, a Tanács megállapította, hogy az IP VPN hálózatok jóval magasabb szintű szolgáltatásokat képesek nyújtani a végfelhasználóknak, mint a hagyományos bérelt vonalak, azonban összességében mégsem felelnek meg a bérelt vonali szolgáltatásnak a funkcionális keresleti helyettesítés szempontjából.

Az IP VPN hálózatok a technológia sajátosságai következtében ugyanis csak adott valószínűséggel képesek garantálni az állandó sávszélességet, s ennek a valószínűségnek a növelése jelentős kapacitás-túlméretezéssel érhető csak el, ami az árarányokat jelentősen eltolja az IP VPN rovására. Ugyanakkor a transzparencia is csak korlátozott mértékben teljesül, az IP hálózatok protokollja, a TCP (Transmission Control Protocol) ugyanis ezt szigorú értelemben nem garantálja.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a csomagkapcsolt VPN megoldások közül a technológiájában fejlett IP VPN szolgáltatás egyes alkalmazások esetében ugyan kiváltója lehet a bérelt vonali szolgáltatásnak, azonban ennek nincs jelentős hatása a bérelt vonali szolgáltatások piacára.

II.1.4.3 ATM átvitel vizsgálata

Az ATM (Asynchronous Transfer Mode - aszinkron átviteli mód) egy olyan átviteli technológia, melyet kimondottan arra a célra fejlesztettek ki, hogy a legkülönbözőbb elektronikus hírközlési alkalmazások átviteli igényeit ki tudja szolgálni, és emellett ezek forgalmát multiplexálni tudja.

Az ATM átviteli technológia egyaránt képes a lökésszerű (burst) forgalom, illetve az egyenletes sávszélességet igénylő, valós idejűségű megkövetelő forgalom kezelésére. Mivel az ATM is egy csomagkapcsolt technológia, ezért természetesen rendelkezik a csomagkapcsolt adatátvitel sajátosságaival, azonban ezt az adatfolyamokhoz rendelt attribútumok teljes hálózati átvitele alatti egységes kezelésével igyekszik finomítani. Ennek megfelelően definiálható konstans bitsebességű, változó bitsebességű illetve maradékidős átviteli jellemzőjű bitfolyam az ATM rendszeren belül.

Az ATM rendszerek a forgalom irányítására a konstans hosszúságú adatcsomagok fejlécében tárolt információkat használják, és ennek megfelelően a hálózat a multiplexált forgalmat ATM kapcsolók segítségével kapcsolják a címzett irányba.

A hálózati infrastruktúra tehát használ kapcsolóelemet, azonban az ATM hálózatban lehetőség van állandó virtuális áramkörök definiálására (Permanent Virtual Circuit; PVC). Ezek a PVC-k a beállított átviteli jellemzőknek megfelelően képesek adott sebességű adatforgalom teljesítésére a hálózat két adott pontja között. Ezzel a megoldással a hálózat két végpontja között, a felhasználó által vezérelt kapcsolóelemet nem tartalmazó és az ATM átviteli technológia, valamint a hordozó hálózat fizikai jellemzőinek a határain belül állandóan rendelkezésre álló sávszélességet nyújtó adatkapcsolat definiálható.

A fentieknek megfelelően az ATM hálózaton nyújtott adatátviteli szolgáltatások műszaki szempontból, azaz funkcionálisan nagy valószínűséggel lehetnének keresleti helyettesítők a bérelt vonali szolgáltatásnak, azonban az ATM átvitel a nagy sávszélességű kapcsolatok terén tud viszonylag költséghatékony lenni.

A bérelt vonali szolgáltatások minimum készlete azonban a 2 Mbit/s, illetve ez alatti sebességű összeköttetéseket tartalmazza. Ebben az átviteli sebességtartományban az ATM már csak nagy nehézségek árán – és ennek megfelelően a bérelt vonalhoz képest csak versenyképtelen áron – tudna a piacon megjelenni.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy az ATM hálózatokban kialakított PVC összeköttetések ugyan funkcionálisan képesek helyettesíteni a bérelt vonalak minimális készletét, azonban a teljesen eltérő árazás miatt nem alkotnak egy piacot.

II.1.4.4 Frame Relay átvitel vizsgálata

A Frame Relay (kerettovábbítás) szintén egy csomagkapcsolt technológia, mely azonban nem a csomagképzés szintjén, hanem a keretképzés szintjén továbbítja az adatokat a hordozó hálózaton. A Frame Relay alapú hálózatok kapcsolóeszközként útvonalválasztókat, hidakat és kerettovábbító kapcsolókat használnak a keretek irányításában.

A Frame Relay átvitel alapvető jellemzője, hogy az egyes hálózati végpontok kis mennyiségű adatot juttatnak át egymáshoz és sok végponttal kommunikálnak egy időben. Éppen ezért a Frame Relay átviteli rendszerekben nem

használnak áramlásvezérlést (flow control). Ennek következtében a Frame Relay átvitel nem tudja biztosítani a garantált sávszélességet két végpont kapcsolatában és az állandó rendelkezésre állás is csak erős túlméretezéssel érhető el.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a Frame Relay átviteli szolgáltatás nem helyettesítője a bérelt vonali szolgáltatások minimális készletének.

II.1.4.5 Ethernet átvitel vizsgálata

A legújabban a hálózati együttműködésben is megjelent egy korábban a LAN (Local Access Network) hálózatok számára kifejlesztett technológia, a Gigabit Ethernet (GE).

Ez a technológia a bitfolyam hozzáférés során használt bérelt vonalak helyettesítésére is szolgál. A Tanács megvizsgálta, hogy mennyiben lehet általános értelemben helyettesítője az Ethernet hálózaton keresztül nyújtott átviteli szolgáltatás a bérelt vonali szolgáltatásoknak.

Mivel az Ethernet alapú átvitel eredetileg számítógépes LAN hálózatok céljaira lett kidolgozva, természetesen az Ethernet hálózat eltérő jellemzőkkel rendelkezik, mint egy általános célú átviteli hálózat. Az alkalmazott protokoll jelleget tekintve nem pont-pont hanem pont-multipont kommunikációra dolgozták ki, és elsődlegesen arra optimalizálták, hogy a hálózatra felfűzött végberendezések között hatékonyan tudja biztosítani a hálózati hozzáférést.

Mivel az Ethernet hálózaton minden végberendezés ugyanazon a meghatározott sávszélességen osztozik, s az összes elküldött adatot az összes – egy szegmensbe szervezett – végberendezés megkapja, ezért teljesen eltérő alapelveken működő protokoll működik egy Ethernet hálózaton, mint egy pont-pont közötti átvitelt biztosító adatátviteli hálózaton. A fentiek a Gigabit technológiára is igazak, azzal az eltéréssel, hogy a teljes sávszélesség ebben az esetben igen nagy, akár a 100 Gbps-os sebességet is eléri.

A fentiekből következnek azok az eltérések, melyek miatt egy GE hálózat jelentős funkcionális eltérésekkel rendelkezik egy bérelt vonalhoz képest. Egyrészt a GE hálózat erősítés nélküli hatótávolsága az alkalmazott hálózati technológiától függően kicsi, kb. 10-30 km-es, ezen a távolságon túl már regenerátorok szükségesek a kiépítéshez. A GE hálózatokon alkalmazott protokoll – a fentebb leírtak fényében – elsősorban pont-multipont alkalmazásokra készült, a pont-pont összeköttetésekben csak speciális alkalmazások esetén – pl. folyamatos bitfolyam nagy sebességű átvitele – alkalmazható optimálisan. A hálózat igen nagy sebességű adatfolyam átvitelére képes, ezen belül azonban a nyálábolás nehezen megoldható, hiszen a rendszer nem multiplexálásra, hanem a felfűzött végberendezések elvére épül. A nagy sebesség viszont a bérelt vonali szolgáltatások minimális készlete szempontjából csak hatékony multiplexálással lenne használható bérelt vonali alkalmazásokra.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a Gigabit Ethernet átviteli szolgáltatás csak egy speciális esetben lehet helyettesítője a bérelt vonali szolgáltatásnak, általános értelemben a helyettesítés nem lehetséges.

II.1.4.6 Bérelt vonalon nyújtott Internet-szolgáltatás vizsgálata

A bérelt vonalon nyújtott Internet-szolgáltatás esetén a bérelt vonal egyik végpontja az ügyfélnél, másik végpontja az Internet-szolgáltatónál van. Funkcionális szempontból ez a szolgáltatás tehát ezen ok miatt sem tekinthető általánosan a bérelt vonali szolgáltatás helyettesítőjének, ahol általában a bérelt vonal az adott ügyfél két telephelyét köti össze.

Emellett a bérelt vonalon nyújtott Internet-szolgáltatás esetén a szolgáltatás funkcionális az általános bérelt vonali szolgáltatás széles körű funkcionálisával szemben sokkal szűkebb.

A bérelt vonalon keresztül nyújtott Internet-szolgáltatás esetén a szolgáltatás ára jelentősen meghaladja egy ugyanolyan jellemzőkkel bíró (sávszélesség, végpontok távolsága stb.) bérelt vonal szolgáltatás árát, ezért nem valószínű, hogy egy hipotetikus, nem átmeneti 5–10%-os bérelt vonali áremelkedés hatására a fogyasztók áttérnének a bérelt vonalas Internet-szolgáltatás vásárlására, ha annak ára nem változna.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a bérelt vonalon keresztül nyújtott Internet-szolgáltatás nem helyettesítője a bérelt vonali szolgáltatásnak, így az adott kiskereskedelmi piacnak nem része.

II.1.4.7 Az SDSL vizsgálata

A Tanács megvizsgálta az SDSL – szimmetrikus digitális előfizetői – vonalakat, mint a bérelt vonalak esetleges helyettesítőjét.

A SDSL technológia szimmetrikus szélessávú átviteli lehetőséget nyújt a felhasználónak, azonos feltöltési- és letöltési sebességek mellett. Alkalmazása során általában egy előfizető két telephelye között létesít kapcsolatot és az előfizető nagymennyiségű adatot tud mindkét irányban továbbítani rajta. Az összeköttetés nem közvetlen, mert egy szolgáltató szerverén végződik, mindkét előfizetői irányból. Az adatok cseréje ezen szerver közbeiktatásával történik. Így a bérelt vonali definíció két kitétele sem teljesül; egyrészt az összeköttetésnek csak egy-egy pontja található az előfizető hozzáférési pontjában, a másik egy közös szerveren, másrészt pedig az összeköttetés ilyen módon nem tekinthető transzparensnek.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy az SDSL – szimmetrikus digitális előfizetői – szolgáltatás a vizsgált piacon nem helyettesítője a bérelt vonali szolgáltatásoknak, így az adott kiskereskedelmi piacnak nem részei.

II. 2. A kínálati helyettesítés vizsgálata a vizsgált kiskereskedelmi piacon

A kínálati helyettesítés során a vizsgálat tárgya annak kiderítése, hogy mi a valószínűsége annak, hogy a kérdéses piacon jelenleg nem működő vállalkozások úgy döntenek, hogy rövid időn belül egy kismértékű, de relatív jelentős és tartós áremelkedés után belépnek a piacra.

A Tanács megvizsgálta a szóba jöhető piaci szereplőket, melyeknek meglévő hálózatuk alapvetően alkalmas e szolgáltatások nyújtására. Megállapította, hogy három ilyen lehetséges típus létezik, melyek részben alkalmas infrastruktúrával rendelkeznek:

- nemzetközi bérelt vonali szolgáltatók
- új, alacsony sávszélességű (2 Mbit/s és az alatti sávszélességű, jellemzően rézérpáros) bérelt vonali szolgáltató lehetséges piacra lépése
- piacon lévő keskeny sávszélességű analóg bérelt vonali szolgáltató belépése a digitális szolgáltatások piacára és fordítva

A Tanács a fenti csoportosításnak megfelelően végezte el a kínálati helyettesítés vizsgálatát a vizsgált kiskereskedelmi piacon.

II.2.1. A nemzetközi bérelt vonali és a belföldi bérelt vonali szolgáltatások kínálati helyettesítési lehetőségei

A belföldi bérelt vonali piacból kiindulva a Tanács azt vizsgálta, hogy egy nemzetközi bérelt vonali szolgáltató hogyan reagálna a belföldi bérelt vonali árak 5-10%-os tartós áremelésére (hipotetikus monopolista teszt).

A vizsgálat alapján a Tanács megállapította, hogy nem várható, hogy a nemzetközi bérelt vonali szolgáltató termelését kellően rövid idő alatt vagy költség-hatékonyan képes átállítani annak érdekében, hogy a belföldi bérelt vonali piacon olyan mértékű kínálattal jelenjen meg, amely képes ellensúlyozni a belföldi bérelt vonali piac említett kismértékű, de tartós áremelkedését. Az átálláshoz a szolgáltatónak a nemzetközi bérelt vonali piacon használt hálózatoktól eltérő hálózati eszközöket kellene beszereznie.

Továbbá, egy nemzetközi bérelt vonali szolgáltató számára jelentős marketing és értékesítési költséggel járna, hogy kialakítsa fogyasztói bázisát a belföldi piacon.

A Tanács figyelembe vette, hogy a nemzetközi bérelt vonalakat gyakran szélesebb regionális vagy globális bérelt vonali szerződés részeként nyújtják. Ezzel szemben a belföldi bérelt vonali szolgáltatást Magyarországon egységes szerződéses feltételek és kikötések mellett kínálják. A kínálati feltételek, és így az árak tehát emiatt is eltérő piacokra utalnak.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy mind a keresleti, mind a kínálati helyettesítési tényezők alapján a belföldi és nemzetközi kiskereskedelmi bérelt vonali piacok külön piacokat alkotnak. Jelen vizsgált piac a belföldi kiskereskedelmi bérelt vonali piac.

II.2.2. Kiskereskedelmi piacok és a sávszélességek

A kínálati helyettesítés tekintetében a Tanács elsősorban azt vizsgálta, hogy más szolgáltatók a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó bérelt vonali szolgáltatás árának kis mértékű, de jelentős és tartós emelésére a szolgáltatás nyújtásának megkezdésével válaszolnának-e.

A 2 Mbit/s alatti és 2 Mbit/s-os sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonalakat jelentős többségét a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. nyújtja rézérpáron alapuló technológiával. Az alternatív (optikai szál) infrastruktúrát csak kis mértékben használják 2 Mbit/s alatti sávszélességű bérelt vonal nyújtására (mivel a 2 Mbit/s alatti sávszélességű szolgáltatások esetén kialakult piaci árat alkalmazva nem térülne meg az optikai hálózat beruházása).

A Tanács megállapította, hogy nem várható, hogy egy új piacra lépő szolgáltató vállalja egy alapvetően alacsony sávszélességű (2 Mbit/s és az alatti sávszélességű, jellemzően rézérpáros) bérelt vonali szolgáltatás nyújtására alkalmas infrastruktúra építésével járó költségeket, figyelembe véve a rézérpáron alapuló hozzáférési hálózat megkettőzéséhez kapcsolódó magas elsüllyedt költségeket, valamint a Magyar Telekom Nyrt. méret- és választékgazdaságosságát, valamint hálózatsűrűségét.

A 2 Mbit/s sávszélesség feletti bérelt vonalakat túlnyomó részben optikai vagy mikrohullámú hálózatokon nyújtják. Ahhoz, hogy egy új piacra lépő új helyen nagy sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonalakat nyújthasson vagy a nagykereskedelmi bérelt vonalához kell hozzájutnia olyan áron, amely lehetővé teszi a továbbértékesítést, vagy további optikai ill. mikrohullámú összeköttetéseket kell kiépítenie a végfelhasználóhoz.

A Tanács megállapította, hogy a versengő szolgáltatók nagy sávszélességű bérelt vonalakat nyújtására alkalmas optikai infrastruktúrát építenek, azzal, hogy ezek az építkezések elsősorban a nagyvárosi körzetekre koncentrálnak.

A versengő szolgáltatók a 2 Mbit/s és kisebb sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonalat az esetek túlnyomó részében inkább a legnagyobb hálózattal rendelkező szolgáltatótól vásárolt nagykereskedelmi bérelt vonal továbbértékesítésével nyújtják, mint hogy saját infrastruktúrárt építsenek.

A meglévő és használt mikrohullámú bérelt vonali szolgáltatásokat általában ott veszik igénybe, ahol a vezetékes eléréshez nincs megfelelő infrastruktúra, illetve annak kiépítése igen költséges és rövid időn belül nem megvalósítható.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó bérelt vonali szolgáltatásnak nincs kínálati helyettesítője a piacon.

II.2.3. Analóg és digitális bérelt vonalak vizsgálata

A Tanács megállapította, hogy a piacon lévő keskeny sávszélességű analóg bérelt vonali szolgáltatók bármelyike képes piacra lépni és rövid időn belül megkezdeni a digitális szolgáltatás nyújtását a digitális szolgáltatást nyújtó hipotetikus monopolista 5-10%-os áremelésére válaszul. Ugyanez fordítva is igaz, azaz a piacon lévő keskeny sávszélességű digitális bérelt vonali szolgáltatók bármelyike képes piacra lépni és rövid időn belül megkezdeni az analóg szolgáltatás nyújtását az analóg szolgáltatást nyújtó hipotetikus monopolista 5-10%-os áremelésére válaszul.

A keskeny sávszélességű kiskereskedelmi analóg és digitális bérelt vonalak közötti kínálati helyettesítés a szükséges nagykereskedelmi inputokhoz való hozzáféréstől, azaz a teljesskörű piaci környezettől függ.

A keskeny (2 Mbit/s-t nem meghaladó) sávszélességű bérelt vonali szolgáltatást általában ugyanazon a fizikai átviteli közegen nyújtják, függetlenül attól, hogy a jelátvitel analóg vagy digitális. Ezért a kínálati helyettesítés attól függ, hogy a lehetséges szolgáltató képes-e elegendő nagykereskedelmi kapacitáshoz jutni a nagykereskedelmi monopolista számára előírt kötelezettségek révén.

A Tanács megítélése szerint a piacon jelenlévő, versengő hálózati infrastruktúrárt használó szolgáltatók belépése nem lehetséges rövid időn belül, és ésszerűen nem igazolhatók a fejlesztés költségei (a hálózat építés elsüllyedt költségei).

A II.2.3. pontban elvégzett vizsgálatok eredményét összefoglalva az alacsony sávszélességű analóg és digitális kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások ugyanazon szolgáltatási piachoz tartoznak.

III. AZ ÉRINTETT KISKERESKEDELMI PIAC MEGHATÁROZÁSA

III.1. Az érintett szolgáltatási piac meghatározásának eredménye

A Tanács megállapította, hogy a bérelt vonalak kiskereskedelmi piacába az analóg és 2 Mbit/s vagy annál kisebb sávszélességű kiskereskedelmi digitális bérelt vonalak tartoznak.

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendeletben meghatározott, 7. számú „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piac vizsgálatából indult ki. A Tanács a szolgáltatási piac vizsgálata során megállapította, hogy nincsenek olyan keresleti vagy kínálati helyettesítési lehetőségek, amelyek a vizsgált piac szélesítését indokolták volna, azaz, a kiskereskedelmi bérelt vonalak minimális készlete szolgáltatásainak piacába – a piac elnevezésében szereplő szolgáltatás mellett, megfelelő helyettesítő szolgáltatás híján – más szolgáltatás nem tartozik.

Ezért a Tanács megállapította, hogy a szolgáltatási piac a „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piac.

III.2. Földrajzi piac meghatározása

A Tanács abból a szempontból vizsgálta a földrajzi piac kiterjedését, hogy a vizsgált dedikált szolgáltatások versenyfeltételei kellően homogének-e, ugyanis az érintett földrajzi piac egy olyan területet foglal magában, amelyben az érintett vállalkozások részt vesznek az érintett áruk vagy szolgáltatások kínálatában és keresletében. Az adott földrajzi területen a verseny feltételei hasonlóak vagy kellően homogének, így az érintett földrajzi piac megkülönböztethető olyan szomszédos területektől, ahol az uralkodó versenyfeltételek számottevően különbözőek.

Az elemzés során a Tanács a lehető legszűkebb piacból indult ki (azaz abból a legegyszerűbb alapesetből, amikor minden két pont közötti útvonal önálló piac, azaz két résztvevő két pontja között található a piac), és megvizsgálta azokat a tényezőket, amelyek azt támaszthatják alá, hogy a piac tágabb.

Mint az már korábban rögzítésre került, a helyi hálózattal való lefedettség (mivel az alacsony sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonalak utolsó szakaszát a helyi hálózati szakaszok jelentik), azaz a helyi hálózati szakaszok feletti rendelkezés elvileg meghatározó módon befolyásolhatja az adott földrajzi területen a verseny feltételeit.

A hálózatok kiterjedése vizsgálatának legkisebb földrajzi egysége a számozási körzet. Az 54 számozási körzetben egyenként a helyi hálózatokkal tipikusan ugyanaz a szolgáltató – a volt koncessziós telefonszolgáltató – rendelkezik, a korábbi helyi koncessziós szolgáltatókon kívül jelentős számban helyi hálózatokat más, új szolgáltató nem épített.

A korábbi koncessziós területek alapján tehát öt olyan földrajzi részpiac határozható meg, amelyen a helyi hálózattal való rendelkezés feltételei külön-külön homogének, és akár jelentősen különbözhetnek a többi terület versenyfeltételeitől.

A hálózattal való lefedettség ugyanakkor a kiskereskedelmi bérelt vonali piacon kevéssé meghatározó, mivel

- a kiskereskedelmi bérelt vonalak két végpontja az esetek döntő részében nem ugyanazon számozási körzetben van, azaz a volt koncessziós területek határai a bérelt vonali szolgáltatás végpontjaira vonatkozóan nem meghatározók,
- a kiskereskedelmi piacon szolgáltató vállalkozások mindegyike képes a hálózat tulajdonosától nagykereskedelmi feltételekkel⁸ igénybe venni helyi bérelt vonali szakaszokat,
- a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások tipikusan nagyvállalati végfelhasználói a szolgáltatás „beszerzése” esetén általában nem egy konkrét bérelt vonali szakasz beszerzésére kérnek szolgáltatási ajánlatot, hanem egyszerre számos bérelt vonali szakaszra, amelyek általában nem kötődnek egyik, vagy másik volt koncessziós területhez, hanem az országon belül gyakorlatilag bárhol lehetnek. Ennek tipikus példáját jelentik pl. a bankok, biztosítók, közös márkanévvel működő üzletláncok, ahol a szolgáltatási ajánlat a cég központja és az egyes fiókintézmények közötti bérelt vonali összeköttetések együttesére vonatkozik (országos csillagpontos bérelt vonali hálózat),
- a 2 Mbit/s-t meg nem haladó sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonali piac 9 legfontosabb szereplője között három volt koncessziós szolgáltató van⁹, ami szintén azt mutatja, hogy ezen a piacon a helyi hálózattal való lefedettség nem meghatározó. A bevétel szerinti legnagyobb szolgáltatók neve és piaci részaránya az V.1.1 pontban található 5. ábrán látható.

A földrajzi piacok határainak kijelölésénél a volt koncessziós vezetékes telefonszolgáltatási területek alapú megközelítést a fentiek mellett tovább gyengíti az a tény, hogy a piacon legnagyobb bevétellel rendelkező Magyar Telekom Nyrt. a saját bérelt vonali piaca tekintetében nem adott meg számozási körzetek szerinti eltéréseket, hanem országos szolgáltatónak deklarálta magát. Mivel a Magyar Telekom Nyrt. a helyhez kötött telefonhálózaton kívül más hálózatokkal is rendelkezik (pl. Frame Relay adatátviteli hálózat, X.25 hálózat stb.), melyek topológiája sosem követte a helyhez kötött telefonhálózatra vonatkozó koncessziós határokat, így ez a deklaráció megalapozott. Ugyancsak országos bérelt vonali szolgáltatás nyújtására képes az Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt., amely a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó bérelt vonali szolgáltatások jelentős szereplője. Ezen kívül a GTS-Datanet Távközlési Kft. és a PanTel Távközlési Kft. is olyan országos kiterjedésű hálózattal rendelkezik, mely a számozási körzetektől teljesen független módon épült ki.

Mindezek alapján a bérelt vonalak kiskereskedelmi piacán a volt koncessziós határok szerepe a piac meghatározása szempontjából nem jelentős, a piac országos szintű homogenitását mind a legnagyobb piaci szereplő országos piaci jelenléte, mind a nagyszámú, számozási körzethatároktól teljesen független hálózattal rendelkező szolgáltató biztosítja.

További érv a földrajzi piac országos jellege mellett, hogy a szolgáltatók általában nem alkalmaznak eltérő árakat a különböző földrajzi területeken.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a kiskereskedelmi bérelt vonalak földrajzi piaca Magyarország teljes területe.

III.3. A piacmeghatározás eredménye

A szolgáltatási és földrajzi piacok vizsgálata után a Tanács egy piacot határozott meg, amely a „Bérelt vonalak minimális készlete a Magyar Köztársaság területén” elnevezésű kiskereskedelmi piac.

IV. AZ ÉRINTETT PIAC TOVÁBBI VIZSGÁLATA

A piac meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a meghatározott piac szabályozási szempontból érintettnek tekinthető-e az ex-ante feltételek értékelése alapján, vagyis léteznek-e a piacon olyan tartós, szűk keresztmetszetek, amelyek gátolhatják a hatékony verseny kialakulását.

Az IHM rendelet – figyelemmel a Bizottság által kiadott Ajánlásra – a „Bérelt vonalak minimális készlete” elnevezésű kiskereskedelmi piacot, ex-ante szabályozás szempontjából nagy valószínűséggel érintett piacként határozta meg, amely azt jelenti, hogy a Bizottság szükségesnek tarja a piac vizsgálatát. A piacelemzés során a Tanács messzemenően

⁸ Amelyek gyakran formailag kiskereskedelmi szerződések formájában jelennek meg, amelyek ugyanakkor az igénybe vevő szolgáltató számára jelentős diszkontokat tartalmaznak.

⁹ Végpontszám alapján a legnagyobb szolgáltatók piacrészesedését mutatja a 3. ábra, V.1.1 pont.

figyelembe veszi a Bizottság vonatkozó piaci ajánlásait, így a 2003/311/EC Ajánlást is. Az Ajánlás Mellékletében¹⁰ (amely megfelel az IHM rendelet I. mellékletében szereplő meghatározásnak) felsorolt piacok (köztük a 7. számú piac) ex-ante szabályozási szempontból való érintettségét a Bizottság három feltétel vizsgálatával állapította meg.

Ezek a következők:

1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon
2. Hatékony versenyhez való közeledés
3. A versenyjog (ex-post) alkalmazásának elégtelensége

IV.1. Piacra lépési korlátok

A Tanács a továbbiakban megvizsgálja, hogy valószínűsíthető-e új szereplők piacra lépése, illetve, hogy a potenciális piacra lépés várhatóan kényszerít gyakorol-e a piacon lévők magatartására.

Ahhoz, hogy a piacra lépés valószínűsíthető legyen, annak kellően nyereségesnek kell lennie, figyelembe véve a piacon megjelenő további termelés árhatásait és a piacon jelenlévő vállalkozások lehetséges reakcióit. A piacra lépést megnehezítheti, ha a piacon jelenlévő vállalkozások képesek piaci részesedéseiket megvédeni. A magas kockázat és a sikertelen belépés költségei valószínűtlenné teszik a piacra lépést. A sikertelen piacra lépés költségei annál magasabbak, minél magasabbak a piacra lépéssel kapcsolatos meg nem térülő költségek.

A potenciális piacra lépők szembekerülhetnek olyan belépési korlátokkal, amelyek meghatározzák a belépés kockázatait és költségeit, és így kihatnak a piacra lépés nyereségességére. A belépési korlátok az adott piac meghatározó jellemzői, amelyek versenyelőnyt biztosítanak a piacon jelenlévő vállalkozásoknak a potenciális versenytársakkal szemben. Ha a piacra lépési korlátok alacsonyak, a piaci résztvevők mozgásterét egy új piacra lépés valószínűleg szűkíti. Ezzel szemben, ha a belépési korlátok magasak, a piacon lévő vállalkozások áremelését a piacra lépés lényegesen nem korlátozná.

A piacra lépési korlátok számos formát ölthetnek, mint például:

a) Jogi, adminisztratív, vagy más állami intézkedésekből fakadó belépési akadály

A jogi előnyök olyan helyzeteket ölelnek fel, amelyekben a szabályozás korlátozza a piaci résztvevők számát.

b) Technikai előnyök

A piacon jelenlévő vállalkozások technikai előnyöket is élvezhetnek, például preferenciális hozzáférést az alapvető eszközökhöz vagy természeti erőforrásokhoz, az innovációhoz vagy a kutatáshoz és fejlesztéshez, vagy szellemi tulajdonjogokhoz, ami bármilyen más vállalkozás számára megnehezítheti a sikeres versenyt. Néhány ágazatban például nehéz bizonyulhat bizonyos alapvető inputok beszerzése, illetve létezhetnek a termékeket vagy eljárásokat védő szabadalmak.

c) Strukturális korlátok

Strukturális belépési korlát alapvetően akkor áll fenn, ha a fennálló keresleti szint és az alkalmazott technológia jellemzői, valamint a kapcsolódó költségviszonyok alapján a piacra lépés szempontjából egyenlőtlen feltételekkel szembesül a korábban piacra lépő (és ott jelentős pozíciókat szerző vállalat) és egy később piacra lépő cég. Más tényezők is belépési korlátnak minősülhetnek, például a méretgazdaságosság és a tevékenységi körből adódó gazdaságosság, a forgalmazási és értékesítési hálózatok, a fontos technológiákhoz való hozzáférés lehetősége. A belépési korlátok létezhetnek a piacon jelenlévő vállalkozások megszilárdult piaci helyzetéből következően is. Különösen nehéz lehet olyan ágazat piacára belépni, ahol a sikeres versenyhez tapasztalatra vagy jó hírnévre van szükség, és mindkettőt új piaci belépőként elég nehéz megszerezni. Ebben az összefüggésben olyan tényezőket kell figyelembe venni, mint a fogyasztók egy adott márka iránti hűsége, a cégek és vevők közötti kapcsolat szorossága, a promóció vagy reklám fontossága vagy más, a jó hírnévhez kapcsolódó előnyök.

A piacra lépés várható nyereségességének értékelésekor figyelembe kell venni a piac várható fejlődését. A piacra lépés nagyobb valószínűséggel lesz nyereséges olyan piacon, amelyen a jövőben várhatóan jelentős növekedés lesz tapasztalható, mint azon a piacon, amely már érett, vagy várhatóan hanyatlani fog. A méretgazdaságosság vagy a hálózati hatások veszteséggé tehetik a piacra lépést, kivéve, ha az új piacra lépő kellően nagy piaci részesedést tud szerezni.

A piacra lépés különösen valószínű, ha más piacok szállítói már rendelkeznek azokkal a termelő eszközökkel, amelyek felhasználhatók az adott piacra való belépéshez, és így csökkenthetik a piacra lépés meg nem térülő költségeit.

Kellő időben történő piacra lépés kapcsán vizsgálandó, hogy a piacra lépés kellően gyors és tartós-e ahhoz, hogy elriasszon a piaci erő gyakorlásától, vagy ellensúlyozza azt. Hogy mi minősül megfelelő időszáknak, az a piac

¹⁰ Európai Bizottság 2003/02/11/EC sz. Ajánlás (9)

jellemzőitől és dinamikájától, valamint a potenciális piacra lépők konkrét képességeitől függ. A belépés azonban rendszerint csak akkor tekinthető időszerűnek, ha az két éven belül megtörténik.

Kellő méretű piacra lépés vonatkozásában a belépésnek kellően nagy hatókörűnek és nagyságrendűnek kell lennie ahhoz, hogy a versenyellenes hatásokra riasztó legyen, vagy azokat legyőzhesse. A kisleptékű piacra lépés, például valamilyen piaci résbe való behatolás, nem tekinthető elegendőnek.

A bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piacán a piacra lépési korlátok közül alapvetően a strukturális korlátok befolyásolják hátrányosan a később piacra lépő cégek piaci lehetőségeit, ugyanis az új bérelt vonali infrastruktúra kiépítése magas elszüllyedt költségekkel jár, amelynek megtérülése általánosságban egyáltalán nem bizonyos, mivel alapvetően egy, a meglévő melletti párhuzamos, alapvetően ugyanarra a szolgáltatásokra alkalmas hálózat kiépítését jelenti. Különösen így van ez az alacsony (2 Mbit/s-nál nem nagyobb) sáv szélességű bérelt vonalas infrastruktúra kiépítésénél, amely tipikusan a réz érpáras hálózat duplikálását jelentené, annak jelentős beruházási igényével.

A belépési korlát akkor is magasnak tekinthető, ha a bérelt vonali szolgáltatások nyújtását a szolgáltató a nagykereskedelmi bérelt vonali piac végződési szegmensében jelentős piaci erejű szolgáltató költségalapon nyújtott helyi elérési szakaszait igénybe véve végzi. Ebben az esetben ugyanis szükség van egy olyan infrastruktúrára, amely ugyan nem ér el minden előfizetőhöz, de amely eljut az elérési hálózatok főbb csomópontjaiig.

Ezen túlmenően, a bérelt vonalak nyújtására alkalmas infrastruktúra esetén is érvényesül a méretgazdaságosság, azaz a nagyobb hálózatok fajlagos létesítési és fenntartási költségei alacsonyabbak és a különbség akár jelentős is lehet.

A strukturális piacra lépési korlátok magas voltát mutatja az a tény is, hogy bár erre a piacra már 5-6 éve több alternatív távközlési szolgáltató is belépett, eddig egyikük sem tudott érdemi lefedettségű bérelt vonali elérési infrastruktúrát kiépíteni, különösen az alacsony (2 Mbit/s-nál nem nagyobb) sáv szélességű szolgáltatások elérési infrastruktúráját illetően.

Az erre a piacra befektető tulajdonosok elbizonytalanodását jelezheti, hogy több közülük többszöri tulajdonosváltáson (GTS-Datanet, PanTel), összeolvadáson (Novacom, PanTel) ment keresztül, az Emitel Zrt. Magyar Telekom Nyrt.-be való beolvadása megtörtént, illetve a Tanács tudomása szerint az Invitel Zrt., a Pantel Kft. és a Hungarotel Zrt. összeolvadása is várható.

A jogi és adminisztratív belépési korlátok a bérelt vonal nyújtására alkalmas infrastruktúra kiépítése esetén ma már nem jelentősek, azonban a bérelt vonal nyújtására alkalmas infrastruktúra kiépítését építési hatóságként engedélyező helyi önkormányzatok jogalkalmazási gyakorlata – önkormányzattól függően – több esetben is nehezíti, az indokoltnál hosszantartóbbá és esetenként drágábbá teheti az új hálózatok kiépítését.

IV.2. Hatékony versenyhez való közeledés

A verseny dinamikus szemléletű vizsgálata során a Tanács áttekintette, hogy léteznek-e olyan piaci folyamatok, amelyek a verseny erősödésére utalhatnak, illetve csökkentenék az előző pontban azonosított belépési korlátok szerepét.

A hatékonyságjavulás vonatkozásában a fogyasztó által érzékelt előnyök vizsgálata is szükséges.

A hatékonyságjavulás jelei a különféle típusú, alacsonyabb árak vagy a fogyasztók számára nyújtott más előnyök. Szükséges meggyőződni arról, hogy a hatékonyságjavulás valóban a fogyasztók által realizált hasznok növelését szolgálja-e, a költséghatékonyságnak a változó vagy a határköltségek csökkenését eredményező javulása valószínűleg nagyobb súllyal esik latba a hatékonyságjavulás értékelésében, mint az állandó költségek csökkenése; elvben az előbbiek nagyobb valószínűséggel eredményeznek alacsonyabb fogyasztói árakat. Azt a költségsökkenést, amely pusztán a termelés versenyellenes csökkentéséből származik, nem lehet a fogyasztók javát szolgáló hatékonyságjavulásnak tekinteni.

Ugyancsak előnyösek lehetnek a fogyasztók számára azok az új vagy továbbfejlesztett termékek vagy szolgáltatások, amelyek például a K+F és az innováció terén megvalósuló hatékonyságjavulásból származnak.

A termelés bővítése és az árak csökkentése szintén a hatékonyság jele. Ahhoz, hogy kiegyenlítő tényezőként számításba lehessen venni a hatékonyságjavulást, annak megfelelő időben kell bekövetkeznie.

A fentieket vizsgálva a Tanács megállapította, hogy figyelembe véve a bérelt vonali kiskereskedelmi szolgáltatások havidíjainak és egyszeri díjak jellemző változási tendenciáját, a piaci hatékonyság javulására vonatkozó egyértelmű és konkrét következtetés, amely a piac hatékony versenyhez való közeledését jelezné, a szolgáltatók által megadott vonatkozó adatokból nem szűrhető le.

A bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piacán a versenyviszonyokat nagymértékben meghatározza, hogy az alacsony (2 Mbit/s-t nem meghaladó) sáv szélességű szolgáltatások legfontosabb műszaki alapját jelentő réz érpáras elérési infrastruktúra országosan továbbra döntő részben a legnagyobb volt koncessziós szolgáltató, a Magyar Telekom Nyrt. tulajdonában van.

Ez azt is jelenti, hogy a kiskereskedelmi 2 Mbit/s-t meg nem haladó sáv szélességű bérelt vonali szolgáltatások esetén alig van olyan bérelt vonali kapcsolat, amelynek legalább egyik végpontja nem a legnagyobb volt koncessziós szolgáltató elérési hálózatát veszi igénybe.

Az adott piac legjelentősebb szereplője az elmúlt időszakban tehát nem változott, és nem is várható, hogy a következő időszakban ez megtörténne. A piacon a jelentősebb (végpontszám és/vagy piaci bevétel alapján 1%-nál magasabb részesedéssel bíró) piaci szereplők száma az elmúlt időszakban konstans.

Az alacsony (2 Mbit/s-t meg nem haladó) sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások árait vizsgálva a legnagyobb szolgáltató esetén az elmúlt 3 évben sávszélességenként eltérő ártendencia figyelhető meg (részletek az V.1.1.3 pontban). A fenti jelenség mellett a piacvezető szolgáltató piaci bevételekből való részesedése az adott piaci szegmensben az elmúlt időszakban folyamatos csökkenést mutat (2004: üzleti titok, 2005 üzleti titok, 2006: üzleti titok, kerekített értékek). A Tanács megállapította, hogy az elmúlt 3 évben a Magyar Telekom Nyrt. piaci szerepe gyengült, de jelentős mértékben nem változott, és a vizsgált időtávon belül sem valószínűsíthető annak jelentősebb mértékű változása.

A fent vizsgált piaci jellemzők alapján megállapítható, hogy nem tapasztalhatók olyan piaci jellemzők vagy folyamatok, amelyek jelentős mértékben a piac hatékony versenyhez való közeledésére utalnának, vagy azt a következő időszakra valószínűsíthetővé tennék.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a piacon ma nem érvényesül olyan hatás, amelynek eredményeként a piac a hatékony verseny állapotához közeledne.

IV.3. Versenyjogi eszközök elégtelensége

Ezen feltétel azt vizsgálja, hogy elégséges-e a versenyjog a belépési akadályok csökkentésére vagy eltávolítására, vagy a hatékony verseny visszaállítására.

Az Eht. 9. § (2) bekezdése szerint a Hatóság feladata – különös tekintettel a törvény alapelveire – többek között a felhasználók érdekeinek védelme, így különösen annak biztosítása, hogy a felhasználók az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat a számukra elérhető legalacsonyabb áron vehessék igénybe. A vizsgált piacokon jelentkezhet az a versenyprobléma, hogy a szolgáltatók gazdasági erőfölénys helyzetükkel visszaélnek. Emiatt a szabályozásnak kell kikényszerítenie – hatékony verseny hiányában – ex post eszközök által nem rendezett területeken a hatékony szabályozói fellépést.

A vizsgált piacon erőfölénys visszaélés lehet az, hogy a szolgáltató túlzó árazást alkalmaz. Ennek igazolása verseny-felügyeleti eljárás keretében igen nehéz feladat, mivel ezek az eljárások alapvetően nem alkalmasak bonyolult költség-számítások ellenőrzésére, így az esetleges túlzó árazás megállapítása is nehezen lehet indokolható.

Szintén erőfölénnyel való visszaélési magatartás lehet, hogy a kiskereskedelmi alacsony (2 Mbit/s nem meghaladó) sávszélességű bérelt vonali piacon a jelentős piaci erejű szolgáltató nem hajlandó egy bizonyos sávszélességű szolgáltatást elfogadható műszaki feltételekkel nyújtani. Ennek ex post igazolása szintén igen nehéz, mivel a szolgáltatás részletes műszaki-, gazdasági tartalmának meghatározására, azok betartatására kevésbé alkalmasak a versenyjogi eljárások.

A kiskereskedelmi bérelt vonali piac szempontjából az ex post szabályozás önmagában szintén kevésbé megfelelő. Egy versenyfelügyeleti vizsgálat megkezdése és az esetleges szankciók között eltelt idő (ami mintegy egy-másfél év is lehet) a kiskereskedelmi szolgáltatás igénybe vevői számára igen hosszú idő lehet, amely alatt a vállalkozás adott esetben a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatást felhasználó fontos informatikai fejlesztéseket nem, vagy az indokoltnál csak rosszabb feltételekkel tud megvalósítani. Egy ilyen helyzetben az erőfölénys szolgáltatóra egy esetleges versenyfelügyeleti eljárásban kirótt szankció (bírság) nem jelent megfelelő megoldást.

Emellett az erőfölénnyel való visszaélést bizonyítottan elkövetett jelentős piaci erejű szolgáltatóra kirótt kötelezettség részletes feltételeinek betartatása olyan gyakran ismétlődő feladatokat jelentene a versenyhatóságnak, amelyre a versenyfelügyeleti eljárások nem alkalmasak.

A kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás azon említett igénybevevői vállalati köre számára, amelyek informatikai fejlesztéseikhez, belső számítógépes, illetve kommunikációs rendszerük működtetéséhez használják az alacsony (2 Mbit/s-t nem meghaladó) bérelt vonali szolgáltatásokat, nagyobb jogi biztonságot jelent a sektorspecifikus ex- ante szabályozás.

Ebben az esetben ugyanis, több és hatékonyabb jogi lehetőség ill. eszköz áll rendelkezésre, hogy a szükséges kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások a beruházás, fejlesztés megkezdése után a jövőben is rendelkezésre fognak állni megfelelő feltételek mellett, mint az ex post szabályozás esetén, amely a probléma felmerülése után, esetleg az adott szolgáltatás hosszabb szüneteltetését követően kezeli a felmerült problémát.

A Tanács megvizsgálta a „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piacot és megállapította, hogy e vizsgált piac tekintetében az Európai Bizottság által használt ex ante szabályozást megalapozó 3 kritérium mindegyike teljesül, ezért a Tanács megállapította, hogy az azonosított piac érintett piacnak tekintendő szabályozási szempontból.

V. PIACELEMZÉS, JPE SZOLGÁLTATÓK AZONOSÍTÁSA

V. 1. A JPE szolgáltatók azonosításának menete (piacelemzés)

Mivel a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piac szabályozási szempontból érintettnek tekintendő, ezért ezen a piacon szükséges az érintett piacokra vonatkozóan a piacelemzés elvégzése és szükség esetén jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató (JPE) kijelölése.

A jelentős piaci erő vizsgálatának fontos kritériuma a mindenkor vizsgált piacon tevékenykedő vállalatok piaci részesedése. A piaci részesedést gyakran használják a jelentős piaci erő jelzőszámaként, mivel az elméletileg egyértelműen jelzi a vállalat sikerét és teljesítőképességét; és ebben szignifikáns mértékben tükröződik a piaci lépések sikere vagy kudarca. Önmagában a magas piaci részesedés azonban még nem jelenti azt, hogy az érintett vállalat jelentős piaci erővel rendelkezne. Másrészt azt sem lehet kizárni, hogy egy jelentős piaci részesedéssel nem rendelkező vállalat is jelentős szerepet töltsön be a piacon. Az Európai Bíróság joggyakorlatában a piaci részesedésre vonatkozóan kialakultak olyan gyakorlatok, melyek a különböző nagyságú piaci részesedések értékére vonatkoznak:

A legfeljebb 25%-os piaci részesedés mellett nem lehet szó (önálló) jelentős piaci erőről. Noha egyes esetekben alacsonyabb piaci részesedés esetén is feltételezhető a piacon jelentős piaci erő, az Európai Bizottság esetjogában a jelentős piaci erőre vonatkozó küszöb általában 40% fölötti piaci összetevőnél feltételezett. Az Európai Közösség bíróságának joggyakorlata szerint a különösen nagy (50%-nál nagyobb) piaci részesedések egyértelműen – pár kivételtől és speciális körülménytől eltekintve – bizonyítják a piaci uralkodó helyzet meglétét.

Az Európai Közösség bírósága szerint ugyanis az olyan vállalat, mely hosszabb ideje különösen nagy piaci részesedéssel bír, kizárólag termékeivel és kínálati terjedelmével, olyan erős pozícióban van, mely megkerülhetetlen üzleti partnerré teszi, és számára pont ezért relatívan hosszú ideig biztosítja a független piaci magatartás lehetőségét, ami a jelentős piaci erő jellemzője. A jelentősen kisebb piaci részesedéssel bíró cégek nincsenek abban a helyzetben, hogy rövid idő alatt kielégítsék a keresleti oldalt, ha az a piacvezető céggel fel akarnák bontani üzleti kapcsolataikat. Mindazonáltal a magas piaci részesedés esetén is több tényező összesített értékelését kell elvégezni.

Az érintett vállalat vagy vállalatok piaci részesedésének kiszámítási kritériumai a releváns piac jellemzőitől függenek. A piac nagyságának és a piac részesedésének kiszámítása során egyaránt fontos információ mind az értékben kiszámított forgalom, mind a mennyiség. A piaci részesedések abszolút nagysága mellett azok alakulásának időbeli menete is fontos. Így pl. egy jelentős piaci részesedésű vállalat jelentős piaci erejűnek tekinthető, ha ez a piaci részesedés hosszú ideje stabil marad. Az a körülmény, hogy egy erős vállalat fokozatosan veszít piaci részesedést, ugyan mindenképpen utal a fenti piacon növekvő versenyre, azonban nem zárja ki a jelentős piaci erő megállapítását. Hosszú ideig ingadozó piaci részesedések azonban ismét csak annak a jelei lehetnek, hogy hiányzik a jelentős piaci erő a releváns piacon.

Egy szabályozási szempontból érintettnek tekintett piacon pusztán a piaci részesedés vizsgálata önmagában nem elegendő a jelentős piaci erő felmérése szempontjából, bár a magas piaci részesedés jelentős mértékben valószínűsíti a jelentős piaci erő meglétét.

A JPE kritériumok teljesítését tehát külön-külön, majd összességében vizsgálta a Tanács. Az azonban, hogy a kritériumok közül melyik szolgáltató hányat teljesít, csupán tájékoztató jellegű, hiszen egyetlen kritérium is megalapozhatja a jelentős piaci erejű szolgáltató státuszát. A Tájékoztató a piaci részesedés vizsgálatán túlmenően a következő szempontok elemzését is szükségesnek tartja a piaci erő megítélésénél¹¹:

- a vállalkozás mérete
- ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett
- technológiai előnyök vagy felsőbbrendűség
- a kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje
- könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz
- áru/szolgáltatási diverzifikáció
- méretgazdaságosság
- választék-gazdaságosság
- vertikális integráció
- fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat
- a potenciális verseny hiánya
- a terjeszkedés akadályai

¹¹ 8001/2004 IHM Tájékoztató 78. pont.

A felsorolt szempontok különböző fontosságúak a bérelt vonalak minimális készletének piacán. A Tanács megítélése szerint a piaci erő vizsgálatának szempontjai közül az érintett piacon elvi fontossága a következő szempontoknak van, az alábbiakban kifejtésre kerülő indokok alapján:

- piaci részesedés
- a potenciális verseny hiánya, a terjeszkedés akadályai
- ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett
- a vállalkozás mérete
- könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz
- méretgazdaságosság
- választék-gazdaságosság
- vertikális integráció
- a kiegyenlítő vásárlóerő alacsony volta

Az elemzés során a teljesség igénye miatt a Tanács a jelentős piaci erő megítélése szempontjából kevésbé fontos szempontok vizsgálatával is foglalkozott. Ezek vizsgálata során a Tanács azt is indokolja, hogy miért tekinti az alábbi szempontokat az adott érintett piac vonatkozásában kevésbé jelentősnek:

- technológiai előnyök vagy felsőbbrendűség
- áru/szolgáltatási diverzifikáció
- fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat

V.1.1. Piaci részesedések

A piaci részesedések szempontjából a piacon működő szolgáltatók adatait vizsgálta a Tanács. Ezek a szolgáltatók többnyire versenytársai egymásnak, szükségesnek tartjuk azonban megjegyezni, hogy 2004-től a PanTel és a Hungarotel közös tulajdonos alá szerveződésével megkezdődött egy olyan folyamat, melynek következtében egyes piaci szereplők a jövőben nem tekinthetők független versenytársaknak. Megtörtént az Emitel Zrt. Magyar Telekom Nyrt.-be való beolvadása, illetve a Tanács tudomása szerint további piaci átcsoportosulások is várhatóak.

V.1.1.1 Végpontszám

Az alacsony (2 Mbit/s-t meg nem haladó) sávzélességű bérelt vonali szolgáltatások kiskereskedelmi piacán a végpontszám alapján a Magyar Telekom Nyrt. a piacvezető szolgáltató, üzleti titok részesedéssel. A többi szolgáltató közül egyik részesedése sem éri el a üzleti titok.

A 3. ábra üzleti titkot tartalmaz.

3. ábra Végpontszám szerinti piaci részesedés

Analóg, valamint 2 Mbit/s-ot meg nem haladó sávzélességű digitális vonalak száma 2006 végén

Egyéb, egyenként üzleti titok alatti részesedésű piaci szereplők 2006 végén:

- Antenna Hungária Zrt.
- Emitel Távközlési Zrt.
- Monor Telefon Társaság Kft.
- Pannon GSM Távközlési Zrt.
- VIVAnet Magyarország Kft.

	2004	2005	2006
Digitális vonalak száma ($\leq 2\text{Mbit/s}$)			
Analóg vonalak száma			
Összesen			

1. táblázat: Végpontszámok alakulása 2004–2006, db

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz.

V.1.1.2. Bevételek

Bevételek alakulása

A végpontok száma 2004-ről 2005-re üzleti titok nőtt, ugyanezen időszakban a bevételek hasonló mértékben, üzleti titok bővültek.

A 2004-es növekedést követően 2005-ről 2006-ra a végpontok száma tulajdonképpen stagnált (lásd 1. táblázat adatait fent). Ennek ellenére a bevételek folyamatos növekedést mutatnak (2004-ről 2005-re üzleti titok, 2005 végétől 2006-ra majdnem üzleti titok bevételbővülés figyelhető meg a piacon).

Ennek oka az, hogy az új belépők saját hozzáférési hálózat széleskörű kiépítése helyett a volt koncessziós szolgáltatóktól vettek nagykereskedelmi alapon¹² vonalakat a saját ügyfeleikhez.

A 4. ábra üzleti titok tartalmaz.

4. ábra A szolgáltatók bérelt vonalakkól származó bevételei

	2004	2005	2006
3C Magyarország Kft.			
Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.			
Emitel Távközlési Zrt.			
EUROWEB Internet Szolgáltató Zrt.			
GTS Datanet Távközlési Kft.			
Hungarotel Távközlési Zrt.			
Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.			
Magyar Telekom Távközlési Nyrt.			
Monor Telefon Társaság Kft.			
Pannon GSM Távközlési Zrt.			
PanTel Távközlési Kft.			
Összesen			
Összpiac			

2. táblázat: a piac jelentősebb szereplőinek bevétele, 2004–2006 (millió Ft)

A kitért rész üzleti titok tartalmaz.

Bevételek alapján számított piaci részesedések

Az 5. ábra üzleti titok tartalmaz.

5. ábra: Bevétel szerinti piaci részesedés 2006 végén, kerekített adatok

¹² A legnagyobb szolgáltatótól kiskereskedelmi szerződés keretében vették a nagykereskedelmi partnerszolgáltatók a kiskereskedelmi szolgáltatás nyújtásához szükséges bérelt vonali szakaszokat.

	2006	
	millió Ft	%
Antenna Távközlési Szolgáltató Rt.		
Emitel Távközlési Zrt.		
EUROWEB Internet Szolgáltató Rt.		
GTS Datanet Távközlési Kft.		
Hungarotel Távközlési Zrt.		
Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
Magyar Telekom Távközlési Nyrt.		
Pannon GSM Távközlési Zrt.		
PanTel Távközlési Kft.		
<i>Összesen</i>		
<i>Összpiac</i>		

3. táblázat: A piac jelentősebb szereplőinek nettó bevételi adata és abból számított piaci részesedése 2006-ban

A kizárt rész üzleti titkot tartalmaz.

Egyéb, egyenként üzleti titok alatti részesedésű piaci szereplők 2006 végén:

- Antenna Hungária Zrt.
- Monor Telefon Társaság Kft.
- VIVAnet Magyarország Kft.

Mint az a 3. ábrán is látható, a végpontszám alapján legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező szolgáltató a bevételek alapján számított piaci részesedési számokat tekintve is piacvezető (5. ábra), sőt piaci részesedése még valamivel magasabb is (üzleti titok), mint a végpontszám alapján számított esetben. Ez azt is jelzi, hogy az adott kiskereskedelmi piaci szegmensen belül drágábban képes értékesíteni szolgáltatásait, ami szintén azt igazolja, hogy a szolgáltató jelentős piaci erővel rendelkezik.

A piacon mindhárom vizsgált évben a Magyar Telekom Nyrt. rendelkezett a legnagyobb árbevétellel, piaci részesedése 2006-ban üzleti titok volt. A korábbi két évben a legnagyobb szolgáltató részesedése még ezt az értéket is meghaladta (2004: üzleti titok, 2005: üzleti titok), tehát a vizsgált időszakban a bevétel alapú részesedése csökkenő tendenciát mutatott. A 2006-os adatokat alapul véve a Magyar Telekom Nyrt. piaci bevételi részesedése az Emitel Zrt. beolvadása után becslések szerint üzleti titok százalékponttal növekedhet.

A 2 Mbit/s feletti kategóriában más piaci részesedések jellemzőek, mint a 2 Mbit/s-t meg nem haladó sáv szélességű bérelt vonali szolgáltatások szegmensében. Az alacsonyabb sáv szélességű kategóriában piacvezető Magyar Telekom Nyrt. részesedése üzleti titok alatti, a PanTel Távközlési Kft. piaci részesedése viszont meghaladja az üzleti titok. A vonalszám szerinti részesedéseket vizsgálva hasonló piaci struktúrát találunk: 2006 végén a 2 Mbit/s-nál magasabb sáv szélességű vonalak üzleti titok a PanTel Kft., üzleti titok a GTS-Datanet Kft., üzleti titok az Invitel Zrt. tudhatta magáénak. A Magyar Telekom Nyrt. vonalszám alapján számított piaci részesedése az adott évben üzleti titok körül alakult. Amennyiben a külön piaci szegmensek (a 2 Mbit/s alatti, az analóg, valamint a 2 Mbit/s feletti kiskereskedelmi bérelt vonali) bevételeit összességében tekintjük, a Magyar Telekom Nyrt. mindhárom vizsgált évben a legnagyobb, üzleti titok feletti részesedéssel bírt.

A 6. ábra üzleti titkot tartalmaz.

6. ábra: Bevétel szerinti piaci részesedés az analóg, a 2 Mbit/s alatti és feletti piaci szegmensekben 2006 végén

Egyéb, egyenként üzleti titok alatti részesedésű piaci szereplők 2006 végén:

- Antenna Hungária Zrt.
- Hungarotel Távközlési Zrt.
- Monor Telefon Társaság Kft.
- Telecom Magyarország Kft.
- VIVAnet Magyarország Kft.

Tekintettel arra, hogy a PanTel Távközlési Kft., a Hungarotel Távközlési Zrt. és az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. a HTCC Matel Holdings irányítása alá tartoznak, a Tanács a fentiekben részletezett adatok alapján megvizsgálta a közös erőfölény lehetőségét a 7. piacon. A 2006-os adatok alapján történt becslés szerint a három cég bevételi részesedése körülbelül üzleti titok körül alakul, tehát a piaci struktúra nagymértékű átalakítására nem képes, a Magyar Telekom Nyrt. stabilan üzleti titok feletti bevételi részesedésével szemben. A Tanács a további JPE- kritériumokat megvizsgálva megállapította, hogy a Pantel-Invitel-Hungarotel jelentős piaci erőfölényének lehetősége a 7. számú piacon nem merül fel.

V.1.1.3 Az árak alakulása

A 2 Mbit/s-t meg nem haladó sávzélességű bérelt vonalak átlagos értékesítési árai az adott érintett piacon a 2004. és 2006. közötti időszakban a piacvezető szolgáltató esetén sávzélességenként eltérően alakultak (64 kbit/s-tól 512 kbit/s alatti sávban árnövekedés, 512 kbit/s-tól 2 Mbit/s-ig árcsökkenés volt megfigyelhető), míg általában a többi szolgáltató esetén csökkentek, a piac bővülése mellett.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy az érintett piac legnagyobb szolgáltatója, a Magyar Telekom Nyrt. üzleti titok mértékű piaci részesedéssel rendelkezik, ami azt mutatja, hogy a Magyar Telekom Nyrt. gazdasági erőfölényes helyzetben van, ugyanis piaci részesedése eléri azt a piaci részesedési arányt (üzleti titok), amelyet az Európai Közösség bíróságának joggyakorlata a gazdasági erőfölényes helyzet egyértelmű ismervének tekint.

V.1.2. Potenciális verseny hiánya, terjeszkedés akadályai

A potenciális verseny hatása akkor érvényesül, ha egy lehetséges áremelkedés hatására hosszabb távon beléphetnek a piacra helyettesítő szolgáltatást előállító vállalkozások. A potenciális verseny tehát tulajdonképpen a kínálati helyettesítés hosszabb távon történő megvalósulásának tekinthető.

Az alacsony (2 Mbit/s-t meg nem haladó) sávzélességű bérelt vonali szolgáltatások kiskereskedelmi piacon érdemben nem lehet arra számítani, hogy a piacon domináns szolgáltató mellett, annak nagykereskedelmi szolgáltatásainak igénybe vétele nélkül új szolgáltatók jelenjenek meg a piacon. Emiatt a potenciális verseny hatása igen gyengének tekinthető és érdemben nem képes ellensúlyozni a piacon legnagyobb részesedéssel rendelkező szolgáltató erőfölényét.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a potenciális verseny és a terjeszkedés akadályai nem korlátozzák az erőfölényes helyzet kialakulásának lehetőségét az érintett piacon.

V.1.3. A vállalkozás mérete

A piaci erőfölény megítélésének fontos szempontja a vállalkozás méretének vizsgálata, mert a nagy méret kihasználása lehetőséget teremt a piaci verseny különböző területein (termelés, pénzügy, értékesítés, marketing, K+F stb.) az előnyszerzésre.

A méretbeli különbségeknek a jelentős piaci erő megítélése szempontjából a piacon már jelenlévő és ott esetleg később potenciálisan megjelenő szolgáltatók viszonylatában van szerepük.

Egy kiskereskedelmi piacon a versenytársak közül a nagyobb szolgáltató hosszabb ideig képes értékesítési akciókat finanszírozni és az ezzel járó esetleges átmeneti veszteségeket elviselni, mint a kisebb vállalkozások.

A 4. sz. táblázat bemutatja az érintett piacon működő vállalkozások közül a jelentősebbek méretének és pénzügyi helyzetének néhány jellemző adatát.

Amint azt a táblázat vonatkozó adataiból kiolvasható, a vállalkozások méretét tekintve az „összes eszköz” illetve „összes bevétel” dimenzió tekintetében egyik jelentősebb szolgáltató sem veszi fel a versenyt a Magyar Telekom Nyrt-vel.

A Tanács megállapította, hogy az érintett kiskereskedelmi piacon nincs olyan szolgáltató, amelyik pénzügyi ereje, vállalati mérete alapján összemérhető lenne a legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező szolgáltatóval.

V.1.4. Könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz

Tekintettel arra, hogy minden elektronikus hírközlési infrastruktúra kiépítése jelentős beruházást igényel és a beruházások megtérülési ideje közép-, illetve hosszú távú, ezért a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés meghatározó jelentőségű a távközlési vállalatok számára. A tőkepiacokhoz és pénzügyi forrásokhoz történő hozzáférést nagymértékben meghatározza az adott szolgáltató piaci részesedése, vagyoni, pénzügyi helyzete és jövedelmezősége, tulajdonosi háttere, stratégiája, valamint az ügyvezetés stabilitása és reputációja.

Amennyiben valamely vállalkozás a fenti szempontok alapján jobb megítélésnek örvend, könnyebben juthat pénzügyi forrásokhoz, és ebből számottevő piaci előnye származhat.

Az adott érintett piacon a potenciális belépők, illetve a piacon már jelenlévő szolgáltatók saját helyi hálózatainak fejlesztési lehetőségei szempontjából releváns kérdés annak vizsgálata, hogy az egyes szereplők milyen feltételekkel képesek külső forrásokat bevonni fejlesztéseikbe, illetve, hogy pénzügyi lehetőségeik alapján az adott kiskereskedelmi piacon esetleg kialakuló árversenyt mennyire képesek elviselni.

Az esetleges, 2 Mbit/s-ot meg nem haladó sávszélességű bérelt vonali szolgáltatások nyújtására alkalmas helyi infrastruktúrába való beruházási lehetőségeket vizsgálva megállapítható, hogy pénzügyi szempontból nagyobb kockázatot jelent egy már meglévő helyi hálózat mellett egy új, de alapvetően ugyanolyan szolgáltatások nyújtására képes hálózat kiépítése, így egy ilyen fejlesztés, mint projekt finanszírozása az iparági elvárt hozamszintnél valószínűleg csak rosszabb feltételekkel finanszírozható.

A piacon tevékenykedő vállalatok általános vállalati forrásokból (vállalati kötvény-, esetleg részvénykibocsátás, vállalati hitelfelvétel stb.) is finanszírozhatják helyi hálózatépítési fejlesztéseiket. Ennek feltételei alapvetően azon múlnak, hogy milyen a vállalat általános pénzügyi megítélése a forrást biztosító szereplők (hitelező bankok, iparági befektetési alapok) részéről.

A Pannon GSM Távközlési Zrt. a piacvezető szolgáltatóéval összemérhetően stabil pénzügyi háttérrel bír, azonban ez nem változtat azon a tényen, hogy a Magyar Telekom Nyrt. az érintett piacon jelenlévő szolgáltatók többségével szemben e kritérium alapján ténylegesen jobb helyzetben van.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a legerősebb háttérrel a legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező szolgáltató bír stabil pénzáramának (cash flow), magas (üzemi) nyereségességi szintjének (pl. EBITDA mutató) köszönhetően.

KÖZLÖNY

§

4. táblázat: Az érintett piacon tevékenykedő jelentősebb szolgáltatók fontosabb pénzügyi mutatói 2005-ben

Szolgáltatók	Összes eszköz (millió Ft)	Tárgyi eszközök aránya (%)	Tőke-ellátottság (%)	Likviditási mutató (%)	Esedékességi mutató (%)	Adósság-fedezeti mutató (%)	Összes bevétel (millió Ft)	Üzemi tev. eredménye (millió Ft)	Adózott eredmény (millió Ft)	Befektetett eszközök beszerzése (mFt)	Befektetett eszközök eladása (mFt)
<i>Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.</i>	11 034	79,29%	77,12%	72,20%	100,00%	492,15%	5 481	-1 310	-1 469	-1 184	55
<i>EMITEL Távközlési Zrt.</i>	7 444	87,4	47,2	16,3	81,1	199,1	5 503	1 512	1290	-539	40
<i>GTS-DataNet Távközlési Kft.</i>	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
<i>HUNGAROTEL TÁVKÖZLÉSI Zrt.</i>	35 501	75,3	43,0	121,7	20,5	183,0	12 631	2 205	1 180	-724	16
<i>Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.</i>	98 381	72,6	18,6	2,1	11,9	125,1	46 543	10 724	2 136	-5 441	37
<i>Magyar Telekom Nyrt.</i>	923 466	36,6	47,6	31,6	49,2	201,0	285 238	21 314	68 090	-80 594	2 436
<i>Monor Telefon Társaság Rt.</i>	18 626	79,0	41,0	92,2	55,2	239,8	20 821	2 290	2 120	-3 134	37
<i>Pantel Távközlési Kft.</i>	29 689	50,1	8,1	126,5	20,0	119,1	23 052	2 058	373	-22 136	75
<i>Pannon GSM Távközlési Zrt.</i>	290 614	27,21%	61,02%	81,22%	100,00%	288,64%	192 061	38 869	35 834	-23 236	315

Forrás: cégbírószági adatok

V.1.5. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra ellenőrzése

Az infrastruktúrával, mint belépési korláttal a Tanács már a piac meghatározása során is foglalkozott.

Rögzítendő, hogy az új bérelt vonali hozzáférésre alkalmas infrastruktúra kiépítése magas elsüllyedt költségekkel jár, amelynek megtérülése általánosságban nem biztos, mivel alapvetően egy, a meglévő melletti párhuzamos, alapvetően ugyanarra a szolgáltatásokra alkalmas hálózat kiépítését jelenti.

Mindezek miatt a meglévő, azonos technológiájú infrastruktúrát gazdaságilag kockázatos vállalkozás duplikálni. A beruházás magas elsüllyedt költségekkel jár, melyek megtérülése nem bizonyos. Az eddigi piaci fejlődés azt mutatta, hogy a 2 Mbit/s-nál nem nagyobb sávszélességű bérelt vonali szolgáltatások nyújtására alapvetően használt réz érpáras infrastruktúra nem épült ki párhuzamosan, és erre a jövőben sem látszik komoly esély. Ezen túlmenően, a bérelt vonalak nyújtására alkalmas infrastruktúra esetén is érvényesül a méretgazdaságosság, azaz a nagyobb hálózatok fajlagos létesítési és fenntartási költségei alacsonyabbak és a különbség akár jelentős is lehet.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a fenti szempont nem korlátozza az erőfölényes helyzet kialakulásának lehetőségét az érintett piacon.

V.1.6. Vertikális integráció

A vertikális integráció megvalósulása esetén arról beszélhetünk, hogy egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A piaci előnyszerzés a 2 Mbit/s-nál nem nagyobb sávszélességű bérelt vonali szolgáltatások piacán is értelmezhető a kiskereskedelmi és az inputként szolgáló nagykereskedelmi szolgáltatások vonatkozásában.

A nagykereskedelmi szolgáltatás kínálója, mint a ráépülő kiskereskedelmi piac aktív szereplője a kiskereskedelmi piacon előnyösebb helyzetben van azáltal, hogy a kiskereskedelmi szolgáltatás nyújtásához szükséges „inputot” (alapvetően a szolgáltatás nyújtásához szükséges előfizetői bérelt vonali szakaszt), nagykereskedelmi szolgáltatást, a kiskereskedelmi piac egyéb szereplőivel ellentétben nem kényszerül a nagykereskedelmi piacon beszerezni, illetve önállóan, új szolgáltatásként előállítani (utóbbinak jelentős új beruházási igénye alól is mentesül).

A vertikális integráció a legfontosabb piaci szereplő esetén hozzájárul ahhoz, hogy az adott érintett kiskereskedelmi piacon a szolgáltató a versenytársakkal szemben jelentősen jobb pozícióban van, és ez a körülmény szerepet játszhat abban, hogy az érintett nagykereskedelmi piacon (szabályozás híján) a jelentős piaci erejű szolgáltató erőfölényes helyzetét érvényesíthesse.

A piacon ugyan van egy szereplő, az Invitel Zrt., melynek szolgáltatás kínálata a Magyar Telekom Nyrt. kínálatával összemérhető, s így a vertikális integráció mértéke az Invitel esetében is magas, azonban ez nem változtat azon a tényen, hogy a Magyar Telekom Nyrt. az érintett piacon jelenlévő szolgáltatók többségével szemben ezen kritérium alapján ténylegesen jobb helyzetben van.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a fenti szempont nem korlátozza az erőfölényes helyzet kialakulásának lehetőségét az érintett piacon.

V.1.7. Méretgazdaságosság

A méretgazdaságosság forrása a termelésnövekedés révén elérhető fajlagos költségsökkenés. A méretgazdaságosság elemzése és megítélése a piaci részesedéssel, a vállalatmérettel, valamint az alkalmazott technológiával, az infrastruktúrával kapcsolatos adatok alapján valósítható meg. A méretgazdaságossági hatás azt takarja, hogy egy adott szolgáltatás kibocsátásának növekedésével a termelés átlagköltsége (egységnyi outputra jutó input) csökken. (Ez a fix költségekre vezethető vissza.)

Minél nagyobb kezdeti beruházást igényel egy iparág, annál jelentősebb méretgazdaságossági hatások jelentkezhetnek.

A méretgazdaságosság a megnövekedett költséghatékonyság révén a fogyasztók hosszú távú érdekeit is szolgálhatja, hiszen olcsóbban nyújtja a szolgáltatását a szolgáltató, azonban ez strukturális belépési korlátként is funkcionálhat más szolgáltatók vonatkozásában, ugyanis a szolgáltatónak piaci előnye származhat abból, hogy a méretgazdaságosságot kihasználva állít elő valamely terméket.

A Tanács megállapította, hogy az érintett piacon a legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező szolgáltató a versenytársakhoz képest sokkal nagyobb méretgazdaságossággal rendelkezik, különösen a helyi hálózat vonatkozásában, amely az adott szolgáltató piaci erejét tovább erősíti.

V.1.8. Választékgazdaságosság

A választékgazdaságosság hatása abból ered, hogy az egységnyi kibocsátásra eső költségek csökkennek annak következtében, ha ugyanazon vállalkozás egy termékét vagy szolgáltatását még egy vagy több más termékkel, szolgáltatással együtt, közös termelési folyamatban állítja elő.

A költségmegtakarítás abból származik, hogy e termékek és szolgáltatások esetében azonos eljárásokat, folyamatokat alkalmaznak. Hálózati infrastruktúrát igénylő szolgáltatások esetén jelentős választékgazdaságossági hatást biztosíthat a szolgáltató számára az, hogy több szolgáltatását is alapvetően ugyanazt az infrastruktúrát igénybe véve nyújtja. Az a piaci szereplő, amely képes ennek realizálására, nyilvánvalóan számottevő előnyre tehet szert azon versenytársaival szemben, amelyek viszont képtelenek erre.

A választékgazdaságosság – a méretgazdaságossághoz hasonlóan – a megnövekedett költséghatékonyság révén a fogyasztók hosszú távú érdekeit is szolgálhatja, de strukturális belépési korlátként is funkcionálhat.

A Tanács megállapította, hogy az adott érintett kiskereskedelmi piacon a piaci részesedés alapján domináns szolgáltató – mivel igen széles szolgáltatási palettát kínál alapvetően ugyanazon infrastruktúrán – képes kihasználni a választékgazdaságosság előnyeit.

V.1.9. Kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje

Az Európai Bizottság „Útmutató a piacelemzéshez és a JPE felméréséhez” c. iránymutatása (Iránymutatás) nagy súlyt helyez a vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő szerepének vizsgálatára. A Bizottság iránymutatása szerint vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő alatt a nagy vevők azon képességét kell érteni, hogy ésszerű időn belül megfelelő alternatív megoldásra (hatékony megtorlás vagy más cég szolgáltatásainak igénybe vétele) képesek átállni, ha a szállító árat emel, vagy hátrányosan módosítja a szállítási feltételeket.

A piaci szereplők pozícióját nagymértékben befolyásolja a piaci kapcsolatrendszer, a viszonylati függőség mértéke. E célból elemezni kell a szolgáltatók szállítói és vevői kapcsolatrendszerét, és tételesen ismerni kell a legnagyobb (5, esetleg 10) szállítót és vevőt és a velük bonyolított forgalom nagyságát (részesedését a teljes forgalomban). Releváns információval szolgálhat a szállítói és vevői részesedések időbeni (2-3 év) alakulásának vizsgálata.

Az adott érintett piacon a legnagyobb szolgáltató ügyfeleinek koncentráltága nem tekinthető magasnak.

A szolgáltató váltás költsége magas, az ügyfeleket általában több éves szerződések kötik a szolgáltatóhoz, amelynek esetleges felbontása igen költséges. A bérelt vonalak felhasználói tipikusan saját informatikai, kommunikációs rendszerük kialakításához, üzemeltetéséhez vesznek igénybe bérelt vonalakat, ahol a teljes rendszer költségein belül ez csak az egyik költségvetés. Ezen cégek általában azért végzik saját maguk a rendszer kialakítását, illetve üzemeltetését, mert a bérelt vonalon keresztül kiépített rendszernek nagyobb biztonságot tulajdonítanak, mint egy legalább fele részben a szolgáltató által menedzselte belső kommunikációs rendszerben (pl. IP VPN). Ez a magasabb biztonsági igény valószínűleg azt is jelenti, hogy az ügyfelek kevésbé költségérzékenyek, azaz a vevői ár rugalmasság alacsony az adott kiskereskedelmi piacra nézve.

A fogyasztók (előzetes) árinformáltsága kielégítőnek minősül, tekintve, hogy a szolgáltatás ára megszerzhető nyilvános forrásokból (a szolgáltató honlapjáról).

A fogyasztói informáltságot ellensúlyozza ugyanakkor valamennyire az a gyakorlat, miszerint a nagyobb ügyfelek a bérelt vonali szerződések megkötése előtt meghívásos tenderen választják ki a szolgáltatót.

A Tanács a fentiek alapján mégis megállapította, hogy az adott kiskereskedelmi piac fogyasztóinak kiegyenlítő vásárlóereje mindezt egybevetve az előbbieket alapján gyengének tekinthető, amely érdemben nem képes ellensúlyozni a kiskereskedelmi piacon legnagyobb részesedésű szolgáltató erőfölényét.

Ezt követően a Tanács megvizsgálta a jelentős piaci erő szempontjából kevésbé fontos szempontokat az adott piac vonatkozásában.

V.1.10. Technológiai előny, technológiai fölény

Technológiai előny abban az esetben érvényesül, ha valamely érintett piacon olyan új technológia van jelen, amely valamely szolgáltató számára lehetővé teszi valamely szolgáltatás(ok) olcsóbb, hatékonyabb és/vagy magasabb szintű nyújtását. Ez a szempont tehát elsősorban több szolgáltató viszonylatában értelmezhető.

Az adott kiskereskedelmi piacon a leginkább alkalmazott technológia szabványosított, így érdemi technológiai előny vagy fölény nem azonosítható.

V.1.11. Termék/szolgáltatási diverzifikáció

Az áru/szolgáltatási diverzifikáció azt a gyakorlatot takarja, amikor a szolgáltatók a piacon nyújtott szolgáltatásokat csomagban, más szolgáltatásokkal együtt kínálják. Ez a gyakorlat könnyen vezethet versenykorlátozáshoz, amennyiben egyes szolgáltatások kizárólag csomagban vásárolhatók meg, illetve ha az egyik piacon nyújtott szolgáltatás igénybevételét a szolgáltatók más piacon nyújtott szolgáltatás(ok) igénybevételével kapcsolják össze. Az ilyen gyakorlat lehetőséget teremthet a csomagot képző szolgáltató számára a piaci előnyszerzésre.

A fogalom alapvetően a kiskereskedelmi piacokhoz köthető, ahol a szolgáltatás nyújtója piaci előnyhöz juthat azáltal, hogy szolgáltatását a versenytársaival képest jobban képes pozícionálni, illetve annak a felhasználók szemében egyedi

jelleget kialakítani, brand-et építeni, például a szolgáltatáselemek kombinációjával, annak minőségi jellemzőivel, a kialakított csomagképzéssel.

Az adott érintett kiskereskedelmi piacon domináns szolgáltató esetén csomagképzésről leginkább a bérelt vonali szolgáltatások és a ráépülő adatátviteli szolgáltatások vonatkozásában lehet beszélni. Amennyiben a szolgáltató olyan szolgáltatás elemeket kínál egy csomagban, amelyeket a versenytársainál kedvezőbb feltételek mellett képes nyújtani akkor ebből versenyelőnye származhat.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a fenti szempontok nem korlátozzák az erőfölényes helyzet kialakulásának lehetőségét az érintett piacon.

V.1.12. Fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat

A fejlett forgalmazói és értékesítési hálózatnak főleg a kiskereskedelmi piacokon (illetve a többszereplős nagykereskedelmi piacokon) van szerepe a piaci erő megítélése szempontjából.

Az adott kiskereskedelmi piacon ugyanakkor az értékesítési hálózat szerepe kisebb, a szerződések alapvetően személyes eladás révén kötődnek, többnyire az ügyfél központi telephelyén dolgozó informatikai és/vagy pénzügyi vezetőjének megbízásából. Így az a tény, hogy egy szolgáltatónak kiterjedtebb üzlet-, de akár csak ügynöki hálózata van, nem jelent érdemi versenyelőnyt az adott érintett piacon.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy az adott kiskereskedelmi piacon a fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat nem jelent érdemi versenyelőnyt.

V.2. A JPE vizsgálat következtetései

A Tanács a jelentős piaci erő megítélésének szempontjait részletesen megvizsgálva megállapította, hogy az adott érintett piacon a Magyar Telekom Nyrt. rendelkezik jelentős piaci erővel, az alábbi okok miatt:

- A Magyar Telekom Nyrt. piaci részesedése az adott piacon a bevételek alapján 2006-végén üzleti titok volt. Mindenképpen a növekvő piaci versenyre utal, hogy piaci részesedése a megfigyelt időszakban folyamatos csökkenést mutatott (2004: üzleti titok, 2005: üzleti titok, 2006: üzleti titok, kerekített adatok), de a jelenség nem zárja ki a jelentős piaci erő megállapítását.
- A vállalkozás méretét és a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés lehetőségeit tekintve a piac többi szereplőjéhez mérten ez a szolgáltató kiemelkedően kedvező helyzetben van.
- A Magyar Telekom Nyrt. rendelkezik a hazai piacon a legkiterjedtebb, 2 Mbit/s-ot meg nem haladó sávszélességű szolgáltatás nyújtására alkalmas hálózattal, amelynek megkettőzése rövid távon nem reális lehetőség, és amelynek méretéből fakadóan versenytársainál jobban képes kihasználni a méretgazdaságossági hatásokat.
- Miután a Magyar Telekom Nyrt. a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúra jelentős részén többféle egyéb szolgáltatást is nyújt, és a Magyar Telekom Nyrt.-re jellemző szolgáltatási kínálat gazdagságával összevethetően széles kínálatot egyik versenytárs szolgáltató sem bír, a piac többi szereplőjéhez képest sokkal jobban képes kihasználni a választékgazdaságosságból fakadó előnyöket, amely alacsonyabb szolgáltatási költségek elérését teszi lehetővé a számára.
- A Magyar Telekom Nyrt., mint a szolgáltatás nyújtásához elsősorban szükséges nagykereskedelmi szolgáltatási piac (a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens piac) piacvezető szereplője, az adott kiskereskedelmi piacon képes érvényesíteni a vertikális integrációból fakadó előnyöket.
- Az Emitel Távközlési Zrt. Magyar Telekom Nyrt.-be való beolvadása várhatóan tovább erősíti, bár nem jelentős mértékben a Magyar Telekom JPE-státuszát. A beolvadás után a Magyar Telekom Nyrt. piaci bevételi részesedése – a 2006-os adatokat alapul véve – becsülten üzleti titok százalékponttal növekedhet.
- Az adott kiskereskedelmi piacon a potenciális verseny hatása és a felhasználók kiegyenlítő vásárlóereje gyenge, ami tovább erősíti a piacvezető szolgáltató jelentős piaci erejét.

A 7. ábra üzleti titkot tartalmaz.

7. ábra: Kiskereskedelmi bérelt vonali bevétel szerinti piaci részesedés alakulása 2004-2006, %

Szolgáltató	2004	2005	2006
3C Magyarország Kft.			
Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.			
Emitel Távközlési Zrt.			
EUROWEB Internet Szolgáltató Zrt.			
GTS Datanet Távközlési Kft.			
Hungarotel Távközlési Zrt.			
Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.			
Magyar Telekom Távközlési Nyrt.			
Monor Telefon Társaság Kft.			
Pannon GSM Távközlési Zrt.			
PanTel Távközlési Kft.			

5. táblázat: Kiskereskedelmi bérelt vonali bevétel szerinti piaci részesedés alakulása 2004–2006, %

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a „Bérelt vonalak minimális készlete a Magyar Köztársaság területén” érintett kiskereskedelmi piacon a Magyar Telekom Nyrt. jelentős piaci erővel rendelkezik.

VI. KÖTELEZETTSÉGEK KIROVÁSA

Az Eht. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy a Tanácsnak az érintett piacokon azonosított, JPE-vel rendelkező szolgáltató(k)ra a piacelemzés által feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget meg kell állapítania, vagy a korábban jogszabályban, vagy a hatóság határozatában megállapított legalább egy kötelezettséget fenn kell tartania, vagy módosítania. A kiskereskedelmi piacokon a Tanács által megállapítható kötelezettségeket az Eht. XIII. fejezete tartalmazza.

VI. 1. Általános célok

A Tanács a kötelezettségek meghatározása során szem előtt tartotta az Eht. által a hatóság számára az Eht 9. § (2) bekezdésben meghatározott feladatokat, továbbá az Eht.2. §-ban lefektetett általános célokat¹³. A kötelezettségek kirovása során törekedett arra, hogy biztosítsa az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.

VI. 2. Kötelezettségek meghatározásakor alkalmazott elvek

A kötelezettségek meghatározása során a Tanács az általános célokon kívül a következő elveket vette figyelembe:

- A kötelezettségeknek a bérelt vonalak minimális készlete kiskereskedelmi piacon uralkodó versenyhiány következményeinek orvoslására kell irányulniuk.

¹³ Eht. 2. §.

- A kirótt kötelezettségeknek a feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak, és azokkal arányosaknak kell lenniük.¹⁴
- A kirótt kötelezettségek nem okozhatnak aránytalan terheket a szolgáltatók számára.
- A kötelezettségeknek a lehető legteljesebb mértékben alkalmazkodniuk kell a meghatározott piacok sajátosságaihoz.

VI. 3. A Tanács által kiróható kötelezettségek

Az Eht. alapján a bérelt vonalak kiskereskedelmi piacon a következő kötelezettségek előírása lehetséges¹⁵:

- kiskereskedelmi árak szabályozása¹⁶
- a bérelt vonalak minimális készletének biztosítási kötelezettsége¹⁷

VI. 4. Az alkalmazott kötelezettségek kiválasztása

Az Eht. alapján, amennyiben a Tanács a piacelemzés során egy vállalkozást jelentős piaci erejüként azonosít, akkor a rendelkezésre álló „kötelezettségek közül a piacelemzés során feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő...”¹⁸. Ez a gyakorlatban a következő feladatok elvégzését teszi szükségessé:

- A versenyprobléma azonosítása és következményeinek vizsgálata
- Arányos és indokolt kötelezettségek értékelése
- Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

VI. 4. 1. Versenyprobléma azonosítása és következményeinek vizsgálata

VI.4.1.1 A versenyprobléma: gazdasági erőfölény az érintett piacokon

A Tanács elvégezte az érintett kiskereskedelmi piac meghatározását, melynek során nem talált olyan keresleti és kínálati helyettesítőket, amelyek nyomást gyakorolhattak volna a szolgáltatókra díjaik meghatározása során. A piacmeghatározás alapján azonosított piacon történő piacelemzés során a Tanács megállapította, hogy a bérelt vonalak minimális készlete területén a Magyar Telekom Nyrt. üzleti titok (a beadvány után Emitel Távközlési Zrt.-vel együtt közel üzleti titok nagyságúra becsült) piaci részesedéssel rendelkezik, a 2006-os adatokat figyelembe véve. A Tanács a piac elemzése során nem talált olyan kiegyenlítő vásárlóerőt (sem kiskereskedelmi, sem nagykereskedelmi szinten), ami számottevő nyomást gyakorolhatna a szolgáltatóra díjainak meghatározása során.

Az érintett piacon a szolgáltató gazdasági erőfölényben van, így lehetővé vált a számára, hogy tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa, és versenytorzító magatartást tanúsítson. Ezért a Tanács a szolgáltató erőfölényes helyzetét az érintett piacon versenyproblémaként azonosította.

VI.4.1.2 A versenyproblémából fakadó lehetséges piaci torzulások

A kiskereskedelmi piacokon a gazdasági erőfölényes helyzetből származó lehetséges piaci torzulások részben strukturális jellegűek, részben pedig a piac kínálati szereplőinek versenykorlátozó magatartásából fakadhatnak és a vizsgált piacon torzulást okozhatnak.

A szolgáltatás nyújtásának megtagadása a bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piacán

Az adott piacon jelentős piaci erejű szolgáltatónak nem érdeke, hogy minden lehetséges ügyfelet kiszolgáljon és azok részére a bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piacához tartozó szolgáltatást nyújtson, még akkor sem, ha az adott ügyfél számára a szolgáltatás nyújtása műszakilag lehetséges, és az ügyfél fizetőképes, valamint gazdasági helyzete lehetővé teszi számára a szolgáltatás igénybe vételét, ugyanis a szolgáltatás jelentős piaci erejű szolgáltató általi nyújtása külön infrastruktúra megépítésével járhat, illetve az ár-érték arány sem mindig kedvező a számára.

¹⁴ Eht. 52. § (1) bekezdés.

¹⁵ Eht. XIII. fejezet.

¹⁶ Eht. 109. §.

¹⁷ Eht. 110. §.

¹⁸ Eht. 52. § (1) bekezdés.

A jelentős piaci erejű szolgáltató továbbá a bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piacához tartozó szolgáltatás nyújtása helyett, valamely magasabb szintű (nagyobb sávszélességű, illetve értéknövelt adatátviteli) szolgáltatás igénybevételét írhatja elő ügyfele számára, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piacához tartozó szolgáltatás az adott ügyfél számára történő nyújtása üzletpolitikailag nem célszerű.

A JPE szolgáltató erőfölényes helyzetének köszönhetően számos, lentebb kifejtésre kerülő ár- és nem árjellegű eszközt alkalmazhat, amellyel képes kihasználni jelentős piaci erejét az adott érintett piacon.

Árjellegű versenyproblémák

A JPE által a piacon alkalmazható árjellegű versenytorzító eszközök közül az alábbiak kerültek megvizsgálásra:

– árdiszkrimináció

Az árdiszkrimináció egyik megnyilvánulási formája lehet, hogy a bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piacához tartozó szolgáltatását nyújtó vállalkozás nem ugyanolyan feltételekkel nyújtja mindenkinek a szolgáltatást, az ügyfelek között indokolatlan megkülönböztetést alkalmaz.

– túlzó árazás / keresztfinanszírozás

A bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató módja van arra, hogy a kiskereskedelmi piacon (vagy csak bizonyos földrajzi területeken, ahol alapvetően csak ő képes megfelelő feltételekkel a szolgáltatás nyújtására) túlzó árakat alkalmazzon. Erre alapvetően akkor nyílik lehetősége, ha a kiskereskedelmi szolgáltatáshoz szükséges nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatásokat (főleg a nagykereskedelmi végződötési szegmensre vonatkozókat) a versenytársak nem tudják nagykereskedelmi szolgáltatásként igénybe venni, vagy csak igen rossz feltételekkel, és emiatt – valamint az alternatív infrastruktúra hiánya miatt – a kiskereskedelmi piacon nincs olyan szolgáltató, amely saját kínálati feltételei révén korlátozni tudná a jelentős piaci erejű szolgáltató árazási magatartását.

Amennyiben az adott szolgáltató nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás nyújtására kötelezett, akkor az előbb említett problémával szemben az merülhet fel, hogy a kiskereskedelmi és a nagykereskedelmi végződötési szegmensben egyaránt jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató az árarányok számára kedvező megválasztásával – alacsony kiskereskedelmi ár, magas nagykereskedelmi ár – képes arra, hogy ezzel kiszorítsa versenytársait.

A leírt probléma gyakorlati alkalmazási formája az árprést okozó árazás, amelyet a JPE szolgáltató a nagykereskedelmi túlzó ár alkalmazásával ér el. Árprést esetén a túlzott nagykereskedelmi árak és a kiskereskedelmi piacon kialakult árak közötti árrés nem fedezi a nagykereskedelmi végződötési szolgáltatást igénybe vevő szolgáltató kiskereskedelmi tevékenységének költségeit, ezzel az veszteségesé válik.

– ragadozó / felfaló árazás

A Tanács megállapítása szerint a nagykereskedelmi bérelt vonali végződötési szegmenshez tartozó szolgáltatás nyújtására kötelezett, vertikálisan integrált JPE szolgáltató a ragadozó/felfaló árazással – vagyis a költségek által nem indokolt, mesterségesen alacsony árak alkalmazásával – képes arra, hogy az újabb szolgáltatók piacra lépését megakadályozza (foreclosure), illetve a már piacon lévő versenytársakat ellehetetlenítse, kiszorítsa, és így piacvezető szerepét hosszabb távon, verseny nélkül fenntarthassa. A JPE szolgáltató ezáltal képessé válik a nagykereskedelmi piacon elért vezető szerepének a kiskereskedelmi piacra történő kiterjesztésére.

A fent megnevezett árjellegű versenyproblémák közül a túlzó árazás ill. keresztfinanszírozás, a ragadozó ill. felfaló árazás problémákat, valamint a nem árjellegű versenyproblémák közül a versenytársakkal szembeni diszkriminatív információ-felhasználás problémáját alapvetően nem, illetve nem csak a jelen piacelemzés tárgyát képező kiskereskedelmi piac szabályozásával kell kezelni, hanem a kapcsolódó nagykereskedelmi piacon.

A Tanács álláspontja szerint a kiskereskedelmi árak szabályozása nem indokolt. A kiskereskedelmi piacon lehetséges túlzó árazást a nagykereskedelmi bérelt vonali végződötési szegmens piacon kirovandó nagykereskedelmi árszabályozás következtében a jogosult szolgáltatók számára várhatóan kedvezőbb feltételek miatt kialakuló intenzívebb verseny valószínűleg képes orvosolni.

A versenytársakkal szembeni diszkriminatív információ-felhasználás problémájára a nagykereskedelmi bérelt vonali végződötési szegmens piacon kirovandó „egyenlő elbánás” ill. annak ellenőrzését biztosító „átláthatóság” kötelezettségek nagy valószínűséggel megoldást jelentenek.

Nem-árjellegű versenyproblémák

A Tanács megállapítása szerint, ha az árszabályozás következtében az árdiszkrimináció lehetősége korlátozott, akkor a vizsgált piacon JPE szolgáltató képes a piaci verseny nem árjellegű eszközökkel történő torzítására. A leggyakrabban alkalmazott lehetséges eszközei, és azok hatásmechanizmusa az alábbiakban foglalható össze:

– az információ visszatartása, illetve információk diszkriminatív felhasználása

Az információ visszatartásának és diszkriminatív felhasználásának lehetséges, legáltalánosabb megvalósítási módja, hogy a kiskereskedelmi piachoz kapcsolódó, annak inputját jelentő nagykereskedelmi piacon nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás nyújtására kötelezett JPE szolgáltató olyan – sok esetben releváns – informá-

ciókkal látja el a vállalatcsoportjához tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő szolgáltatót, illetve belső szervezeti egységet, amelyeket nem juttat el a versenytársaihoz.

Gyakran előfordul, hogy a bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a nagykereskedelmi bérelt vonali piacok valamelyikén is jelentős piaci erejű szolgáltató és ezért a kiskereskedelmi piaci versenytársai a kapcsolódó nagykereskedelmi piacon tőle kénytelenek nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe venni a kiskereskedelmi szolgáltatás nyújtásához.

Ekkor a mindkét piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtása révén releváns és szenzitív információkhoz juthat a kiskereskedelmi piaci versenytársai tevékenységéről (üzleti tervek, termékfejlesztés stb.), amelyeket aztán az utóbbi tudta és beleegyezése nélkül saját céljaira használhat fel.

Ha a tartalmában nagykereskedelmi szolgáltatásokat az adott piacon JPE szolgáltató kiskereskedelmi szolgáltatásként nyújtja a partner-szolgáltató számára, és azt szervezetenként is ugyanaz az egység végzi, mint a kiskereskedelmi értékesítést, akkor az információ visszatartásának és diszkriminatív felhasználásának esélye jóval nagyobb.

– *alacsony színvonalú szolgáltatás, minőségrontás*

A kiskereskedelmi piacon piacvezető vállalat megteheti, hogy bizonyos esetekben alacsonyabb minőségű szolgáltatást nyújtson ugyanolyan ellenértékért. Erre nagyobb a lehetőség olyan esetekben, ahol reálisan csak a szóban forgó vállalkozás képes szolgáltatást nyújtani.

A Tanács álláspontja szerint a JPE-vel rendelkező szolgáltató erőfölényes pozíciója lehetővé tenné számára, hogy külső szabályozói beavatkozás megszüntetése esetén a fenti ár- vagy nem ár jellegű versenytorzító eszközöket alkalmazzon.

Az aktuális vagy potenciális versenyproblémák a bérelt vonali kiskereskedelmi piacon tehát a következők lehetnek:

- versenytársak kiszorítása a piacról, új szolgáltatók piacra lépésének megakadályozása ár jellegű eszközökkel (túlzó árazás / keresztfinanszírozás, ragadozó / felfaló árazás alkalmazásával),
- információ visszatartása, illetve információk diszkriminatív felhasználása a versenytársakkal szemben,
- fogyasztókkal szemben alkalmazott ár- vagy nem árjellegű diszkrimináció,
- alacsony színvonalú szolgáltatás, minőségrontás,
- szolgáltatás nyújtásának megtagadása.

A Tanács álláspontja szerint a kiskereskedelmi piacon felmerülő aktuális és potenciális versenyproblémák alapvetően a kapcsolódó nagykereskedelmi piacon kiszabott kötelezettségekkel kezelendők.

A Tanács a túlzó árazás, a keresztfinanszírozás, a ragadozó vagy felfaló árazás alkalmazását, mint versenyproblémát a kapcsolódó (13. számú, „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződés szegmense” nagykereskedelmi piacon a „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség kiszabásával kezelte. A versenytársakkal szembeni diszkriminatív információ-felhasználás, mint versenyprobléma megelőzése céljából a Tanács az „átláthatóság” és „egyenlő elbánás” kötelezettségeket szabta ki a 13. számú nagykereskedelmi piacon.

A Tanács tehát megállapította, hogy nagykereskedelmi piacon nem orvosolható a kiskereskedelmi piacon jelentkező nem ár jellegű versenyproblémák közül az alapvető versenyprobléma, a szolgáltatás (bérelt vonalak minimális készlete) nyújtásának megtagadása, mint alapvető versenyprobléma, továbbá az alacsony színvonalú szolgáltatás nyújtása, minőségrontás, valamint a fogyasztók ár- és nem árjellegű diszkriminációja a jelentős piaci erejű szolgáltató által.

A versenyproblémák és a kiskereskedelmi szinten rendelkezésre álló kiszabható kötelezettségek elemzését követően a Tanács megállapította, hogy a „Bérelt vonali szolgáltatások minimális készlete” elnevezésű 7. piacon kötelezettség kiszabására van szükség, valamint a fentiekben azonosított versenyproblémák szabályozás hiányában felléphetnek a bérelt vonalak minimális készlete kiskereskedelmi szolgáltatásának piacán.

Ebből adódóan szükség van szabályozói intézkedések meghozatalára, amelyek elősegítik a versenytorzító hatások csökkentését, elősegítve ezzel a verseny kialakulását és a fogyasztói érdekek jobb érvényesülését.

VI. 5. Arányos és indokolt kötelezettségek értékelése

VI.5.1. Kötelezettségekkel szembeni elvárások

Azon túlmenően, hogy a Tanács által kirótt kötelezettség(ek)nek az Eht.-ban lefektetett általános célokat kell szolgálniuk, a piacelemzés során feltárt versenyt korlátozó akadályoknak megfelelően indokoltaknak és azokkal arányosnak is kell lenniük. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kötelezettségek:

- Indokoltak, tehát megfelelnek a probléma természetének
- Arányosak, tehát megfelelnek a probléma súlyának

VI.5.2. A kötelezettségek értékelése

Az Eht. XIII. fejezete lehetővé teszi a Tanács számára, hogy a fenti VI.3 pontban felsorolt különböző kötelezettségeket rója ki a jelentős piaci erejű szolgáltatókra. A Tanács a kötelezettségek meghatározása során megvizsgálta a

felsorolt szabályozói eszközöket abból a szempontból, hogy azok mennyiben alkalmasak a feltárt és a fenti VI.4.1.2 pontban megfogalmazott versenyproblémák orvoslására.

A kötelezettségek kirovásokor a szabályozó fő célja, hogy a kiskereskedelmi piacon hatékony és fenntartható piaci verseny kialakulását segítse. A fenntartható verseny azt jelenti, hogy a kiskereskedelmi piaci verseny akkor is fennmarad, ha a verseny kialakulását segítő nagykereskedelmi szintű aszimmetrikus szabályozás megszűnik. A gyakorlatban a fenntartható verseny az infrastruktúra alapú verseny kialakulását jelenti, az alkalmazott kötelezettségeknek tehát hosszú távon az alternatív infrastruktúrák fejlődését kell ösztönözniük.

A bérelt vonali kiskereskedelmi piacon előírható kötelezettségek csak kisebb mértékben képesek hozzájárulni a fent említett célok hosszú távú eléréséhez, az itt alkalmazható ex ante szabályozói eszközök inkább a piac rövid távú alakulását, fejlődését befolyásolják, a piac hosszú távú, átfogó alakulását elsősorban a nagykereskedelmi piac szabályozása befolyásolhatja.

A Tanács tehát a Kötelezett Szolgáltató vonatkozásában kirotta a „bérelt vonalak minimális készletének biztosítása” kötelezettséget az alábbiak szerint:

A bérelt vonalak minimális készletének biztosítási kötelezettsége¹⁹

Miképpen az a VI.4.1 pontban kifejtésre került, az adott piacon versenyproblémaként értékelhető az, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatónak nem érdeke, hogy minden lehetséges ügyfelet kiszolgáljon. A JPE szolgáltató jelentős piaci erejével visszaélve megtagadhatja bármely fogyasztó számára a szolgáltatás nyújtását, különbséget téve a fogyasztók között az alapján, ha kiszolgálásukat kevésbé gazdaságosnak, vagy műszakilag nehezen megvalósíthatónak ítéli meg. A JPE szolgáltató szabályozási beavatkozás hiányában piaci erőfölényét kihasználva azt is megteheti, hogy a fogyasztók számára nem egyforma műszaki vagy minőségi paraméterek mellett biztosítja a szolgáltatást, esetleg ugyanolyan minőségi, műszaki, biztonsági stb. paraméterek mellett más áron teszi hozzáférhetővé bizonyos fogyasztói csoportok számára az adott bérelt vonali kiskereskedelmi szolgáltatást. Mivel a jelentős piaci erejű szolgáltató pozíciójával visszaélve képes a fogyasztóktól függetleníteni piaci viselkedését, a fentiek alapján felmerül a minőségrontás kockázata.

Piacmeghatározó erejének kihasználásával a JPE a fentiekkel ellentétes folyamatokat is gerjeszthet a szabályozás nélküli piacon: a szolgáltatás nyújtója a bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piacához tartozó szolgáltatás nyújtása helyett, az igénybe vevőre nyomást gyakorolhat, hogy az valamilyen magasabb szintű (nagyobb sávszélességű, illetve értéknövelt adatátviteli) szolgáltatást vegyen igénybe.

A JPE a rendelkezésére álló szolgáltatási és üzleti információk kezelésével képes akadályozni a tisztességes piaci versenyt: bizonyos fogyasztói csoportokat pozitívan vagy negatívan diszkriminálhat meghatározott (például a szolgáltatások műszaki tartalmát, minőségét vagy nyújtásának feltételeit érintő) információk visszatartásával, illetve olyan releváns információkkal láthatja el a vállalatához tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő belső szervezeti egységet, amelyeket nem juttat el a versenytársaihoz.

A piacon működő JPE szolgáltató számos árjellegű eszközt alkalmazhat, amellyel képes kihasználni jelentős piaci erejét a piacon. Túlzó árazással a piacon már jelenlévő versenytársat szoríthat ki a piacról, valamint ragadozó árazással képes megakadályozni új szolgáltatók piacra lépését.

A Tanács álláspontja szerint a fent említett árjellegű versenyproblémák, valamint a versenytársakkal szembeni diszkriminatív információgazdálkodás nagykereskedelmi kötelezettség kiszabásával kezelhetőek, ezért a 13. számú „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződési szegmens” nagykereskedelmi piacon a Tanács kirotta az „átláthatóság”, az „egyenlő elbánás” és a „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettségét.

A bérelt vonalak minimális készlete nyújtására irányuló szolgáltatás megtagadása, a minőségrontás vagy a magasabb minőségű szolgáltatások presszionálása, a fogyasztókkal szembeni ár- és nem árjellegű diszkrimináció, mint potenciális versenyprobléma kezelésére a „bérelt vonali szolgáltatások minimális készletének biztosítása” kötelezettség megoldást nyújt, az alábbiak szerint.

Az Eht. 110. §. (1) és (2) bekezdéseiben meghatározza a bérelt vonali JPE szolgáltatókra kiskereskedelmi szolgáltatási piacon kiróható kötelezettséget: „(1) A hatóság határozatával a bérelt vonali piacon jelentős piaci erejű szolgáltatóra a bérelt vonali szolgáltatások minimális készletére vonatkozóan külön jogszabályban meghatározott kötelezettségeket állapíthat meg.

(2) A hatóság az (1) bekezdés szerinti határozatában rendelkezhet a bérelt vonali szolgáltatások minimális készletébe tartozó bérelt vonal átviteli kapacitásáról és műszaki feltételeiről.”

Az Eht. értelmében tehát a hatóság külön jogszabályban meghatározott kötelezettségeket állapíthat meg a bérelt vonali kiskereskedelmi piacon jelentős piaci erejű szolgáltatók vonatkozásában, az általuk nyújtott bérelt vonali szolgálta-

¹⁹ Eht. 110. §.

tások minimális készletére vonatkozóan, míg a minimális készletbe tartozó bérelt vonali átviteli kapacitás megállapításáról és az ezzel kapcsolatos műszaki feltételek meghatározásáról a Tanács határozatában rendelkezhet.

Az Eht. a fentebb említett miniszteri rendelet megalkotására a 182. § (4) q.) pontjában ad felhatalmazást, azonban a rendelet nem került meghozatalra. A 2001. évi XL. törvény felhatalmazása alapján született korábbi 8/2003. (VI. 20.) IHM rendelet még hatályban van a bérelt vonali szolgáltatási piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató bérelt vonali szolgáltatási kötelezettségének feltételeiről, azonban rendelkezései csak az Európai Bizottság 2003/548/EC sz. döntése figyelembevételével érvényesek az I.2 pontban leírtak szerint.

A bérelt vonalak minimális készletének biztosítása kötelezettség kiszabása a jelentős piaci erejű szolgáltatóra biztosítja azt, hogy a szolgáltató nem tagadhatja meg a szolgáltatás nyújtását egyetlen piaci szereplő esetében sem. A bérelt vonali szolgáltatások minimális készletének biztosításának kötelezettsége rendelkezik a nevezett szolgáltatások készletébe tartozó bérelt vonal átviteli kapacitásáról és műszaki feltételeiről, tehát megelőzi a minőségrontás kialakulását. A kötelezően nyújtható szolgáltatásválaszték meghatározásával, valamint annak minden fogyasztó részére egységes felajánlásának kötelezésével biztosítja az egyenlő elbánás elvét.

A Tanács a jelentős piaci erejű szolgáltató számára előírja a bérelt vonalak minimális készletének biztosítási kötelezettségét. A Tanács megállapítja, hogy „A bérelt vonalak minimális készletének biztosítási kötelezettsége” továbbra is indokolt és arányos kötelezettség, mivel ez a kötelezettség képes megelőzni a nem árjellegű problémák közül az alacsony színvonalú szolgáltatás, minőségrontás kialakulását, a fogyasztókkal szembeni diszkriminatív információgazdálkodást, az árjellegű problémák közül az árdiszkriminációt, valamint az említett általános lehetséges problémát, a szolgáltatás nyújtásának megtagadását.

A kötelezettség a leírt potenciális versenyproblémákkal arányos, azok legkevesebbé megterhelő módon ezen kötelezettség előírásával kezelhetőek. A szolgáltató számára a kötelezettség nem jelent aránytalan terhet, ez a kötelezettség az adott szolgáltató számára eddig is érvényben volt.

VI.5.3. Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

A Tanács megvizsgálta az érintett piacon érvényesülő jelentős piaci erő hatásait, azonosította a versenyproblémát, értékelte a rendelkezésre álló szabályozói eszközöket és kiválasztotta a feltárt versenyproblémának megfelelő (tehát indokolt) és azok súlyának megfelelő (tehát arányos) kötelezettséget.

A vizsgálat eredményeként a Tanács a kötelezett szolgáltatóra, mint az érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra a következő kötelezettségeket határozza meg:

- *A bérelt vonali szolgáltatások minimális készletének biztosítása.*

B. fejezet

Együtműködés a Gazdasági Versenyhivatallal

A tárgyban hatósági eljárásban a Tanács a GVH-val való együtműködést több lépcsőben valósította meg, az alábbiak szerint:

1./ A Tanács 200..... megküldte a GVH részére a szolgáltatók részére továbbítandó adatlapok tervezeteit véleményezés céljából. Írásbeli észrevételek az adatlapokkal kapcsolatban nem érkeztek a GVH-tól.

2./ A Tanács tájékoztatta a GVH-t a tárgyban kötelező hatósági eljáráson túlmutató, a piaci szereplőkkel való együtműködésen alapuló többlépcsős fórumrendszerrel, melyre a GVH képviselőjét közvetlenül meghívta.

3./ A Tanács 2007 ..... megküldte a GVH részére az előzetesen már közösen egyeztetett határozattervezetet. A GVH a nyilvánosságra hozatallal egyetértett.

4./ A GVH a tárgyban határozattervezettel kapcsolatos szakmai álláspontját 2007 ..... küldte meg a Tanács részére.

C. fejezet

Egyeztetés az érdekeltekkel

D. fejezet

Notifikációs eljárás eredménye

A határozatot kapták:

1. *AGRIACOMPUTER Tervező, Gyártó és Szolgáltató Kft.*
3300 EGER Nagyváradi u. 18.
2. *AMICE Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*
1145 BUDAPEST Mexikói út 28/a.
3. *Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.*
1119 BUDAPEST Petzval J. u. 31-33.
4. *Antenna Hungária Magyar Műsorszóró és Rádióhírközlési Zrt.*
1119 BUDAPEST Petzval J. u. 31-33.
5. *ArraboNet Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*
9022 GYŐR Apáca u. 49.
6. *Magyar Telekom T-Online Magyarország Zrt.*
1013 BUDAPEST Krisztina krt. 55.
7. *3C Magyarország Adarátviteli és Műszaki Fejlesztő Kft.*
1121 BUDAPEST Konkoly-Thege u. 29-33.
8. *BT Limited Magyarországi fióktelepe*
1123 BUDAPEST Alkotás u. 50.
9. *CityNet Communication Informatikai Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.*
1126 BUDAPEST Böszörményi út 20-22.
10. *DRÁVANET Internet Szolgáltató Zrt.*
7624 PÉCS Őz u. 5.
11. *Emitel Távközlési Zrt.*
1013 BUDAPEST Krisztina krt. 55.
12. *EnterNet 2001 Számítástechnikai Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.*
1134 BUDAPEST Csángó u. 8.
13. *EUROWEB Internet Szolgáltató Zrt.*
2040 BUDAÖRS Puskás T. u. 8-10.
14. *Extralink Informatika Kft.*
1163 BUDAPEST Kőszál u. 14.
15. *GTS Datonet Távközlési Kft.*
2040 BUDAÖRS Ipartelep u. 13-15.
16. *Hungarotel Távközlési Zrt.*
1113 BUDAPEST Bocskai út 134-146.
17. *InterEuro Computer Kft.*
2040 BUDAÖRS Budapesti út 76.
18. *Integranet Kereskedelmi Szolgáltató Kft.*
7400 KAPOSVÁR Rákóczi tér 9-11.
19. *Interware Internet Szolgáltató Zrt.*
1132 BUDAPEST Victor Hugo u. 18-22.
20. *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.*
2040 BUDAÖRS Puskás Tivadar u. 8-10.
21. *ISIS-Com Szolgáltató Kereskedelmi Kft.*
9700 SZOMBATHELY Rákóczi u. 1.
22. *Magyar Telekom Távközlési Nyrt.*
1013 BUDAPEST Krisztina krt. 55.
23. *Telecom Magyarország Távközlési és Tanácsadó Kft.*
1138 BUDAPEST Népfürdő u. 19/e.
24. *MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.*
8600 SIÓFOK Sió u. 74.
25. *Monor Telefon Társaság Kft.*
1092 BUDAPEST Kinizsi u. 30-36.
26. *NAP-SZÁM Internet Kft.*
5600 BÉKÉSCSABA Andrássy út 79-81.
27. *Pannon GSM Távközlési Zrt.*
2040 BUDAÖRS Baross u. 165.

28. *PanTel Távközlési Kft.*
1113 BUDAPEST Bocskai út 134-146.
29. *PanTel Holding Zrt.*
1113 BUDAPEST Bocskai út 134-146.
30. *PanTel Technocom Távközlési Szolgáltató Kft.*
8600 SIÓFOK Sió u. 74.
31. *Printer-fair Számítástechnikai, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*
2510 DOROG Mátyás király u. 11/A.
32. *Profinter Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.*
3100 SALGÓTARJÁN Kővár út 1.
33. *SzivárványNet Informatikai és Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.*
8000 SZÉKESFEHÉRVÁR Cserkész u. 15.
34. *VIVAnet Magyarország Kft.*
1119 BUDAPEST Petzval J. u. 41.

„A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 36.§-ban foglalt kötelezettségének eleget téve közlésezi a

„Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” elnevezésű nagykereskedelmi piac (13. piac) tárgyában született határozat-tervezetét. Akinek jogát vagy jogos érdekét a határozat érintheti, a tervezettel kapcsolatban a határozat-tervezet Hírközlési Értesítőben történő megjelenését követő 20 napon belül írásban észrevételt tehet.

Az észrevételeket elektronikusan vagy postai úton a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához címezve (1525 Budapest, Pf.: 75.) kizárólag a megjelölt időpontig lehet benyújtani. Az észrevételeket elektronikus úton az alábbi e-mail címre lehet megküldeni:

13piac@nhh.hu."

DH-10904-2/2007. számú, piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (13. számú piac) tárgyában hozott határozat-tervezet

*A határozat-tervezetben üzleti titokként megjelölt adatok a DH-10904-1/2007. sz. határozat-tervezetben szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-10904-2/2007.

Tárgy: piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (13. számú piac)

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az érintett piacok azonosítására, az érintett piacokon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jogszabályban meghatározott kötelezettség előírására hivatalból indított eljárása során meghozta a következő

határozatot.

A Tanács a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” elnevezésű nagykereskedelmi piac szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, amelynek eredményeként érintett piacként azonosította a következő piacot: „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense a Magyar Köztársaság területén”.

Ezen érintett piacon a Tanács a fennálló verseny hatékonyságát elemezte és ismételten jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította a *Magyar Telekom Távközlési Nyrt.*-t (1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; cg.: 01-10-041928).

I. A Tanács az érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított *Magyar Telekom Távközlési Nyrt.* (a továbbiakban „*Kötelezett Szolgáltató*”) tekintetében a jelen határozatban (a továbbiakban „*jelen határozat*” vagy „*Határozat*”) az alábbi kötelezettségeket határozza meg:

a) A Tanács az érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-174/2005. számú határozatában kirótt, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: *Eht.*) 102.-103. § szerinti „*átláthatóság*” kötelezettséget fenntartja, az alábbi módosításokkal:

A Tanács DH-664-174/2004 sz. határozata rendelkező része I. sz. melléklete második bekezdése hatályon kívül helyezésre kerül és az alábbi szövegrész lép a helyébe:

„*A Kötelezett szolgáltató köteles a nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás nyújtására vonatkozó feltételeit, valamint díjait internetes honlapján nyilvánosságra hozni, jelen határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül, illetve ezt követően változás esetén a változást megelőzően 30 nappal, oly módon, hogy ezen információk a Kötelezett nyitó honlapjáról legfeljebb két egyértelmű menüpont lépésben elérhetők legyenek. A Kötelezett szolgáltató továbbá köteles díjtáblázata Internetes azonosító címét (URL) a jelen határozat hatálybalépését követő 30 napon belül a Tanácsnak bejelenteni, z „atlahatosag@nhh.hu” elektronikus levélcímre történő megküldéssel, az NHH honlapján (www.nhh.hu) való közzététel érdekében. A Kötelezett szolgáltató köteles az URL cím változása esetén az aktuális URL címet a fenti e-mailcímre megküldeni.*”

A Tanács DH-664-174/2004 sz. határozata rendelkező része I. sz. melléklete i) és k) pontja az alábbiak szerint módosul, valamint új m) pont kerül beiktatásra:

„*i) a szolgáltatásminőséggel kapcsolatos vállalásokat (beleértve az üzemeltetés, karbantartás feltételeit is) és a rendelkezésre álló kapacitásokat,*

k) a fenti szolgáltatások árait és alkalmazási feltételeiket, beleértve az alkalmazott kedvezmények részletes ismertetését.

m) a létesítésére vonatkozó általános szabályok, beleértve a létesítés vállalt konkrét (napokban meghatározott) határidejét.”

A kötelezettség módosításokkal nem érintett része változatlan formában hatályban marad.

b) A Tanács az érintett piacon a Kötelezett Szolgáltatókra a DH-664-174/2005. számú határozatban kirótt, az Eht. 104. § szerinti „*egyenlő elbánás*” kötelezettségét változatlan formában fenntartja.

c) A Tanács a Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-174/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 105. § szerinti „számviteli szétválasztás” kötelezettségét úgy módosítja, hogy a Kötelezett Szolgáltató a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének II. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest a „*Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból*” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-1/2007. sz. piacelemzési határozata rendelkező része I. sz. mellékletében meghatározott módon köteles új számviteli szétválasztási kimutatást készíteni, azzal, hogy ezen kötelezettséget a rá más piacokon kirótt számviteli kötelezettségekre tekintettel egységes szerkezetben, egy modellel, és ezen egyetlen modellen alapuló beadványnak a Tanács részére jóváhagyásra történő benyújtásával köteles teljesíteni.

A Kötelezett Szolgáltató a számviteli szétválasztási kimutatást a kötelezettség hatálya alatt az Eht. 62. § (1) bekezdése szerint naptári évenként az üzleti év zárásától számított hatodik hónap végéig köteles a Tanács részére benyújtani, amelynek jóváhagyásáról a Tanács az Eht. 62. § szerinti eljárásában dönt. A DH-664-138/2005. számú határozat alapján a Kötelezett Szolgáltatót terhelő számviteli szétválasztás kötelezettsége a jelen határozat közzétételének napját követő napon hatályát veszti azzal, hogy a folyamatban lévő, a számviteli szétválasztási kimutatások jóváhagyására vonatkozó eljárásokban még a jelenleg hatályos kötelezettség szerint kell eljárni.

d) A Tanács az érintett piacon a Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-174/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 106. § szerinti „*hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségeket*” változatlan formában fenntartja.

e) A Tanács az érintett piacon a Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-174/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 108. § szerinti „*költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége*” kötelezettséget változatlan tartalommal fenntartja, azzal, hogy a Kötelezett Szolgáltató a III. pont szerinti adatokat (2Mbps sáv szélesség alatti digitális bérelt vonali szolgáltatásokra, 2004. évre vonatkozó adatokat) a 2007-es évre vonatkozóan köteles benyújtani, valamint a tökeköltségek számításánál alkalmazandó tökeköltség-ráta (WACC) mértéke 16,8%-ra változott.

A Kötelezett Szolgáltató a költségalapú díjakat a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles a Tanácshoz jóváhagyás céljából benyújtani.

Jelen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, a Tanácshoz 3 példányban benyújtott keresettel kérhető.

A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincsen.

Indokolás

A Tanács – eleget téve az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglaltaknak – az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az Eht. 10. § f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva ismételtelen lefolytatta az Eht. 52-57. § rendelkezései szerinti, a piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárását. A Tanács a tárgyi eljárás során az Európai Unió Bizottsága 2003/311/EC számú Ajánlásában, valamint a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló 16/2004. (VI. 24.) IHM rendeletben (a továbbiakban „*IHM rendelet*”) foglaltak mellett a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során a Nemzeti Hírközlési Hatóság (a továbbiakban „*Hatóság*”) által alkalmazandó alapelvekről (vizsgálati szempontokról) szóló 8001/2004. (IHK. 8.) IHM tájékoztató (a továbbiakban „*IHM tájékoztató*”) által a piacmeghatározás és a piacelemzés körében meghatározott jogalkalmazói elvek és szempontok, valamint az ott rögzített módszertan, eljárásjogi intézmények, eszközök, fogalmak, meghatározások alapján, valamint a korábbi piacelemzési eljárások során kikristályosodott jogalkalmazói gyakorlat szerint járt el.

A Tanács a piacelemzési eljárás érdekében – azt megelőzően – lefolytatott piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárása keretében rendszerezett és feldolgozott adatok és információk értékelése alapján, valamint az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglalt, a piacelemzés ismételt lefolytatására irányuló törvényi kötelezettségének eleget téve megindította a „*Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense*” elnevezésű nagykereskedelmi piac vonatkozásában a piacelemzési eljárást, amelynek eredményeként továbbra is érintett piacként azonosította a tárgyi nagykereskedelmi piacot.

A Tanács az elkülönült érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként a Magyar Telekom Nyrt.-t azonosította. A piacelemzési eljárás során feltárt versenyprobléma, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a „*Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense*” piacon jelentkező jelentős piaci erejének orvoslása érdekében a Tanács a piacelemzési eljárást lezáró jelen határozatának rendelkező részében a DH-664-174/2005. ügyszámon hozott határozatával kiszabott „*átláthatóság*”, „*egyenlő elbánás*”, „*számviteli szétválasztás*”, „*költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége*” és „*hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos*” kötelezettséget a rendelkező részben foglaltak szerint módosította, illetve változatlan formában fenntartotta.

A határozat (a továbbiakban „*Határozat*”) felépítését és tartalmát az egyedi ügy jellegéből fakadó sajátos gazdasági, jogi és műszaki jellemzők alapvetően meghatározzák. A Határozat indokolásában került meghatározásra, valamint részletesen bemutatásra a piacmeghatározás, a piacelemzés, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának,

valamint értékelésének menete. A Határozatban megmutatkozó hatósági döntés indokolása azon túl, hogy magában foglalja a hatósági eljárás egészének folyamatát, együttesen, összefüggésében tartalmazza a ténybeli, azaz a Tanács által feltárt releváns közgazdasági, műszaki és jogi tényállási elemeket, a tényállás tisztázásának rendszerét, a tények, bizonyítékok hatósági jogalkalmazáshoz szükséges értékelését, és a tényekből az egyedi ügyre levonható következtetéseket, valamint a jogi indokolást is, amelynek keretében a Tanács az érdemi döntéshez, jogérvényesítéshez vezető valamennyi eljárási és anyagi jogi normát tételesen és részletezően megjelölt és azok egyedi ügyre vonatkozó alkalmazását, értelmezését, tartalmát és jelentőségét ki is fejtette.

A Tanács a piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében az Eht. 52. § (2) bekezdése, valamint a 151. § (1) és (2) bekezdései alapján 2005. november 9-én kelt DH-18709/2005. számú határozatával 30 napos határidő tűzésével adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő Hatóság által nyilvántartott valamennyi a „*Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense*” elnevezésű nagykereskedelmi piacon szolgáltatást nyújtó szolgáltató (a továbbiakban „*Szolgáltatók*”) számára.

A Szolgáltatókat terhelő adatszolgáltatási kötelezettség meghatározására a piacelemzési eljárást megelőző, annak eredményes lefolytatása érdekében megindított, az adatszolgáltatás mellett a megismert adatok feldolgozását és értékelését is magában foglaló piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében került sor, melynek során a Hatóság a felügyelt piac szerkezete, a piacon jelenlévő piaci szereplők közötti viszonyrendszer, az általuk nyújtott szolgáltatások vonatkozásában szerzett olyan információkat, adatokat és tapasztalatokat, melyek alapján a felügyelt piac érdemi vizsgálata körében megalapozottabb döntést hozhatott. Azon túl, hogy a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás eredményeképpen a Hatóság megvizsgálta a piac szerkezetét, illetve megállapította, hogy annak körében mely szolgáltatók minősülnek majd az Eht. 27. § szerint az adott piacon ügyfélnek, a tárgyi ellenőrzési tevékenység azt az adminisztratív célt is szolgálta, hogy a Hatóság a megismert, valamint a rendelkezésére álló adatok összességét – az eredményes piacelemzési eljárás érdekében – összegezni, összefoglalni, valamint rendszerezni tudja. A Hatóság fent részletezett, a piacelemzési eljárás-hoz szorosan kapcsolódó döntés-előkészítési célú tevékenységének köszönhetően a Hatóság már a piacelemzési eljárás megindításakor rendelkezett azokkal az információkkal, amelyek az eredményes piacelemzési eljárás lefolytatásának, valamint az azt lezáró hatósági döntés megalapozottságának garanciáját hordozzák magukban.

A piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacon az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. Az adatszolgáltatás körében megismert adatokon túlmenően a Tanács megvizsgálta a 13. számú piac elemzése szempontjából releváns, nyilvánosan (pl.: általános szerződési feltételekben, nyilvános ajánlatokban, statisztikákban) hozzáférhető adatokat, valamint a társhatóságok által nyilvánosságra hozott információkat. Ennek megfelelően a Tanács az adatszolgáltatás beérkezésének időpontját követő esetleges piaci változásokra tekintettel konkrétan megvizsgálta annak lehetőségét is, hogy vannak-e olyan korábban nem ismert piaci folyamatok, amelyek miatt indokolt lenne újabb adatszolgáltatást elrendelni az érintett szolgáltatókkal kapcsolatban, valamint 2006. november 6-án értesítette a Szolgáltatókat a piacelemzési eljárás megindításáról. A Tanács úgy értékelte, hogy további adatszolgáltatásra van szükség a 2005. valamint 2006. évekre vonatkozóan a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében benyújtott adatok aktualizálása érdekében, valamint azon szolgáltatók vonatkozásában, akik a 2004.-es adatokat hiányosan szolgáltatották, illetve azon szolgáltatók vonatkozásában, akik az adatszolgáltatás elrendelésekor még nem szolgáltattak a piacon. Ennek megfelelően a Tanács 2007. januárjában, márciusában és májusában a tényállás megfelelő tisztázása érdekében a Ket. 51 §(3), az Eht. 52. § (2) és 151 § (2) bekezdése szerint adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő.

A beérkezett adatok feldolgozásának eredményeként a Tanács tisztázta a jelen eljárásban ügyfélnek minősülők körét, és megállapította, hogy a jelen eljárásban azok a szolgáltatók minősülnek ügyfélnek, akik a 13. piacon szolgáltatási jogosultsággal rendelkeznek, ténylegesen szolgáltatást nyújtanak. Az adatszolgáltatás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacokon, a piacelemzési eljárás keretében, a köztudomású tények alapján az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét.

Az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján a Hatóság és a versenyhatóság az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosan együttműködik, így különösen az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacokon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. A Tanács és a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban „*GVH*”) az együttműködés részleteit szabályozó Együttműködési megállapodás vonatkozó 6. fejezetében foglaltaknak megfelelően a tárgyi eljárása során együttműködött. Az együttműködés részletei a határozat Indokolásának „B” fejezetében kerülnek kifejtésre.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében meghatározott egyeztetési kötelezettségének eleget téve a jelen határozat tervezetét a Hatóság internetes oldalán ..... napján, a Hírközlési Értesítő ..... számában pedig ..... napján tette közzé.

A határozattervezetre az Eht. 36. §-a keretében beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait a jelen határozat indokolásának „C” fejezete tartalmazza.

Az érdekeltekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 65. § (1) bekezdése alapján a Tanács a tárgyi Határozatának tervezetét részletes indokolással együtt 2007. „...” napján megküldte az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak, miután a határozattervezetben foglaltak hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre, tekintettel a Keretirányelv (38) szakaszára, amelynek alapján, a tagállamok közötti kereskedelmet érintő intézkedések olyan intézkedések, amelyek közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelemre oly módon, amely az egységes piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

A részletes indokolásra, illetve a megküldésre vonatkozó szabályokra az Európai Bizottságnak a „piacelemzés eredményeinek a Bizottsághoz való eljuttatásával (notifikáció) kapcsolatos eljárásról, a kapcsolatos határidőkről és a Bizottsággal való konzultáció módjáról szóló, 2003. július 23. napján kiadott ajánlásában (2003/561/EC) foglaltak irányadóak. Ezen eljárás részletei a jelen határozat indokolásának „D” fejezetében kerülnek részletezésre.

Az érintett piacok megállapítására, az érintett piacokon fennálló verseny és annak hatékonysága elemzésére, az egyes érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségek meghatározására irányuló eljárás egy, több egymásra épülő szakaszból álló, közigazgatási eljárás. Az Eht. 52. § (1) bekezdése szerint a Tanács azonosítja az érintett piacokat; elemzi az érintett piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát, és amennyiben azokon a verseny nem kellően hatékony, azonosítja az érintett piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, illetve szolgáltatókat; valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, illetve szolgáltatókra az Eht. XI-XIV. fejezetében foglalt kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra korábban, a jelen piacelemzési eljárást megelőzően jogszabályban megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt. Eljárása során a Tanács a versenyjog vonatkozó szabályai, valamint az IHM tájékoztatóban meghatározottak szerint, a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságainak figyelembevételével járt el.

Az tárgyi eljárás első lépéseként a Tanács az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott, a „*Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződteségi szegmense*” elnevezésű nagykereskedelmi piac vizsgálatából indult ki, meghatározta a szolgáltatási piacot és megállapította, hogy az ott megjelölt piac a Magyar Köztársaság területén érintett piacnak minősül. A Tanács az érintett piacon belül további elkülönült piacot nem azonosított.

Az érintett piac meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indokolásban foglaltak szerint – elvégezte az érintett piacon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését, és ez alapján jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót jelölt ki. Az eljárás első lépéseként a Tanács az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott „*Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződteségi szegmense*” elnevezésű nagykereskedelmi piac vizsgálatából indult ki, meghatározta a földrajzi piacokat és megállapította, hogy az ott megjelölt piac a Magyar Köztársaság területén érintett piacnak minősül. A Tanács a rendelkező részben szereplő „*Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződteségi szegmense*” elnevezésű nagykereskedelmi piacot elkülönült piacként azonosította.

Az érintett piac meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indokolásban foglaltak szerint – elvégezte az érintett piacokon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató kijelölését, valamint a szolgáltatóra az Eht. által meghatározott körben kötelezettségeket határozott meg.

A Tanácsnak a tárgybani eljárásában, a döntése meghozatala érdekében elvégzett részletes elemzését az Indokolás „A” fejezete tartalmazza az alábbiak szerint:

- I. Piacmeghatározás
- II. A vizsgált nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó kiskereskedelmi piac vizsgálata, helyettesítési vizsgálat
- III. Az érintett nagykereskedelmi piac meghatározása
- IV. Az érintett piac további vizsgálata
- V. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása
- VI. Kötelezettségek kirovása

A Tanács a jelen határozat indokolása „A” fejezetének VI. része szerinti lefolytatott vizsgálatok alapján a kötelezett szolgáltatók tekintetében, az Eht.-nak a „Jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók kötelezettségei a nagykereskedelmi szolgáltatási piacokon” című XII. fejezetében meghatározott és azok közül a DH-664-174/2005. számú határozatában kirótt kötelezettségeket („átláthatóság”, „egyenlő elbánás”, „számviteli szétválasztás”, „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettsége”, valamint a „hozzáférréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség”) jelen határozatával módosította, illetve változatlan formában fenntartotta a rendelkező részben foglaltak szerint.

A jogorvoslati jogosultság az Eht. 46. § (1) bekezdésén és 47. § (1) bekezdésén alapul.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdése alapján teljes ülés keretében hozta meg.

A. fejezet

I. PIACMEGHATÁROZÁS

I. 1. A piacmeghatározás menete

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendelet 1. sz. Mellékletében 13. számmal jelölt nagykereskedelmi piac, nevezetesen a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” elnevezésű piac vizsgálatából indult ki, figyelemmel az Európai Unió Bizottsága (továbbiakban: Bizottság) Ajánlására.

A piacmeghatározás első lépéseként, a szolgáltatási piac meghatározása során a Tanács meghatározta a szolgáltatások pontos tartalmát, a piac megnevezését és a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve.

A Tanács a jelen piacmeghatározás során szükség szerint megvizsgálta a vizsgált nagykereskedelmi piachoz tartozó kiskereskedelmi piaco(ka)t.

A Tanács megvizsgálta továbbá a vizsgált piacon esetlegesen megtalálható helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált szolgáltatási piac határait hatást gyakorolhatnak.

A vizsgált szolgáltatási piac meghatározása után került sor a piac földrajzi határainak meghatározására, amelynek során a Tanács elsősorban a hálózatok által lefedett terület nagyságát és homogenitását vizsgálta.

A piac meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” nagykereskedelmi piac érintett piacnak tekinthető-e a Magyar Köztársaság területén, tehát teljesülnek-e Magyarországon is a Bizottság által a piacok szabályozási szempontból való érintettségének vizsgálatakor alkalmazott ex-ante kriteriumok.

I. 2. Jogszabályi rendelkezések, definíciók, releváns szolgáltatásI.2.1 Jogszabályi rendelkezések

A 13. számú „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” nagykereskedelmi piac vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. §, 8., 23., 34., 37. és 96. pontjaiban meghatározott fogalmak (bérelt vonal, előfizetői hozzáférési pont, hálózati hozzáférési pont, hálózati végpont, ráépülő előfizetői szolgáltatás), továbbá az elektronikus hírközlési szolgáltatók számviteli nyilvántartásai elkülönített vezetésének részletes szabályairól szóló 19/2003. (XII. 27.) IHM rendelet [a továbbiakban: Sz. rend.] 2. § (1) bekezdés c), d), e) pontjában (hozzáférési hálózat, kiskereskedelem, társszolgáltató), valamint a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet [a továbbiakban: Korm. rendelet] 3. § (1) bekezdés 6., 11., 18. pontjában (jogosult szolgáltató, kötelezett szolgáltató, számozási terület), 3. § (2) bekezdés 1.4, 1.4.2 pontjában (bérelt vonali összekapcsolási szolgáltatás, kétvégű bérelt vonali összekapcsolási szolgáltatás) szabályozott fogalmak jelentették.

A *Bérelt vonalak minimális készlete vonatkozásában*: az 548/2003/EC határozatban szereplő bérelt vonal típusok irányadóak, amelyeket ezen EC határozat mellékletében (Annex) megadott ETSI szabványok definiálnak.

A bérelt vonalak minimális készletének elemei: normál- és speciális minőségű analóg bérelt vonalak és 64 kbit/sec és 2048 kbit/sec strukturálatlan- és strukturált digitális bérelt vonalak.

Az EC határozatban megadott szabványok honosított magyar megfelelőinek figyelembe vételével és az Eht. 110. § (2) bekezdése alapján a bérelt vonalak minimális készletét, átviteli kapacitását és műszaki feltételeit a Tanács a következőkben határozza meg:

ANALÓG BÉRELT VONALAK

Bérelt vonal típusa	Interfész jellemzők	Összeköttetés és minőségi jellemzők
Normál minőségű, kéthuzalos	MSZ EN 300 448:2002	MSZ EN 300 448:2002
Normál minőségű, négyhuzalos	MSZ EN 300 451:2002	MSZ EN 300 451:2002
Különleges minőségű, kéthuzalos	MSZ EN 300 449:2002	MSZ EN 300 449:2002
Különleges minőségű, négyhuzalos	MSZ EN 300 452:2002	MSZ EN 300 452:2002

DIGITÁLIS BÉRELT VONALAK

Bérelt vonal típusa	Interfész jellemzők	Összeköttetés és minőségi jellemzők
64 kbit/s	MSZ EN 300 288:2002	MSZ EN 300 289:2002
N x 64 kbit/s*	MSZ EN 300 766:2002	MSZ EN 300 766:2002
2048 kbit/s - E1 strukturálatlan	MSZ EN 300 418:2002	MSZ EN 300 247:2002
2048 kbit/s - E1 strukturált	MSZ EN 300 418:2002	MSZ EN 300 419:2002

* ahol $1 < N \leq 32$

A szolgáltatás nyújtására egyebekben a bérelt vonali szolgáltatási piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató bérelt vonali szolgáltatási kötelezettségeinek feltételeiről szóló 8/2003. (VI. 20) IHM rendelet szabályai vonatkoznak.

1.2.2. A vizsgált piac releváns szolgáltatásainak tartalmi meghatározása, általános jellemzőinek a vizsgálata

A vizsgált piac azonosításának első lépéseként a Tanács elvégezte a releváns szolgáltatások vizsgálatát, piac megnevezését, a jogszabályokban meghatározott és a jelen 1.2.2 pontban megadott fogalmakat alapul véve.

Ennek során a Tanács megvizsgálta az IHM rendeletben meghatározott tárgyi piacnak megfelelő, a jogi kereteken belül értelmezhető, a piacon ténylegesen nyújtott és igénybe vehető alapszolgáltatásokat.

A Tanács a vizsgálat alapján megállapította, hogy a vizsgált piacon a bejelentett szolgáltatás alapvető jellemzői az alábbiak:

1.2.2.1 Bérelt vonal

Az Eht 188. § 8. pontja szerint a bérelt vonal "azon elektronikus hírközlő eszközök összessége, amelyek a hálózati végpontok között transzparens átviteli kapacitást biztosítanak, de nem tartalmazzák a felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkciókat." A definíció alapján tehát a Tanács minden olyan elektronikus hírközlő eszközt bérelt vonalnak tekint, mely két pont között transzparens átviteli kapacitást biztosít, és nem tartalmaz felhasználó által vezérelhető kapcsoló vagy útválasztó funkciót.

A fenti definíció egyes elemei alapján a Tanács rögzíti, hogy a bérelt vonal két hálózati végpont között létesít átviteli összeköttetést és ennek az összeköttetésnek a funkciójától függően a felhasználó határozza meg, milyen átviteli sebességet, azaz milyen sáv szélességet igényel az általa meghatározott két pont között. Ennek megfelelően a bérelt vonali összeköttetés egyik jellemzője a sáv szélesség, a másik jellemzője a két hálózati végpont földrajzi elhelyezkedése, a harmadik a bérelt vonali összeköttetés hossza.

Átviteli kapacitás biztosítása

A bérelt vonal alapvető jellemzője, hogy az igényelt sáv szélesség bármely időpontban a felhasználó rendelkezésére áll, függetlenül attól, hogy milyen napszokról vagy milyen egyéb forgalmi helyzetről van szó. Ezt a garantált, minden körülmények között rendelkezésre álló sáv szélességet általában úgy biztosítják, hogy a bérelt vonalat kizárólagos használatra telepített vagy átengedett hírközlő eszközök összességével valósítják meg. Erre a kizárólagosságra utal a „bérelt vonal” kifejezésben a „bérelt” szó.

Transzparencia

A bérelt vonal alkalmazása esetén a két hálózati végpont között olyan átviteli út jön létre, melyen keresztül az átvitt jelek a bérelt vonal alaptípusának megfelelően változatlan formában állnak rendelkezésre, tehát az átvitel folyamán az átvitt információ alapvető jellemzői nem változnak meg.

A bérelt vonal alaptípusa lehet analóg vagy digitális és ezeken a kategóriákon belül is lehet megkülönböztetéseket tenni (beszédátvitel, zenei átvitel, strukturálatlan, strukturált átvitel stb.).

Felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkció hiánya

A két hálózati végpontot összekötő bérelt vonalban lehet kapcsolóelem (kapcsolóközpont vagy útválasztó), de ezeket a kapcsolóelemeket a felhasználó nem vezérelheti. Felhasználó általi vezérlésnek számít, pl. ha az elküldött információ tartalmazza a címet, ahova el kell jutnia vagy a kapcsolat-felépítéshez a felhasználó azonosító számokat (telefonszám stb.) használ.

Hálózati végpontok közötti összeköttetés

A bérelt vonal lényege, hogy a két hálózati végpont adott, tehát az átvitel csak e két pont között lehetséges. Olyan kapcsolóelemek azonban lehetnek a bérelt vonali összeköttetésben, melyeket nem a felhasználó vezérel, hanem pl. egy hálózatmenedzselő rendszer.

A bérelt vonal tulajdonviszonya

A bérelt vonal elnevezésben használt „bérelt” kifejezés nem a bérletre, mint polgári jogi jogviszonyra utal, ugyanis ha egy szolgáltató a saját céljaira épít ki egy adott célra szolgáló, kizárólagos használatú átviteli összeköttetést, az is bérelt

vonalnak minősül, ha két hálózati végpont között transzparens átviteli kapacitást biztosít, és nem tartalmaz felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkciót.

Ennek megfelelően a hírközlő hálózatok nagy mennyiségben használnak bérelt vonali összeköttetéseket, hiszen mind a telefon, mint az adatátviteli hálózatok felépítése olyan, hogy a kapcsolóközpontokat transzparens átviteli utak kötik össze. A bérelt vonal tehát a hírközlő hálózatok alapvető építő eleme függetlenül attól, hogy az a szolgáltató saját tulajdonában van, vagy valamilyen egyéb jogcímen használja.

1.2.2.2 A bérelt vonali szolgáltatás fogalma

A bérelt vonali szolgáltatás esetében egy szolgáltató bérelt vonali kapcsolatot létesít két hálózati végpont között és azt ellenérték fejében rendelkezésre bocsátja a használónak. A létesítés során a bérelt vonali kapcsolat egyes szegmensein vagy maga építi ki az összeköttetést, vagy másik szolgáltatótól veszi azt igénybe. Az ellenérték fejében rendelkezésre bocsátott bérelt vonal használója ennek megfelelően lehet egy másik szolgáltató vagy egy végfelhasználó.

A menedzselt bérelt vonali szolgáltatás

A bérelt vonali szolgáltatáshoz hozzá tartozhat a bérelt vonal karbantartása, a hibajavítás és sok esetben a meghibásodott bérelt vonal automatikus helyettesítése is a hibajavítás időszakára. Ez a szolgáltatás a menedzselt bérelt vonali szolgáltatás. A menedzselt bérelt vonali szolgáltatás esetén a szolgáltatást nyújtó cég a bérelt vonal éves rendelkezésre állására, az átlagos javítási időre és a fenntartási osztályra (amely egy adott sáv szélességi tartományba tartozó bérelt vonal javítási idejére ad meg a szolgáltató által vállalt követelményt. Szokásos kategóriái: átlagos vagy normál, gyors, illetve express) is kötelezettséget vállal a szerződésben.

1.2.2.3 Piaci tranzakciók típusai

A bérelt vonali szolgáltatások esetében kiskereskedelmi és nagykereskedelmi piac egyaránt létezik. Amennyiben a szolgáltató a bérelt vonali szolgáltatását egy végfelhasználónak nyújtja, akkor kiskereskedelmi tranzakcióról beszélünk. Amennyiben a bérelt vonali szolgáltatást a szolgáltató egy másik hírközlési szolgáltató számára nyújtja, akár azért, hogy ez utóbbi azt a hálózatában használja, akár azért, hogy tovább értékesítse, akkor viszont nagykereskedelmi tranzakcióról beszélünk.

1.2.2.4 Kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás

A kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatást a szolgáltató két hálózati végpont között nyújtja az előfizető részére. A bérelt vonali szolgáltatás nyújtásához tehát a két hálózati végpontot – például az előfizető két telephelyét – köti össze egy bérelt vonallal. Az összeköttetés egy része általában olyan nyomvonalon halad, ahol a szolgáltatónak már vannak kiépített bérelt vonali összeköttetései, vagy olyan hálózata, melyből kapacitást tud felszabadítani a bérelt vonal számára. A hálózat azon pontjait, ahol a hálózat csomópontjait összekötő átviteli utakhoz csatlakozni lehet, a szolgáltatók jelenléti pontoknak nevezik. A hálózattal rendelkező bérelt vonali szolgáltatók tehát az összeköttetés nagy részét a jelenléti pontok közötti bérelt vonali szakaszokkal, más részeit pedig a jelenléti pont és a hálózati végpont közötti bérelt vonali szakaszokkal valósítják meg.

1.2.2.5 Nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás

Bérelt vonali trónk szegmens

Két jelenléti pont között igénybe vett bérelt vonali szakasz – a fenti definíció szerinti tartalommal - a bérelt vonali trónk szegmens. Az összeköttetés egy része - az előfizető telephelyén lévő hálózati végpont és a szolgáltató legközelebbi jelenléti pontja közötti szakasz – azonban sok esetben új átviteli rendszer kiépítését igényli.

Bérelt vonali végződtetési szegmens

Ezt a szakaszt, tehát az előfizető telephelyén lévő hálózati végponttól a szolgáltató legközelebbi jelenléti pontjáiig terjedő bérelt vonali szakaszt bérelt vonali végződtetési szegmensnek nevezzük.

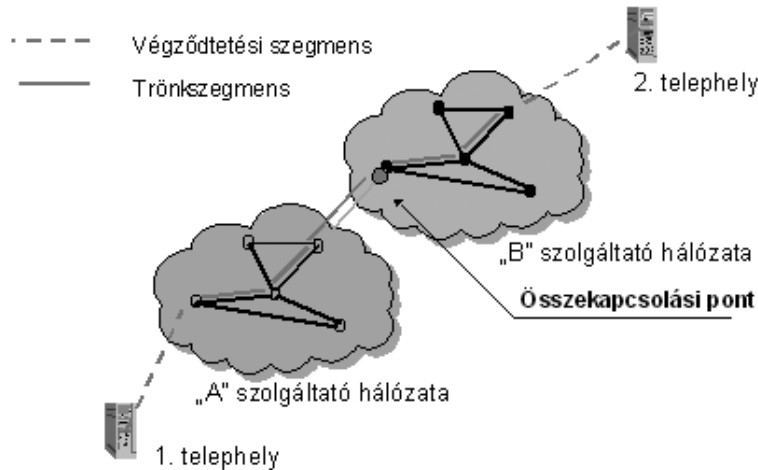
A legáltalánosabb esetben tehát egy teljes bérelt vonali összeköttetés egy-egy végződtetési szegmensből és a két végződtetési szegmens között kapcsolatot teremtő trónk szegmens(ek)ből áll. Természetesen abban az esetben, ha az egyik vagy mindkét hálózati végpont egy-egy jelenléti ponttal egybeesik, akkor a bérelt vonal csak egyetlen végződtetési szegmenst vagy éppen egyet sem tartalmaz.

Nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás

Sok esetben a kiskereskedelmi szolgáltatást nyújtó szolgáltató az igényelt bérelt vonalnak csak egyes szegmenseivel rendelkezik, tehát a szolgáltatás nyújtásához szükséges bérelt vonal kiépítéséhez más szolgáltatók bérelt vonali szegmenseit is fel kell használnia. Ezeket a bérelt vonali szegmenseket a nagykereskedelmi tranzakciók révén tudja megszerezni, s a bérelt vonali szegmensek a két szolgáltató hálózata közötti összekapcsolási ponton tudnak összekapcsolódni.

A bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmens szolgáltatása

A 13. számú „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” nagykereskedelmi piac azon piaci tranzakciók összességét tartalmazza, ahol a fentiekben részletezett bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatás nagykereskedelmi értékesítésére került sor. A piachoz tartozás során a Tanács nem vizsgálja, hogy a nagykereskedelmi értékesítés során nyújtott bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatást az igénylő szolgáltató tovább értékesíti-e, vagy egy elektronikus hírközlő hálózat elemeként építi be.

1. ábra A nagykereskedelmi végződtetési szegmens és trönk szegmens definíciója

I.2.3. A vizsgált bérelt vonali piac bemutatása, piaci szereplők, a piac struktúrája

A 7. számú „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piacon, 13. számú „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” nagykereskedelmi piacon és a 14. számú „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trönk szegmense” nagykereskedelmi piacon összesen 59 bejelentett szolgáltató végzett a 2004-2006. közötti időszakban bérelt vonali szolgáltatást. Ebből 2006-ban a 7-es, a 13-as, és a 14-es piacokon összesen 38 volt a bejelentett bérelt vonali szolgáltató. E szolgáltatók közül 10 ténylegesen nem végez bérelt vonali szolgáltatást.

A „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” nagykereskedelmi piac jellemzői:

- Az adott piacon 8 szolgáltató minősül ténylegesen piaci szereplőnek.
- A nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatások árbevétele 2006-ban üzleti titok volt. A bevételek 2005-ről 2006-ra pedig mintegy üzleti titok bővültek.
- 2 Mbit/s és alatti szegmensben a bevételi arányok alapján a Magyar Telekom Nyrt. a legjelentősebb súlyú piaci szereplő. A Magyar Telekomot jelentősen leszakadva követi az Invitel (üzleti titok) és a Hungarotel Zrt. (üzleti titok) (2006-os adatok).
- Ugyancsak 2006-ban a 2 Mbit/s-nál nagyobb sáv szélességű szegmensben a Hungarotel Zrt. súlya nagyságrenddel kevesebb a bevételei alapján, az Invitel Zrt. részesedése alig változik, míg a Magyar Telekom Nyrt. részesedése üzleti titok százalékponttal növekszik a 2Mbit/s alatti szegmenshez képest.

II. A VIZSGÁLT NAGYKERESKEDELMI PIACHOZ KAPCSOLÓDÓ KISKERESKEDELMI PIAC VIZSGÁLATA, HELYETTESÍTÉSI VIZSGÁLAT

A Tanács szükségesnek tartotta a tárgyalt nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó releváns kiskereskedelmi piac áttekintését és a nagykereskedelmi piacra gyakorolt hatások vizsgálatát, mivel a kiskereskedelmi piacon lehetséges helyettesítés általában befolyásolja a nagykereskedelmi piac határait.

A kiskereskedelmi piac áttekintése nem teljes körű, annak során azon szempontok kerülnek vizsgálatra, melyeknek feltehetően jelentős kihatása lehet a nagykereskedelmi piac vizsgálata szempontjából.

A Tanács a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” piachoz tartozó kiskereskedelmi piacnak a bérelt vonali szolgáltatások kiskereskedelmi piacát tekintette.

A Tanács a 7. számú „Bérelt vonalak minimális piaca” kiskereskedelmi piac elemzése során részletesen megvizsgálta ezen kiskereskedelmi piac versenyviszonyait, így a 7. sz. piaci határozatban, a kiskereskedelmi piaccal kapcsolatban tett megállapításokat vette alapul jelen piac elemzése során is.

A kiskereskedelmi szinten lehetséges keresleti helyettesítés elemzése során a Tanács azt vizsgálta, hogy léteznek-e olyan, a fogyasztók által választott helyettesítő szolgáltatások, amelyek a nagykereskedelmi szinten éreztetik hatásukat.

A vizsgált piac meghatározása során a Tanács továbbá olyan helyettesítési lehetőségeket keresett, amelyek módosíthatják a vizsgált piac határait. A keresleti és kínálati helyettesítés vizsgálatát a Tanács elvégezte mind a kiskereskedelmi, mind a nagykereskedelmi piacra vonatkozóan.

A Tanács a keresleti helyettesítési vizsgálat során elsősorban a funkcionális azonosságokat, valamint az adott szolgáltatás igénybe vételi és kereskedelmi jellemzőit vette figyelembe. A kínálati helyettesítés keretében elsősorban annak vizsgálata történt meg, hogy más szolgáltatók az árak kis mértékű, de jelentős és tartós emelkedésére az adott szolgáltatás nyújtásának megkezdésével válaszolnának-e (hipotetikus monopolista teszt).

II.1. Helyettesítési vizsgálat a kiskereskedelmi piacon

A Tanács megvizsgálta a helyettesítést a bérelt vonalak minimális készletének kiskereskedelmi piacán és annak a nagykereskedelmi végződtetési szegmensre gyakorolt hatásait.

Mint az már fentebb rögzítésre került, a bérelt vonalak minimális készletének a piaca meghatározása során a Tanács olyan helyettesítési lehetőségeket vizsgált, amelyek módosíthatják a piac határait.

A Tanács az Eht. 188. § 8. pontjában foglalt definíció szerint minden olyan elektronikus hírközlő eszközt bérelt vonalnak tekint, amely „a hálózati végpontok között transzparens átviteli kapacitást biztosít, de nem tartalmazza a felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkciókat.”

A Tanács elsősorban a szolgáltatásnak a definícióban megfogalmazott funkcionális- vizsgálatával, valamint az igénybe vétel és kereskedelmi (ár, fizetési- és szolgáltatásnyújtási feltételek stb.) jellemzőinek figyelembe vételével határozta meg a szolgáltatási piacot, amelyekre tekintettel a felhasználó a szolgáltatás igénybe vételekor eldönti, hogy a szóban forgó szolgáltatás helyettesíti-e számára a leírt bérelt vonali szolgáltatást.

Azok a szolgáltatások, amelyek nem rendelkeznek a fenti jellemzőkkel és a fogyasztók számára nem helyettesíthetik közvetlenül a hagyományos bérelt vonali szolgáltatást, nem tartoznak az adott érintett piachoz. Ezek a szolgáltatások érdemben nem befolyásolják a bérelt vonali szolgáltatások keresletét, a bérelt vonali piacon jelentős piaci erejű szolgáltatók árazási magatartására, a szolgáltatás kereskedelmi feltételeinek kialakítására nincsenek hatással.

Az alábbiakban a nagykereskedelmi végződtetési szegmens piac meghatározása szempontjából releváns szempontok alapján elvégzett helyettesítési vizsgálatok bemutatására kerül sor.

A Tanács a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások piacának azonosításakor, a helyettesítés vizsgálatára során az alábbi szolgáltatások helyettesítési hatását vizsgálta:

- a nemzetközi bérelt vonali szolgáltatás a vizsgált kiskereskedelmi piachoz tartozik-e
- az eltérő sávszélességű bérelt vonalak azonos kiskereskedelmi piachoz tartoznak-e
- az analóg és a digitális bérelt vonali szolgáltatások azonos kiskereskedelmi piacot alkotnak-e
- a bérelt vonali szolgáltatások és az egyéb, alábbiakban felsorolt adatátviteli szolgáltatások azonos kiskereskedelmi piachoz tartoznak-e:
  - VPN (Virtual Private Network), virtuális magánhálózat
  - IP-VPN (IP Virtual Private Network), virtuális magánhálózat IP (Internet Protocol) alapon
  - ATM (Asynchronous Transfer Mode), aszinkron átviteli mód alapú átviteli szolgáltatás
  - Frame Relay (kerettovábbító) alapú átviteli szolgáltatás
  - Ethernet alapú átviteli szolgáltatás
  - Bérelt vonalon nyújtott Internet-szolgáltatás
  - SDSL-szolgáltatás

A Tanács a fentiek közül valamennyi szolgáltatás helyettesítési hatásának szerepét megvizsgálta a bérelt vonali nagykereskedelmi végződtetési szolgáltatások szempontjából.

II.1.1. A nemzetközi bérelt vonali és a belföldi bérelt vonali szolgáltatások helyettesítési lehetőségei

A Tanács megvizsgálta a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatási piac kiterjedését, melyet a Bizottság Ajánlásában a bérelt vonalak minimális készleteként határozott meg az Egyetemes szolgáltatási irányelvben foglaltaknak megfelelően. Az Ajánlás tételesen nem tesz különbséget belföldi és nemzetközi bérelt vonali szolgáltatás között.

A Tanács külön részpiacként határozta meg e két kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatási kört. Eszerint a belföldi kiskereskedelmi bérelt vonali piachoz tartoznak mindazon kiskereskedelmi bérelt vonalak, amelyeknek mindkét végpontja (A és B végpontok) Magyarország területén található és a nemzetközi (Magyarországhoz is kötődő) kiskeres-

kedelmi bérelt vonali piachoz tartoznak azok, amelyeknek egyik végpontja (A végpont) Magyarországon, a másik végpontja (B végpont) Magyarországon kívül található.

A Tanács megvizsgálta, hogy vajon e két kiskereskedelmi részpiac azonos piachoz tartozik-e és milyen mértékben, az alábbiak szerint.

A Tanács kiindulópontja az volt, hogy egy belföldi kiskereskedelmi bérelt vonal, melynek mindkét végpontja Magyarország területén található, nem helyettesíthető egy Magyarországról egy másik országba irányuló bérelt vonali összeköttetéssel.

A keresleti helyettesítés vizsgálatának eredménye szerint valószínűtlen, hogy egy nemzetközi bérelt vonali fogyasztó egy nemzetközi bérelt vonali hipotetikus monopolista kis mértékű (5-10%-os), de jelentős és tartós áremelése esetén áttérne a belföldi bérelt vonal használatára, vagyis pl. egy Budapest-Varsó bérelt vonali összeköttetést nem helyettesít egy Budapest- Székesfehérvár közötti bérelt vonali kapcsolat.

A fentiek alapján a hazai eltérő földrajzi elhelyezkedésű végpontokat összekötő bérelt vonali szolgáltatások is külön piacot alkothatnának. A nemzetközi és a belföldi bérelt vonalak külön piacként való kezelése mellett erősebb érvek is szólnak, amelyek az alábbiakban kerülnek kifejtésre.

A nemzetközi bérelt vonali szolgáltatás nyújtásának feltételei gyökeresen eltérnek a belföldi bérelt vonal szolgáltatás feltételeitől, ugyanis:

- a végpontok közötti tipikus távolság jóval nagyobb, és
- a szolgáltatás ára részben ennek, részben a szolgáltatást igénylők körének magasabb fogyasztási hajlandósága miatt lényegesen magasabb,
- általában az igényelt sávszélesség is nagyobb, a 2 Mbit/s-t meg nem haladó értékesítés volumene az ennél nagyobb sávszélességű kapcsolatokéval összehasonlítva nem jelentős,
- a nemzetközi bérelt vonali összeköttetések esetén az igényelt relációk jelentős részén még most is viszonylag kevés szolgáltató képes versenyképes ajánlatot adni, különösen úgy, hogy a kiskereskedelmi szolgáltatáshoz alapvetően saját hálózatát használja (részben ennek köszönhető a szolgáltatás magasabb ára is).

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a magyarországi belföldi és a Magyarországot „érintő” nemzetközi bérelt vonali kiskereskedelmi piacokon a versenyviszonyok jelentősen eltérnek.

II.1.2 A keresleti helyettesítés vizsgálata a vizsgált kiskereskedelmi piacon

II.1.2.1. Kiskereskedelmi piacok és a sávszélességek

A Tanács megvizsgálta, hogy a különböző sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonalak azonos kiskereskedelmi termékpiachoz tartoznak-e. Magyarországon a kiskereskedelmi digitális bérelt vonalak jelenleg az alábbi sávszélességekben állnak rendelkezésre:

- 64 kbit/s (és annak többszörösei 2048 kbit/s-ig)
- 2 Mbit/s-nál nagyobb

A 2. ábra üzleti titkot tartalmaz.

2. ábra A belföldi digitális bérelt vonalak számának alakulása 2004–2006

A kiskereskedelmi bérelt vonalak olyan kapacitást biztosítanak a véghasználónak, amely nagyon sokféle, különböző típusú kommunikációs forgalom pont-pont közötti átvitelét teszi lehetővé. Az igényelt kapacitás-mennyiségeket az adott útvonalon továbbítandó forgalom mennyiségéhez igazítják. A Tanács ilyen összefüggésben vizsgálta, hogy az egyes eltérő sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonalak milyen mértékben helyettesítik egymást.

A Tanács megvizsgálta, hogy az adott sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatást nyújtó hipotetikus monopolista 5-10%-os áremelése¹ jelentős számú végső felhasználót egy másik (alacsonyabb vagy magasabb) sávszélességre történő átállásra készítet-e, minek következtében az áremelés végül is nem jár a nyereség növelésével.

Funkcionális helyettesítés

Csak az alkalmazás (funkcionalitás) szempontjaira figyelemmel, a Tanács megállapította, hogy az alacsonyabb sávszélességű bérelt vonalak többszörösei lehetséges helyettesítői a magasabb sávszélességű bérelt vonalaknak, és a magasabb sávszélesség kielégíti az alacsonyabb sávszélességű igényeket.

¹ A hipotetikus monopolista teszt logikájának megfelelő feltétel.

A Tanács a rendelkezésre álló információi alapján megállapította, hogy a 2 Mbit/s-os² és az alatti bérelt vonalakat jellemzően réz érpáras infrastruktúrán nyújtják, míg a 2 Mbit/s-nál nagyobb sávszélességű bérelt vonalakat optikai hálózaton.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy funkcionális szempontból a nagyobb sávszélességű bérelt vonal az alacsonyabb sávszélességű bérelt vonal helyettesítő szolgáltatásaként viselkedik, legalább ugyanolyan szintű alkalmazás biztosítása mellett.

Viszont, funkcionális szempontból azonban a nagyobb sávszélességű bérelt vonali szolgáltatásnak nem tökéletes helyettesítője az alacsonyabb sávszélességű bérelt vonali szolgáltatás.

Ebből következően amennyiben az egyik konkrét 2 Mbit/s-nál nem nagyobb sávszélességű bérelt vonali szolgáltatás árában a hipotetikus monopolista teszt logikájának megfelelő, nem átmeneti 5-10%-os áremelkedés történné, a szolgáltatás igénybe vevői helyettesíthetnék az adott szolgáltatást a „szomszédos” (azaz az adott sávszélességű szolgáltatástól 64 kbit/s-nyi mértékben különböző) sávszélességű szolgáltatással, akár az alacsonyabb sávszélességű szolgáltatással is. Ezt alátámasztja az is, hogy a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó sávszélességű bérelt vonal szolgáltatások ára a „szomszédos” (tehát egymástól 64 kbit/s-nyi „távolságra” lévő) szolgáltatások esetén nem tér el jelentős mértékben.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy a „szomszédos” (azaz az adott sávszélességű szolgáltatástól 64 kbit/s-nyi mértékben különböző) sávszélességű bérelt vonali szolgáltatások egymás helyettesítő szolgáltatásának tekinthetők a fogyasztók egy lényeges ún. határfogyasztó³ csoportja számára a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó sávszélességű szolgáltatások esetén.

Ez a helyettesítés a 2 Mbit/s-ot meghaladó, illetve meg nem haladó kategóriák között nem áll fenn, mert ezen szolgáltatások ára (főleg a két kategóriában alkalmazott, jellemzően eltérő technológia miatt) a 2 Mbit/s-ot meghaladó kategóriában a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó leggyorsabb jelátvitelt lehetővé tevő szolgáltatásainál jóval magasabb minden jelentős szolgáltató esetén.

A 2 Mbit/s-ot meghaladó bérelt vonali szolgáltatások tipikusan kínált és igénybe vett „szomszédos” sávszélességei jelentősen különböznek egymástól, ami miatt a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó kategóriában fennálló „szomszédos” sávszélesség-kategóriák közötti helyettesítés nem áll fenn.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált időszakban a magasabb, 2 Mbit/s-nál nagyobb sebességű bérelt vonalak bevételei jelentősen emelkedtek, nagyságrendben összemérhetővé váltak a kisebb sebességű digitális bérelt vonalak bevételeivel, és e szegmensben a Tanácsnak nincs tudomása versenyproblémáról.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a 2 Mbit/s feletti tartomány nem tartozik a releváns kiskereskedelmi bérelt vonali piachoz, azaz a keresleti helyettesítés alapján az Ajánlásban szereplő bérelt vonalak minimális készletéhez tartozó szolgáltatások piacának magasabb sávszélességű bérelt vonali szolgáltatásokkal való bővítése nem indokolt.

II.1.2.2. Analóg és digitális bérelt vonalak vizsgálata

A Tanács megvizsgálta, hogy van-e olyan bizonyíték, amely alátámasztja, hogy a keskeny (2 Mbit/s és az alatti) sávszélességű analóg és digitális bérelt vonalak egy piacot alkotnak, vagyis a digitális bérelt vonalak versenykorlátot jelentenek-e az analóg bérelt vonalak árképzésére vonatkozóan, és/vagy az analóg bérelt vonalak korlátot jelentenek-e a digitális bérelt vonalak árait illetően, az alábbiak szerint:

A funkcionalitás vizsgálata

A Tanács megállapította, hogy nincs jelentős funkcionális eltérés a keskeny sávszélességű digitális (64 kbit/s) és analóg bérelt vonalak között, az alábbiakra tekintettel:

- mind az analóg, mind a digitális bérelt vonalak támogatják a hang- és adatátvitelt, és
- a keskeny sávszélességű bérelt vonalak mindkét típusának nyújtásához igénybevett fizikai átviteli közeg azonos, a hálózati eszközök csak a végberendezés tekintetében különböznek.

A digitális bérelt vonal nagyobb flexibilitást kínál az átvindó forgalom típusát illetően. Pl. a digitális bérelt vonal adatátvitel esetében 64 kbit/s sávszélességet garantál (és képes a beszédhang átvitelére is, ha a véghasználó rendelkezik megfelelő végberendezéssel), míg az analóg vonal csak beszédhang átvitelt garantál és csak kisebb sávszélességgel képes adatátvitelre (modem segítségével). Ilyen értelemben a digitális bérelt vonal magasabb szolgáltatás minőséggel jellemezhető.

² Jelen vizsgálat céljából és során a Tanács a 2048 kbit/s sávszélességű bérelt vonalat 2 Mbit/s-os bérelt vonallal egyenlőnek tekinti.

³ A felhasználók egy csoportja határfogyasztói csoportnak tekinthető, ha helyettesítési magatartásának hatása érdemben képes befolyásolni a szolgáltatók magatartását.

A szolgáltatások árainak vizsgálata

A Tanács a rendelkezésére álló adatok alapján megállapította, hogy nem lenne nyereséges a hipotetikus monopolista szolgáltató számára, ha akár az analóg vagy akár a digitális bérelt vonali árait 5-10%-kal megemelné⁴. Az ilyen áremelésre válaszul jelentős számú véghasználó állna át a másik típusú – digitális vagy analóg – bérelt vonal igénybe vételére.

A Tanács megállapította, hogy a digitális és analóg bérelt vonalak nyújtásához tartozó költségek lényegében csak a hálózati végberendezés költségeiben (amelyek a digitális berendezés esetében magasabbak) térnek el egymástól. Nem áll a Tanács rendelkezésére olyan adat, amely arra utalna, hogy a két különböző típusú szolgáltatás versenyárait illetően jelentős eltérések lennének. A költségekben fennálló különbség nem olyan mértékű, hogy kizárná a keskenysávú digitális bérelt vonalak nyújtását az analóg bérelt vonalak árának 5-10%-os emelése esetén. Tehát az analóg és keskenysávú szolgáltatások árszerkezete és költségszerkezete nem tér el olyan mértékben, hogy az meggátolná az adott szolgáltatások egyazon piachoz való tartozását.

A végpontszámok vizsgálata

A Tanács a rendelkezésére álló adatok alapján megállapította, hogy az igénybe vett analóg bérelt vonalak száma folyamatos csökkenést mutat az elmúlt három évben. Ez annak a jele lehet, hogy a lejáró analóg bérelt vonali szerződéseket a szolgáltatás igénybe vevői általában digitális bérelt vonali szerződésekkel újítják meg, illetve, hogy ahol a szolgáltató már képes digitális szolgáltatást nyújtani ott azt felajánlja meglévő analóg bérelt vonalakat használó ügyfeleinek.

A 3. ábra üzleti titkot tartalmaz.

3. ábra A belföldi analóg és digitális bérelt vonalak számának alakulása, 2004-2006

A keresleti helyettesítés II.1.2.2 pontban foglalt vizsgálata alapján a Tanács megállapította, hogy nem indokolt a keskeny sávű analóg és digitális kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások piacának elkülönítése.

II.1.2.3. Bérelt vonalak és egyéb adatátviteli szolgáltatások vizsgálata

Annak értékelése során, hogy az egyéb adatátviteli szolgáltatások a kiskereskedelmi bérelt vonalak minimális készletén nyújtott szolgáltatások piacához tartoznak-e, a Tanács a funkcionális helyettesítés vizsgálata mellett elsősorban azt vizsgálta, hogy ezek a szolgáltatások milyen mértékben gyakorolnak nyomást a kiskereskedelmi bérelt vonalak árképzésére.

Ezért a Tanács részletesen elemezte, hogy az alább felsorolt termékek a bérelt vonalak minimális készletének piacához tartoznak-e.

A Tanács a kiskereskedelmi bérelt vonalak minimális készletét az EU Bizottság összehangolt jellemzőkkel és kapcsolódó szabványokkal együtt a bérelt vonalaknak az Egyetemes Szolgáltatási Irányelv 18. cikkében említett minimális készletéről szóló 2003/548/EK határozata mellékletében található táblázat alapján, a megfelelő honosított szabványok (lásd jelen Határozat I.2.1 pontjában) figyelembe vételével határozta meg, ide tartoznak a normál- és speciális minőségű analóg bérelt vonalak és a 64 kbit/s és a 2048 kbit/s sebességű strukturált és strukturálatlan digitális bérelt vonalak.

A kiskereskedelmi bérelt vonalak minimális készlete transzparens átviteli kapacitást és garantált sávűességet biztosít két pont között. A véghasználó határozza meg a bérelt vonalon átvitt szolgáltatások jellegét és összetételét. Ezenkívül, Magyarországon a bérelt vonali szolgáltatást általában szolgáltatási szerződés (service level agreement) alapján nyújtják, amely előírja a szolgáltatás minőségét, a hibaelhárítást (fault response) és az egyéb szolgáltatástámogató elemeket, hogy biztosítsák a bérelt vonali szolgáltatás minőségét.

A kiskereskedelmi bérelt vonali piac meghatározásakor a Tanács figyelembe vette a szabályozás technológia-semlegességének kívánalmát, azaz, hogy ne legyen kötelező és ne kerüljön előnyben részesítésre valamely konkrét technológia alkalmazása. Ezért a Tanács a piacmeghatározás során nem tett különbséget az alkalmazott bérelt vonali technológiák között, amennyiben nem tapasztalt jelentős funkcionális- vagy árazási különbséget.

Annak áttekintése során, hogy mely szolgáltatások tartozhatnak a kiskereskedelmi bérelt vonali piachoz, különbséget kell tenni a szolgáltatások és azok között a platformok között, amelyekben a szolgáltatásokat nyújtják. Elméleti szinten ez viszonylag egyszerű, míg a gyakorlatban meglehetősen nehéz, ugyanis az ATM-en vagy IP platformon nyújtott szolgáltatások tekintetében a különbség gyakran alig észrevehető, mivel a szolgáltatásokat a mögöttük álló platformra utalással értékesítik, hogy kiemeljék azokat a műszaki jellemzőit, amelyek megkülönböztetik a bérelt vonali szolgáltatásoktól.

⁴ A hipotetikus monopolista teszt szerinti feltétel.

A Tanács abból a szempontból elemezte a fent említett termékeket, hogy azok a helyettesítési viszonyok által kifejtett verseny alapján befolyásolják-e a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások feltételeinek alakulását, azaz indokolt-e a vizsgált piac meghatározásának kiszélesítése.

A VPN vizsgálata

A több telephellyel rendelkező cégek, vállalatok egyik alternatív lehetősége telephelyeik kommunikációs összekapcsolása számára a virtuális magánhálózatok kialakítása. A virtuális magánhálózatok kialakítását olyan szolgáltatók kínálják fel, amelyeknek kiterjedt nyilvános hálózati kapacitásuk van, és ezen képesek a megfelelő technológia alkalmazásával az ügyfeleik által igényelt hálózati szolgáltatásokat nyújtani.

A megoldást azért nevezik virtuális magánhálózatnak, mert a közös hordozóhálózat ellenére is az összes ügyfél úgy érzékeli, mintha saját magánhálózata lenne, a többi kapcsolat és végpont számukra nem látható.

A szolgáltatás infrastrukturális alapját a szolgáltató üzemeltetésében lévő nyilvános hálózat, a saját telepítésű összeköttetések vagy a nagykereskedelmi piac trónk- illetve végződtetési szegmens részeit képező bérelt vonali összeköttetések alkotják. Ennek megfelelően a nagykereskedelmi piac vizsgálatánál ezeket a bérelt vonalakat figyelembe kell venni. Mivel ezek a bérelt vonalak a kiépített komplex hálózatoknak csak elemei, a belőlük kialakított hálózat már nem tekinthető bérelt vonalnak.

A Tanács ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a nyilvános hálózaton kialakított VPN szolgáltatás mennyiben helyettesíti a bérelt vonali szolgáltatást. Ezzel kapcsolatban megállapította, hogy amennyiben a kialakított VPN hálózat kettőnél több végpontot tartalmaz, akkor a VPN hálózatban a forgalom irányításához a felhasználó által vezérelt kapcsolási vagy útvonal-választási funkciót is igénybe kell venni. Mivel a piacmeghatározás és a piacelemzés során használt bérelt vonali definíció kizárólag azokat a vonalakat számítja a bérelt vonalak közé, amelyek nem tartalmazzák a felhasználó által vezérelt kapcsolási, illetve útvonal választási funkciót, ez a VPN-szolgáltatást kizárja a lehetséges helyettesítő szolgáltatások köréből.

Amennyiben a VPN hálózatban van olyan részhálózat, mely összesen két végpontot tartalmaz, azaz pont-pont összeköttetést valósít meg, akkor ez a VPN összeköttetés annak ellenére sem tartalmaz felhasználó által vezérelt kapcsolási vagy útvonal-választási funkciót, ha az ehhez infrastruktúrát adó nyilvános hálózatban a kapcsolat tartalmaz kapcsolóelemeket.

Az alaphálózat kapcsolási módjától függően két eset lehetséges.

- Amennyiben az alaphálózat vonalkapcsolt hálózat, akkor a pont-pont VPN kapcsolatban ugyan az igényelt sáv-szélesség rendelkezésre fog állni, azonban nem garantálható, hogy a kapcsolat minden esetben fel tud épülni, ez a forgalmi viszonyok függvénye.
- Amennyiben az alaphálózat csomagkapcsolt, akkor viszont a hálózat típusától függ, milyen mértékben garantálható az állandóan elérhető sáv-szélesség, mert ez a forgalmi viszonyok függvénye és a transzparencia sem mindig teljesül. Ebből a szempontból az Internet protokoll alapú VPN hálózatok bizonyulnak a legfejlettebbeknek.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a vonalkapcsolt alapú VPN szolgáltatások nem helyettesítők a bérelt vonali szolgáltatásnak, a csomagkapcsolt alapú VPN szolgáltatások közül pedig az IP VPN-t szükséges tovább vizsgálni.

Internet protokoll alapú virtuális magánhálózat (IP VPN)

Az Internet protokoll alapú virtuális hálózatok esetén két hálózati pont között nincs állandó, az összeköttetéshez rendelt fix átviteli kapacitás. Ehelyett a két pont között Internet protokollt használó csomagkapcsolt átvitel történik. Ez azt jelenti, hogy a csomagot indító végpontból elküldött csomag megérkezési helyét nem az induló pontból erre a célra lefoglalt, állandó kapacitású átviteli út, hanem a felhasználó által a csomaghoz rendelt IP cím határozza meg.

Ezeket a hálózatokat összeköttetés-mentes hálózatoknak is nevezik, mivel egyetlen végpont egyszerre akár több végponttal is forgalmazhat. Ennek megfelelően megkülönböztethetők a pont-pont és pont-multipont alkalmazások.

Megvizsgálva az IP VPN hálózatok tulajdonságait, a Tanács megállapította, hogy az IP VPN hálózatok jóval magasabb szintű szolgáltatásokat képesek nyújtani a végfelhasználóknak, mint a hagyományos bérelt vonalak, azonban összességében mégsem felelnek meg a bérelt vonali szolgáltatásnak a funkcionális keresleti helyettesítés szempontjából.

Az IP VPN hálózatok a technológia sajátosságai következtében ugyanis csak adott valószínűséggel képesek garantálni az állandó sáv-szélességet, s ennek a valószínűségnek a növelése jelentős kapacitás-túlméretezéssel érhető csak el, ami az árarányokat jelentősen eltolja az IP VPN rovására. Ugyanakkor a transzparencia is csak korlátozott mértékben teljesül, az IP hálózatok protokollja, a TCP (Transmission Control Protocol) ugyanis ezt szigorú értelemben nem garantálja.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a csomagkapcsolt VPN megoldások közül a technológiájában fejlett IP VPN szolgáltatás egyes alkalmazások esetében ugyan kiváltója lehet a bérelt vonali szolgáltatásnak, azonban ennek nincs jelentős hatása a bérelt vonali szolgáltatások piacára.

ATM átvitel vizsgálata

Az ATM (Asynchronous Transfer Mode - aszinkron átviteli mód) egy olyan átviteli technológia, melyet kimondottan arra a célra fejlesztettek ki, hogy a legkülönbözőbb elektronikus hírközlési alkalmazások átviteli igényeit ki tudja szolgálni és emellett ezek forgalmát multiplexálni tudja.

Az ATM átviteli technológia egyaránt képes a lökésszerű (burst) forgalom illetve az egyenletes sávszélességet igénylő, valós idejűséget megkövetelő forgalom kezelésére. Mivel az ATM is egy csomagkapcsolt technológia, ezért természetesen rendelkezik a csomagkapcsolt adatátvitel sajátosságaival, azonban ezt az adatfolyamokhoz rendelt attribútumok teljes hálózati átvitele alatti egységes kezelésével igyekszik finomítani. Ennek megfelelően definiálható konstans bitsebességű, változó bitsebességű illetve maradékidős átviteli jellemzőjű bitfolyam az ATM rendszeren belül.

Az ATM rendszerek a forgalom irányítására a konstans hosszúságú adatsomagok fejlécében tárolt információkat használják és ennek megfelelően a hálózat a multiplexált forgalmat ATM kapcsolók segítségével kapcsolják a címzett irányba.

A hálózati infrastruktúra tehát használ kapcsolóelemet, azonban az ATM hálózatban lehetőség van állandó virtuális áramkörök definiálására (Permanent Virtual Circuit; PVC). Ezek a PVC-k a beállított átviteli jellemzőknek megfelelően képesek adott sebességű adatforgalom teljesítésére a hálózat két adott pontja között. Ezzel a megoldással a hálózat két végpontja között, a felhasználó által vezérelt kapcsolóelemet nem tartalmazó és az ATM átviteli technológia, valamint a hordozó hálózat fizikai jellemzőinek a határain belül állandóan rendelkezésre álló sávszélességet nyújtó adatkapcsolat definiálható.

A fentieknek megfelelően az ATM hálózaton nyújtott adatátviteli szolgáltatások műszaki szempontból, azaz funkcionálisan nagy valószínűséggel lehetnének keresleti helyettesítői a bérelt vonali szolgáltatásnak, azonban az ATM átvitel a nagy sávszélességű kapcsolatok terén tud viszonylag költséghatékony lenni.

A bérelt vonali szolgáltatások minimum készlete azonban a 2 Mbit/s, illetve ez alatti sebességű összeköttetések tartalmazza. Ebben az átviteli sebességtartományban az ATM már csak nagy nehézségek árán - és ennek megfelelően a bérelt vonalhoz képest csak versenyképtelen áron tudna a piacon megjelenni.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy az ATM hálózatokban kialakított PVC összeköttetések ugyan funkcionálisan képesek helyettesíteni a bérelt vonalak minimális készletét, azonban a teljesen eltérő árazás miatt nem alkotnak egy piacot.

Frame Relay átvitel vizsgálata

A Frame Relay (kerettovábbítás) szintén egy csomagkapcsolt technológia, mely azonban nem a csomagképzés szintjén, hanem a keretképzés szintjén továbbítja az adatokat a hordozó hálózaton. A Frame Relay alapú hálózatok kapcsolóeszközként útvonalválasztókat, hidakat és kerettovábbító kapcsolókat használnak a keretek irányításában.

A Frame Relay átvitel alapvető jellemzője, hogy az egyes hálózati végpontok kis mennyiségű adatot juttatnak át egymáshoz és sok végponttal kommunikálnak egy időben. Éppen ezért a Frame Relay átviteli rendszerekben nem használnak áramlásvezérlést (flow control). Ennek következtében a Frame Relay átvitel nem tudja biztosítani a garantált sávszélességet két végpont kapcsolatában és az állandó rendelkezésre állás is csak erős túlméretezéssel érhető el.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a Frame Relay átviteli szolgáltatás nem helyettesítője a bérelt vonali szolgáltatások minimális készletének.

Ethernet átvitel vizsgálata

A legújabban a hálózati együttműködésben is megjelent egy korábban a LAN (Local Access Network) hálózatok számára kifejlesztett technológia, a Gigabit Ethernet (GE).

Ez a technológia a bitfolyam hozzáférés során használt bérelt vonalak helyettesítésére is szolgál. A Tanács megvizsgálta, hogy mennyiben lehet általános értelemben helyettesítője az Ethernet hálózaton keresztül nyújtott átviteli szolgáltatás a bérelt vonali szolgáltatásoknak.

Mivel az Ethernet alapú átvitel eredetileg számítógépes LAN hálózatok céljaira lett kidolgozva, természetesen az Ethernet hálózat eltérő jellemzőkkel rendelkezik, mint egy általános célú átviteli hálózat. Az alkalmazott protokoll jellegét tekintve nem pont-pont hanem pont-multipont kommunikációra dolgozták ki, és elsődlegesen arra optimalizálták, hogy a hálózatra felfűzött végberendezések között hatékonyan tudja biztosítani a hálózati hozzáférést.

Mivel az Ethernet hálózaton minden végberendezés ugyanazon a meghatározott sávszélességen osztozik, s az összes elküldött adatot az összes – egy szegmensbe szervezett – végberendezés megkapja, ezért teljesen eltérő alapelveken működő protokoll működik egy Ethernet hálózaton, mint egy pont-pont közötti átvitelt biztosító adatátviteli hálózaton. A fentiek a Gigabit technológiára is igazak, azzal az eltéréssel, hogy a teljes sávszélesség ebben az esetben igen nagy, akár a 100 Gbit/s-os sebességet is eléri.

A fentiekből következnek azok az eltérések, melyek miatt egy GE hálózat jelentős funkcionális eltérésekkel rendelkezik egy bérelt vonalhoz képest. Egyrészt a GE hálózat erősítés nélküli hatótávolsága az alkalmazott hálózati technológiától függően kicsi, kb. 10-30 km-es, ezen a távolságon túl már regenerátorok szükségesek a kiépítéshez. A GE hálózatokon alkalmazott protokoll - a fentebb leírtak fényében – elsősorban pont-multipont alkalmazásokra készült, a pont-pont összeköttetésekben csak speciális alkalmazások esetén – pl. folyamatos bitfolyam nagy sebességű átvitele –

alkalmazható optimálisan. A hálózat igen nagy sebességű adatfolyam átvitelére képes, ezen belül azonban a nyalábolás nehezen megoldható, hiszen a rendszer nem multiplexálásra, hanem a felfűzött végberendezések elvére épül. A nagy sebesség viszont a bérelt vonali szolgáltatások minimális készlete szempontjából csak hatékony multiplexálással lenne használható bérelt vonali alkalmazásokra.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a Gigabit Ethernet átviteli szolgáltatás csak egy speciális esetben lehet helyettesítője a bérelt vonali szolgáltatásnak, általános értelemben a helyettesítés nem lehetséges.

Bérelt vonalon nyújtott Internet-szolgáltatás vizsgálata

A bérelt vonalon nyújtott Internet-szolgáltatás esetén a bérelt vonal egyik végpontja az ügyfélnél, másik végpontja az Internet-szolgáltatónál van. Funkcionális szempontból ez a szolgáltatás tehát ezen ok miatt sem tekinthető általánosan a bérelt vonali szolgáltatás helyettesítőjének, ahol általában a bérelt vonal az adott ügyfél két telephelyét köti össze.

Emellett a bérelt vonalon nyújtott Internet-szolgáltatás esetén a szolgáltatás funkcionalitása az általános bérelt vonal szolgáltatás széles körű funkcionalitásával szemben sokkal szűkebb.

A bérelt vonalon keresztül nyújtott Internet-szolgáltatás esetén a szolgáltatás ára jelentősen meghaladja egy ugyanolyan jellemzőkkel bíró (sáv szélesség, végpontok távolsága stb.) bérelt vonal szolgáltatás árát, ezért nem valószínű, hogy egy hipotetikus, nem átmeneti 5-10%-os bérelt vonali áremelkedés hatására a fogyasztók áttérnének a bérelt vonalas Internet-szolgáltatás vásárlására, ha annak ára nem változna.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a bérelt vonalon keresztül nyújtott Internet-szolgáltatás nem helyettesítője a bérelt vonali szolgáltatásnak, így az adott kiskereskedelmi piacnak nem része.

SDSL vizsgálata

A Tanács megvizsgálta az SDSL – szimmetrikus digitális előfizetői – vonalakat mint a bérelt vonalak esetleges helyettesítőjét.

A SDSL – technológia szimmetrikus szélessávú átviteli lehetőséget nyújt a felhasználónak, azonos feltöltési- és letöltési sebességek mellett. Alkalmazása során általában egy előfizető két telephelye között létesít kapcsolatot és az előfizető nagymennyiségű adatot tud mindkét irányban továbbítani rajta. Az összeköttetés nem közvetlen, mert egy szolgáltató szerverén végződik, mindkét előfizetői irányból. Az adatok cseréje ezen szerver közbeiktatásával történik. Így a bérelt vonali definíció két kitétele sem teljesül; egyrészt az összeköttetésnek csak egy-egy pontja található az előfizető hozzáférési pontjában, a másik egy közös szerveren, másrészt pedig az összeköttetés ilyen módon nem tekinthető transzparensnek.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy az SDSL – szimmetrikus digitális előfizetői – szolgáltatások a vizsgált piacon nem helyettesítői a bérelt vonali szolgáltatásoknak, így az adott kiskereskedelmi piacnak nem részei.

Az előbbieken részletesen leírt adatátviteli szolgáltatások a nagykereskedelmi bérelt vonali végződési szegmens szolgáltatásnak sem helyettesítői, ugyanakkor, mint az a jelen határozat indoklásának II.2.1 pontjában szerepel: a bérelt vonalak nagykereskedelmi végződési szegmense piachoz tartozó szolgáltatások piacának elemzésekor az erőfölényes helyzet megítélése során a Tanács indokoltan tartja a bérelt vonalra, mint infrastruktúrára ráépülő adatátviteli szolgáltatások figyelembe vételét.

II.1.3 A kínálati helyettesítés vizsgálata a vizsgált kiskereskedelmi piacon

A vizsgálat tárgya annak kiderítése, hogy mi a valószínűsége annak, hogy a kérdéses piacon jelenleg nem működő vállalkozások úgy döntenek-e, hogy rövid időn belül egy relatív, vagyis kismértékű de jelentős és tartós áremelkedés után belépnek a piacra.

A Tanács megvizsgálta a szóba jöhető piaci szereplőket, melyeknek meglévő hálózatuk alapvetően alkalmas a szolgáltatások nyújtására, és relevánsak a nagykereskedelmi piac szempontjából. Megállapította, hogy két ilyen lehetséges típus létezik, mely részben alkalmas infrastruktúrával rendelkeznek:

- új, alacsony sáv szélességű (2 Mbit/s és az alatti sáv szélességű, jellemzően rézérpáras) bérelt vonali szolgáltató lehetséges piacra lépése
- piacon lévő keskeny sáv szélességű analóg bérelt vonali szolgáltató belépése a digitális szolgáltatások piacára és fordítva

A kínálati helyettesítés tekintetében a Tanács elsősorban azt vizsgálta, hogy más szolgáltatók az adott bérelt vonali szolgáltatás árának kis mértékű, de jelentős és tartós emelésére a szolgáltatás nyújtásának megkezdésével válaszolnának-e (hipotetikus monopolista teszt).

II.1.3.1 Kiskereskedelmi piacok és a sáv szélességek

A kínálati helyettesítés tekintetében a Tanács elsősorban azt vizsgálta, hogy más szolgáltatók a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó bérelt vonali szolgáltatás árának kis mértékű, de jelentős és tartós emelésére a szolgáltatás nyújtásának megkezdésével válaszolnának-e (hipotetikus monopolista teszt).

A 2 Mbit/s alatti és 2 Mbit/s-os sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonalak jelentős többségét a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. nyújtja rézérpáron alapuló technológiával. Az alternatív (optikai szál) infrastruktúrát csak kis mértékben használják 2 Mbit/s alatti sávszélességű bérelt vonal nyújtására (mivel a 2 Mbit/s alatti sávszélességű szolgáltatások esetén kialakult piaci árat alkalmazva nem térülne meg az optikai hálózat beruházása).

A Tanács megállapította, hogy nem várható, hogy egy új piacra lépő szolgáltató vállalja egy alapvetően alacsony sávszélességű (2 Mbit/s és az alatti sávszélességű, jellemzően rézérpáras) bérelt vonali szolgáltatás nyújtására alkalmas infrastruktúra építésével járó költségeket, figyelembe véve a rézérpáron alapuló hozzáférési hálózat megkettőzéséhez kapcsolódó magas elsüllyedt költségeket, valamint a Magyar Telekom Nyrt. méret- és választékgazdaságosságát és hálózatsűrűségét.

A 2 Mbit/s sávszélesség feletti bérelt vonalakat túlnyomó részben optikai vagy mikrohullámú hálózatokon nyújtják. Ahhoz, hogy egy új piacra lépő új helyen nagy sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonalakat nyújthasson vagy a nagykereskedelmi bérelt vonalakhoz kell hozzájutnia olyan áron, amely lehetővé teszi a továbbértékesítést, vagy további optikai ill. mikrohullámú összeköttetéseket kell kiépítenie a végfelhasználóhoz.

A Tanács megállapította, hogy a versengő szolgáltatók nagy sávszélességű bérelt vonalak nyújtására alkalmas optikai infrastruktúrát építenek, azzal, hogy ezek az építkezések elsősorban a nagyvárosi körzetekre koncentrálnak.

A versengő szolgáltatók a 2 Mbit/s és kisebb sávszélességű kiskereskedelmi bérelt vonalat az esetek túlnyomó részében inkább a legnagyobb hálózattal rendelkező szolgáltatótól vásárolt nagykereskedelmi bérelt vonal továbbértékesítésével nyújtják, mint hogy saját infrastruktúrát építsenek.

A meglévő és használt mikrohullámú bérelt vonali szolgáltatásokat általában ott veszik igénybe, ahol a vezetékes eléréshez nincs megfelelő infrastruktúra, illetve annak kiépítése igen költséges és rövid időn belül nem megvalósítható.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó bérelt vonali szolgáltatásnak nincs kínálati helyettesítője a piacon.

II.1.3.2 Analóg és digitális bérelt vonalak vizsgálata

A Tanács megállapította, hogy a piacon lévő keskeny sávszélességű analóg bérelt vonali szolgáltatók bármelyike képes piacra lépni és rövid időn belül megkezdeni a digitális szolgáltatás nyújtását a digitális szolgáltatást nyújtó hipotetikus monopolista 5-10%-os áremelésére válaszul. Ugyanez fordítva is igaz, azaz a piacon lévő keskeny sávszélességű digitális bérelt vonali szolgáltatók bármelyike képes piacra lépni és rövid időn belül megkezdeni az analóg szolgáltatás nyújtását az analóg szolgáltatást nyújtó hipotetikus monopolista 5-10%-os áremelésére válaszul.

A keskeny sávszélességű kiskereskedelmi analóg és digitális bérelt vonalak közötti kínálati helyettesítés a szükséges nagykereskedelmi inputokhoz való hozzáféréstől, azaz a teljes körű piaci környezettől függ.

A keskeny (2 Mbit/s-t nem meghaladó) sávszélességű bérelt vonali szolgáltatást általában ugyanazon a fizikai átviteli közegen nyújtják, függetlenül attól, hogy a jelátvitel analóg vagy digitális. Ezért a kínálati helyettesítés attól függ, hogy a lehetséges szolgáltató képes-e elegendő nagykereskedelmi kapacitáshoz jutni a nagykereskedelmi monopolista számára előírt kötelezettségek révén.

A Tanács megítélése szerint a piacon jelenlévő, versengő hálózati infrastruktúrát használó szolgáltatók belépése nem lehetséges rövid időn belül, és ésszerűen nem igazolhatók a fejlesztés költségei (a hálózat építés elsüllyedt költségei).

A II.1.3.2. pontban elvégzett vizsgálatok eredményét összefoglalva az alacsony sávszélességű analóg és digitális kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások ugyanazon szolgáltatási piachoz tartoznak.

A bérelt vonali nagykereskedelmi végződtetési szolgáltatások piacán a kiskereskedelmi piachoz képest még inkább elenyésző az analóg bérelt vonalak aránya (míg 2006 végén a kiskereskedelmi piacon az analóg vonalak száma az összes vonal 4,6%-át tette ki, addig ugyanebben az időszakban a nagykereskedelmi végződtetési szegmensben a kapacitások 4,1%-a analóg), így ezen szolgáltatások tételes szabályozása a Tanács véleménye szerint nem indokolt, a piac elemzésére pedig ezen szolgáltatások nincsenek hatással.

II.2 Helyettesítés a nagykereskedelmi piacon

II.2. 1. Keresleti helyettesítés a nagykereskedelmi piacon

A Tanács a nagykereskedelmi piac meghatározásakor a keresleti helyettesítés vizsgálata során a kiskereskedelmi piaci helyettesítésből indult ki, mivel a nagykereskedelmi kereslet a kiskereskedelmi piacok származékos keresletének is tekinthető.

A Tanács a kiskereskedelmi bérelt vonalak elemzése során vizsgálta a szóba jövő lehetséges helyettesítő szolgáltatásokat és megállapította, hogy a funkcionális helyettesítést vizsgálva alapvetően nincs olyan szolgáltatás, amely keresleti helyettesítője lenne a bérelt vonali szolgáltatásnak. (A kiskereskedelmi helyettesítés vizsgálatának részletes leírása és annak következtetései a bérelt vonali nagykereskedelmi végződtetésre vonatkozóan a II.1 pontban találhatók).

A Tanács ennek alapján arra a következtetésre jutott, hogy miután a bérelt vonali szolgáltatásnak nincs funkcionális helyettesítője a kiskereskedelmi piacon, a nagykereskedelmi végződtetési piacon sem adódhat lehetséges helyettesítési szolgáltatás. A kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás ugyanis mindig tartalmaz két végződtetési szakaszt, amelynek az alapját képező hálózati elemek megegyeznek annak a nagykereskedelmi szolgáltatásnak az alapját képező hálózati elemmel, amely szolgáltatást a jelen elemzés tárgyát képező nagykereskedelmi piacon a szolgáltatók nyújtanak.

Ez a két végződtetési szakasz funkcionálisan ugyanolyan bérelt vonalnak tekinthető, mint a teljes két kiskereskedelmi végpont közötti bérelt vonali szolgáltatás alapját képező bérelt vonal. Miután az utóbbin létesített szolgáltatásnak – mint azt a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás elemzése igazolta – nincs keresleti helyettesítő szolgáltatása, így a végződtetési szolgáltatásnak sincs.

A bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense piachoz tartozó szolgáltatások piacának elemzésekor az erőfölényes helyzet megítélése során ugyanakkor a Tanács indokoltnak tartja a bérelt vonalra, mint infrastruktúrára ráépülő adatátviteli szolgáltatások figyelembe vételét.

Ezek a szolgáltatások a szolgáltatást integrált szolgáltatóként nyújtó szolgáltató esetén bújtatott módon (captive production) mindig tartalmaznak egy bérelt vonali szolgáltatás eladást, amelyet az adott szolgáltató vagy – hálózata nem lévén – a piacon vásárol valamelyik nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatótól, vagy saját hálózatát, bérelt vonali infrastruktúráját használja erre a célra. A piaci erőfölény vizsgálatánál ezért a Tanács szükségesnek tartja annak vizsgálatát is, hogy ezen belső szolgáltatások figyelembe vétele mennyire változtatná meg a piac versenyviszonyait.

Az adott nagykereskedelmi piacon szereplő szolgáltatók közül természetesen több nem csak a kiskereskedelmi adatátviteli, hanem a kiskereskedelmi bérelt vonali piacon is jelen van. Ezen szolgáltatás értékesítésekor, amennyiben azt a szolgáltató saját infrastruktúráján nyújtja az adott szolgáltató belső szolgáltatásként egy bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatást nyújt saját magának, amelynek nagykereskedelmi árát nem, illetve többnyire nem határozza meg, de ha mégis, akkor ennek az elviekben nagykereskedelmi szolgáltatásnak az ára (mint egyfajta belső elszámoló (transzfer) ár, nem a piaci verseny alapján alakul ki, hanem a vertikális integráció eredményeként. Ennek a szolgáltatásnak az árát tehát alapvetően nem a nagykereskedelmi piacon kialakuló ár, hanem a kiskereskedelmi ár befolyásolja. A kiskereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató így tehát a nagykereskedelmi szolgáltatásának árát nem feltétlenül kényszerül a versenytársak árai által befolyásolva meghatározni, mivel adott esetben a bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatás legnagyobb igénybe vevője éppen saját vállalkozása. Ezen belső szolgáltatások, tehát segítik a nagykereskedelmi szolgáltatót abban (illetve ha ezen belső szolgáltatások volumene a piaci tranzakciókhoz mérten jelentős, akkor lehetővé teszik számára), hogy nagykereskedelmi szolgáltatásának feltételeit az ügyfelektől, és a versenytársaktól függetlenül árazza. Ezért ezen szolgáltatásokat a piaci erőfölény vizsgálatánál indokolt figyelembe venni.

A II.2.1 fejezetben elvégzett vizsgálatok eredményét összefoglalva, a helyettesítés vizsgálata során Tanács nem talált olyan a hazai piacon ténylegesen nyújtott helyettesítő szolgáltatásokat, amelyek a vizsgált nagykereskedelmi piaci keresleti oldalról való szélesítését indokolnák.

II.2.2. Kínálati helyettesítés a nagykereskedelmi piacon

A kínálati helyettesítés vizsgálata során a Tanács alapvetően azt vizsgálta, hogy azokon a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatásokon és szolgáltatókon kívül, amelyek az elemzés időpontjában nyújtják az adott szolgáltatást, léteznek-e más szolgáltatók, amelyek hálózatuk, és azok felesleges kapacitása révén képesek az adott piacra belépni és azon szolgáltatásokat nyújtani.

A Tanács megállapította, hogy a piacon jelenlévő szolgáltatókon kívül egy szolgáltató sem rendelkezik olyan helyi elérésre alkalmas megfelelő kiterjedésű hálózattal, amelynek segítségével a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatást képes lenne nyújtani.

A helyi elérésre alkalmas hálózatok közül egyedül a csillagpontos kábeltelevíziós hálózatok településen belüli részhálózatai rendelkeznek olyan topológiával, mely a kínálati helyettesíthetőség szempontjából alkalmassá teheti ezeket ilyen nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtására. Ezért a Tanács megvizsgálta ennek a helyettesítésnek a lehetőségét.

A bérelt vonali szolgáltatások egyik alapvető tulajdonsága, hogy a két hálózati végpont közötti teljes bérelt vonalon a felhasználó számára dedikált sáv szélesség áll rendelkezésre. A kábeltelevíziós hálózatok működési elve azonban arra az elvre alapul, hogy a hálózat teljes sáv szélessége az éppen aktuálisan forgalmazó felhasználók között megoszlik. Ennek megfelelően a hálózatban nem a dedikált sáv szélesség, hanem a dinamikus változó sáv szélesség a forgalommenedzselés alapelve. Ebből következően a kábelhálózaton keresztüli végződtetési szegmens szolgáltatás nyújtására a kábeltévé hálózatnak csak az utolsó csillagponttól az előfizetőig terjedő szakasza lenne felhasználható, az is csak technológiai módosítások után. Ez a szakasz azonban az esetek döntő részében nem elégséges arra, hogy ezen keresztül a felhasználó és a bérelt vonali szolgáltatást nyújtó szolgáltató legközelebbi jelenléti pontja közötti szakaszt át lehessen hidalni. Ez csak a kábeltévé hálózat gerinchálózati szakaszainak a felhasználásával történhetne meg, ahol viszont már fennállnak a dinamikus változó sáv szélesség elvéből adódó nehézségek.

Mindezek alapján a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a kábeltelevíziós hálózatok nem kínálati helyettesítői a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatásnak.

Az II.2.2. pontban elvégzett vizsgálatok eredményét összefoglalva a helyettesítés vizsgálata során Tanács nem talált olyan helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált nagykereskedelmi piac kínálati oldalról való szélesítését indokolnák.

II.3 A nagykereskedelmi trónk- és végződtetési szegmens szolgáltatások azonos, illetve külön piacként való kezelésének vizsgálata

Jogforrás nem tartalmaz konkrét meghatározást arra vonatkozóan, hogy a bérelt vonali trónk- és végződtetési szegmens szolgáltatásai közötti meghatározásánál hol húzódik a határ.

A I.2.2-I.2.3.5 pontokban meghatározott bérelt vonali trónk- és végződtetési szegmens fogalmakkal összhangban rögzítendő, hogy a kétféle szolgáltatás alapvetően más infrastruktúra elemeket használ. A végződtetési szegmenshez tartozó bérelt vonali szolgáltatások alapvetően a helyi hálózati infrastruktúrát veszik igénybe, a trónk szegmenshez pedig jellemzően városok közötti, országos infrastruktúra szükséges.

A nagykereskedelmi bérelt vonali piac szereplőinek rendelkezésére álló hálózati infrastruktúrát figyelembe véve megállapítható, hogy a két piacon eltérő versenyfeltételek uralkodnak, míg országos infrastruktúrával több, majdnem teljesnek tekinthető lefedettséggel négy (Magyar Telekom Nyrt., GTS-Datanet Távközlési Kft., Invitel Zrt., Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.) részleges lefedettséggel még további négy-öt szolgáltató rendelkezik, addig helyi infrastruktúrával országos lefedettséggel az esetek jelentős részében csak egy (Magyar Telekom Nyrt.) szolgáltató rendelkezik. A csak trónk szegmens szolgáltatás nyújtásához megfelelő infrastruktúrával rendelkező szolgáltató a végződtetési szegmens szolgáltatási piacon bekövetkező hipotetikus monopolista 5-10%-os áremelés hatására rövid távon nem képes megjelenni a piacon saját szolgáltatással, figyelembe véve a végződtetési szegmens szolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúra jelentős beruházás igényét és annak jelentős időigényét.

A hazai nagykereskedelmi bérelt vonali piacon a trónk szegmens szolgáltatásból származó árbevétel tizede a végződtetési piac árbevételének, ami azt jelzi, hogy igazi jelentősége (főleg a nagykereskedelmi bérelt vonali piacra ráépülő kiskereskedelmi piac szempontjából) a végződtetési szegmensnek van. (A trónkszegmens szolgáltatásokból származó bevétel 2004-2006 között a végződtetési piac árbevételének átlagosan 12-15%-át éri el.)

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy az elemzés szempontjából a nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások trónk- és végződtetési piaca külön piacot alkot.

A nagykereskedelmi piac vizsgálata során (II.2 pontban foglaltak alapján) a Tanács megállapította, hogy a jelenlegi piaci feltételek mellett nincsenek helyettesítési lehetőségek, ezért sem keresleti, sem kínálati oldalról nem szélesítette a vizsgált nagykereskedelmi piacot.

III. AZ ÉRINTETT NAGYKERESKEDELMI PIAC MEGHATÁROZÁSA

III.1. Az érintett szolgáltatási piac meghatározásának eredménye

A Tanács megállapította, hogy a nagykereskedelmi bérelt vonalak végződtetési szegmens szolgáltatásainak piacába, a piac elnevezésében szereplő szolgáltatás mellett, megfelelő helyettesítő szolgáltatás híján, más szolgáltatás nem tartozik.

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendeletben meghatározott, 13. számú „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” nagykereskedelmi piac vizsgálatából indult ki. A Tanács a nagykereskedelmi és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacok vizsgálata során megállapította, hogy nincsenek olyan keresleti vagy kínálati helyettesítési lehetőségek, amelyek a vizsgált piac szélesítését indokolták volna. Ezért a Tanács megállapította, hogy a szolgáltatási piac a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” nagykereskedelmi piac.

III. 2. Földrajzi piac meghatározása

A Tanács abból a szempontból vizsgálta a földrajzi piac kiterjedését, hogy a vizsgált szolgáltatások versenyfeltételei kellően homogének-e, ugyanis az érintett földrajzi piac egy olyan területet foglal magában, amelyben az érintett vállalkozások részt vesznek az érintett áruk vagy szolgáltatások kínálatában és keresletében. Az adott földrajzi területen a verseny feltételei hasonlóak vagy kellően homogének, így az érintett földrajzi piac megkülönböztethető olyan szomszédos területektől, ahol az uralkodó versenyfeltételek számottevően különbözőek. Az elemzés során a Tanács a lehető legszűkebb piacból indult ki (azaz abból a legegyszerűbb alapesetből, amikor minden két pont közötti útvonal önálló piac, azaz két résztvevő két pontja között található a piac), és megvizsgálta azokat a tényezőket, amelyek azt támaszthatnák alá, hogy a piac tágabb.

A földrajzi piac azt a területet foglalja magában, amelyen belül a vállalkozások nyújtják, illetve igénylik a szóban forgó szolgáltatást és a versenyfeltételek elegendően homogénnek tekinthetők és megkülönböztethetők a szomszédos területektől, ahol a versenyfeltételek számottevően eltérnek a vizsgált területétől.

Mint az már korábban rögzítésre került, az egyik fontos vizsgálati tényező a helyi hálózattal való lefedettség, mivel nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások utolsó szakaszát a helyi hálózati szakaszok jelentik, így az azok feletti rendelkezés elvileg meghatározó módon befolyásolhatja az adott földrajzi területen a verseny feltételeit.

A hálózatok kiterjedése vizsgálatának legkisebb földrajzi egysége a számozási körzet. Az 54 számozási körzetben egyenként tipikusan a volt koncessziós telefonszolgáltatók rendelkeznek helyi hálózattal.

Ez a helyi hálózat alapvetően a telefonszolgáltatás érdekében épült ki, a bérelt vonali szolgáltatás szempontjából ennek jelentősége önmagában nem meghatározó, mivel a bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatásokat a szolgáltató partnerek igen eltérő területeken (leginkább a nagyobb városokban) igénylik, mint a végfelhasználók a telefon előfizetői szolgáltatást.

A bérelt vonali infrastruktúra fejlődését Magyarországon alapvetően meghatározta, hogy ez a szolgáltatási piac már tulajdonképpen a szolgáltatás indulásától, 1992-től liberalizált piac volt, szemben a telefon előfizetői szolgáltatási piaccal, amelyre vonatkozóan a koncessziós szolgáltatók kizárólagos szolgáltatási joga csak 2001. végén, ill. 2002. év folyamán szűnt meg.

Ennek megfelelően ezen a piacon a szolgáltatás alapját jelentő infrastruktúra fejlesztése már a '90-es évek elejétől életképes vállalkozásnak tűnt.

A nagykereskedelmi bérelt vonalak végződtetési szegmensébe tartozó szolgáltatások bevételi számai azt mutatják, hogy két volt koncessziós szolgáltató mellett a bevételek alapján három alternatív szolgáltató (GTS-Datanet Távközlési Kft., PanTel Távközlési Kft., Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.) is számottevő (2006-ban külön-külön mindegyik üzleti titok körüli) piaci pozíciókat szerzett, míg a többi volt koncessziós szolgáltató piaci részesedése együttesen nem éri el a üzleti titok.

Ez utóbbi három volt koncessziós szolgáltató esetében még akkor sem beszélhetnénk olyan jellegű erőfölényről, amellyel esetlegesen visszaélve az adott nagykereskedelmi piacra épülő (azaz annak szolgáltatását inputként felhasználó) kiskereskedelmi piacon piaci zavart okozhatnának, ha volt koncessziós területüket önálló földrajzi piacként definiálnánk.

Megállapítható tehát, hogy bár jelentős lefedettségű helyi hálózata alapvetően a volt koncessziós szolgáltatóknak van a volt koncessziós területeiken, de azokon a helyeken, ahol az ügyfelek igénylik a bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatást (illetve a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatást) ott az alternatív szolgáltatók is építettek, illetve építenek kisebb-nagyobb lefedettséggel helyi hálózatokat.

Ennek egyik oka lehet, hogy a fontos kiskereskedelmi bérelt vonali ügyfelét megtartani szándékozó jelentős alternatív szolgáltató – előbb-utóbb – igyekszik saját infrastruktúráját kiépíteni az ügyfél telephelyéig, és ez által olyan helyi elérési hálózatot hoz létre, amellyel később szolgáltató partnereit is képes bérelt vonali végződtetési szolgáltatással kiszolgálni.

A nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmensbe tartozó szolgáltatások piacának 8 legfontosabb (a bevételeket tekintve 1% feletti részesedéssel rendelkező) szereplője között megtalálható mind az öt volt koncessziós szolgáltató (A 8 legfontosabb szereplő és piaci részesedése az 5. ábrán látható).

E két volt koncessziós szolgáltató (Invitel Zrt. és a Magyar Telekom Távközlési Nyrt.), amely a jelentős szereplője a piacnak, egyben országos szolgáltató is, vagyis jelentős piaci szerepe nemcsak a volt koncessziós létéből fakad.

A földrajzi piac meghatározása során a Tanács figyelembe vette azt a tényt, hogy a hálózati lefedettség vizsgálata során az összes lehetséges hálózatot kell tekinteni, nem szabad csak a helyhez kötött telefon hálózat földrajzi lefedettségére korlátozni a vizsgáldást. Ugyancsak fontos figyelembe venni, hogy a végződtetési szegmens a bérelt vonali előfizető hozzáférési pontja és a szolgáltató legközelebbi jelenléti pontja közötti szakaszt jelenti, amit az esetek nagy részében ténylegesen ki kell építeni.

Általában ugyanis ezen a szakaszon már nincsenek előre beépített szabad kapacitások, legfeljebb egy-egy speciális esetben. Ennek következtében a 13. piac esetében is a szolgáltató különböző hálózatainak a kiterjedtsége, ezen belül is a jelenléti pontok országos eloszlása a domináns piaci tényező. Ebben a tekintetben pedig a Magyar Telekom Nyrt.-nek, a GTS-Datanet Kft.-nek és az Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.-nek eltérő mértékű, de lényegét tekintve országos lefedettsége van és az Invitel Zrt. hálózata sem korlátozódik csupán a szolgáltató volt koncessziós területére.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy a volt koncessziós szolgáltatók réz érpár alapú hálózata önmagában nem biztosít számukra jelentős piaci erőt az adott nagykereskedelmi piacon, ezért a földrajzi piacok meghatározásánál eltért a volt koncessziós területek földrajzi határai alapján történő piac-meghatározástól.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a nagykereskedelmi bérelt vonalak végződtetési szegmensének földrajzi piaca Magyarország teljes területe.

III.3. A piacmeghatározás eredménye

A szolgáltatási és földrajzi piacok vizsgálata után a Tanács egy piacot határozott meg, a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense a Magyar Köztársaság területén” nagykereskedelmi piacot.

IV. AZ ÉRINTETT PIAC TOVÁBBI VIZSGÁLATA

A piac meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a meghatározott piacsabályozási szempontból érintettek tekinthető-e az ex-ante feltételek értékelése alapján, vagyis léteznek-e a piacokon olyan tartós, szűk keresztmetszetek, amelyek gátolhatják a hatékony verseny kialakulását.

Az IHM rendelet – figyelemmel a Bizottság által kiadott Ajánlásra – a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” elnevezésű nagykereskedelmi piacot, ex-ante szabályozás szempontjából nagy valószínűséggel érintett piacként határozta meg, amely azt jelenti, hogy a Bizottság szükségesnek tartja a piac vizsgálatát. A piacelemzés során a Tanács messzemenően figyelembe veszi a Bizottság vonatkozó piaci ajánlásait, így a 2003/311/EC Ajánlást is. Az Ajánlás Mellékletében⁵ (amely megfelel az IHM rendelet I. mellékletében szereplő meghatározásnak) felsorolt piacok (köztük a 13. számú piac) ex-ante szabályozási szempontból való érintettségét a Bizottság három feltétel vizsgálatával állapította meg.

Ezek a következők:

1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon
2. Hatékony versenyhez való közeledés
3. A versenyjog (ex-post) alkalmazásának elégtelensége

IV.1. Piacra lépési korlátok

A Tanács a továbbiakban megvizsgálja, hogy valószínűsíthető-e új szereplők piacra lépése, illetve, hogy a potenciális piacra lépés várhatóan kényszerít gyakorol-e a piacon lévők magatartására.

Ahhoz, hogy a piacra lépés valószínűsíthető legyen, annak kellően nyereségesnek kell lennie, figyelembe véve a piacon megjelenő további termelés árhatásait és a piacon jelenlévő vállalkozások lehetséges reakcióit. A piacra lépést megnehezítheti, ha a piacon jelenlévő vállalkozások képesek piaci részesedéseiket megvédeni. A magas kockázat és a sikertelen belépés költségei valószínűtlenné teszik a piacra lépést. A sikertelen piacra lépés költségei annál magasabbak, minél magasabbak a piacra lépéssel kapcsolatos meg nem térülő költségek.

A potenciális piacra lépők szembekerülhetnek olyan belépési korlátokkal, amelyek meghatározzák a belépés kockázatait és költségeit, és így kihatnak a piacra lépés nyereségességére. A belépési korlátok az adott piac meghatározó jellemzői, amelyek versenyelőnyt biztosítanak a piacon jelenlévő vállalkozásoknak a potenciális versenytársakkal szemben. Ha a piacra lépési korlátok alacsonyak, a piaci résztvevők mozgásterét egy új piacra lépés valószínűleg szűkíti. Ezzel szemben, ha a belépési korlátok magasak, a piacon lévő vállalkozások áremelését a piacra lépés lényegesen nem korlátozná.

A piacra lépési korlátok számos formát ölthetnek:

- a) Jogi, adminisztratív, vagy más állami intézkedésekből fakadó belépési akadály

A jogi előnyök olyan helyzeteket ölelnek fel, amelyekben a szabályozás korlátozza a piaci résztvevők számát.

- b) Technikai előnyök

A piacon jelenlévő vállalkozások technikai előnyöket is élvezhetnek, például preferenciális hozzáférést az alapvető eszközökhöz vagy természeti erőforrásokhoz, az innovációhoz vagy a kutatáshoz és fejlesztéshez, vagy szellemi tulajdonjogokhoz, ami bármilyen más vállalkozás számára megnehezítheti a sikeres versenyt. Néhány ágazatban például nehéznek bizonyulhat bizonyos alapvető inputok beszerzése, illetve létezhetnek a termékeket vagy eljárásokat védő szabadalmak.

- c) Strukturális korlátok

Strukturális belépési korlát alapvetően akkor áll fenn, ha a fennálló keresleti szint és az alkalmazott technológia jellemzői, valamint a kapcsolódó költségviszonyok alapján a piacra lépés szempontjából egyenlőtlen feltételekkel szembesül a korábban piacra lépő (és ott jelentős pozíciókat szerző vállalat) és egy később piacra lépő cég. Más tényezők is belépési korlátnak minősülhetnek, például a méretgazdaságosság és a tevékenységi körből adódó gazdaságosság, a forgalmazási és értékesítési hálózatok, a fontos technológiákhoz való hozzáférés lehetősége.

⁵ Európai Bizottság 2003/02/11/EC sz. Ajánlás (9)

A belépési korlátok létezhetnek a piacon jelenlévő vállalkozások megszilárdult piaci helyzetéből következően is. Különösen nehéz lehet olyan ágazat piacára belépni, ahol a sikeres versenyhez tapasztalatra vagy jó hírnévre van szükség, és mindkettőt új piaci belépőként elég nehéz megszerezni. Ebben az összefüggésben olyan tényezőket kell figyelembe venni, mint a fogyasztók egy adott márka iránti hűsége, a cégek és vevők közötti kapcsolat szorossága, a promóció vagy reklám fontossága vagy más, a jó hírnévhez kapcsolódó előnyök.

A piacra lépés várható nyereségességének értékelésekor figyelembe kell venni a piac várható fejlődését. A piacra lépés nagyobb valószínűséggel lesz nyereséges olyan piacon, amelyen a jövőben várhatóan jelentős növekedés lesz tapasztalható, mint azon a piacon, amely már érett, vagy várhatóan hanyatlani fog. A méretgazdaságosság vagy a hálózati hatások veszteséggé tehetik a piacra lépést, kivéve, ha az új piacra lépő kellően nagy piaci részesedést tud szerezni.

A piacra lépés különösen valószínű, ha más piacok szállítói már rendelkeznek azokkal a termelő eszközökkel, amelyek felhasználhatók az adott piacra való belépéshez, és így csökkenthetik a piacra lépés meg nem térülő költségeit.

Kellő időben történő piacra lépés kapcsán vizsgálendő, hogy a piacra lépés kellően gyors és tartós-e ahhoz, hogy elriasszon a piaci erő gyakorlásától, vagy ellensúlyozza azt. Hogy mi minősül megfelelő időszaknak, az a piac jellemzőitől és dinamikájától, valamint a potenciális piacra lépők konkrét képességeitől függ. A belépés azonban rendszerint csak akkor tekinthető időszerűnek, ha az két éven belül megtörténik.

Kellő méretű piacra lépés vonatkozásában a belépésnek kellően nagy hatókörűnek és nagyságrendűnek kell lennie ahhoz, hogy a versenyellenes hatásokra riasztó legyen, vagy azokat legyőzhesse. A kisleptékű piacra lépés, például valamilyen piaci résbe való behatolás, nem tekinthető elegendőnek.

A „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” piacán a piacra lépési korlátok közül alapvetően a strukturális korlátok befolyásolják hátrányosan a később piacra lépő cégek piaci lehetőségeit, az alábbiak szerint:

Az új bérelt vonali infrastruktúra kiépítése magas elsüllyedt költségekkel jár, amelynek megtérülése általánosságban nem biztos, mivel alapvetően egy, a meglévő melletti párhuzamos, alapvetően ugyanarra a szolgáltatásokra alkalmas hálózat kiépítését jelenti. Különösen így van ez az alacsony (2 Mbit/s-nél nem nagyobb) sáv szélességű bérelt vonal infrastruktúra kiépítésénél, amely tipikusan a réz érpáras hálózat duplikálását jelentené, annak jelentős beruházási igényével.

Ez a megállapítás az adott nagykereskedelmi piacon már saját infrastruktúrával jelenlévő, illetve saját infrastruktúrával nem rendelkező szolgáltatók vonatkozásában érvényes, hiszen az előbbi csoporton belül mindegyik szolgáltató infrastruktúrális beruházása elsüllyedt költségeknek tekinthető.

Ezen túlmenően a bérelt vonalak nyújtására alkalmas infrastruktúra esetén is érvényesül a méretgazdaságosság, azaz a nagyobb hálózatok fajlagos létesítési és fenntartási költségei alacsonyabbak és a különbség akár jelentős is lehet.

A jogi és adminisztratív belépési korlátok a bérelt vonal nyújtására alkalmas infrastruktúra kiépítése esetén ma már nem jelentősek, azonban a bérelt vonal nyújtására alkalmas infrastruktúra kiépítését építési hatóságként engedélyező helyi önkormányzatok jogalkalmazási gyakorlata azonban – önkormányzattól függően – több esetben is nehezíti, az indokoltnál hosszantartóbbá és esetenként drágábbá teheti az új hálózatok kiépítését.

IV.2. Hatékony versenyhez való közeledés

A verseny dinamikus szemléletű vizsgálata során a Tanács áttekintette, hogy léteznek-e olyan piaci folyamatok, amelyek a verseny erősödésére utalnának, illetve csökkentenék az előző pontban azonosított belépési korlátok szerepét.

A hatékonyságjavulás vonatkozásában a fogyasztó által érzékelt előnyök vizsgálata is szükséges.

A hatékonyságjavulás jelei a különféle típusú, alacsonyabb árak vagy a fogyasztók számára nyújtott más előnyök. Szükséges meggyőződni arról, hogy a hatékonyságjavulás valóban a fogyasztók hasznosságának növelését szolgálja-e, a költséghatékonyságnak a változó vagy a határköltségek csökkenését eredményező javulása valószínűleg nagyobb súllyal esik latba a hatékonyságjavulás értékelésében, mint az állandó költségek csökkenése; elvben az előbbiek nagyobb valószínűséggel eredményeznek alacsonyabb fogyasztói árakat. Azt a költségcsökkenést, amely pusztán a termelés versenyellenes csökkentéséből származik, nem lehet a fogyasztók javát szolgáló hatékonyságjavulásnak tekinteni.

Ugyancsak előnyösek lehetnek a fogyasztók számára azok az új vagy továbbfejlesztett termékek vagy szolgáltatások, amelyek például a K+F és az innováció terén megvalósuló hatékonyságjavulásból származnak.

A termelés bővítése és az árak csökkentése szintén a hatékonyság jele. Ahhoz, hogy kiegyenlítő tényezőként számításba lehessen venni a hatékonyságjavulást, annak megfelelő időben kell bekövetkeznie.

A Tanács megállapította, hogy a nagykereskedelmi bérelt vonalak végződtetési szegmensének piaci részesedései alapján a piac nem fejlődik a hatékony verseny irányába.⁶

A Magyar Telekom Nyrt., amely egyben a legnagyobb volt koncessziós szolgáltató, 2006 végén továbbra is közel üzleti titok piaci részesedéssel rendelkezett és ez a részesedés a megelőző két évben kicsivel üzleti titok volt, csupán 2006-ra üzleti titok százalékponttal.

A hatékony versenyhez való közeledés gyenge voltát jellemzi az a tény is, hogy noha erre a piacra már 5-6 éve több alternatív távközlési szolgáltató is belépett, eddig egyikük sem tudott jelentős, a legnagyobb szolgáltató lefedettségével összemérhető lefedettségű bérelt vonali elérési infrastruktúrát kiépíteni, különösen az alacsony (2 Mbit/s-nél nem nagyobb) sávszélességű szolgáltatások elérési infrastruktúráját illetően. Az erre a piacra befektető tulajdonosok elbizonytalanodását jelzi, hogy több közülük többszöri tulajdonosváltáson (GTS-Datanet), illetve összeolvadáson (Novacom-Pantel) és beolvadáson (Magyar Telekom-Emitel) ment keresztül, valamint a Tanács tudomása szerint a Pantel, az Invitel és Hungarotel összeolvadása is várható.

A fentiek alapján tehát a Tanács megállapította, hogy a piacon ma nem érvényesül olyan hatás, amelynek eredményeként a piac a hatékony verseny állapotához közeledne.

IV.3. Versenyjogi eszközök elégtelensége

Ezen feltétel azt vizsgálja, hogy elégséges-e a versenyjog a belépési akadályok csökkentésére vagy eltávolítására, vagy a hatékony verseny visszaállítására.

Az Eht. 9. § (2) bekezdése szerint a Hatóság feladata – különös tekintettel a törvény alapelveire – többek között a felhasználók érdekeinek védelme, így különösen annak biztosítása, hogy a felhasználók az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat a számukra elérhető legalacsonyabb áron vehessék igénybe. A vizsgált nagykereskedelmi piacokon jelentkezhethet az a versenyprobléma, hogy a szolgáltatók gazdasági erőfölényes helyzetükkel visszaélnek. Emiatt a szabályozásnak kell kikényszerítenie – hatékony verseny hiányában – ex post eszközök által nem rendezett területeken a hatékony szabályozói fellépést.

Erőfölényes visszaélés lehet az adott nagykereskedelmi piacon, hogy a szolgáltató túlzó árazást alkalmaz. Ennek igazolása versenyfelügyeleti eljárás keretében igen nehéz feladat, mivel ezek az eljárások alapvetően nem alkalmasak bonyolult költségszámítások és részletes műszaki specifikációk ellenőrzésére, így az esetleges túlzó árazás megállapítása is nehezen lehet indokolható.

Szintén erőfölénnyel való visszaélési magatartás lehet, hogy az adott nagykereskedelmi piacon a jelentős piaci erejű szolgáltató nem hajlandó egy bizonyos sávszélességű szolgáltatást elfogadható műszaki feltételekkel nyújtani. Ennek ex-post igazolása szintén igen nehéz, mivel a szolgáltatás részletes műszaki-, gazdasági tartalmának meghatározására, azok betartatására nem alkalmasak a versenyjogi eljárások.

Amennyiben mégis igazolható és megfelelően szankcionálható (és ezáltal megszüntethető) lenne is a tisztességtelen piaci magatartás, akkor is felmerül, hogy a nagykereskedelmi piacra ráépülő kiskereskedelmi bérelt vonali piac fejlődése szempontjából megfelelően hatékony lenne-e az ex-post szabályozás.

A stabilan fejlődő kiskereskedelmi bérelt vonali piac szempontjából az ex-post szabályozás önmagában nem elegendő. Egy versenyfelügyeleti vizsgálat megkezdése és az esetleges szankciók között eltelt idő (ami mintegy egy-másfél év is lehet) a nagykereskedelmi szolgáltatás igénybe vevői számára igen hosszú idő lehet, amely alatt a vállalkozás a nagykereskedelmi szolgáltatásra ráépülő kiskereskedelmi piacon jelentős versenyhátrányba kerülhet. Egy ilyen helyzetben az erőfölényes szolgáltatóra egy esetleges versenyfelügyeleti eljárásban kirótt szankció (bírság) nem jelent megfelelő megoldást.

Emellett az erőfölénnyel való visszaélést bizonyítottan elkövetett jelentős piaci erejű szolgáltatóra kirótt kötelezettség részletes feltételeinek betartatása olyan gyakran ismétlődő feladatokat jelentene a versenyhatóságnak, amelyre a versenyfelügyeleti eljárások nem alkalmasak.

A nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő szolgáltatók tipikusan maguk is fontos befektetői az iparágnak. Amennyiben a nagykereskedelmi szolgáltatási piacon jelentős piaci erejű szolgáltató nem, vagy csak az indokoltnál rosszabb feltételekkel nyújtana a szolgáltatást, az ezen befektetők (és a bérelt vonali, illetve a ráépülő adatátviteli piacon később megjelenő potenciális befektetők) számára olyan jogi bizonytalanságot jelentene, amit a versenyfelügyeleti vizsgálatok egyedi és utólagos jellege nem tudna orvosolni.

A Tanács megvizsgálta a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” nagykereskedelmi piacot és megállapította, hogy e vizsgált piac tekintetében az Európai Bizottság által használt ex-ante szabályozást megalapozó

⁶ A 13-as piac szereplőinek bevételi részesedése alapján számolt Herfindahl-indexe 2004-ben 0,38, 2005-ben 0,37, 2006-ban 0,4 volt.

3 kritérium mindegyike teljesül, ezért a Tanács megállapította, hogy az azonosított piac érintett piacnak tekintendő szabályozási szempontból.

V. PIACELEMZÉS, JPE SZOLGÁLTATÓK AZONOSÍTÁSA

V. 1. A JPE szolgáltatók azonosításának menete (piacelemzés)

Mivel a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piac szabályozási szempontból érintettnek tekintendő, ezért ezen a piacon szükséges az érintett piacokra vonatkozóan a piacelemzés elvégzése és szükség esetén jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató (JPE) kijelölése.

A jelentős piaci erő vizsgálatának fontos kritériuma a mindenkor vizsgált piacon tevékenykedő vállalatok piaci részesedése. A piaci részesedést gyakran használják a jelentős piaci erő jelzőszámaként, mivel az elméletileg egyértelműen jelzi a vállalat sikerét és teljesítőképességét; és ebben szignifikáns mértékben tükröződik a piaci lépések sikere vagy kudarca. Önmagában a magas piaci részesedés azonban még nem jelenti azt, hogy az érintett vállalat jelentős piaci erővel rendelkezne. Másrészt azt sem lehet kizárni, hogy egy jelentős piaci részesedéssel nem rendelkező vállalat is jelentős szerepet töltsön be a piacon. Az Európai Bíróság joggyakorlatában a piaci részesedésre vonatkozóan kialakultak olyan gyakorlatok, melyek a különböző nagyságú piaci részesedések értékére vonatkoznak:

A legfeljebb 25%-os piaci részesedés mellett nem lehet szó (önálló) jelentős piaci erőről. Noha egyes esetekben alacsonyabb piaci részesedés esetén is feltételezhető a piacon jelentős piaci erő, az Európai Bizottság esetjogában a jelentős piaci erőre vonatkozó küszöb általában 40% fölötti piaci összetevőnél feltételezett. Az Európai Közösség bíróságának joggyakorlata szerint a különösen nagy (50%-nál nagyobb) piaci részesedések egyértelműen – pár kivételtől és speciális körülménytől eltekintve – bizonyítják a piaci uralkodó helyzet meglétét.

Az Európai Közösség bírósága szerint ugyanis az olyan vállalat, mely hosszabb ideje különösen nagy piaci részesedéssel bír, kizárólag termékeivel és kínálati terjedelmével, olyan erős pozícióban van, mely megkerülhetetlen üzleti partnerré teszi, és számára pont ezért relatívan hosszú ideig biztosítja a független piaci magatartás lehetőségét, ami a jelentős piaci erő jellemzője. A jelentősen kisebb piaci részesedéssel bíró cégek nincsenek abban a helyzetben, hogy rövid idő alatt kielégítsék a keresleti oldalt, ha az a piacvezető céggel fel akarnák bontani üzleti kapcsolataikat. Mindazonáltal a magas piaci részesedés esetén is több tényező összesített értékelését kell elvégezni.

Az érintett vállalat vagy vállalatok piaci részesedésének kiszámítási kritériumai a releváns piac jellemzőitől függenek. A piac nagyságának és a piac részesedésének kiszámítása során egyaránt fontos információ mind az értékben kiszámított forgalom, mind a mennyiség. A piaci részesedések abszolút nagysága mellett azok alakulásának időbeli menete is fontos. Így pl. egy jelentős piaci részesedéssel rendelkező vállalat jelentős piaci erejűnek tekinthető, ha ez a piaci részesedés hosszú ideje stabil marad. Az a körülmény, hogy egy erős vállalat fokozatosan veszít piaci részesedést, ugyan mindenképpen utal a fenti piacon növekvő versenyre, azonban nem zárja ki a jelentős piaci erő megállapítását. Hosszú ideig ingadozó piaci részesedések azonban ismét csak annak a jelei lehetnek, hogy hiányzik a jelentős piaci erő a releváns piacon.

Egy szabályozási szempontból érintettnek tekintett piacon pusztán a piaci részesedés vizsgálata önmagában nem elegendő a jelentős piaci erő felmérése szempontjából, bár a magas piaci részesedés jelentős mértékben valószínűsíti a jelentős piaci erő meglétét.

A piaci részesedés vizsgálata önmagában nem elegendő a jelentős piaci erő felmérése szempontjából. A JPE kritériumok teljesítését tehát külön-külön, majd összességében vizsgálta a Tanács. Az azonban, hogy a kritériumok közül melyik szolgáltató hányat teljesít csupán tájékoztató jellegű, hiszen egyetlen kritérium is megalapozhatja a jelentős piaci erejű szolgáltató státuszt. A Tájékoztató a piaci részesedés vizsgálatán túlmenően a következő szempontok elemzését is szükségesnek tartja a piaci erő megítélése során⁷:

- a vállalkozás mérete
- ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett
- technológiai előnyök vagy felsőbbrendűség
- a kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje
- könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz
- áru/szolgáltatási diverzifikáció
- méretgazdaságosság
- választék-gazdaságosság
- vertikális integráció

⁷ 8001/2004 IHM Tájékoztató 78. pont.

- fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat
- a potenciális verseny hiánya
- a terjeszkedés akadályai

A felsorolt szempontok különböző fontosságúak a bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense piacán.

A Tanács megítélése szerint a piaci erő vizsgálatának szempontjai közül az érintett piacon elvi fontossága a következő szempontoknak van, az alábbiakban kifejtésre kerülő indokok alapján.

- piaci részesedés
- a potenciális verseny hiánya, a terjeszkedés akadályai
- a vállalkozás mérete
- ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett
- könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz
- méretgazdaságosság
- választék-gazdaságosság
- vertikális integráció
- a kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje

Az elemzés során a teljesség igénye miatt a Tanács a jelentős piaci erő megítélése szempontjából kevésbé fontos szempontok vizsgálatával is foglalkozott. Ezek vizsgálata során a Tanács azt is indokolja, hogy miért tekinti az alábbi szempontokat az adott érintett piac vonatkozásában kevésbé jelentősnek:

- technológiai előnyök vagy felsőbbrendűség
- áru/szolgáltatási diverzifikáció
- fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat

V.1.1. Piaci részesedések

A Tanács a piaci részesedések alakulását a piaci bevételek alapján vizsgálta. Ennek alapvető indoka az, hogy a volumen alapján való piaci részesedés vizsgálata a jelen érintett piacon némileg félrevezető, mivel az egymástól nagyon eltérő sáv szélességű bérelt vonalak ára (pl. egy 64 kbit/s és egy 2 Mbit/s sáv szélességű nagykereskedelmi végződtetési szegmensbe tartozó bérelt vonal ára) jelentősen különbözik.

A nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatások árbevétele 2006-ban (ÁFA nélkül) üzleti titok forint volt. A bevételek az előző évhez viszonyítva 2005-ben kissé (üzleti titok) visszaestek 2005-ről 2006-ra pedig mintegy üzleti titok bővültek.

Míg a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatásokból származó szolgáltatói bevétel folyamatos növekedést mutat a vizsgált időszakban (2004-ről 2005-re ez a növekedés üzleti titok, 2005-ről 2006-ra üzleti titok), addig a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens összpiaci bevétele 2005-re kisebb (üzleti titok) csökkenést, majd 2006-ra üzleti titok növekedést mutat.

A 4. ábra üzleti titkot tartalmaz.

4. ábra: Piaci bevételek alakulás a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi végződtetési bérelt vonali piacokon 2004–2006-ban

A növekedés lassulásának tehát nem lehet oka a kiskereskedelmi piaci bevételek alakulása, hiszen azok növekvő tendenciát mutatnak. Az ok tehát a nagykereskedelmi árak alakulásában keresendő. (A nagykereskedelmi havi díjak 2005-re jellemzően minden sáv szélesség esetében csökkentek, 2006-ra bizonyos – általában az 512 kbit/s és alatti – sáv szélességek esetében árnövekedés figyelhető meg 2005-höz képest. Bizonyos egyszeri díjak esetén is megfigyelhető ez a tendencia.)

A piacon mindhárom vizsgált évben a Magyar Telekom Nyrt. rendelkezett a legnagyobb árbevétellel, a piaci részesedése 2006-ban üzleti titok volt. A korábbi két évben a legnagyobb szolgáltató részesedése még ezt az értéket is meghaladta: 2004-ben üzleti titok körüli volt (2004: üzleti titok, 2005: üzleti titok), tehát 2006-ra a bevétel alapú részesedése kis mértékben csökkent. A 2006-os adatokat alapul véve a Magyar Telekom Nyrt. piaci bevételi részesedése az Emitel Zrt. beolvadása után, becsülten, üzleti titok, a szolgáltatások belsővé válása folytán kieső bevételek levonását figyelembe véve üzleti titok növekedhet.

A III.2 pontban foglaltak alapján a Tanács azt is megállapította, hogy az ott leírt belső szolgáltatások figyelembe vételével – mivel az adott nagykereskedelmi piacon piacvezető szolgáltató a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon is piacvezető – a Magyar Telekom Nyrt. számított piaci részesedése az itt feltüntetettnél jóval nagyobb lenne. Ennek a belső szolgáltatások figyelembe vételével képzett piaci részesedésnek a mértéke azonban csak becsléssel állapítható meg.

Az 5. ábra üzleti titkot tartalmaz.

5. ábra A szolgáltatók nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatásaiból származó bevételeinek megoszlása 2006-ban

	Millió Ft	%
Antenna Távközlési Zrt.		
Emitel Távközlési Zrt.		
GTS Datanet Távközlési Kft.		
Hungarotel Távközlési Zrt.		
Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.		
Magyar Telekom Távközlési Nyrt.		
Monor Telefon Társaság Kft.		
PanTel Távközlési Kft.		
Összesen		

1. táblázat: A szolgáltatók nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatásaiból származó bevételeinek megoszlása 2006-ban

A kitakart rész üzleti titkot tartalmaz.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy az érintett piac legnagyobb szolgáltatója a Magyar Telekom Nyrt. olyan mértékű piaci részesedéssel rendelkezik, amely erőfölényes helyzetet biztosít számára.

Tekintettel arra, hogy a PanTel Távközlési Kft., a Hungarotel Távközlési Zrt. és az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. a HTCC Matel Holdings irányítása alá tartoznak, a Tanács a fentiekben részletezett adatok alapján megvizsgálta a közös erőfölény lehetőségét a 13. piacon. A 2006-os adatokon alapuló becslés szerint a három cég bevételi részesedése körülbelül üzleti titok körül alakul, tehát a piaci struktúra nagymértékű átalakítására nem képes, a Magyar Telekom Nyrt. stabilan üzleti titok feletti bevételi részesedésével szemben. A Tanács a további JPE- kritériumokat megvizsgálva megállapította, hogy a Pantel-Invitel-Hungarotel jelentős piaci erőfölényének lehetősége a 13. számú piacon nem merül fel.

V.1.2. Potenciális verseny hiánya, terjeszkedés akadályai

A potenciális verseny hatása akkor érvényesül, ha egy lehetséges áremelkedés hatására hosszabb távon beléphetnek a piacra helyettesítő szolgáltatást előállító vállalkozások. A potenciális verseny tehát tulajdonképpen a kínálati helyettesítés hosszabb távon történő megvalósulásának tekinthető.

A nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások végződtetési szegmensének piacán érdemben nem lehet arra számítani, hogy a piacon már jelenlévő szolgáltatók mellett olyan új szereplők jelennek meg a piacon, amelyek jelentős lefedettségű helyi elérési hálózatot építenek ki. Hosszabb távon ez természetesen előfordulhat, azonban egy ilyen hálózat kiépítésének időigénye elég nagy ahhoz, hogy a legnagyobb szolgáltató jelenlegi és közeljövőbeli erőfölényét és szerződéses feltételeit (pl. árazás) ne befolyásolja.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a potenciális verseny és a terjeszkedés akadályai nem korlátozzák az erőfölényes helyzet kialakulásának lehetőségét az érintett piacon.

V.1.3. A vállalkozás mérete

A piaci erőfölény megítélésének fontos szempontja a vállalkozás méretének vizsgálata, mert a nagy méret kihasználása lehetőséget teremt a piaci verseny különböző területein (termelés, pénzügy, értékesítés, marketing, K+F stb.) az előnyszerzésre.

A méretbeli különbségeknek a jelentős piaci erő megítélése szempontjából a piacon már jelenlévő szereplők között, és ott esetleg később potenciálisan megjelenő szolgáltatók viszonylatában is szerepük van.

A 2. táblázat bemutatja az érintett piacon működő vállalkozások közül a jelentősebbek méretének és pénzügyi helyzetének néhány jellemző adatát.

2. táblázat: Az érintett piacon tevékenykedő jelentősebb szolgáltatók fontosabb pénzügyi mutatói 2005-ben

Szolgáltatók	Összes eszköz (millió Ft)	Tárgyi eszközök aránya (%)	Tőke-ellátottság (%)	Likviditási mutató (%)	Esedékeségi mutató (%)	Adósság-fedezeti mutató (%)	Összes bevétel (millió Ft)	Üzemi tev. eredménye (millió Ft)	Adózott eredmény (millió Ft)	Befektetett eszközök beszerzése (mFt)	Befektetett eszközök eladása (mFt)
Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.	11 034	79,29%	77,12%	72,20%	100,00%	492,15%	5 481	-1 310	-1 469	-1 184	55
EMITEL Távközlési Rt.	7 444	87,4	47,2	16,3	81,1	199,1	5 503	1 512	1 290	-539	40
GTS-DataNet Távközlési Kft.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
HUNGAROTEL TÁVKÖZLÉSI Rt.	35 501	75,3	43,0	121,7	20,5	183,0	12 631	2 205	1 180	-724	16
Invitel Távközlési Szolgáltató Rt.	98 381	72,6	18,6	2,1	11,9	125,1	46 543	10 724	2 136	-5 441	37
Magyar Telekom Rt.	923 466	36,6	47,6	31,6	49,2	201,0	285 238	21 314	68 090	-80 594	2 436
Monor Telefon Társaság Rt.	18 626	79,0	41,0	92,2	55,2	239,8	20 821	2 290	2 120	-3 134	37
Pantel Távközlési Kft.	29 689	50,1	8,1	126,5	20,0	119,1	23 052	2 058	373	-22 136	75

Forrás: cégbirósági adatok

A táblázat adatai szerint a vállalkozások méretét tekintve az „összes eszköz” illetve „összes bevétel” dimenzió tekintetében egyik jelentősebb szolgáltató sem veszi fel a versenyt a Magyar Telekom Nyrt.-vel.

A Tanács megállapította, hogy az érintett nagykereskedelmi piacon szolgáltatást nyújtó vállalkozások között nincs olyan, amelynek vállalati mérete összevethető lenne a legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező szolgáltató vállalati méretével, ami tovább erősíti az adott vállalkozás jelentős piaci erejét az adott piacon.

V.1.4. Könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz

Tekintettel arra, hogy minden távközlési infrastruktúra kiépítése jelentős beruházást igényel és a beruházások megtérülési ideje közép-, illetve hosszú távú, ezért a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés meghatározó jelentőségű a távközlési vállalatok számára. A tőkepiacokhoz és pénzügyi forrásokhoz történő hozzáférést nagymértékben meghatározza az adott szolgáltató piaci részesedése, vagyoni, pénzügyi helyzete és jövedelmezősége, tulajdonosi háttere, stratégiája, valamint az ügyvezetés stabilitása és reputációja.

Amennyiben valamely vállalkozás a fenti szempontok alapján jobb megítélésnek örvend, könnyebben juthat pénzügyi forrásokhoz és ebből számottevő piaci előnye származhat.

Az adott érintett piacon a potenciális belépők, illetve a piacon már jelenlévő szolgáltatók saját helyi hálózatainak fejlesztési lehetőségei szempontjából releváns kérdés annak vizsgálata, hogy az egyes szereplők milyen feltételekkel képesek külső forrásokat bevonni fejlesztéseikbe.

Ezt vizsgálva megállapítható, hogy pénzügyi szempontból nagyobb kockázatot jelent egy már meglévő helyi hálózat mellett egy új, de alapvetően ugyanolyan szolgáltatások nyújtására képes hálózat kiépítése, így egy ilyen fejlesztés, mint projekt finanszírozása az iparági elvárt hozamszintnél valószínűleg csak rosszabb feltételekkel finanszírozható.

A piacon tevékenykedő vállalatok általános vállalati forrásokból (vállalati kötvény-, esetleg részvénykibocsátás, vállalati hitelfelvétel stb.) is finanszírozhatják helyi hálózatépítési fejlesztéseiket. Ennek feltételei alapvetően azon múlnak, hogy milyen a vállalat általános pénzügyi megítélése a forrást biztosító szereplők (hitelező bankok, iparági befektetési alapok) részéről.

Ennek kapcsán megállapítható, hogy a legerősebb háttérrel a hazai nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatásra alkalmas hálózatok tulajdonosai közül a legnagyobb piaci részesedésű szolgáltató rendelkezik stabil pénzáramának (cash flow), magas (üzemi) nyereségességi szintjének (pl: EBITDA mutató) köszönhetően. (Néhány fontosabb pénzügyi mutató értékét a nagykereskedelmi piacon szereplő, illetve oda potenciálisan belépni tudó szolgáltatók esetén mutatja a 2. táblázat).

A Tanács megállapította, hogy a fenti szempont tovább erősíti az adott szolgáltató erőfölényét az érintett piacon.

V.1.5. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra ellenőrzése

Az infrastruktúrával, mint belépési korlattal a Tanács már a piac meghatározása során is foglalkozott.

Rögzítésre került, hogy az új, bérelt vonali szolgáltatásra alkalmas hozzáférési infrastruktúra kiépítése magas elsüllyedt költségekkel jár, amelynek megtérülése általánosságban egyáltalán nem biztos, mivel alapvetően egy, a meglévő melletti párhuzamos, alapvetően ugyanarra a szolgáltatásokra alkalmas hálózat kiépítését jelenti.

A 2 Mbit/s-nél nem nagyobb sáv szélességű, tipikusan réz érpáras hálózat kiépítése a hálózat duplikálását jelentené, annak jelentős beruházási igényével.

Ez az adott nagykereskedelmi piacon már saját infrastruktúrával jelenlévő szolgáltatók vonatkozásába azt eredményezi, hogy a csoporton belül mindegyik szolgáltató infrastrukturális beruházása elsüllyedt költségnek tekinthető.

Ezen túlmenően a méretgazdaságosság kérdése is behatárolja és az egyes helyi önkormányzatok építési hatósági gyakorlata is az indokoltnál drágábbá és hosszán tartóbbá teszi az új hálózatok kiépítését.

Mindezek miatt a legnagyobb piaci részesedésű szolgáltató helyi bérelt vonali szolgáltatásra használt hálózatai olyan előnyt jelentenek számára az adott piacon, amely hosszabb távon is segíti piaci pozíciói megőrzését.

V.1.6. Vertikális integráció

A vertikális integráció megvalósulása esetén arról beszélhetünk, hogy egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A vertikális integrációból fakadó piaci előnyszerzés bérelt vonali szolgáltatások piacán is értelmezhető a kiskereskedelmi és az inputként szolgáló nagykereskedelmi szolgáltatások vonatkozásában, azaz a nagykereskedelmi szolgáltatás kínálója, mint a ráépülő kiskereskedelmi piac aktív szereplője a kiskereskedelmi piacon előnyösebb helyzetben van azáltal, hogy a kiskereskedelmi szolgáltatás nyújtásához szükséges „inputot” (alapvetően a szolgáltatás nyújtásához szükséges előfizetői bérelt vonali szakaszt), nagykereskedelmi szolgáltatást, a kiskereskedelmi piac egyéb szereplőivel

ellentétben nem kényszerül a nagykereskedelmi piacon beszerezni, illetve önállóan, új szolgáltatásként előállítani (utóbbinak jelentős új beruházási igénye alól is mentesül).

A fentiek alapján a vertikális integráció, a legfontosabb piaci szereplő esetén hozzájárul ahhoz, hogy az adott érintett nagykereskedelmi piacon meglévő piaci erejét érvényesíteni képes a nagykereskedelmi szolgáltatásra ráépülő kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás piacán.

V.1.7. Méretgazdaságosság

A méretgazdaságosság forrása a termelésnövekedés révén elérhető fajlagos költségsökkenés. A méretgazdaságosság elemzése és megítélése a piaci részesedéssel, a vállalatmérettel, valamint az alkalmazott technológiával, az infrastruktúrával kapcsolatos adatok alapján valósítható meg. A méretgazdaságossági hatás azt takarja, hogy egy adott szolgáltatás kibocsátásának növekedésével a termelés átlagköltsége (egységnyi outputra jutó input) csökken. (Ez a fix költségekre vezethető vissza.)

Minél nagyobb kezdeti beruházást igényel egy iparág, annál jelentősebb méretgazdaságossági hatások jelentkezhetnek. Ez a helyzet a bérelt vonali szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúra esetén is fennáll.

A méretgazdaságosság a megnövekedett költséghatékonyság révén a fogyasztók hosszú távú érdekeit is szolgálhatja, hiszen olcsóbban nyújtja a szolgáltatását a szolgáltató, azonban ez strukturális belépési korlátként is funkcionálhat más szolgáltatók vonatkozásában, ugyanis a szolgáltatónak piaci előnye származhat abból, hogy a méretgazdaságosságot kihasználva állít elő valamely terméket.

Az adott piacon legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező szolgáltató a versenytársakhoz képest nagyobb méretgazdaságossággal rendelkezik, különösen a helyi hálózat vonatkozásában, amely az adott szolgáltató piaci erejét tovább erősíti.

V.1.8. Választékgazdaságosság

A választékgazdaságosság hatása abból ered, hogy az egységnyi kibocsátásra eső költségek csökkennek annak következtében, ha ugyanazon vállalkozás egy termékét vagy szolgáltatását még egy vagy több más termékkel, szolgáltatással együtt, közös termelési folyamatban állítja elő.

A költségmegtakarítás abból származik, hogy e termékek és szolgáltatások esetében azonos eljárásokat, folyamatokat alkalmaznak. Hálózati infrastruktúrát igénylő szolgáltatások esetén jelentős választékgazdaságossági hatást biztosíthat a szolgáltató számára az, hogy több szolgáltatását is alapvetően ugyanazt az infrastruktúrát igénybe véve nyújtja. Az a piaci szereplő, amely képes ennek realizálására nyilvánvalóan számottevő előnyre tehet szert azon versenytársaival szemben, amelyek viszont képtelenek erre.

A választékgazdaságosság – a méretgazdaságossághoz hasonlóan – a megnövekedett költséghatékonyság révén a fogyasztók hosszú távú érdekeit is szolgálhatja, de strukturális belépési korlátként is funkcionálhat.

Az érintett nagykereskedelmi piacon a piaci részesedés alapján a domináns szolgáltató – mivel igen széles szolgáltatási palettát kínál alapvetően ugyanazon infrastruktúrán – versenytársaihoz képest nagyobb mértékben képes kihasználni a választék-gazdaságosság előnyeit, ami amúgy is jelentős piaci erejét tovább növeli.

V.1.9. Kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje

Az Európai Bizottság „Útmutató a piacelemzéshez és a JPE felméréséhez” c. iránymutatása (Iránymutatás) nagy súlyt helyez a kiegyenlítő vásárlóerő szerepének vizsgálatára. A Bizottság iránymutatása szerint a kiegyenlítő vásárlóerő alatt a nagy vevők azon képességét kell érteni, hogy ésszerű időn belül megfelelő alternatív megoldásra leginkább más cég szolgáltatásainak igénybe vétele) képesek átvállalni, ha szállító árat emel, vagy hátrányosan módosítja a szállítási feltételeket.

A piaci szereplők pozícióját nagymértékben befolyásolja a piaci kapcsolatrendszer, a viszonylati függőség mértéke. E célból elemezni kell a szolgáltatók szállítói és vevői kapcsolatrendszerét, és tételesen ismerni kell a legnagyobb (5, esetleg 10) szállítót és vevőt és a velük bonyolított forgalom nagyságát (részesedését a teljes forgalomban). Releváns információval szolgálhat a szállítói és vevői részesedések időbeni (2-3 év) alakulásának vizsgálata.

Az érintett piacon a legnagyobb szolgáltató ügyfeleinek koncentráltága magasnak tekinthető, ami a jelen nagykereskedelmi piacon elég általános. (üzleti titok)⁸

Ugyanakkor a szolgáltatóváltás költsége magas, ugyanis az ügyfeleket általában többéves szerződések kötik a szolgáltatóhoz, amelynek esetleges felbontása igen költséges.

⁸ Megjegyzés: A zárójelben szereplő mondat csak a határozat-tervezet titkos változatban szerepeljen.

A nagykereskedelmi szolgáltatás vásárlói a jelenlegi nagykereskedelmi szolgáltatási kínálatot figyelembe véve nincsenek alkupozícióban, az esetek jelentős részében egy, vagy legfeljebb két szolgáltatótól képesek igénybe venni az adott nagykereskedelmi szolgáltatást. A nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtója ugyanakkor nem kényszerül arra, hogy a szolgáltatás potenciális (vállalatcsoporton kívüli, tehát harmadik félnek számító) igénybe vevőjének értékesítse a szolgáltatást, mivel a vállalaton-, illetve vállalatcsoporton belül saját maga integrált szolgáltatásként a kiskereskedelmi piacon képes értékesíteni azt.

Emiatt a nagykereskedelmi piac szereplőinek kiegyenlítő vásárlóereje alacsony, érdemben nem képes ellensúlyozni a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtójának erőfölényét.

Az adott nagykereskedelmi piac szolgáltatásait igénybe vevő szereplők kiegyenlítő vásárlóereje mindezt egybevetve az előbbieken alapján alacsonynak tekinthető, amely érdemben nem képes ellensúlyozni a piacon legnagyobb részesedésű szolgáltató erőfölényét.

Ezt követően a Tanács megvizsgálta a jelentős piaci erő szempontjából kevésbé fontos szempontokat az adott piac vonatkozásában.

V.1.10. Technológiai előny, technológiai fölény

Technológiai előny abban az esetben érvényesül, ha valamely érintett piacon olyan új technológia van jelen, amely valamely szolgáltató számára lehetővé teszi valamely szolgáltatás(ok) olcsóbb, hatékonyabb és/vagy magasabb szintű nyújtását. Ez a szempont tehát elsősorban több szolgáltató viszonylatában értelmezhető.

A piacon alkalmazott lényeges technológiák közül egyik sem tekinthető a többihez képest kiemelkedőnek. A leggyakrabban alkalmazott technológiák szabványosítottak, a berendezégyártók piacán verseny uralkodik, terjedésüket tehát ezen tényezők nem, sokkal inkább a szolgáltatás alapját jelentő hálózatok kiépítettsége, a hálózatok tulajdonosainak stratégiája és pénzügyi lehetőségei befolyásolják.

A Tanács megállapította, hogy ez a szempont a jelentős piaci erő megítélése szempontjából az adott érintett piacon nem releváns

V.1.11. Termék/szolgáltatási diverzifikáció

Az áru/szolgáltatási diverzifikáció azt a gyakorlatot takarja, amikor a szolgáltatók a piacon nyújtott szolgáltatásokat csomagban, más szolgáltatásokkal együtt kínálják. Ez a gyakorlat könnyen vezethet versenykorlátozáshoz, amennyiben egyes szolgáltatások kizárólag csomagban vásárolhatók meg, illetve ha az egyik piacon nyújtott szolgáltatás igénybevételét a szolgáltatók más piacon nyújtott szolgáltatás(ok) igénybevételével kapcsolják össze. Az ilyen gyakorlat lehetőséget teremthet a csomagot képző szolgáltató számára a piaci előnyszerzésre.

A fogalom alapvetően a kiskereskedelmi piacokhoz köthető, ahol a szolgáltatás nyújtója piaci előnyhöz juthat azáltal, hogy szolgáltatását a versenytársaihoz képest jobban képes pozicionálni, illetve annak a felhasználók szemében egyedi jelleget kialakítani, márkanevet- és hozzátartozó arculatot építeni, például a szolgáltatás elemek kombinációjával, annak minőségi jellemzőivel, a kialakított csomagképzéssel.

A nagykereskedelmi piacokon szabványosított szolgáltatásokat nyújtanak, ahol a szolgáltatás igénybe vevői főként az alapszolgáltatás igénybe vételében érdekeltek, a kapcsolódó (és a kiskereskedelmi szolgáltatás nyújtásához szükséges) szolgáltatásokat gyakran önmaguk is képesek előállítani, illetve más nagykereskedelmi szolgáltatótól igénybe venni.

A Tanács megállapította, hogy ez a szempont a jelentős piaci erő megítélése szempontjából az adott érintett piacon nem releváns.

V.1.12. Fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat

A fejlett forgalmazói és értékesítési hálózatnak főleg a kiskereskedelmi piacokon (illetve a többszereplős nagykereskedelmi piacokon) van szerepe a piaci erő megítélése szempontjából.

A megállapodások itt szinte minden esetben a szolgáltatók közötti tárgyalások eredményeként jönnek létre, a nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtói között elvben csak abban lehet különbség, hogy foglalkozik-e külön vállalati egység, -csoport a nagykereskedelmi szerződésekkel. A (keves számú) nagykereskedelmi piaci szereplő esetén ilyen szervezeti egység általában létezik.

A Tanács megállapította, hogy ez a szempont a jelentős piaci erő megítélése szempontjából az adott érintett piacon nem releváns.

V.2. A JPE vizsgálat következtetései

A Tanács a jelentős piaci erő megítélésének szempontjait részletesen megvizsgálva megállapította, hogy az adott érintett piacon a Magyar Telekom Nyrt. rendelkezik jelentős piaci erővel az alábbi okok miatt:

- A Magyar Telekom Nyrt. piaci részesedése az adott piacon a bevételek alapján 2006-ban üzleti titok volt. Az Emitel Zrt. beolvadása várhatóan tovább erősíti, bár nem jelentős mértékben a Magyar Telekom Nyrt. JPE-státuszát. A beolvadás után a Magyar Telekom Nyrt. piaci bevételi részesedése, a 2006-os adatokat alapul véve, becsülten üzleti titok százalékponttal növekedhet.
- A szolgáltató a II.2.1 pontban említett belső szolgáltatások figyelembe vételével számított piaci részesedése még magasabb lenne, mivel a kapcsolódó kiskereskedelmi piacokon – elsősorban a 2 Mbit/s-t meg nem haladó sáv szélességű kiskereskedelmi bérelt vonali piacon – piacvezető (2006-ban a legmagasabb, üzleti titok részesedéssel bírt e piaci szegmensben bevétel alapján). Ez utóbbi tény azt is jelenti, hogy a szolgáltató nagykereskedelmi piacon meglévő jelentős piaci erejét a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon képes érvényesíteni.
- A vállalkozás méretét és a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés lehetőségeit tekintve a piac többi szereplőjéhez mérten ez a szolgáltató kiemelkedően kedvező helyzetben van.
- Magyar Telekom Nyrt. rendelkezik a hazai piacon a legkiterjedtebb nagykereskedelmi bérelt vonal végződtetési szegmens szolgáltatás nyújtására alkalmas hálózattal, amelynek megkettőzése rövid távon nem reális lehetőség, és amelynek méretéből fakadóan versenytársainál jobban képes kihasználni a méretgazdaságossági hatásokat.
- Miután a Magyar Telekom Nyrt. a nagykereskedelmi bérelt vonal végződtetési szegmens szolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúra jelentős részén többféle egyéb szolgáltatást is nyújt, amelyet a Magyar Telekom Nyrt-re jellemző szolgáltatási kínálat gazdagságával összevethetően széles kínálattal, és az egyes szolgáltatások esetén jelentős volumennel egyik versenytárs szolgáltató sem nyújt, a piac többi szereplőjéhez képest sokkal jobban képes kihasználni a választék-gazdaságosságból fakadó előnyöket, amely alacsonyabb szolgáltatási költségek elérését teszi lehetővé a számára.
- A Magyar Telekom Nyrt. az adott nagykereskedelmi szolgáltatási piacot, mint inputot elsősorban felhasználó kiskereskedelmi szolgáltatási piac (a 2 Mbit/s-t meg nem haladó sáv szélességű bérelt vonali kiskereskedelmi piac) vonatkozásában piacvezető szereplő, aki az adott nagykereskedelmi piacon képes érvényesíteni a vertikális integrációból fakadó előnyöket.
- Az adott nagykereskedelmi piacon a potenciális verseny hatása és a felhasználók kiegyenlítő vásárlóereje gyenge, ami tovább erősíti a piacvezető szolgáltató jelentős piaci erejét.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense a Magyar Köztársaság területén” érintett nagykereskedelmi piacon a Magyar Telekom Nyrt. jelentős piaci erővel rendelkezik.

VI. Kötelezettségek kirovása

Az Eht. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy a Tanácsnak az érintett piacokon azonosított, JPE-vel rendelkező szolgáltató(k)ra a piacelemzés által feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget meg kell állapítania, vagy a korábban jogszabályban, vagy a hatóság határozatában megállapított legalább egy kötelezettséget fenn kell tartania, vagy módosítania. A nagykereskedelmi piacokon a Tanács által megállapítható kötelezettségeket az Eht. XII. fejezete tartalmazza.

VI.1. Általános célok

A Tanács a kötelezettségek meghatározása során messzemenőig szem előtt tartotta az Eht. által a hatóság számára az Eht 9. § (2) bekezdésben meghatározott feladatokat, továbbá az Eht. 2. §-ban lefektetett általános célokat. A kötelezettségek kirovása során törekedett arra, hogy biztosítsa az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.

VI.2. Kötelezettségek meghatározásakor alkalmazott elvek

A kötelezettségek meghatározása során a Tanács az általános célokra kívül a következő elveket vette figyelembe:

- A kötelezettségeknek a bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense nagykereskedelmi piacán uralkodó versenyhiány következményeinek orvoslására kell irányulniuk.

- A kirótt kötelezettségeknek a feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak és azokkal arányosaknak kell lenniük.⁹
- A kirótt kötelezettségek nem okozhatnak aránytalan terheket a szolgáltatók számára.
- A kötelezettségeknek a lehető legteljesebb mértékben alkalmazkodniuk kell a meghatározott piacok sajátosságaihoz.

VI.3. A Tanács által kiróható kötelezettségek

Az Eht. a nagykereskedelmi szolgáltatási piacokon a következő kötelezettségek előírását teszi lehetővé¹⁰:

- Átláthatóság¹¹
- Egyenlő elbánás¹²
- Számviteli szétválasztás¹³
- Hozzáférréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek¹⁴
- A közös eszközhasználat és helymegosztás különös szabályai¹⁵
- Költségátlátszó és a díjak ellenőrizhetősége¹⁶

VI.4. Az alkalmazott kötelezettségek kiválasztása

Az Eht. alapján, amennyiben a Tanács a piacelemzés során egy vállalkozást jelentős piaci erejüként azonosít, így a rendelkezésre álló „kötelezettségek közül a piacelemzés során feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő...”.¹⁷ Ez a gyakorlatban a következő feladatok elvégzését teszi szükségessé:

- A versenyprobléma azonosítása és következményeinek vizsgálata
- Arányos és indokolt kötelezettségek értékelése
- Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

VI.4.1. Versenyprobléma azonosítása és következményeinek vizsgálata

VI.4.1.1 A versenyprobléma: gazdasági erőfölény az érintett piacokon

A Tanács elvégezte az érintett nagykereskedelmi piac meghatározását, melynek során nem talált olyan keresleti és kínálati helyettesítőket, amelyek nyomást gyakorolhattak volna a szolgáltatókra hívásvégződtetési díjaik meghatározása során. A piacmeghatározás alapján azonosított piacon történő piacelemzés során a Tanács megállapította, hogy a bérelt vonali végződtetési szegmens területén a Magyar Telekom Nyrt. üzleti titok piaci részesedéssel rendelkezik. A Tanács a piac elemzése során nem talált olyan kiegyenlítő vásárlóerőt (sem kiskereskedelmi, sem nagykereskedelmi szinten), ami számottevő nyomást gyakorolhatna a szolgáltatóra díjainak meghatározása során.

Az érintett piacokon a Magyar Telekom Nyrt. gazdasági erőfölényben van, így lehetővé vált a számára, hogy tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa, és versenytorzító magatartást tanúsítson. Ezért a Tanács a szolgáltató erőfölényes helyzetét az érintett piacokon versenyproblémaként azonosította.

VI.4.1.2 A versenyproblémából fakadó lehetséges piaci torzulások

Az érintett nagykereskedelmi piac sajátosságaiból adódóan a piacon a gazdasági erőfölényes helyzetből származó lehetséges piaci torzulások részben strukturális jellegűek, részben pedig a piac kínálati szereplőinek versenykorlátozó magatartásából fakadnak és a kiskereskedelmi piacon is torzulást okoznak. A piacon lehetséges piactorzító magatartások, piaci torzulások közül a Tanács különösen az alábbiakat vette vizsgálatra:

⁹ Eht. 52. § (1)

¹⁰ Eht. XII. fejezet

¹¹ Eht. 102.-103 §

¹² Eht. 104. §

¹³ Eht. 105. §

¹⁴ Eht. 106.§

¹⁵ Eht. 107. §

¹⁶ Eht. 108. §

¹⁷ Eht. 52. § (1) bekezdés

A hozzáférés megtagadása a nagykereskedelmi végződtetési szegmens piacán

A hozzáférési jogosultság biztosítása, a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatások nyújtásának előírása nélkül lehetetlen a kiskereskedelmi piacon versenyt támogató szolgáltatók piacra lépése.

A versenytársak ugyanis hozzáférés hiányában csak saját, önálló hálózat kiépítésével léphetnének be a piacra. A saját hálózat kiépítése ugyanakkor igen időigényes és nagyon magas, sok esetben nagy valószínűséggel igen nehezen megterülő költségekkel járna.

Ezért a Tanács megállapítása szerint új, nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatás nyújtására alkalmas hálózatok számottevő kiépítésére az elemzés jövőbeli vizsgált időtávja alatt nem lehet számítani.

A JPE szolgáltató erőfölényes helyzetének köszönhetően számos, lentebb kifejtésre kerülő ár és nem árjellegű eszközt alkalmazhat, amellyel képes kihasználni jelentős piaci erejét az adott érintett piacon.

A JPE által a piacon alkalmazható árjellegű versenytorzító eszközök közül az alábbiak kerültek megvizsgálásra:

– árdiszkrimináció

A nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatások nyújtására kötelezett, vertikálisan integrált JPE szolgáltató árdiszkriminációt alkalmaz nagykereskedelmi vásárlóival szemben, amennyiben a saját belső elszámolásában használt árnál magasabb áron értékesíti nagykereskedelmi szolgáltatását azok részére, így képes arra, hogy jelentősen megdrágítsa, és ezzel versenyképtelenné tegye az általuk nyújtott kiskereskedelmi szolgáltatásokat.

Árdiszkriminációnak minősül az is, ha a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtója olyan mennyiségi árengedményt alkalmaz, amellyel a szolgáltatás igénybe vevői közül a legnagyobbat hozza a legkedvezőbb helyzetbe, amely lehet pl. a saját leányvállalata.

– túlzó árazás / keresztfinanszírozás

A Tanács megállapítása szerint a hozzáférési jogosultság biztosítására, a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatások nyújtására kötelezett JPE szolgáltató képes a tényleges költségeit messze felülmúló nagykereskedelmi ár érvényesítésére. Nem szabályozott díjak esetén a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatás nyújtója számára lehetőség nyílik a költségek által nem indokolt jövedelemátcsoportosításra, ami a versenyt torzítja és ellehetetleníti az optimális allokációt.

A kiskereskedelmi – és a nagykereskedelmi végződtetési szegmensben egyaránt jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató az árarányok számára kedvező megválasztásával – alacsony kiskereskedelmi ár, magas nagykereskedelmi ár – képes arra, hogy ezzel kiszorítsa versenytársait.

A leírt probléma gyakorlati alkalmazási formája az árprést okozó árazás, amelyet a JPE szolgáltató a nagykereskedelmi túlzó ár alkalmazásával ér el. Árprés esetén a túlzott nagykereskedelmi árak és a kiskereskedelmi piacon kialakult árak közötti árrés nem fedezi a nagykereskedelmi végződtetési szolgáltatást igénybe vevő szolgáltató kiskereskedelmi tevékenységének költségeit, ezzel az veszteségesse válik.

– ragadozó /felfaló árazás

A Tanács megállapítása szerint a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmenshez tartozó szolgáltatás nyújtására kötelezett, vertikálisan integrált JPE szolgáltató a kiskereskedelmi piacon a ragadozó/felfaló árazással – vagyis a költségek által nem indokolt, mesterségesen alacsony árak alkalmazásával – képes arra, hogy az újabb szolgáltatók piacra lépését megakadályozza (foreclosure), illetve a már piacon lévő versenytársakat ellehetetlenítse, kiszorítsa, és így piacvezető szerepét hosszabb távon, verseny nélkül fenntarthassa. A JPE szolgáltató ezáltal képessé válik a nagykereskedelmi piacon elért vezető szerepének a kiskereskedelmi piacra történő kiterjesztésére. A problémát nem csak a jelen elemzés tárgyát képező nagykereskedelmi piac szabályozásával, hanem a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon is kezelni kell.

Nem-árjellegű versenyproblémák

A Tanács megállapítása szerint, ha az árszabályozás következtében az árdiszkrimináció lehetősége korlátozott, akkor a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatások nyújtására kötelezett JPE szolgáltató képes a piaci verseny nem-árjellegű eszközökkel történő torzítására. A leggyakrabban alkalmazott lehetséges eszközei és azok hatásmechanizmusa az alábbiakban foglalható össze:

– az információ visszatartása, illetve információk diszkriminatív felhasználása

Az információ visszatartásának és diszkriminatív felhasználásának lehetséges, legáltalánosabb megvalósítási módja, hogy a kiskereskedelmi piachoz kapcsolódó, annak inputját jelentő nagykereskedelmi piacon nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás nyújtására kötelezett JPE szolgáltató olyan – sok esetben releváns - információkkal látja el a vállalatcsoportjához tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő szolgáltatót, illetve belső szervezeti egységet, amelyeket nem juttat el a versenytársaihoz.

A mind a nagy-, mind a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató képes arra, hogy a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtása révén releváns és szenzitív információkhoz juthat a kiskereskedelmi piaci versenytársai tevékenységéről (értékesítési adatok, termékfejlesztés stb.), amelyeket aztán az utóbbi tudta és beleegyezése nélkül saját céljaira használhat fel.

Nagyobb az információ visszatartásának és diszkriminatív felhasználásának esélye, ha a tartalmában nagykereskedelmi szolgáltatásokat az adott piacon JPE szolgáltató kiskereskedelmi szolgáltatásként nyújtja a partner-szolgáltató számára, és azt szervezetileg is ugyanaz az egység végzi, mint a kiskereskedelmi értékesítést.

Az információk visszatartásának, illetve ezek diszkriminatív felhasználásának megelőzésére a Tanács a vizsgált piacon JPE szolgáltatóra az „átláthatóság” kötelezettséget róta ki.

– *indokolatlan előírások, követelmények*

A nagykereskedelmi piacon JPE szolgáltatónak indokolatlan előírások, követelmények megállapítására elsősorban a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatás technológiai, fizetési, adminisztratív feltételeinek meghatározásakor van módja. Szabályozás híján viszonylag könnyen tud alkalmazni egyértelműen a versenyt torzító eszközt a műszaki paraméterek túlzott részletezésével, a szabványokban szereplő paramétereken messze túlmutató műszaki követelmények alkalmazásával. Ezekkel a technológiai eszközökkel is képes a bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmens piacán jelentős piaci erejű szolgáltató piacvezető pozíciójának konzerválására a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon.

– *késleltetési taktikák*

A nagykereskedelmi piacon JPE-nek minősülő szolgáltatónak módja van arra, hogy késleltetési taktikák alkalmazásával megkísérelje a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatásra vonatkozó szerződése megkötésének időbeli eltolását, halogatását, annak érdekében, hogy a vállalatcsoporthoz tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő szolgáltató a lehető leghosszabb ideig élvezhesse az elsőként piacra lépésből származó előnyöket, illetve, hogy ily módon is visszafogja, akadályozza a versenytársak üzleti aktivitását.

A szerződések esetén a nagykereskedelmi piacon JPE szolgáltatónak lehetősége van arra, hogy a jogosult szolgáltatók számára olyan mennyiségi vállalási kötelezettségeket írjon elő, amelyek nem teljesítése súlyos szankciókkal jár. (Induló szolgáltatás esetében, különösen egy újonnan piacra lépő szolgáltató esetén igen nehéz megbízható becslést adni a szolgáltatás várható igénybevételéről.)

– *alacsony színvonalú szolgáltatás, minőségromlás*

A nagykereskedelmi piacon JPE szolgáltatónak lehetősége van arra, hogy a rosszabb minőségben, kedvezőtlenebb feltételekkel nyújtson szolgáltatásokat a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő vállalatcsoporton kívüli cégeknek, mint a vállalatcsoporthoz tartozó szolgáltatónak.

– *stratégiai termék/szolgáltatás konstrukciók*

A JPE-nek minősülő szolgáltatónak módja van arra, hogy a saját hálózati topológiája és értékesítési rendszere szerint alakítsa ki a hozzáférési pontokat és a kapcsolódó termékeket, így az általa alkalmazott szabványok, műszaki és gazdasági paraméterek használatára (ennek következtében az esetek jelentős részében az üzleti tervek módosítására) kényszeríti az új belépőket, amivel jelentős veszteségeket tud okozni azoknak.

Az érintett piacot megvizsgálva a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a fentiekben ismertetett versenyt torzító hatások csak megfelelő szabályozás híján léphetnek fel a bérelt vonalak kiskereskedelmi szolgáltatásának piacán. Ebből adódóan szükség van szabályozói intézkedések meghozatalára, illetve fenntartására, amelyek elősegítik a versenyt torzító hatások csökkentését, elősegítve ezzel a verseny kialakulását és a fogyasztói érdekek jobb érvényesülését. Ennek eszköze az arányos és indokolt kötelezettségek kirovása a nagykereskedelmi piacon.

VI.5. Arányos és indokolt kötelezettségek értékelése

VI.5.1. A kirovandó kötelezettségekkel szembeni elvárások

Azon túlmenően, hogy a Tanács által kirótt kötelezettségnek az Eht.-ban lefektetett általános célokat kell szolgálniuk, a piacelemzés során feltárt versenyt korlátozó akadályoknak megfelelően indokoltaknak és azokkal arányosaknak is kell lenniük. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kötelezettségek:

- Indokoltak, tehát megfelelnek a probléma természetének
- Arányosak, tehát megfelelnek a probléma súlyának

VI.5.2. A kötelezettségek értékelése

Az Eht. XII. fejezete lehetővé teszi a Tanács számára, hogy a fenti VII.3 pontban felsorolt különböző kötelezettségeket rója ki a jelentős piaci erejű szolgáltatókra. A Tanács a kötelezettségek meghatározása során megvizsgálta a felsorolt szabályozói eszközöket abból a szempontból, hogy azok mennyiben alkalmasak a feltárt és a fenti VI.4.1 pontban megfogalmazott versenyproblémák orvoslására.

A nagykereskedelmi piaci kötelezettségek kirovása a szabályozó fő célja, hogy a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon hatékony és fenntartható piaci verseny kialakulását segítse. A fenntartható verseny azt jelenti, hogy a kiskereskedelmi piaci verseny akkor is fennmarad, ha a verseny kialakulását segítő nagykereskedelmi szintű aszimmetrikus szabályozás meg-

szűnik. A gyakorlatban a fenntartható verseny az infrastruktúra alapú verseny kialakulását jelenti, az alkalmazott kötelezettségeknek tehát hosszú távon az alternatív infrastruktúrák fejlődését kell ösztönözniük.

A tárgyban nagykereskedelmi piacon jelentős piaci erejű szolgáltató a jelen piacelemzési eljárást megelőzően is jelentős piaci erejű szolgáltatónak minősült, Így a Tanács áttekintette a korábbi szabályozás hatásait az alábbiak szerint.

A természetes piaci folyamatokat is vizsgálva, nehéz feladat a szabályozás közvetlen hatásait az egyéb piaci hatásoktól elhatárolni. Mindazonáltal megállapítható, hogy:

- A Magyar Telekom Nyrt. piaci részesedése a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatások bevételei alapján növekedtek, majd 2006-ra kisebb csökkenés tapasztalható (2003: üzleti titok, 2004: üzleti titok, 2005: üzleti titok, 2006: üzleti titok). Az Emitel Zrt. beolvadása várhatóan tovább erősíti, bár nem jelentős mértékben a Magyar Telekom Nyrt. JPE-státuszát. A Magyar Telekom Nyrt. piaci bevételi részesedése a 2006-os adatokat alapul véve, a beolvadás után, becsülten üzleti titok százalékponttal növekedhet.

- 2006-ban a jelentősebb (1% piaci bevételi részesedés felett) piaci szereplők száma az adott időszakban növekedett, a volt koncessziós szolgáltatók megerősödése jellemző (kiemelten: Hungarotel, Emitel, Monortel).

- A nagykereskedelmi bevételek nem exponenciálisan és nem nagy arányban, de nőttek.

A nagykereskedelmi piacon jelentős piaci erejű szolgáltató a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon, illetve annak a 2 Mbit/s-ot meg nem haladó sáv szélességű bérelt vonali szolgáltatásokat magában foglaló részpiacán is jelentős piaci erejű szolgáltató.

Mindezt mutatja, hogy a szolgáltatóra eddig kirótt hozzáférési kötelezettség még nem tudta véglegesen megakadályozni a szolgáltatót abban, hogy a nagykereskedelmi piacon meglévő jelentős piaci erejét a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon érvényesítse, tehát a szabályozás továbbra is szükséges.

Átláthatóság

Az „átláthatóság” kötelezettség egyik alapvető célja, hogy a Kötelezett Szolgáltató által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatások bizonyos feltételei az egyes társszolgáltató partnerek számára nyilvánosak, megismerhetők legyenek. A jelen határozat meghozatalakor hatályban levő átláthatósági követelmény a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szegmens szolgáltatások piacán elsősorban a jelentős piaci erejű szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások alkalmazott díjainak és a tervezett díjváltozások, valamint a szolgáltatás igénybevétele részletes feltételeinek nyilvánosságra hozását jelenti. A DH-664-174/2005 sz. határozatban meghatározott „átláthatóság” kötelezettségét a Tanács részben módosította, előírva azt, hogy a Kötelezett szolgáltató köteles a nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás nyújtására vonatkozó feltételeit, valamint díjait internetes honlapján nyilvánosságra hozni, oly módon, hogy ezen információk a Kötelezett nyitó honlapjáról legfeljebb két egyértelmű menüpont lépésben elérhetők legyenek. A Kötelezett szolgáltató továbbá köteles díjtáblázata Internetes azonosító címét (URL) a jelen határozat hatálybalépését követő 30 napon belül a Tanácsnak bejelenteni, az „atlathatosag@nhh.hu” elektronikus levélcímre történő megküldéssel, az NHH honlapján (www.nhh.hu) való közzététel érdekében. A módosítás fő célja az, hogy más szolgáltatók, valamint az NHH piacfelügyeleti eljárásaiban a JPE szolgáltató díjait és szolgáltatásával kapcsolatos egyéb információkat könnyen megtalálhassák a szolgáltató honlapján. Az átláthatóság biztosítását szolgálja továbbá, hogy a Tanács az NHH honlapján (www.nhh.hu) nyilvánosságra kívánja hozni az átláthatóság keretében megismerhető információkat a JPE üzletpolitikája vonatkozásában. Az adatok naprakészségét és ellenőrizhetőségét szolgálja az adat- és változás bejelentés előírása.

Az „átláthatóság” kötelezettsége keretében tehát a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató átlátható működése, valamint az általa nyújtott szolgáltatások feltételei a társszolgáltatók és a hatóság által ismertté válhasson.

Az árak nyilvánosságra hozatala továbbá elősegíti a lehetséges versenyellenes magatartásformák felderítését, továbbá előzetes tájékoztatásként szolgál a szolgáltatást vásárlók számára. Az átláthatóság követelménye a hozzáféréssel kapcsolatos műszaki paraméterekre, az alkalmazott szabványokra, a hálózati topológiára is vonatkozik, tehát a hozzáférés kötelezettségét is támogatja.

Az átláthatóság előírása továbbá az említett versenyproblémák közül megfelelően képes kezelni a nem ár jellegű problémák (pl. indokolatlan feltételek és követelmények JPE szolgáltató általi előírása) jelentős részét, valamint az árjellegű lehetséges versenyproblémák közül az árdiszkriminációs magatartást.

Az „átláthatóság” kötelezettsége által biztosítható, hogy az „egyenlő elbánás” kötelezettsége alapján meghatározott feltételek az átláthatóság követelményén keresztül a piaci szereplők és a Hatóság által ellenőrizhetőek legyenek.

Az átláthatóság ilyen értelemben, azaz a nyilvánosság és az ellenőrizhetőség eszközeként hatékonyan szolgálja a hálózati szerződéskötési kötelezettség megfelelő érvényesülését is, visszatarthatja továbbá a Kötelezett Szolgáltatót a hálózati szerződések körében, a versenyellenes, egyoldalú, szolgáltatás-ellenszolgáltatás egyensúlyát kizáró szerződéses feltételek alkalmazásától. Mind a díjak, mind a szolgáltatás nyújtásának és igénybevételeinek feltételei körében előírt átláthatóság biztosíthatja az érintett piacra jövőben esetlegesen belépni szándékozó új szolgáltató érdekeinek érvényesülését is, melynek keretében a Kötelezett Szolgáltató honlapján elérhető adatok alapján a nyújtott szolgáltatás igénybevételeinek feltételeiről tájékozódhat.

Fentiek értelmében a Kötelezett Szolgáltatót terhelő „átláthatóság” kötelezettsége a jelen határozat rendelkező részében foglaltak szerinti módosítását a Tanács indokoltnak látja. Emellett a Tanács megállapította, hogy a kötelezettség módosítása a feltárt versenyproblémához képest arányos.

A kötelezettség teljesítése továbbá nem jelent aránytalan terhet a szolgáltatóra, mivel alapvetően csak a létező nagykereskedelmi szerződések feltételeinek nyilvánosságra hozatalát jelenti.

Egyenlő elbánás

Az egyenlő elbánásra vonatkozó kötelezettség a jelentős piaci erejű szolgáltatót visszatartja a versenyellenes magatartásformák alkalmazásától, ugyanis e kötelezettség kiszabása esetén a jelentős piaci erejű szolgáltató nem tehet különbséget a bérelt vonali végződtetési szegmens nagykereskedelmi szolgáltatások igénybe vevői között a szolgáltatás ellenértéke és igénybevételének feltételei tekintetében.

Az egyenlő elbánás, mint kötelezettség megfelel a versenyprobléma jellegének, hiszen visszatartja a JPE nagykereskedelmi szolgáltatót attól, hogy erőfölényét kihasználva megemelve díjait, illetve a szolgáltatást igénybe vevő szolgáltatók kárára megváltoztassa a szolgáltatás igénybevételének feltételeit.

Az egyenlő elbánás kiszabása esetén a jelentős piaci erejű szolgáltató

- a hálózati szolgáltatás (jelen esetben a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatás) nyújtását nem kötheti indokolatlanul olyan műszaki feltételekhez, amelyek teljesítésére csak egyetlen vagy kevés szolgáltató képes;
- a hálózati szolgáltatás ellenértékének megállapításakor nem állapíthat meg olyan árazási feltételeket – ideértve a forgalom után számított árkedvezményt – amelyek alkalmazásával a legkedvezőbb feltételek csak egy vagy kevés számú szolgáltató számára válnak elérhetővé.

Az egyenlő elbánás kiszabásával megakadályozható az a kereskedelmi gyakorlat, amikor a jelentős piaci erejű szolgáltató az adott nagykereskedelmi szolgáltatás tekintetében olyan mennyiségű kedvezményeket alkalmaz, amelyet általában csak a legnagyobb jogosult szolgáltatók, különösen pedig saját kiskereskedelmi szolgáltatója képes a leginkább kihasználni. A piacra esetleg újonnan belépő szereplők esetében az új piacra lépőt a Kötelezett az egyenlő elbánás kötelezettségének hiányában a már piacon lévő szolgáltatókkal szemben alkalmazott feltételektől kedvezőtlenebb feltételekkel távol tarthatja, tehát az „egyenlő elbánás” kötelezettségének kiszabása révén a kötelezett nem tehet különbséget szolgáltatását vásárlók között a szolgáltatás lényeges elemeinek tekintetében. Ezen túlmenően a Tanács – építve az első piacelemzési eljárás tapasztalataira is – fokozott figyelmet fordít arra, hogy a jelen határozat rendelkező részében foglalt, egymásra épülő kötelezettségek kölcsönhatása megfelelő módon érvényesüljön.

Az egyenlő elbánás az említett versenyproblémák közül megfelelően képes kezelni a nem ár jellegű versenyproblémák közül a késleltetési taktikák-, és az alacsony színvonalú szolgáltatás, minőségrontás alkalmazását, képes megelőzni a stratégiai termék és szolgáltatás kialakítását, valamint az árjellegű lehetséges versenyproblémák közül az árdiszkriminációs magatartást.

Fentiek értelmében a Tanács megállapítja, hogy a Kötelezett Szolgáltatót terhelő „egyenlő elbánás” kötelezettség a feltárt versenyprobléma tekintetében továbbra is arányos és indokolt kötelezettség, ezért a jelen határozat meghozatalakor hatályban lévő „egyenlő elbánás” kötelezettségét a Tanács a jelen határozat rendelkező részében foglaltak szerint fenntartotta.

Számviteli szétválasztás

A számviteli szétválasztási kötelezettség előírja a Kötelezett Szolgáltató számára, hogy elkülönítetten kezelje a kiskereskedelmi és a nagykereskedelmi tevékenységét. A „számviteli szétválasztás” egy olyan szabályozó eszköz, amely több célt szolgál. Biztosítja a szolgáltató gazdálkodásának szabályozói szempontból való átláthatóságát, azaz átláthatóvá teszi az egyes szolgáltatásokkal (jelen esetben kiemelten a bérelt vonali végződtetési szegmens nagykereskedelmi szolgáltatással) kapcsolatos költségeket, bevételeket, ráfordításokat, a keresztfinanszírozás és az árpés ellenőrzéséhez szükséges adatokat, a nagykereskedelmi díjak kialakításával kapcsolatos üzletági költséginformációkat. Mivel a kötelezettnek tevékenységeit gazdaságilag önállóan működő üzletágakként kell a számviteli szétválasztás során kimutatnia, biztosítható az egyenlő elbánás számviteli elve teljesülésének nyomon követése a nagykereskedelmi árak ismeretében és a transzferárak átláthatóvá tételével, a cégen belül és a cégen kívül nyújtott hasonló szolgáltatás ellenértékének vonatkozásában.

Mindezekből következően ennek a szabályozó eszköznek az alkalmazásával jelentősen befolyásolható az adott piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató piaci viselkedése, előírásával megelőzhetőek a piaci folyamatokra kedvezőtlen szolgáltatói magatartások. Ily módon ez a kötelezettség támogatja mind az átláthatósággal kapcsolatos kötelezettség, mind a költségalapú ár kialakítás ellenőrzését. A kötelezettség betartása ezenkívül elősegíti az árjellegű lehetséges egyéb versenyproblémák (a vizsgált piacon túlzó, felfaló/ragadozó árazás, keresztfinanszírozás) kezelését.

A teljes átláthatóság és ellenőrizhetőség csak a számviteli szétválasztáson keresztül valósítható meg. A Tanács ezért a szolgáltató esetén szükségesnek tartja a számviteli szétválasztásra vonatkozó kötelezettség ismételt kirovását, azonban úgy gondolja, hogy önmagában ennek a kötelezettségnek az alkalmazása nem elegendő a díjak költségalapú szintre való

csökkentésére, illetve költségalapú szinten tartására, mivel az csak az egyes költségkategóriák osztályozását és a ráfordítások egyszerűsített ellenőrzését teszi lehetővé.

A Tanács a Kötelezett Szolgáltatóra a DH-664-174/2005. számú határozatában kirótt, az Eht. 105. § szerinti „számviteli szétválasztás” kötelezettségét úgy módosítja, hogy a Kötelezett Szolgáltató a DH-664-138/2005. számú határozat rendelkező részének II. számú mellékletében foglalt tartalomhoz képest a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű nagykereskedelmi piac DH-26149-1/2007. sz. piacelemzési határozata rendelkező része I. sz. mellékletében meghatározott módon köteles új számviteli szétválasztási kimutatást készíteni, azzal, hogy ezen kötelezettséget a rá más piacokon kirótt számviteli kötelezettségekre tekintettel egységes szerkezetben, egy modellel, és ezen egyetlen modellen alapuló beadványnak a Tanács részére jóváhagyásra történő benyújtásával köteles teljesíteni.

A Kötelezett Szolgáltató a számviteli szétválasztási kimutatást a kötelezettség hatálya alatt az Eht. 62. § (1) bekezdése szerint naptári évenként az üzleti év zárásától számított hatodik hónap végéig köteles a Tanács részére benyújtani, amelynek jóváhagyásáról a Tanács az Eht. 62. § szerinti eljárásában dönt. A DH-664-138/2005. számú határozat alapján a Kötelezett Szolgáltatót terhelő számviteli szétválasztás kötelezettsége a jelen határozat közlésének napját követő napon hatályát veszti azzal, hogy a folyamatban lévő, a számviteli szétválasztási kimutatások jóváhagyására vonatkozó eljárásokban még a jelenleg hatályos kötelezettség szerint kell eljárni.

A Tanács megállapítja, hogy a „számviteli szétválasztás” továbbra is indokolt és arányos kötelezettség, mivel nagyban elősegíti a díjak átláthatóságát és ellenőrizhetőségét, ami elengedhetetlen a Hatóság későbbi piacelemzéseire és döntéseinek megalapozásához. Önmagában azonban ez a kötelezettség nem elégséges a feltárt versenyprobléma orvoslására.

A kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet egyik szolgáltató esetén sem, mivel számviteli szétválasztási kimutatást az érintett szolgáltató eddig is készített, a korábbi kimutatás aktualizálása így nem jelent érdemi többletterhet.

Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek

Az Eht. lehetőséget teremt a Tanács számára arra, hogy hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségeket írjon elő a jelentős piaci erejű szolgáltatók számára. Ennek keretében többek között hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítását, továbbá az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítását írhatja elő a Tanács.

Ilyen kötelezettséget a hatóság különösen akkor írhat elő, ha a hozzáférés megtagadása, a korábbi hozzáférés visszavonása vagy hasonló hatással járó ésszerűtlen feltételek kikötése a hatóság mérlegelése szerint megakadályozná a hatékony piaci verseny kialakulását az előfizetői szolgáltatások terén, és ebből eredően az előfizetők érdekeivel ellentétes eredményre vezetne.

A hozzáférési kötelezettség előírása során alapvető fontosságú annak megítélése, hogy az adott erőforrás nem, vagy csak nehezen duplikálható. A nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatások esetén az új bérelt vonali infrastruktúra, különösen az alacsony (2 Mbit/s-nél nem nagyobb) sáv szélességű bérelt vonalas infrastruktúra (amely tipikusan réz érpáras hálózat) tekinthető olyan „erőforrás”-nak amely nem, vagy csak nehezen duplikálható.

A kötelezettség a gyakorlatban a nagykereskedelmi bérelt vonali végződtetési szolgáltatás nyújtásának kötelezettségét jelenti, ott, ahol arra a jelentős piaci erejű szolgáltató műszakilag képes.

A Tanács felmérve a feltárt piaci problémát, valamint a hozzáférési kötelezettség jellegét és arra a következtetésre jutott, hogy jelen esetben e kötelezettség további alkalmazása mindenképpen szükséges, mivel alapvetően ez által biztosítható a lehetséges versenykorlátozó magatartások közül elsőként említett nagykereskedelmi végződtetési szegmens szolgáltatáshoz való hozzáférés megtagadásának, valamint az indokolatlan előírások, követelmények kikötésének kezelése. Ilyen indokolatlan követelmény lehet pl. az, ha a kötelezett a jogosult számára teljesíthetetlen műszaki feltételekhez köti a hozzáférés megadását vagy az összekapcsolás megvalósítását.

A Tanács, figyelembe véve az előző piacelemzés tapasztalatit, a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettséget változatlan formában fenntartja.

A Tanács a feltárt piaci probléma, valamint a hozzáférési kötelezettség jellegének összehasonlítása után megállapította, hogy jelen esetben a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség” kirovása a versenyproblémára önmagában nem jelentene megoldást, azonban e kötelezettség hiányában a Kötelezett Szolgáltató a versenytársak és a fogyasztók érdekeivel ellentétes módon elzárkózhatna az összekapcsolásra, illetve hozzáférésre irányuló igény elől. A Tanács továbbá megállapította, hogy a kötelezettség szükséges feltétele annak, hogy a nagykereskedelmi piacra ráépülő kiskereskedelmi piacokon a verseny feltételei javuljanak, annak hiányában a kötelezett szolgáltató a kapcsolódó kiskereskedelmi piacról képes lenne kiszorítani versenytársait. Ezért a Tanács a versenytársak és a fogyasztók érdekeinek védelmében indokoltnak, a probléma súlyával arányosnak tartja a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség” fenntartását.

Költségálapúság és a díjak ellenőrizhetősége

Az Eht. lehetővé teszi a Hatóság számára, hogy az érintett piacon jelentős piaci erejű szolgáltatóként azonosított szolgáltató számára a törvényben meghatározott kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos legalább egy kötelezettséget írjon elő, valamint hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatóra korábban megállapított legalább egy kötelezettséget fenntartson, illetve azt módosítsa. A törvény alapján kiróható kötelezettségek körébe tartozik az Eht. 108. § rendelkezései alapján előírható „költségálapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség”, melynek kirovását az indokolja, hogy a hatékony verseny hiányában a JPE szolgáltatónak – szabályozás nélkül – lehetősége lenne arra, hogy díjait a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül, túlzó módon határozza meg vagy ragadozó/felfaló árazást alkalmaz. Ez a szabályozási lehetőség a gyakorlatban különböző árszabályozási eszközök és költség-elszámolási kötelezettségek alkalmazását jelenti. Az árszabályozás olyan szabályozói eszköz, amely közvetlenül befolyásolhatja a végződtetési díjak szintjét.

A fentiekből következően az árszabályozás (a korábban meghatározott kötelezettségekkel együtt) megfelelő eszköz lehet a feltárt piaci probléma (és az általa okozott versenytorzítás) orvoslására.

A költségálapú ár-, illetve általánosabban a nagykereskedelmi árszabályozás alkalmazása alapvetően azon infrastruktúra elemek hozzáférési szolgáltatásainál lehet indokolt, amelyek megkettőzésére nincs reális esély az elemzés előretételezett időtávjá alatt, illetve amelynek megkettőzése gazdasági szempontból nem életképes beruházás. A Tanács megállapította, hogy az adott nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásához szükséges helyi hálózatok ilyen infrastruktúrájának számítanak, ezért a nagykereskedelmi árszabályozás alkalmazása a jelentős piaci erejű szolgáltató esetén indokolt.

Az előfizetői hozzáférési szakaszt is magában foglaló költségálapú ár alkalmazása előírásának betartatása a gyakorlatban igen sok nehézségbe ütközhet, mivel az egyedi előfizetői hozzáférési szakaszokat is magában foglaló bérelt vonali végződtetési szakaszok költsége esetről-esetre eltérhet. Ezért a Tanács ennek előírását nem tartja alkalmas eszköznek a versenyproblémák kezelésére. A nagykereskedelmi szolgáltatás díjának ellenőrzése ugyanakkor indokolt a kiskereskedelmi piaci verseny erősítése érdekében.

Ennek megfelelő, a jelen érintett piac sajátosságaihoz alkalmazkodó módja a nagykereskedelmi ár kiskereskedelmi árból való származtatása, egy a kötelezett, illetve a jogosult szolgáltatók kiskereskedelmi költségeire is figyelemmel kialakított kiskereskedelmi haszonkulcs figyelembe vételével (retail minus árazás).

Az Eht. 108. § (1) bekezdés b) pontja alapján a hatóság a hatékonyság és a fenntartható verseny előmozdítása, valamint a fogyasztói előnyök érvényesítése érdekében – amennyiben a piacelemzés megállapítása szerint a hatékony verseny hiánya azt eredményezheti, hogy az érintett szolgáltató indokolatlanul magas díjakat, vagy árprést alkalmazhat – a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára egyes összekapcsolási, illetve hozzáférési szolgáltatások tekintetében meghatározott költségszámítási és díjképzési módszer alkalmazására, illetve a díjak ellenőrizhetőségére vonatkozó kötelezettséget írhat elő.

A „retail minus” árazás alkalmazása alatt a Tanács a JPE szolgáltató azon kötelezettségét érti, hogy a nagykereskedelmi ár meghatározását a kiskereskedelmi árból származtatva köteles kialakítani, a kiskereskedelmi szolgáltatás nyújtásához szükséges, nagykereskedelmi szolgáltatásra ráépülő belső szolgáltatások költségeinek figyelembe vételével. A Tanács az árak meghatározását ellenőrzi, ahhoz a JPE szolgáltatótól részletes költségkalkulációt kér, és a nagykereskedelmi árak jóváhagyása során a költségszámításban foglaltaktól indokolt esetben eltérhet.

A „retail minus” árazás melletti alapvető érv, hogy igen nagy a veszélye annak, hogy a kiskereskedelmi szolgáltatás alapját jelentő nagykereskedelmi szolgáltatás árának magas tartásával, a jelentős piaci erejű szolgáltató árprést tud okozni, kizsorítva ezzel a versenytárs szolgáltatókat, illetve teljesen megakadályozza a versenytársak kiskereskedelmi piacra való belépését. Ilyen esetben az utólagos árprést vizsgálat, és az ahhoz tartozó szankciók nem megfelelőek, mivel a versenytárs szolgáltatók számára a jelentős piaci erejű szolgáltató utólagos, akár évekkel későbbi bírságolása nem jelent megoldást az elvesztett piaci lehetőségek okozta gazdasági veszteségre, másrészt a kiskereskedelmi piac leképezi a nagykereskedelmi piac jelentős piaci erejű szolgáltató által uralt domináns jellegét, megnehezítve ezzel a verseny kialakulását. A „retail minus” szabályozás ugyanakkor képes megelőzni a leírt árprézés helyzet kialakulását és ezáltal biztosítani, hogy a jogosult szolgáltatók – amennyiben megfelelően hatékonyan működnek - belépjenek a kiskereskedelmi piacra és, hogy ott versenyképes ajánlatokkal tartósan is jelen lehessenek. A bérelt vonali nagykereskedelmi végződtetési szegmens szolgáltatás árának meghatározása során előírt „retail minus” árszabályozás alapvető célja ennek megfelelően az, hogy a nagykereskedelmi végződtetési szegmens szolgáltatás igénybevételével a jogosult szolgáltatók képesek legyenek tartósan jelen lenni a bérelt vonali kiskereskedelmi szolgáltatások piacán.

A Tanács DH-664-174/2005. határozatában kiróta a „költségálapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség keretében a „retail minus” árazás alkalmazását. Ezt követően a Tanács határozatot hozott a benyújtott költségmodellről. A határozatok a retail-minus módszertan alapján meghatározták a kötelezett szolgáltató által alkalmazható legmagasabb nagykereskedelmi árat valamint a maximális árprést. Ezzel a Tanács lehetővé tette, hogy a jogosult szolgáltatók megfelelő ár mellett vegyék igénybe a nagykereskedelmi szolgáltatásokat. A jelen határozat a retail-minus árképzés szabályait

nem módosította, ugyanis az előző piacelemzési eljárás eredményeképpen, valamint a piac vizsgálata alapján megállapítható, hogy a kirótt kötelezettség alkalmas a célzott piaci hatás kiváltására.

Az előírt kötelezettség alapján véve összhangban van a kötelezett szolgáltató által alkalmazott jelenlegi kereskedelmi gyakorlattal, miszerint a nagykereskedelmi árak meghatározásának alapjaként a kisker ár kerül alkalmazásra.

A kötelezett szolgáltató bizonyos költségeinek (pl. működési költségek) számítása során a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően köteles a tőkeköltség szorzót alkalmazni, amelynek 16,8 %-os mértékét a Tanács az aktuális adatok alapján határozta meg.

A Tanács 2002-ben dolgozta ki a WACC módszertanát a Hatóság, majd a nyilvánosság felé is publikálta egy prezentáció keretében, amelyen a szolgáltatók képviselői is jelen voltak. A módszertan 2003 eleje óta nyilvánosan hozzáférhető a Hatóság internetes oldalán. A határozatban megadott tőkeköltség (WACC) érték a vonatkozó módszertan alapján számított alsó és felső érték számtani átlaga (sávközép). A DH-664-174/2005. számú tanácsi határozatban meghatározott WACC érték megállapítása óta jelentős hatást kiváltó tőkepiaci (nem ágazat-specifikus) változások következtek be, amelyek miatt a WACC aktualizálása vált szükségessé. Ezen változások elsősorban az árfolyam kockázat mérséklődése következtében a nominál kockázatmentes hozamok csökkenését eredményezték. Ugyanakkor a Magyarországra vonatkozó várható inflációs ráta értéke emelkedett, ami önmagában tőkeköltség emelő tényező. Hasonló hatást gyakorolt a vizsgált időszak folyamán, mint ágazat-specifikus tényező az eladósodottság csökkenése, hiszen így a kockázatosabb saját források súlya emelkedett a finanszírozáson belül. Ugyanez a hatás érvényes az elvárt hitelprémium növekedésére, valamint az adókulcs négy százalékpontos emelésére. Azaz a tőkeköltség-szorító változása a fenti hatások eredőjeként valósult meg.

Megállapítható, hogy a nagykereskedelmi díjak esetében jellemzően csökkentek a havi díjak (kivételesen az 512 kbit/s sávzélesség és alatti szolgáltatások árai), az egyszeri díjak esetén hullámlás, illetve jellemzően árnövekedés figyelhető meg. A bevezetésre került „retail minus” árazás képes lesz megelőzni az árprésses helyzet kialakulását, mivel a „retail minus” árazás azon szolgáltatásokra vonatkozik, amelyeket a szolgáltató a bérelt vonalak kiskereskedelmi piacán (7. sz. piac) köteles nyújtani és amelyekhez szorosan kapcsolódnak a bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési piacához (13. sz. piac).

A Tanács a fentiek alapján a feltárt piaci probléma, valamint a hozzáférési kötelezettség jellegének összehasonlítása után megállapította, hogy jelen esetben a „költség-alapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség kirovása indokolt és arányos, ugyanis e kötelezettség hiányában a Kötelezett Szolgáltató a versenytársak és a fogyasztók érdekeivel ellentétes módon határozhatná meg díjait. A Tanács továbbá megállapította, hogy a kötelezettség szükséges feltétele annak, hogy a nagykereskedelmi piacra ráépülő kiskereskedelmi piacokon a verseny feltételei javuljanak, annak hiányában a kötelezett szolgáltató a kapcsolódó kiskereskedelmi piacról képes lenne kiszorítani versenytársait. Ezért a Tanács a versenytársak és a fogyasztók érdekeinek védelmében indokoltnak, a probléma súlyával arányosnak tartja a „költség-alapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség fenntartását.

VI.5.3 Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

A Tanács megvizsgálta az érintett piacon érvényesülő jelentős piaci erő hatásait, azonosította a versenyproblémát, értékelte a rendelkezésre álló szabályozói eszközöket és kiválasztotta a feltárt versenyproblémának megfelelő (tehát indokolt) és azok súlyának megfelelő (tehát arányos) kötelezettségeket. Ennek során megállapította, hogy az „átláthatóság”, az „egyenlő elbánás”, a „hozzáférés és összekapcsolás” és a „számviteli szétválasztás” kötelezettségekre szükség van, de ezek külön-külön vagy együttesen sem elegendők a versenyprobléma orvoslására, ezért a „költség-alapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség kirovása is szükséges.

A vizsgálat eredményeként a Tanács a kötelezett szolgáltatóra, mint az érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra a következő kötelezettségeket határozza meg:

- Átláthatóság
- Egyenlő elbánás
- Számviteli szétválasztás
- Hozzáférés és összekapcsolás
- Költség-alapúság és a díjak ellenőrizhetősége.

B. fejezet

Együttműködés a Gazdasági Versenyhivatallal

C. fejezet

Egyeztetés az érdekeltekkel

D. fejezet
Notifikációs eljárás eredménye

A határozatot kapják:

1. *AMICE Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*
1145 BUDAPEST Mexikói út 28/A.
2. *CityNet Communication Informatikai Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.*
1126 BUDAPEST Böszörményi út 20-22.
3. *Emitel Távközlési Zrt.*
1013 BUDAPEST Krisztina krt. 55.
4. *GTS Datanet Távközlési Kft.*
2040 BUDAÖRS Ipartelep u. 13-15.
5. *Hungarotel Távközlési Zrt.*
1113 BUDAPEST Bocskai út 134-146.
6. *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.*
2040 BUDAÖRS Puskás Tivadar u. 8-10.
7. *Magyar Telekom Távközlési Nyrt.*
1013 BUDAPEST Krisztina krt. 55.
8. *Magyar Villamos Művek Zrt.*
1011 BUDAPEST Vám u. 5-7.
9. *Monor Telefon Társaság Kft.*
1092 BUDAPEST Kinizsi u. 30-36.
10. *PanTel Távközlési Kft.*
1113 BUDAPEST Bocskai út 134-146.
11. *PanTel Holding Zrt.*
1113 BUDAPEST Bocskai út 134-146.
12. *Printer-fair Számítástechnikai, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*
2510 DOROG Mátyás király u. 11/A.

KÖZLÖNY

§

„A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 36.§-ban foglalt kötelezettségének eleget téve közlést tesz a

„Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” elnevezésű nagykereskedelmi piac (14. piac) tárgyában született határozat-tervezetét. Akinek jogát vagy jogos érdekét a határozat érintheti, a tervezettel kapcsolatban a határozat-tervezet Hírközlési Értesítőben történő megjelenését követő 20 napon belül írásban észrevételt tehet.

Az észrevételeket elektronikus vagy postai úton a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához címezve (1525 Budapest, Pf.: 75.) kizárólag a megjelölt időpontig lehet benyújtani. Az észrevételeket elektronikus úton az alábbi e-mail címre lehet megküldeni:

14piac@nhh.hu."

DH-10903-2/2007. számú, piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (14. számú piac) tárgyában hozott határozat-tervezet

*A határozat-tervezetben üzleti titokként megjelölt adatok a DH-10903-1/2007. sz. határozat-tervezetben szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-10903-2 /2007.

Tárgy: piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (14. számú piac)

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az érintett piacok azonosítására, az érintett piacokon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jogszabályban meghatározott kötelezettség előírására hivatalból indított eljárása során meghozta a következő

határozatot.

A Tanács a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” elnevezésű nagykereskedelmi piac szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, és a piacot érintett piacként azonosította, majd az érintett piacon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzése alapján megállapította, hogy a tárgyi érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató nem azonosítható.

Jelen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, a Tanácshoz 3 példányban benyújtott keresettel kérhető.

A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincsen.

Indokolás

A Tanács – eleget téve az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglaltaknak – az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az Eht. 10. § f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva ismételten lefolytatta az Eht. 52-57. § rendelkezései szerinti, a piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárását. A Tanács a tárgyi eljárás során az Európai Unió Bizottsága 2003/311/EC számú Ajánlásában, valamint a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló 16/2004. (VI. 24.) IHM rendeletben (a továbbiakban „*IHM rendelet*”) foglaltak mellett a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során a Nemzeti Hírközlési Hatóság (a továbbiakban „*Hatóság*”) által alkalmazandó alapelvekről (vizsgálati szempontokról) szóló 8001/2004. (IHK. 8.) IHM tájékoztató (a továbbiakban „*IHM tájékoztató*”) által a piacmeghatározás és a piacelemzés körében meghatározott jogalkalmazói elvek és szempontok, valamint az ott rögzített módszertan, eljárásjogi intézmények, eszközök, fogalmak, meghatározások alapján, valamint a korábbi piacelemzési eljárások során kikristályosodott jogalkalmazói gyakorlat szerint járt el.

A Tanács a piacelemzési eljárás érdekében – azt megelőzően – lefolytatott piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárása keretében rendszerezett és feldolgozott adatok és információk értékelése alapján, valamint az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglalt, a piacelemzés ismételt lefolytatására irányuló törvényi kötelezettségének eleget téve megindította a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” elnevezésű nagykereskedelmi piac vonatkozásában a piacelemzési eljárást, amelynek eredményeként érintett piacként azonosította a tárgyi nagykereskedelmi piacot.

A Tanács az érintett piacon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését követően megállapította, hogy jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a tárgyi érintett piacon nem azonosítható.

A határozat (a továbbiakban „*Határozat*”) felépítését és tartalmát az egyedi ügy jellegéből fakadó sajátos gazdasági, jogi és műszaki jellemzők alapvetően meghatározzák. A Határozat indokolásában került meghatározásra, valamint részletesen bemutatásra a piacmeghatározás, a piacelemzés, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának,

valamint értékelésének menete. A Határozatban megmutatkozó hatósági döntés indokolása azon túl, hogy magában foglalja a hatósági eljárás egészének folyamatát, együttesen, összefüggésében tartalmazza a ténybeli, azaz a Tanács által feltárt releváns közgazdasági, műszaki és jogi tényállási elemeket, a tényállás tisztázásának rendszerét, a tények, bizonyítékok hatósági jogalkalmazáshoz szükséges értékelését, és a tényekből az egyedi ügyre levonható következtetéseket, valamint a jogi indokolást is, amelynek keretében a Tanács az érdemi döntéshez, jogérvényesítéshez vezető valamennyi eljárási és anyagi jogi normát tételesen és részletezően megjelölt és azok egyedi ügyre vonatkozó alkalmazását, értelmezését, tartalmát és jelentőségét ki is fejtette.

A Tanács a piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében az Eht. 52. § (2) bekezdése, valamint a 151. § (1) és (2) bekezdései alapján 2005. november 9-én kelt DH-..... számú határozatával 30 napos határidő tűzésével adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő Hatóság által nyilvántartott valamennyi a „*Bérelt vonalak nagykereskedelmi trönk szegmense*” elnevezésű nagykereskedelmi piacon szolgáltatást nyújtó szolgáltató (a továbbiakban „*Szolgáltatók*”) számára.

A Szolgáltatókat terhelő adatszolgáltatási kötelezettség meghatározására a piacelemzési eljárást megelőző, annak eredményes lefolytatása érdekében megindított, az adatszolgáltatás mellett a megismert adatok feldolgozását és értékelését is magában foglaló piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében került sor, melynek során a Hatóság a felügyelt piac szerkezete, a piacon jelenlévő piaci szereplők közötti viszonyrendszer, az általuk nyújtott szolgáltatások vonatkozásában szerzett olyan információkat, adatokat és tapasztalatokat, melyek alapján a felügyelt piac érdemi vizsgálata körében megalapozottabb döntést hozhatott. Azon túl, hogy a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás eredményeképpen a Hatóság megvizsgálta a piac szerkezetét, illetve megállapította, hogy annak körében mely szolgáltatók minősülnek majd az Eht. 27. § szerint az adott piacon ügyfélnek, a tárgyi ellenőrzési tevékenység azt az adminisztratív célt is szolgálta, hogy a Hatóság a megismert, valamint a rendelkezésére álló adatok összességét – az eredményes piacelemzési eljárás érdekében – összegezni, összefoglalni, valamint rendszerezni tudja. A Hatóság fent részletezett, a piacelemzési eljáráshoz szorosan kapcsolódó döntés-előkészítési célú tevékenységének köszönhetően a Hatóság már a piacelemzési eljárás megindításakor rendelkezett azokkal az információkkal, amelyek az eredményes piacelemzési eljárás lefolytatásának, valamint az azt lezáró hatósági döntés megalapozottságának garanciáját hordozzák magukban.

A piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacon az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. Az adatszolgáltatás körében megismert adatokon túlmenően a Tanács megvizsgálta a 14. számú piac elemzése szempontjából releváns, nyilvánosan (pl.: általános szerződési feltételekben, nyilvános ajánlatokban, statisztikákban) hozzáférhető adatokat, valamint a társhatóságok által nyilvánosságra hozott információkat. Ennek megfelelően a Tanács az adatszolgáltatás beérkezésének időpontját követő esetleges piaci változásokra tekintettel konkrétan megvizsgálta annak lehetőségét is, hogy vannak-e olyan korábban nem ismert piaci folyamatok, amelyek miatt indokolt lenne újabb adatszolgáltatást elrendelni az érintett szolgáltatókkal kapcsolatban, valamint 2006. november 6-án értesítette a Szolgáltatókat a piacelemzési eljárás megindításáról. A Tanács úgy értékelte, hogy további adatszolgáltatásra van szükség a 2005. valamint 2006. évekre vonatkozóan a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében benyújtott adatok aktualizálása érdekében, valamint azon szolgáltatók vonatkozásában, akik a 2004-es adatokat hiányosan szolgáltatták, illetve azon szolgáltatók vonatkozásában, akik az adatszolgáltatás elrendelésekor még nem szolgáltattak a piacon. Ennek megfelelően a Tanács 2007. januárjában, márciusában és májusában a tényállás megfelelő tisztázása érdekében a Ket. 51. § (3), az Eht. 52. § (2) és 151. § (2) bekezdése szerint adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő.

A beérkezett adatok feldolgozásának eredményeként a Tanács tisztázta a jelen eljárásban ügyfélnek minősülők körét, és megállapította, hogy a jelen eljárásban azok a szolgáltatók minősülnek ügyfélnek, akik a 14. piacon szolgáltatási jogosultsággal rendelkeznek, ténylegesen szolgáltatást nyújtanak. Az adatszolgáltatás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacokon, a piacelemzési eljárás keretében, a köztudomású tények alapján az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét.

Az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján a Hatóság és a versenyhatóság az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosan együttműködik, így különösen az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacokon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. A Tanács és a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban „*GVH*”) az együttműködés részleteit szabályozó Együttműködési megállapodás vonatkozó 6. fejezetében foglaltaknak megfelelően a tárgyi eljárása során is együttműködött, ennek során a versenyhatóság szakmai álláspontját megismerte. Az együttműködés részletei a határozat Indokolásának „B” fejezetében kerülnek kifejtésre.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében meghatározott egyeztetési kötelezettségének eleget téve a jelen határozat tervezetét a Hatóság internetes oldalán ..... napján, a Hírközlési Értesítő ..... számában pedig ..... napján tette közzé.

A határozattervezetre az Eht. 36. §-a keretében beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait a jelen határozat indokolásának „C” fejezete tartalmazza.

Az érdekeltekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 65. § (1) bekezdése alapján a Tanács a tárgyi Határozatának tervezetét részletes indokolással együtt 2007. .... napján megküldte az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak, miután a határozattervezetben foglaltak hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre, tekintettel a Keretirányelv (38) szakaszára, amelynek alapján, a tagállamok közötti kereskedelmet érintő intézkedések olyan intézkedések, amelyek közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelemre oly módon, amely az egységes piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

A részletes indokolásra, illetve a megküldésre vonatkozó szabályokra az Európai Bizottságnak a „piacelemzés eredményeinek a Bizottsághoz való eljuttatásával (notifikáció) kapcsolatos eljárásról, a kapcsolatos határidőkről és a Bizottsággal való konzultáció módjáról szóló, 2003. július 23. napján kiadott ajánlásában (2003/561/EC) foglaltak irányadóak. Ezen eljárás részletei a jelen határozat indokolásának „D” fejezetében kerülnek részletezésre.

Az érintett piacok megállapítására, az érintett piacokon fennálló verseny és annak hatékonysága elemzésére, az egyes érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségek meghatározására irányuló eljárás egy több egymásra épülő szakaszból álló közigazgatási eljárás. Az Eht. 52. § (1) bekezdése szerint a Tanács azonosítja az érintett piacokat; elemzi az érintett piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát, és amennyiben azokon a verseny nem kellően hatékony, azonosítja az érintett piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, illetve szolgáltatókat; valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, illetve szolgáltatókra az Eht. XI–XIV. fejezetében foglalt kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra korábban, a jelen piacelemzési eljárást megelőzően jogszabályban megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt. Eljárása során a Tanács a versenyjog vonatkozó szabályai, valamint az IHM tájékoztatóban meghatározottak szerint, a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságainak figyelembevételével járt el.

Az tárgyi eljárás első lépéseként a Tanács az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott a „*Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense*” elnevezésű nagykereskedelmi piac vizsgálatából indult ki, meghatározta a szolgáltatási piacot és megállapította, hogy az ott megjelölt piac a Magyar Köztársaság területén érintett piacnak minősül. A Tanács az érintett piacon belül további elkülönült piacot nem azonosított.

Az érintett piac meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indokolásban foglaltak szerint – elvégezte az érintett piacon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését, amelynek következtében arra a megállapításra jutott, hogy a tárgyi érintett nagykereskedelmi piacon a piaci verseny hatékonyságának biztosítása érdekében szabályozói beavatkozás nem indokolt. Fentiek alapján az érintett nagykereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató nem került azonosításra, így az Eht. 52. § (1) bekezdés szerinti kötelezettségek előírására sem kerülhetett sor.

A Tanács a jelen határozatba foglalt döntésének meghozatala érdekében elvégzett vizsgálatok, elemzések részletes bemutatását a jelen határozat indokolása az alábbiak szerint tartalmazza:

- I. Piacmeghatározás
- II. A vizsgált nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó kiskereskedelmi piac vizsgálata
- III. Helyettesítési vizsgálat
- IV. Az érintett nagykereskedelmi piac meghatározása
- V. Az érintett piac további vizsgálata
- VI. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása

A fentiekben megjelölt vizsgálatok alapján a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A jogorvoslati jogosultság az Eht. 46. § (1) bekezdésén és 47. § (1) bekezdésén alapul.

A Tanács döntését az Eht 39. § (1) bekezdése alapján teljes ülés keretében hozta meg.

A. fejezet

I. A PIACMEGHATÁROZÁS*I. 1. A piacmeghatározás menete*

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendelet I. sz. Mellékletében 14. számmal jelölt „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” nagykereskedelmi piac¹ vizsgálatából indult ki, figyelemmel az Európai Unió Bizottsága (továbbiakban: *Bizottság*) Ajánlására².

A piacmeghatározás első lépéseként, a szolgáltatási piac meghatározása során a Tanács meghatározta a szolgáltatások pontos tartalmát, a piac megnevezését és a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve.

A Tanács a jelen piacmeghatározás során szükség szerint megvizsgálta a vizsgált nagykereskedelmi piachoz tartozó kiskereskedelmi piac(ok)at.

A Tanács megvizsgálta továbbá a vizsgált piacon esetlegesen megtalálható helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált szolgáltatási piac határait hatást gyakorolhatnak.

A vizsgált szolgáltatási piac meghatározása után került sor a piac földrajzi határainak meghatározására.

A piac meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” nagykereskedelmi piac érintett piacnak tekinthető-e a Magyar Köztársaság területén, tehát teljesülnek-e Magyarországon is a Bizottság által a piacok szabályozási szempontból való érintettségének vizsgálatakor alkalmazott ex-ante kritériumok³.

I. 2. Jogszabályi rendelkezések, definíciók, releváns szolgáltatás*I. 2.1 Jogszabályi rendelkezések*

A 14. számú, „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” nagykereskedelmi piac vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. §, 8., 23, 34., 37., pontjaiban meghatározott fogalmak (bérelt vonal, előfizetői hozzáférési pont, hálózati hozzáférési pont, hálózati végpont), továbbá az elektronikus hírközlési tevékenység elkülönítéséről, valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatók számviteli nyilvántartásai elkülönített vezetésének részletes szabályairól szóló 19/2003. (XII. 27.) IHM rendelet [a továbbiakban: Sz. rend.] 2. § (1) bekezdés c), d), e) pontjában (hozzáférési hálózat, kiskereskedelem, társszolgáltató), valamint a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendelet [a továbbiakban: Korm. rendelet] 3. § (1) bekezdés 6., 11., 18. pontjában (jogosult szolgáltató, kötelezett szolgáltató, számozási terület), 3. § (2) bekezdés 1.4, 1.4.1, 1.4.2 pontjában (bérelt vonali összekapcsolási szolgáltatás, féláramkör bérelt vonali összekapcsolási szolgáltatás, kétvégű bérelt vonali összekapcsolási szolgáltatás) szabályozott fogalmak jelentették.

A *bérelt vonalak minimális készlete vonatkozásában* az 548/2003/EC határozatban szereplő bérelt vonal típusok irányadóak, amelyeket az EC határozat mellékletében megadott ETSI szabványok definiálnak.

A bérelt vonalak minimális készletének elemei: normál- és speciális minőségű analóg bérelt vonalak és 64 kbit/sec és 2048 kbit/sec közötti strukturálatlan- és strukturált digitális bérelt vonalak.

Az EC határozatban megadott szabványok honosított magyar megfelelőinek figyelembe vételével és az Eht. 110. § (2) bekezdése alapján a bérelt vonalak minimális készletét, átviteli kapacitását és műszaki feltételeit a Tanács a következőkben határozza meg

ANALÓG BÉRELT VONALAK

Bérelt vonal típusa	Interfész jellemzők	Összeköttetés és minőségi jellemzők
Normál minőségű, kéthuzalos	MSZ EN 300 448:2002	MSZ EN 300 448:2002
Normál minőségű, négyhuzalos	MSZ EN 300 451:2002	MSZ EN 300 451:2002
Különleges minőségű, kéthuzalos	MSZ EN 300 449:2002	MSZ EN 300 449:2002
Különleges minőségű, négyhuzalos	MSZ EN 300 452:2002	MSZ EN 300 452:2002

¹ Amely megegyezik az Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlásában 14. számmal jelölt piaccal.

² Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlás (9)

³ Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlás (9)

Digitális bérelt vonalak

DIGITÁLIS BÉRELT VONALAK

Bérelt vonal típusa	Interfész jellemzők	Összeköttetés és minőségi jellemzők
64 kbit/s	MSZ EN 300 288:2002	MSZ EN 300 289:2002
N x 64 kbit/s*	MSZ EN 300 766:2002	MSZ EN 300 766:2002
2048 kbit/s - E1 strukturálatlan	MSZ EN 300 418:2002	MSZ EN 300 247:2002
2048 kbit/s - E1 strukturált	MSZ EN 300 418:2002	MSZ EN 300 419:2002

* ahol $1 < N \leq 32$

A szolgáltatás nyújtására egyebekben a bérelt vonali szolgáltatási piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató bérelt vonali szolgáltatási kötelezettségeinek feltételeiről szóló 8/2003. (VI. 20.) IHM rendelet szabályai vonatkoznak.

I.2.2. A vizsgált piac releváns szolgáltatásainak tartalmi meghatározása, általános jellemzőinek vizsgálata

A vizsgált piac azonosításának első lépéseként a Tanács elvégezte a releváns szolgáltatások vizsgálatát, a piac megnevezését és a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve.

Ennek során a Tanács megvizsgálta az IHM rendeletben meghatározott tárgyi piacnak megfelelő, a jogi kereteken belül értelmezhető, a piacon ténylegesen nyújtott és igénybe vehető alapszolgáltatásokat.

A vizsgálat alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacon a bejelentett szolgáltatás alapvető jellemzői az alábbiak:

I.2.2.1 Bérelt vonal

Az Eht 188. § 8. pontja kimondja, hogy „*bérelt vonal: azon elektronikus hírközlő eszközök összessége, amelyek a hálózati végpontok között transzparens átviteli kapacitást biztosítanak, de nem tartalmazzák a felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkciókat*”. A definíció alapján a Tanács minden olyan elektronikus hírközlő eszközt bérelt vonalnak tekint, mely két pont között transzparens átviteli kapacitást biztosít, és nem tartalmaz felhasználó által vezérelhető kapcsoló vagy útválasztó funkciót.

A Tanács rögzíti, hogy a bérelt vonal két hálózati végpont között létesít átviteli összeköttetést és ennek az összeköttetésnek a funkciójától függően a felhasználó határozza meg, milyen átviteli sebességet, azaz milyen sáv szélességet igényel az általa meghatározott két pont között. Ennek megfelelően a bérelt vonali összeköttetés egyik jellemzője a sáv szélesség, a másik jellemzője a két hálózati végpont földrajzi elhelyezkedése, illetve a bérelt vonali összeköttetés hossza.

Átviteli kapacitás biztosítása

A bérelt vonal alapvető jellemzője, hogy az igényelt sáv szélesség bármely időpontban a felhasználó rendelkezésére áll, függetlenül attól, hogy milyen napszokról vagy milyen egyéb forgalmi helyzetről van szó. Ezt a garantált, minden körülmények között rendelkezésre álló sáv szélességet általában úgy biztosítják, hogy a bérelt vonalat kizárólagos használatra telepített vagy átengedett hírközlő eszközök összességével valósítják meg. Erre a kizárólagosságra utal a „bérelt vonal” kifejezésben a „bérelt” szó.

Transzparencia

A bérelt vonal alkalmazása esetén a két hálózati végpont között olyan átviteli út jön létre, melyen keresztül az átvitt jelek a bérelt vonal alaptípusának megfelelően változatlan formában állnak rendelkezésre, tehát az átvitel folyamán az átvitt információ alapvető jellemzői nem változnak meg.

A bérelt vonal alaptípusa lehet analóg vagy digitális, és ezeken a kategóriákon belül is lehet megkülönböztetéseket tenni (beszédátvitel, zenei átvitel, strukturálatlan, strukturált átvitel stb.).

Felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkció hiánya

A két hálózati végpontot összekötő bérelt vonalban lehet kapcsolóelem (kapcsolóközpont vagy útválasztó), de ezeket a kapcsolóelemeket a felhasználó nem vezérelheti. Felhasználó általi vezérlésnek számít, pl. ha az elküldött információ tartalmazza a címet, ahova el kell jutnia, vagy a kapcsolat-felépítéshez a felhasználó azonosító számokat (telefonszám stb.) használ.

Hálózati végpontok közötti összeköttetés

A bérelt vonal lényege, hogy a két hálózati végpont adott, tehát az átvitel csak e két pont között lehetséges. Olyan kapcsolóelemek azonban lehetnek a bérelt vonali összeköttetésben, melyeket nem a felhasználó vezérel, hanem pl. egy hálózatmenedzselő rendszer.

A bérelt vonal tulajdonviszonya

A bérelt vonal elnevezésben használt „bérelt” kifejezés nem a bérletre, mint polgári jogi jogviszonyra utal, ugyanis ha egy szolgáltató a saját céljaira épít ki egy adott célra szolgáló, kizárólagos használatú átviteli összeköttetést, az is bérelt vonalnak minősül, ha két hálózati végpont között transzparens átviteli kapacitást biztosít és nem tartalmaz felhasználó által vezérelhető kapcsoló funkciót.

Ennek megfelelően a hírközlő hálózatok nagy mennyiségben használnak bérelt vonali összeköttetéseket, hiszen mind a telefon, mind az adatátviteli hálózatok felépítése olyan, hogy a kapcsolóközpontokat transzparens átviteli utak kötik össze. A bérelt vonal tehát a hírközlő hálózatok alapvető építő eleme függetlenül attól, hogy az a szolgáltató saját tulajdonában van, vagy valamilyen egyéb jogcímen használja.

1.2.2.2 A bérelt vonali szolgáltatás fogalma

A bérelt vonali szolgáltatás esetében egy szolgáltató bérelt vonali kapcsolatot létesít két hálózati végpont között, és azt ellenérték fejében rendelkezésre bocsátja a használónak. A létesítés során a bérelt vonali kapcsolat egyes szegmensein vagy maga építi ki az összeköttetést, vagy másik szolgáltatótól veszi azt igénybe. Az ellenérték fejében rendelkezésre bocsátott bérelt vonal használója ennek megfelelően lehet egy másik szolgáltató, vagy egy végfelhasználó.

A menedzselte bérelt vonali szolgáltatás

A bérelt vonali szolgáltatáshoz hozzá tartozhat a bérelt vonal karbantartása, a hibajavítás és sok esetben a meghibásodott bérelt vonal automatikus helyettesítése is a hibajavítás időszakára. Ez a szolgáltatás a menedzselte bérelt vonali szolgáltatás. A menedzselte bérelt vonali szolgáltatás esetén a szolgáltatást nyújtó cég a bérelt vonal éves rendelkezésre állására, az átlagos javítási időre és a fenntartási osztályra (a fenntartási osztály egy adott sávszélességi tartományba tartozó bérelt vonalak javítási idejére ad meg a szolgáltató által vállalt követelményt, szokásos kategóriái: átlagos vagy normál, gyors, illetve expressz) is kötelezettséget vállal a szerződésben.

A bérelt vonali szolgáltatások esetében kiskereskedelmi és nagykereskedelmi piac egyaránt létezik. Amennyiben a szolgáltató a bérelt vonali szolgáltatását egy végfelhasználónak nyújtja, akkor kiskereskedelmi tranzakcióról beszélünk. Amennyiben a bérelt vonali szolgáltatást a szolgáltató egy másik hírközlési szolgáltató számára nyújtja, akár azért, hogy ez utóbbi azt a hálózatában használja, akár azért, hogy tovább értékesítse, akkor nagykereskedelmi tranzakcióról beszélünk.

1.2.2.3 Kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás

A kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatást a szolgáltató két hálózati végpont között nyújtja az előfizető részére. A bérelt vonali szolgáltatás nyújtásához tehát a két hálózati végpontot – például az előfizető két telephelyét – köti össze egy bérelt vonallal. Az összeköttetés egy része általában olyan nyomvonalon halad, ahol a szolgáltatónak már vannak kiépített bérelt vonali összeköttetései vagy olyan hálózata, melyből kapacitást tud felszabadítani a bérelt vonal számára. A hálózat azon pontjait, ahol a hálózatok csomópontjait összekötő átviteli utakhoz csatlakozni lehet, a szolgáltatók *jelenléti pontoknak* nevezik. A hálózattal rendelkező bérelt vonali szolgáltatók tehát az összeköttetés nagy részét a jelenléti pontok közötti bérelt vonali szakaszokkal, más részeit pedig a jelenléti pont és a hálózati végpont közötti bérelt vonali szakaszokkal valósítják meg.

1.2.2.4 Nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás

Bérelt vonali trónk szegmens

Két jelenléti pont között igénybe vett bérelt vonali szakasz – a fenti definíció szerinti tartalommal – bérelt vonali trónk szegmensnek minősül. Az összeköttetés egy része – az előfizető telephelyén lévő hálózati végpont és a szolgáltató legközelebbi jelenléti pontja közötti szakasz – azonban sok esetben új átviteli rendszer kiépítését igényli.

Bérelt vonali végződtetési szegmens

Az előfizető telephelyén lévő hálózati végponttól a szolgáltató legközelebbi jelenléti pontjáig terjedő bérelt vonali szakaszt bérelt vonali végződtetési szegmensnek nevezzük.

A legáltalánosabb esetben tehát egy teljes bérelt vonali összeköttetés egy-egy végződtetési szegmensből és a két végződtetési szegmens között kapcsolatot teremtő trónk szegmens(ek)ből áll. Természetesen abban az esetben, ha az egyik vagy mindkét hálózati végpont egy-egy jelenléti ponttal egybeesik, akkor a bérelt vonal csak egyetlen végződtetési szegmenst, vagy éppen egyetlen sem tartalmaz.

Nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás

Sok esetben a kiskereskedelmi szolgáltatást nyújtó szolgáltató az igényelt bérelt vonalnak csak egyes szegmenseivel rendelkezik, tehát a szolgáltatás nyújtásához szükséges bérelt vonal kiépítéséhez más szolgáltatók bérelt vonali szegmenseit is fel kell használnia. Ezeket a bérelt vonali szegmenseket a nagykereskedelmi tranzakciók révén tudja megszerezni, s a bérelt vonali szegmensek a két szolgáltató hálózata közötti összekapcsolási ponton tudnak összekapcsolódni.

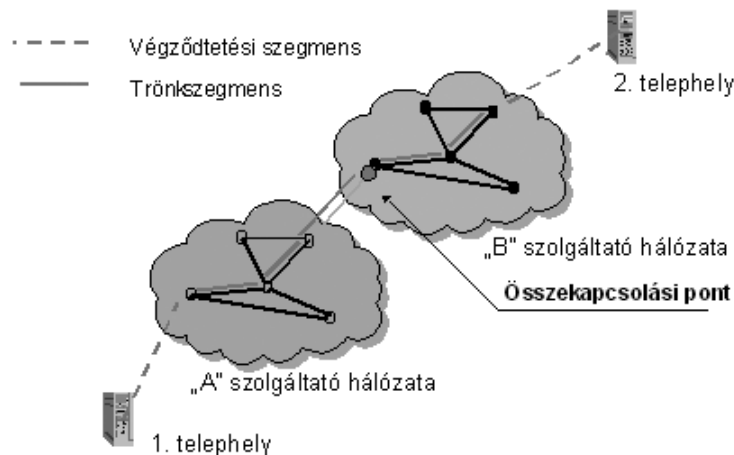

A bérelt vonalak nagykereskedelmi trönk szegmens szolgáltatása

A 14. számú „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trönk szegmense” nagykereskedelmi piac azon piaci tranzakciók összességét tartalmazza, ahol a fentiekben részletezett bérelt vonali trönk szegmens szolgáltatás nagykereskedelmi értékesítésére került sor. A vizsgált piacnak nem képezi részét az, amikor a nagykereskedelmi értékesítés során nyújtott bérelt vonali trönk szegmens szolgáltatást az igénylő szolgáltató tovább értékesíti vagy egy elektronikus hírközlő hálózat elemeként építi be. Ennek oka, hogy a szolgáltató, a bérelt vonali trönk szegmens szolgáltatást nagyon sokféle tudja továbbértékesíteni, illetve az is előfordul, hogy egyáltalán nem értékesíti tovább (pl. két saját végpont közötti trönk szegmens esetén).

Ebből fakadóan nem releváns a vizsgált nagykereskedelmi piac szempontjából, hogy továbbértékesítés esetén a nagykereskedelmi tranzakció során igényelt sávzélességet az igénylő szolgáltató változatlan sávzélességgel értékesíti tovább, avagy a kiskereskedelmi igényeknek megfelelő módon kisebb sávzélességű részekre bontva építi be az igényelt bérelt vonali összeköttetéseket.

A fentiekből következik, hogy a bérelt vonalak nagykereskedelmi trönk szegmense sok kiskereskedelmi piacon jelenhet meg akár mint önálló termék, akár mint egy kiskereskedelmi szolgáltatást nyújtó hálózat (pl. helyhez kötött telefonhálózat, mobil rádiótelefon hálózat, adatátviteli hálózat, szélessávú Internet hozzáférés, műsorszétosztó hálózat stb.) építő eleme, tehát a jelen nagykereskedelmi piacnak közvetlenül nem feleltethető meg kiskereskedelmi piac (bővebben ld. II. pont).

1. ábra A nagykereskedelmi végződtetési szegmens és trönk szegmens definíciója

I.2.3. A vizsgált bérelt vonali piac bemutatása, piaci szereplők, a piac struktúrája

A 7. számú „Bérelt vonalak minimális készlete” kiskereskedelmi piacon, a 13. számú „Bérelt vonalak nagykereskedelmi végződtetési szegmense” nagykereskedelmi piacon és a 14. számú „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trönk szegmense” nagykereskedelmi piacon összesen 59 bejelentett szolgáltató végzett a 2004-2006. közötti időszakban bérelt vonali szolgáltatást. Ebből 2006-ban a 7-es, a 13-as, és a 14-es piacon összesen 38 volt a bejelentett bérelt vonali szolgáltatók száma. E szolgáltatók közül 10 ténylegesen nem végez bérelt vonali szolgáltatást.

A „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trönk szegmense” elnevezésű nagykereskedelmi piac főbb jellemzői a megfigyelt időszakban:

- Az adott piacon 5 szolgáltató tényleges piaci szereplő.
- A hazai nagykereskedelmi bérelt vonali piacon a trönk szegmens szolgáltatásból származó árbevétel egy tizede a végződtetési piac árbevételének. Ez 2006-ban pontosan üzleti titok volt.
- A bevételek 2005-ről 2006-ra üzleti titok-kal növekedtek. A piacon 2005-ben a Magyar Telekom Nyrt., 2006-ban az Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt. rendelkezett a legnagyobb árbevétellel.
- A piac kiegyenlítettebb, mint a 7-es és a 13-as piac, és kisebb a különbség az egyes piaci szereplők súlya között a bevétel alapján.

- A legnagyobb árbevétel felmutató Antenna Távközlési Zrt. súlya üzleti titok. Az árbevétel alapján a második legjelentősebb szolgáltató a Magyar Telekom Nyrt., üzleti titok részesedéssel. A Pantel Távközlési Kft. és a GTS Datanet Távközlési Kft. bevételi részesedése hasonló (üzleti titok, illetve üzleti titok). A Pannon GSM Zrt. részesedése üzleti titok.

II. A VIZSGÁLT NAGYKERESKEDELMI PIACHOZ KAPCSOLÓDÓ KISKERESKEDELMI PIAC(OK) VIZSGÁLATA, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A HELYETTESÍTÉSRE

A Tanács szükségesnek tartotta a tárgyalt nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó releváns kiskereskedelmi piac, valamint annak nagykereskedelmi piacra gyakorolt hatása áttekintését, mivel a kiskereskedelmi piacon lehetséges helyettesítés általában befolyásolja a nagykereskedelmi piac határait.

A kiskereskedelmi piac áttekintése nem teljes körű, annak során azon szempontok kerülnek vizsgálatra, melyeknek feltehetően jelentős kihatása lehet a nagykereskedelmi piac vizsgálatára szempontjából.

A Tanács eltekintett a nagykereskedelmi trónk szegmenshez kapcsolódó kiskereskedelmi piacok részletes leírásától és helyettesítési vizsgálatainak elvégzésétől, az alábbi indokok miatt.

1. A Tanács a vizsgálatok során megállapította, hogy a bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmens szolgáltatás felvevő piaca sokkal szélesebb, mint a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatás piaca. Gyakorlatilag majdnem minden kiskereskedelmi elektronikus hírközlési szolgáltatás nyújtásához használnak bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmenst a nagykereskedelmi társszolgáltatók. Ennek megfelelően bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatást igénybe vehetnek a szolgáltatók a vezetékes-, illetve a mobil telefonforgalom továbbításához, a kiskereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások nyújtásához, de kiemelt szerepe lehet a bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmens szolgáltatásnak az Internet-forgalom továbbításában és más adatátviteli szolgáltatás nyújtásában is.
2. A kiskereskedelmi piacok egy része (pl. a „Bérelt vonalak minimális készlete” elnevezésű kiskereskedelmi piac) a „Bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmense” elnevezésű nagykereskedelmi piacnak nem közvetlenül ráépülő kiskereskedelmi piaca, így nem állapítható meg közvetlen összefüggés a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi piaci mechanizmusok között.

A kapcsolódó kiskereskedelmi piacoknak egy részét (pl. helyhez kötött telefon szolgáltatás piaci, bérelt vonalak minimális készletének szolgáltatási piaca) a Tanács piacelemzési eljárásai során vizsgálja, míg más kapcsolódó szolgáltatási piacok a piacelemzési eljárásoknak nem képezik tárgyát, ugyanis azokon eleve verseny van (pl. adatátviteli szolgáltatások piaci). Ennek megfelelően a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy nem önmagában a bérelt vonali kiskereskedelmi piac versenyviszonyaiból⁴, hanem az összes – fentebb felsorolt és egymással összefüggő – kiskereskedelmi piac versenyviszonyaiból együttesen lehetne csak következtetést levonni a nagykereskedelmi piacra vonatkozóan. Jelen esetben azonban a fent említett kiskereskedelmi piacok szolgáltatásai és a nagykereskedelmi trónk szegmens szolgáltatás piaci mechanizmusai között nem állapítható meg közvetlen összefüggés, tehát ezen általános szabály nem alkalmazható.

A nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatási piac versenyviszonyainak vizsgálata – fent leírt sajátossága miatt – az elektronikus hírközlési piacok szempontjából potenciálisan döntő jelentőségű lehet. Az adott nagykereskedelmi piac jelentőségét ugyanakkor jelentősen csökkentheti az, ha az említett ráépülő kiskereskedelmi piacok szereplői saját maguk kiépítik a szolgáltatás nyújtásához szükséges bérelt vonali kapacitást⁵. Ebben az esetben ugyanis a piaci erőfölény nehezen értelmezhető.

A Tanács a fentiek alapján megállapítja, hogy a vizsgált nagykereskedelmi piachoz nincs közvetlenül kapcsolódó kiskereskedelmi piac, tehát nincs olyan kiskereskedelmi piac, amelyen esetleg beazonosítható lehetséges helyettesítés befolyásolhatja a nagykereskedelmi piac határait. A Tanács ezen okokból eltekint a fent említett kiskereskedelmi piacok részletes vizsgálatától.

⁴ Mivel a bérelt vonali szolgáltatásnak nincs funkcionális helyettesítője a kiskereskedelmi piacon (a vonatkozó helyettesítési vizsgálatot a Tanács ..... számú határozatában elvégezte), ez a tény a bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmens piacon lehetséges helyettesítési szolgáltatások számát amúgy jelentősen csökkenti.

⁵ A piaci tranzakciók alacsony volumene alapján ez a helyzet nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens piac esetén fennáll.

III. HELYETTESÍTÉSI VIZSGÁLAT

A vizsgált piac meghatározása során a Tanács olyan helyettesítési lehetőségeket keresett, amelyek módosíthatják a vizsgált piac határait. A keresleti és kínálati helyettesítés vizsgálatát a Tanács elvégezte a nagykereskedelmi piacra vonatkozóan, és a II. pontban leírtak alapján a kiskereskedelmi piac vizsgálatától eltekintett.

A Tanács a keresleti helyettesítési vizsgálat során elsősorban a funkcionális azonosságokat vette figyelembe, míg a kínálati helyettesítés keretében annak vizsgálatára került sor, hogy más szolgáltatók az árak kis mértékű, de jelentős és tartós emelkedésére az adott szolgáltatás nyújtásának megkezdésével válaszolnának-e vagy sem.

III.1 Helyettesítés vizsgálata a nagykereskedelmi piacon

III. 1.1. Keresleti helyettesítés a nagykereskedelmi piacon

A Tanács a nagykereskedelmi piac meghatározásakor megvizsgálta, hogy milyen, elvileg lehetséges funkcionális helyettesítő szolgáltatásai lehetnek a bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásnak.

A keresleti helyettesítés vizsgálatokor a Tanács az ATM alapú adatátviteli szolgáltatások helyettesítését vizsgálta részletesen:

III.1.1.1 ATM alapú adatátviteli szolgáltatások helyettesíthetősége

Az ATM alapú adatátviteli hálózatokon nyújtott szolgáltatások esetében az állandó virtuális összeköttetés (PVC) a nagyobb átviteli sebességek esetén nem csak fizikai jellemzőiben, hanem árban is közelebb áll a bérelt vonali szolgáltatásokhoz. Ez azonban csak a 155 Mbit/s-os illetve 622 Mbit/s-os átvitel esetén jellemző, és csak abban az esetben, ha a partnerszolgáltató ezt a sávszélességet nem akarja a kiskereskedelmi piacon részsávokra osztva értékesíteni. Ez az alkalmazás azonban kevésbé jellemző, kevés szolgáltató van a piacon, aki ekkora kapacitásra nagykereskedelmi igényt támasztott, mivel árai jóval magasabbak, mint a trónk szegmens nagykereskedelmi árak. Tehát a gyakorlatban az ATM alapú adatátviteli hálózatokon nyújtott szolgáltatások nem helyettesítők a bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmens szolgáltatásnak.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szolgáltatásnak nincs funkcionális helyettesítője a hazai szolgáltatási kínálatban.

Az adott nagykereskedelmi piacon szereplő szolgáltatók nemcsak az adott nagykereskedelmi piacon, hanem kapcsolódó kiskereskedelmi piaco(ko)n is jelen vannak. Ezen kiskereskedelmi szolgáltatás értékesítésekor, amennyiben azt a szolgáltató saját infrastruktúráján nyújtja, az adott szolgáltató belső szolgáltatásként egy bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatást nyújt saját magának, amelynek nagykereskedelmi árát nem, illetve többnyire nem határozza meg, de ha mégis, akkor ennek az elviekben nagykereskedelmi szolgáltatásnak az ára (mint egyfajta belső elszámoló transzfer ár) nem a piaci verseny alapján alakul ki, hanem a vertikális integráció eredményeként. Ennek a szolgáltatásnak az árát tehát alapvetően nem a nagykereskedelmi piacon kialakuló ár, hanem a kiskereskedelmi ár befolyásolja. Ebből adódóan a kapcsolódó kiskereskedelmi piaco(ko)n jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatásának árát nem feltétlenül kényszerül a versenytársak árai által befolyásolva meghatározni, mivel adott esetben a bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatás legnagyobb igénybe vevője éppen saját vállalkozása. Ezen belső szolgáltatások tehát segítik a nagykereskedelmi szolgáltatót abban (illetve, ha ezen belső szolgáltatások volumene a piaci tranzakciókhoz mérten jelentős, akkor lehetővé teszik számára), hogy nagykereskedelmi szolgáltatásának feltételeit az ügyfelektől, és a versenytársaktól függetlenül árazza. Ezért ezen szolgáltatásokat a piaci erőfölény vizsgálatánál indokolt figyelembe venni, még akkor is, ha ezen belső szolgáltatások volumene, illetve főként számított árbevétele pontosan nem ismert, figyelembe véve a bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatást, mint nagykereskedelmi inputot felhasználó kiskereskedelmi szolgáltatások sokszínűségét.

A jelen III.1. fejezetben elvégzett vizsgálatok eredményét összefoglalva, a helyettesítés vizsgálata során a Tanács nem talált olyan, a hazai piacon ténylegesen nyújtott helyettesítő szolgáltatásokat, amelyek a vizsgált nagykereskedelmi piac keresleti oldalról való szélesítését indokolnák.

III.2. Kínálati helyettesítés a nagykereskedelmi piacon

A kínálati helyettesítés vizsgálata során a Tanács azt vizsgálta, hogy azokon a nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásokon és szolgáltatókon kívül, amelyek az elemzés időpontjában nyújtják az adott szolgáltatást, léteznek-e más szolgáltatók, amelyek hálózatuk és azok felesleges kapacitása révén képesek az adott piacra belépni és azon szolgáltatásokat nyújtani.

A Tanács megállapította, hogy a piacon jelenlévő szolgáltatókon kívül egy szolgáltató sem rendelkezik olyan jelentős lefedettségű országos kiterjedésű gerinchálózattal, amelyen nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgálta-

tást lenne képes nyújtani. Több olyan hálózat is létezik ugyan az országban, melyek hálózati kapacitása elegendő lenne arra, hogy a felettük rendelkező bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmens szolgáltatást nyújtson, azonban ezek a hálózati kapacitások jelenleg nem állnak szabadon rendelkezésre, azokon a szolgáltató más, számára jövedelmező szolgáltatásokat nyújt (pl. helyhez kötött telefon szolgáltatás, mobil rádiótelefon szolgáltatás).

Ezen szolgáltatók gyors piacra lépése tehát csak akkor lenne lehetséges, ha számukra a bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmens szolgáltatás nagyobb jövedelmet jelentene, mint a jelenlegi szolgáltatás. Ez azonban sem a helyhez kötött telefon hálózatok, sem a mobil telefon hálózatok esetében nem áll fenn.

A Tanács a kínálati helyettesítés vizsgálatakor ugyanakkor figyelembe vette, hogy – mint az később a piaci részesedésekről szóló részben szerepel – a piacon a legkiterjedtebb országos hálózattal rendelkező szolgáltató, a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. a trónk szegmens kapacitásának csak töredékét értékesíti a bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmens piacon. E szolgáltató esetén tehát feltételezhető, hogy egy hipotetikus monopolista, 5-10% áremelkedés hatására (vagy akár üzletpolitikai okokból anélkül is) jelenlegi szolgáltatási profilja megtartása mellett is képes lenne jelentős trónk-kapacitás kínálattal megjelenni az adott piacon és azon jelentős befolyást szerezni. Még inkább igaz lehet ez abban az esetben, ha a hálózata eredeti funkciójában nyújtott szolgáltatási piacon stagnálás vagy némi visszaesés miatt abban a kapacitások szabadulnak fel.

A jelen III.2. pontban elvégzett vizsgálatok eredményét összefoglalva a helyettesítés vizsgálata során Tanács nem talált olyan helyettesítési lehetőségeket, amelyek a vizsgált nagykereskedelmi piac kínálati oldalról való szélesítését indokolnák, és amelyeket a keresleti helyettesítés okán még nem vett figyelembe.

III.3 A nagykereskedelmi trónk- és végződtetési szegmens szolgáltatások azonos, illetve külön piacként való kezelésének vizsgálata

A Tanács a következőkben elvégezte a bérelt vonali trónk- és végződtetési szegmens szolgáltatásainak elhatárolását:

Az I.2. pontban meghatározott bérelt vonali trónk- és végződtetési szegmens fogalmakkal összhangban rögzítendő, hogy a kétféle szolgáltatás alapvetően más infrastruktúra elemeket használ. A végződtetési szegmenshez tartozó bérelt vonali szolgáltatások alapvetően a helyi hálózati infrastruktúrát veszik igénybe, a trónk szegmenshez pedig jellemzően városok közötti, országos infrastruktúra szükséges.

A nagykereskedelmi bérelt vonali piac szereplőinek rendelkezésére álló hálózati infrastruktúrát figyelembe véve megállapítható, hogy a két piacon eltérő versenyfeltételek uralkodnak, míg országos infrastruktúrával több (majdnem teljesen) tekinthető lefedettséggel négy (Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt., GTS-Datanet Távközlési Kft., Pantel Távközlési Kft., Magyar Telekom Távközlési Nyrt.), szolgáltató rendelkezik, addig helyi infrastruktúrával országos lefedettséggel az esetek jelentős részében csak egy (Magyar Telekom Nyrt.).

A csak végződtetési szegmens szolgáltatás nyújtásához megfelelő infrastruktúrával rendelkező szolgáltató a trónk szegmens szolgáltatási piacon bekövetkező 5-10 %-os áremelés hatására rövid távon (és jelentős lefedettséggel valószínűleg az elemzés előre tekintő 2-3 éves időtávja alatt sem) nem képes megjelenni a piacon saját szolgáltatással, figyelembe véve a trónk szegmens szolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúra jelentős beruházás igényét és annak jelentős időigényét.

A hazai nagykereskedelmi bérelt vonali piacon a trónk szegmens szolgáltatásból származó árbevétel egy tizedét képezi a végződtetési piac árbevételének, ami azt jelzi, hogy igazi jelentősége (főleg a nagykereskedelmi bérelt vonali piacra ráépülő kiskereskedelmi piac(ok) szempontjából) a végződtetési szegmensnek van.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy az elemzés szempontjából a nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások trónk- és végződtetési piaca külön piacot alkot, tehát a bérelt vonali trónk szegmens nagykereskedelmi piac vizsgálatát a bérelt vonali végződtetési nagykereskedelmi piactól elkülönülten kell elvégezni.

IV. AZ ÉRINTETT NAGYKERESKEDELMI PIAC MEGHATÁROZÁSA

A nagykereskedelmi piac vizsgálata során (a III. pontban foglaltak alapján) a Tanács megállapította, hogy a jelenlegi piaci feltételek mellett nincsenek helyettesítési lehetőségek, ezért sem keresleti, sem kínálati oldalról nem szélesítette a vizsgált nagykereskedelmi piacot.

IV.1. Az érintett szolgáltatási piac meghatározásának eredménye

A Tanács megállapította, hogy a nagykereskedelmi bérelt vonalak trónk szegmens szolgáltatásainak piacába, a piac elnevezésében szereplő szolgáltatás mellett, megfelelő helyettesítő szolgáltatás híján, más szolgáltatás nem tartozik.

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendeletben meghatározott, 14. számmal jelölt nagykereskedelmi piac, nevezetesen a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” piac vizsgálatából indult ki. A Tanács a nagykeres-

kedelmi és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacok vizsgálata során megállapította, hogy nincsenek olyan keresleti vagy kínálati helyettesítési lehetőségek, amelyek a vizsgált piac szélesítését indokolták volna. Ezért a Tanács megállapította, hogy a szolgáltatási piac a bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense nagykereskedelmi piac.

IV.2. Földrajzi piac meghatározása

A Tanács abból a szempontból vizsgálta a földrajzi piac kiterjedését, hogy a vizsgált szolgáltatások versenyfeltételei kellően homogének-e, ugyanis az érintett földrajzi piac egy olyan területet foglal magában, amelyben az érintett vállalkozások részt vesznek az érintett áruk vagy szolgáltatások kínálatában és keresletében. Az adott földrajzi területen a verseny feltételei hasonlóak vagy kellően homogének, így az érintett földrajzi piac megkülönböztethető olyan szomszédos területektől, ahol az uralkodó versenyfeltételek számottevően különbözőek. Az elemzés során a Tanács a lehető legszűkebb piacból indult ki (azaz abból a legegyszerűbb alapesetből, hogy minden két pont közötti útvonal önálló piac, azaz két résztvevő két pontja között található a piac, és megvizsgálta azokat a tényezőket, amelyek azt támaszthatnák alá, hogy a piac ennél tágabb.

A földrajzi piac azt a területet foglalja magában, amelyen belül a vállalkozások nyújtják, illetve igénylik a szóban forgó szolgáltatást és a versenyfeltételek elegendően homogénnek tekinthetők és megkülönböztethetők a szomszédos területektől, ahol a versenyfeltételek számottevően eltérnek a vizsgált terület versenyfeltételeitől. Fentiek alapján tehát az egyik fontos vizsgálati tényező a hálózattal való lefedettség.

Mint az a korábbiakban már szerepelt, a trónk szolgáltatások nyújtásához városok közötti országos gerinchálózatra van szükség. Ezen hálózat szakaszait használó trónk szegmens szolgáltatások között elvileg lehetséges, hogy vannak olyanok, amelyek esetén jelentősen más versenyfeltételek uralkodnak, mint más relációjú⁶ trónk szakaszt használó trónk szegmens szolgáltatás esetén. Minőségi különbség alapvetően abból a szempontból lehet, hogy jelentős számban létezhetnek olyan trónk szakaszok, amelyekben az egyik szolgáltató kizárólagosan képes szolgáltatás nyújtására, illetve a többi lehetséges szolgáltatónál sokkal jobb feltételek mellett képes a szolgáltatás nyújtására.

A Tanács rendelkezésére álló információk alapján a hazai trónk szegmens szolgáltatások piacát illetően olyan trónk szakaszok, amelyeket eltérő versenyfeltételek jellemeznek, jelentős számban és a fontos relációkat illetően nem léteznek, aminek legfőbb oka, hogy a legnagyobb vezetékes szolgáltató országos gerinchálózataival (helyhez kötött telefonhálózat, adatátviteli hálózatok) párhuzamosan kiépült egy – a fontosabb trónkrelációkat illetően – tulajdonképpen teljes lefedettségűnek tekinthető másik országos optikai gerinchálózat⁷, illetve emellett kisebb, de mégis jelentős lefedettséggel további vezetékes-, és vezeték nélküli országos gerinchálózatok⁸.

Miután az országos, lehetséges bérelt vonali trónk szakaszokat számba véve megállapítható, hogy jelentős számban nincsenek olyan két végpont közötti relációk, amelyeken valamelyik szolgáltató kizárólagosan, vagy a többi lehetséges szolgáltatónál lényegesen jobb feltételekkel⁹ lenne képes bérelt vonali trónk szolgáltatást nyújtani, a nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens piaca tehát országos piac.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a nagykereskedelmi bérelt vonalak trónk szegmensének földrajzi piaca Magyarország teljes területe.

A szolgáltatási és földrajzi piacok vizsgálata után a Tanács egy piacot határozott meg, a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense a Magyar Köztársaság területén” nagykereskedelmi piacot.

⁶ A bérelt vonalak relációján itt a két végpontot kell érteni. Egy relációnak számít tehát ebből a szempontból, például egy Budapest-Székesfehérvár bérelt vonali trónk szakasz.

⁷ A MÁV vasútvonalai mentén a Pantel Távközlési Kft. tulajdonában álló hálózatról van szó. Ugyanezen vonaljog alapján, és ugyanezen nyomvonalon a MÁV-nak saját optikai hálózata is van, tehát ez az országos hálózat valójában két hálózat.

⁸ Jelentős lefedettségű optikai gerinchálózata van még például a GTS-Datanet Távközlési Kft.-nek, valamint országos mikrohullámú és optikai gerinchálózata az Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.-nek (OTH – Országos Transzport Hálózat).

⁹ A két legjelentősebb vezetékes gerinchálózat műszakilag is alapvetően teljesen különálló hálózatot jelent. Más szolgáltatók is képesek sötét szál szolgáltatás igénybevételével saját gerinchálózat létrehozására. Egy ilyen gerinchálózat költségei azonban eltérnek, ill. eltérhetnek egy teljesen saját hálózat költségeitől. Emiatt megállapítható, hogy az ezen hálózatokon trónk szegmens szolgáltatást nyújtó szolgáltatók minden bizonnyal más (általában nem jobb) feltételek mellett képesek trónk szegmens szolgáltatást nyújtani, mint a saját tulajdonú hálózaton bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatást nyújtó szolgáltatók.

V. AZ ÉRINTETT PIAC TOVÁBBI VIZSGÁLATA

A piac meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a meghatározott piac szabályozási szempontból érintettek tekinthető-e az ex-ante feltételek értékelése alapján, vagyis léteznek-e a piacokon olyan tartós, szűk keresztmetszetek, amelyek gátolhatják a hatékony verseny kialakulását.

Az IHM rendelet – figyelemmel a Bizottság által kiadott Ajánlásra – a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” elnevezésű nagykereskedelmi piacot, ex-ante szabályozás szempontjából nagy valószínűséggel érintett piacként határozta meg, amely azt jelenti, hogy a Bizottság szükségesnek tarja a piac vizsgálatát. A piacelemzés során a Tanács messzemenően figyelembe veszi a Bizottság vonatkozó piaci ajánlásait, így a 2003/311/EC Ajánlást is. Az Ajánlás Mellékletében¹⁰ (amely megfelel az IHM rendelet I. mellékletében szereplő meghatározásnak) felsorolt piacok (köztük a 14. számú piac) ex-ante szabályozási szempontból való érintettségét a Bizottság három feltétel vizsgálatával állapította meg.

Ezek a következők:

1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon
2. Hatékony versenyhez való közeledés
3. A versenyjog (ex-post) alkalmazásának elégtelensége

V.1. Piacra lépési korlátok

A Tanács a továbbiakban megvizsgálja, hogy valószínűsíthető-e új szereplők piacra lépése, illetve, hogy a potenciális piacra lépés várhatóan kényszerít gyakorol-e a piacon lévők magatartására.

Ahhoz, hogy a piacra lépés valószínűsíthető legyen, annak kellően nyereségesnek kell lennie, figyelembe véve a piacon megjelenő további termelés árhatásait és a piacon jelenlévő vállalkozások lehetséges reakcióit. A piacra lépést megnehezítheti, ha a piacon jelenlévő vállalkozások képesek piaci részesedéseiket megvédeni. A magas kockázat és a sikertelen belépés költségei valószínűtlenné teszik a piacra lépést. A sikertelen piacra lépés költségei annál magasabbak, minél magasabbak a piacra lépéssel kapcsolatos meg nem térülő költségek.

A potenciális piacra lépők szembekerülhetnek olyan belépési korlátokkal, amelyek meghatározzák a belépés kockázatait és költségeit, és így kihatnak a piacra lépés nyereségességére. A belépési korlátok az adott piac meghatározó jellemzői, amelyek versenyelőnyt biztosítanak a piacon jelenlévő vállalkozásoknak a potenciális versenytársakkal szemben. Ha a piacra lépési korlátok alacsonyak, a piaci résztvevők mozgásterét egy új piacra lépés valószínűleg szűkíti. Ezzel szemben, ha a belépési korlátok magasak, a piacon lévő vállalkozások áremelését a piacra lépés lényegesen nem korlátozná.

A piacra lépési korlátok számos formát ölthetnek, így például:

a) Jogi, adminisztratív, vagy más állami intézkedésekből fakadó belépési akadály

A jogi előnyök olyan helyzeteket ölelnek fel, amelyekben a szabályozás korlátozza a piaci résztvevők számát.

b) Technikai előnyök

A piacon jelenlévő vállalkozások technikai előnyöket is élvezhetnek, például preferenciális hozzáférést az alapvető eszközökhöz vagy természeti erőforrásokhoz, az innovációhoz vagy a kutatáshoz és fejlesztéshez, vagy szellemi tulajdonjogokhoz, ami bármilyen más vállalkozás számára megnehezítheti a sikeres versenyt. Néhány ágazatban például nehéznek bizonyulhat bizonyos alapvető inputok beszerzése, illetve létezhetnek a termékeket vagy eljárásokat védő szabadalmak.

c) Strukturális korlátok

Strukturális belépési korlát alapvetően akkor áll fenn, ha a fennálló keresleti szint és az alkalmazott technológia jellemzői, valamint a kapcsolódó költségviszonyok alapján a piacra lépés szempontjából egyenlőtlen feltételekkel szembesül a korábban piacra lépő (és ott jelentős pozíciókat szerző vállalat) és egy később piacra lépő cég. Más tényezők is belépési korlátnak minősülhetnek, például a méretgazdaságosság és a tevékenységi körből adódó gazdaságosság, a forgalmazási és értékesítési hálózatok, a fontos technológiákhoz való hozzáférés lehetősége. A belépési korlátok létezhetnek a piacon jelenlévő vállalkozások megszilárdult piaci helyzetéből következően is. Különösen nehéz lehet olyan ágazat piacára belépni, ahol a sikeres versenyhez tapasztalatra vagy jó hírnévre van szükség, és mindkettőt új piaci belépőként elég nehéz megszerezni. Ebben az összefüggésben olyan tényezőket kell figyelembe venni, mint a fogyasztók egy adott márka iránti hűsége, a cégek és vevők közötti kapcsolat szorossága, a promóció vagy reklám fontossága vagy más, a jó hírnévhez kapcsolódó előnyök.

¹⁰ Európai Bizottság 2003/02/11/EC sz. Ajánlás (9)

A piacra lépés várható nyereségességének értékelésekor figyelembe kell venni a piac várható fejlődését. A piacra lépés nagyobb valószínűséggel lesz nyereséges olyan piacon, amelyen a jövőben várhatóan jelentős növekedés lesz tapasztalható, mint azon a piacon, amely már érett, vagy várhatóan hanyatlani fog. A méretgazdaságosság vagy a hálózati hatások veszteségessé tehetik a piacra lépést, kivéve, ha az új piacra lépő kellően nagy piaci részesedést tud szerezni.

A piacra lépés különösen valószínű, ha más piacok szállítói már rendelkeznek azokkal a termelő eszközökkel, amelyek felhasználhatók az adott piacra való belépéshez, és így csökkenthetik a piacra lépés meg nem térülő költségeit.

Kellő időben történő piacra lépés kapcsán vizsgálandó, hogy a piacra lépés kellően gyors és tartós-e ahhoz, hogy elriasszon a piaci erő gyakorlásától, vagy ellensúlyozza azt. Hogy mi minősül megfelelő időszakknak, az a piac jellemzőitől és dinamikájától, valamint a potenciális piacra lépők konkrét képességeitől függ. A belépés azonban rendszerint csak akkor tekinthető időszerűnek, ha az két éven belül megtörténik.

Kellő méretű piacra lépés vonatkozásában a belépésnek kellően nagy hatókörűnek és nagyságrendűnek kell lennie ahhoz, hogy a versenyellenes hatásokra riasztó legyen, vagy azokat legyőzhesse. A kisléptékű piacra lépés, például valamilyen piaci résbe való behatolás, nem tekinthető elegendőnek.

A bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense piacán a piacra lépési korlátok közül alapvetően a strukturális korlátok befolyásolják hátrányosan a későbbi piacra lépő cégek piaci lehetőségeit, az alábbiak szerint.

Új bérelt vonali infrastruktúra kiépítése magas elsüllyedt költségekkel jár, amelynek megtérülése általánosságban nem biztos, mivel alapvetően egy, a meglévő melletti párhuzamos, alapvetően ugyanarra a szolgáltatásokra alkalmas hálózat kiépítését jelenti.

Ezen túlmenően, a bérelt vonalak nyújtására alkalmas infrastruktúra esetén is érvényesül a méretgazdaságosság, azaz a nagyobb hálózatok fajlagos létesítési és fenntartási költségei lényegesen alacsonyabbak is lehetnek.

A jogi és adminisztratív belépési korlátok a bérelt vonal nyújtására alkalmas infrastruktúra kiépítése esetén ma már nem jelentősek, az elektronikus hírközlést szabályozó jogszabályok semmilyen korlátozást nem tartalmaznak. A bérelt vonal nyújtására alkalmas infrastruktúra kiépítését építési hatóságként engedélyező helyi önkormányzatok jogalkalmazási gyakorlata azonban – önkormányzattól függően – több esetben is nehezíti, az indokoltnál hosszantartóbbá és esetenként drágábbá teheti az új hálózatok kiépítését.

V.2. Hatékony versenyhez való közeledés

A verseny dinamikus szemléletű vizsgálata során a Tanács áttekintette, hogy léteznek-e olyan piaci folyamatok, amelyek a verseny erősödésére utalnak, illetve csökkentenék az előző pontban azonosított belépési korlátok szerepét.

A hatékonyságjavulás vonatkozásában a fogyasztó által érzékelt előnyök vizsgálata is szükséges.

A hatékonyságjavulás jelei a különféle típusú, alacsonyabb árak vagy a fogyasztók számára nyújtott más előnyök. Szükséges meggyőződni arról, hogy a hatékonyságjavulás valóban a fogyasztók hasznosságának növelését szolgálja-e, a költséghatékonyságnak a változó vagy a határköltségek csökkenését eredményező javulása valószínűleg nagyobb súllyal esik latba a hatékonyságjavulás értékelésében, mint az állandó költségek csökkenése; elvben az előbbiek nagyobb valószínűséggel eredményeznek alacsonyabb fogyasztói árakat. Azt a költségcsökkenést, amely pusztán a termelés versenyellenes csökkentéséből származik, nem lehet a fogyasztók javát szolgáló hatékonyságjavulásnak tekinteni.

Ugyancsak előnyösek lehetnek a fogyasztók számára azok az új, vagy továbbfejlesztett termékek vagy szolgáltatások, amelyek például a K+F és az innováció terén megvalósuló hatékonyságjavulásból származnak.

A termelés bővítése és az árak csökkentése szintén a hatékonyság jele. Ahhoz, hogy kiegyenlítő tényezőként számításba lehessen venni a hatékonyságjavulást, annak megfelelő időben kell bekövetkeznie.

Előzetesen, a piacelemzés ezen fázisában – a piacmeghatározást követően – egyértelműen nem állapítható meg, hogy a vizsgált piac a hatékony verseny irányába fejlődik-e. A piaci koncentráció mértékére utal a Herfindahl-index, amely egy olyan számítási mód, amelyből következtetni lehet a piaci verseny kiegyensúlyozottságára, azaz arra, hogy a piacon uralkodó viszonyok hol helyezkednek el a tökéletes verseny és a monopólium között. 2004-2006 között a piac szereplőinek az adott piaci bevételi részesedésük alapján számolt Herfindahl-indexe (melynek vonatkozó értékei 2004-ben 0,39, 2005-ben 0,27, 2006-ban 0,25) alapján megállapítható, hogy az adott piac közelít a hatékony versenyhez.

A nagykereskedelmi bérelt vonalak trónk szegmensében a hatékony verseny kialakulásához viszont egyelőre még kevés piaci szereplő van jelen (5 piaci szereplő), jöllehet több országos gerinchálózat létezik.

A fentiek alapján nem állapítható meg egyértelműen, hogy a vizsgált piac a hatékony verseny irányába fejlődik-e, emiatt a Tanács ezen kritérium alapján az ex-ante szabályozás szempontjából érintettnek tételezi fel a piacot, amelyet tovább szükséges vizsgálni.

V.3. Versenyjogi eszközök elégtelensége

Ezen feltétel azt vizsgálja, hogy elégséges-e a versenyjog a belépési akadályok csökkentésére vagy eltávolítására, vagy a hatékony verseny visszaállítására.

Az Eht. 9. § (2) bekezdése szerint a Hatóság feladata – különös tekintettel a törvény alapelveire – többek között a felhasználók érdekeinek védelme, így különösen annak biztosítása, hogy a felhasználók az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat a számukra elérhető legalacsonyabb áron vehessék igénybe. A vizsgált nagykereskedelmi piacokon jelentkező az a versenyprobléma, hogy a szolgáltatók gazdasági erőfölényes helyzetükkel visszaélnék. Emiatt a szabályozásnak kell kikényszerítenie – hatékony verseny hiányában – ex-post eszközök által nem rendezett területeken a hatékony szabályozói fellépést.

Tekintettel arra, hogy a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” nagykereskedelmi piacra belépés nagy befektetés igényű, ami jelentős elsüllyedt költségekkel jár, valamint arra, hogy az e piacon való működéshez jellemzően szükséges más szolgáltatókkal való együttműködés, ezen – lényegében hozzáférése és összekapcsoláson keresztül megvalósuló – együttműködés szabályainak előzetes ismerete a szerződéses tárgyalásokra való felkészüléshez, illetve vitás esetekben az egyes tényállások tisztázásához alapvető fontosságú, a versenyjog eszközei önmagukban nem elegendők, azaz a versenyjog általános szabályai mellett szükség van az ex-ante szabályozásra is, annak részletes, konkrét, kiszámítható jellege miatt.

A „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” nagykereskedelmi piacon tipikusan erőfölényes visszaélésnek minősülhet az, ha a szolgáltató túlzó árazást alkalmaz. Ennek igazolása versenyfelügyeleti eljárások keretében nehezen megoldható, mivel ezek az eljárások alapvetően nem alkalmasak bonyolult költségszámítások és részletes műszaki specifikációk ellenőrzésére, így az esetleges túlzó árazás megállapítása is nehezen lehet bizonyítható.

Szintén erőfölénnyel való visszaélési magatartás lehet, hogy az adott nagykereskedelmi piacon a jelentős piaci erejű szolgáltató nem hajlandó egy bizonyos sáv szélességű szolgáltatást elfogadható műszaki feltételekkel nyújtani. Ennek ex-post igazolása szintén nehéz, mivel a szolgáltatás részletes műszaki, gazdasági tartalmának meghatározására, azok betartatására kevésbé alkalmasak a versenyjogi eljárások.

A nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásra ráépülő kiskereskedelmi szolgáltatási piacok között több olyan is van (pl.: Internet-szolgáltatási piacok, adatátviteli szolgáltatási piacok), amelyek igen gyorsan és stabilan fejlődnek. Ezen piacok fejlődése szempontjából az adott nagykereskedelmi piac ex-post szabályozása szintén kevésbé megfelelő, ugyanis egy verseny-felügyeleti vizsgálat megkezdése és az esetleges szankciók eszközölése között eltelt idő (ami egy-másfél év is lehet) a nagykereskedelmi szolgáltatás igénybe vevői számára igen hosszú idő lehet, és ezen idő alatt a vállalkozás a nagykereskedelmi szolgáltatásra ráépülő kiskereskedelmi piacon jelentős versenyhátrányba kerülhet. Ezt az erőfölénnyel való visszaélést bizonyítottan elkövetett jelentős piaci erejű szolgáltatóra kirótt kötelezettség részletes feltételeinek betartatása olyan gyakran ismétlődő feladatokat jelentene a versenyhatóságnak, amelyre a verseny-felügyeleti eljárások nem alkalmasak.

Emellett az erőfölénnyel való visszaélést bizonyítottan elkövetett jelentős piaci erejű szolgáltatóra kirótt kötelezettség részletes feltételeinek betartatása olyan gyakran ismétlődő feladatokat jelentene a versenyhatóságnak, amelyre a verseny-felügyeleti eljárások nem alkalmasak.

A nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő szolgáltatók tipikusan maguk is fontos befektetői az iparágnak. Amennyiben a nagykereskedelmi szolgáltatási piacon jelentős piaci erejű szolgáltató nem, vagy csak az indokoltnál rosszabb feltételekkel nyújtana a szolgáltatást, az ezen befektetők (és a bérelt vonali, illetve a ráépülő adatátviteli piacon később megjelenő potenciális befektetők) számára olyan jogi bizonytalanságot jelentene, amit a versenyfelügyeleti vizsgálatok egyedi és utólagos jellege nem tudna orvosolni.

A Tanács megvizsgálta a „Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense” nagykereskedelmi piacot és megállapította, hogy e vizsgált piac tekintetében az Európai Bizottság által használt ex-ante szabályozást megalapozó mindhárom kritérium teljesül, ezért a piac érintett piacnak tekintendő szabályozási szempontból.

VI. PIACELEMZÉS, JPE SZOLGÁLTATÓK AZONOSÍTÁSA

VI. 1. A JPE szolgáltatók azonosításának menete (piacelemzés)

Mivel a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piac szabályozási szempontból érintettnek tekintendő, ezért ezen a piacon szükséges az érintett piacra vonatkozóan a piacelemzés elvégzése és szükség esetén jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató (JPE) kijelölése.

A jelentős piaci erő vizsgálatának fontos kritériuma a mindenkor vizsgált piacon tevékenykedő vállalatok piaci részesedése. A piaci részesedést gyakran használják a jelentős piaci erő jelzőszámaként, mivel az elméletileg egyértelműen jelzi a vállalat sikerét és teljesítőképességét; és ebben szignifikáns mértékben tükröződik a piaci lépések sikere vagy kudarca. Önmagában a magas piaci részesedés azonban még nem jelenti azt, hogy az érintett vállalat jelentős piaci erővel rendelkezne. Másrészt azt sem lehet kizárni, hogy egy jelentős piaci részesedéssel nem rendelkező vállalat is

jelentős szerepet töltsön be a piacon. Az Európai Bíróság joggyakorlatában a piaci részesedésre vonatkozóan kialakultak olyan gyakorlatok, melyek a különböző nagyságú piaci részesedések értékére vonatkoznak:

A legfeljebb 25% piaci részesedés mellett nem lehet szó (önálló) jelentős piaci erőről. Noha egyes esetekben alacsonyabb piaci részesedés esetén is feltételezhető a piacon jelentős piaci erő, az Európai Bizottság esetjogában a jelentős piaci erőre vonatkozó küszöb általában 40% fölötti piaci összetevőnél feltételezett. Az Európai Közösség bíróságának joggyakorlata szerint a különösen nagy (50%-nál nagyobb) piaci részesedések egyértelműen – pár kivételtől és speciális körülménytől eltekintve – bizonyítják a piaci uralkodó helyzet meglétét.

Az Európai Közösség bírósága szerint ugyanis az olyan vállalat, mely hosszabb ideje különösen nagy piaci részesedéssel bír, kizárólag termékeivel és kínálati terjedelmével, olyan erős pozícióban van, mely megkerülhetetlen üzleti partnerré teszi, és számára pont ezért relatívan hosszú ideig biztosítja a független piaci magatartás lehetőségét, ami a jelentős piaci erő jellemzője. A jelentősen kisebb piaci részesedéssel bíró cégek nincsenek abban a helyzetben, hogy rövid idő alatt kielégítsék a keresleti oldalt, ha az a piacvezető céggel fel akarnák bontani üzleti kapcsolataikat. Mindazonáltal a magas piaci részesedés esetén is több tényező összesített értékelését kell elvégezni.

Az érintett vállalat vagy vállalatok piaci részesedésének kiszámítási kritériumai a releváns piac jellemzőitől függenek. A piac nagyságának és a piac részesedésének kiszámítása során egyaránt fontos információ mind az értékben kiszámított forgalom, mind a mennyiség. A piaci részesedések abszolút nagysága mellett azok alakulásának időbeli menete is fontos. Így pl. egy jelentős piaci részesedéssel bíró vállalat jelentős piaci erejének tekinthető, ha ez a piaci részesedés hosszú ideje stabil marad. Az a körülmény, hogy egy erős vállalat fokozatosan veszít piaci részesedést, ugyan mindenképpen utal a fenti piacon növekvő versenyre, azonban nem zárja ki a jelentős piaci erő megállapítását. Hosszú ideig ingadozó piaci részesedések azonban ismét csak annak a jelei lehetnek, hogy hiányzik a jelentős piaci erő a releváns piacon.

Egy szabályozási szempontból érintett piacon pusztán a piaci részesedés vizsgálata önmagában nem elegendő a jelentős piaci erő felmérése szempontjából, bár a magas piaci részesedés jelentős mértékben valószínűsíti a jelentős piaci erő meglétét.

A JPE kritériumok teljesítését tehát külön-külön, majd összességében vizsgálta a Tanács. Az azonban, hogy a kritériumok közül melyik szolgáltató hányat teljesít, csupán tájékoztató jellegű, hiszen egyetlen kritérium is megalapozhatja a jelentős piaci erejű szolgáltató státuszt. A Tájékoztató a piaci részesedés vizsgálatán túlmenően a következő szempontok elemzését is szükségesnek tartja a piaci erő megítélése során¹¹:

- a vállalkozás mérete
- ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett
- technológiai előnyök vagy felsőbbrendűség
- a kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje
- könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz
- áru/szolgáltatási diverzifikáció
- méretgazdaságosság
- választék-gazdaságosság
- vertikális integráció
- fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat
- a potenciális verseny hiánya
- a terjeszkedés akadályai.

A felsorolt szempontok különböző fontosságúak a bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense piacán.

A Tanács megítélése szerint a piaci erő vizsgálatának szempontjai közül az érintett piacon elvi fontossága a következő szempontoknak van, az egyes kritériumok részletezésénél kifejtett okok alapján

1. piaci részesedés
2. a vállalkozás mérete
3. ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett
4. könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz
5. méretgazdaságosság
6. választék-gazdaságosság
7. vertikális integráció
8. a kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje.

¹¹ 8001/2004 IHM Tájékoztató 78. pont.

Az elemzés során a teljesség igénye miatt a Tanács a jelentős piaci erő megítélése szempontjából kevésbé fontos szempontok vizsgálatával is foglalkozott. Ezek vizsgálata során a Tanács indokolja, hogy miért tekinti ezeket a szempontokat az adott érintett piac vonatkozásában kevésbé jelentősnek.

VI.1.1 Piaci részesedések

Bevételek

A Tanács a piaci részesedések alakulását a piaci bevételek alapján vizsgálta. Ennek alapvető indoka az, hogy a volumen alapján való piaci részesedés vizsgálat félrevezető lenne, mivel az egymástól nagyon eltérő sáv szélességű nagykereskedelmi trónk szegmensbe tartozó bérelt vonalak ára (pl. egy 2 Mbit/s sáv szélességű, és egy 155 Mbit/s sáv szélességű nagykereskedelmi trónk szegmensbe tartozó bérelt vonal ára) jelentősen különbözik. Emiatt a volumen (jelen esetben a bérelt vonali végpontoszám) alapján történő piaci részesedés-számítás nem mutatna megbízható képet a piac szerkezetéről.

Bevételek alakulása és megoszlása a szolgáltatók között

A nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatások árbevétele 2006-ban (ÁFA nélkül) üzleti titok volt. A bevételek 2004-ről 2005-re vonatkozóan üzleti titok-kal csökkentek, 2005-ről 2006-ra pedig üzleti titok-kal növekedtek. A vizsgált időszakban a piacon 2005 kivételével az Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt. rendelkezett a legnagyobb árbevétellel. *Az Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt. árbevételei azonban 2006-ban az azt megelőző évhez képest közel üzleti titok-kal növekedtek, piaci részesedése így 2006-ban üzleti titok-os volt. Az árbevétel alapján a második legjelentősebb szolgáltató a Magyar Telekom Nyrt., üzleti titok részesedéssel. A Pantel Távközlési Kft. és a GTS Datanet Távközlési Kft. bevételi részesedése hasonló (üzleti titok, illetve üzleti titok). A Pannon GSM Zrt. részesedése üzleti titok.*

2. ábra A szolgáltatók nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásaiból származó bevételeinek megoszlása 2006-ban Az ábra üzleti titkot tartalmaz.

1 táblázat: A szolgáltatók nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásból származó bevételeinek nagysága és azokból számított piaci részesedése 2004–2006 között. A táblázat üzleti titkot tartalmaz.

A Tanács megállapította, hogy a bevétel alapján számított legnagyobb piaci részesedésű Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt. piaci erejét jelentősen gyengíti az, hogy:

- a piacvezető részesedése az árbevételek alapján 2006-ban 2004-hez képest jelentősen visszaesett,
- a piac mérete a bevételek alapján igen kicsi és zsugorodik, az összes magyarországi elektronikus hírközlési szolgáltatásokból származó árbevételnek még a 2 ezrelékét sem éri el, így a jelentős piaci erő, erőfölény ezen a piacon, ami a nagykereskedelmi piacra ráépülő kiskereskedelmi piacok vonatkozásában káros hatású lehetne, nehezen értelmezhető;
- az egyes bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatási szerződések az esetek jelentős részében nagy volumenről szólnak, és ennek megfelelően éves szinten nagy értékűek, tehát a fenti megoszlással jellemezhető piaci struktúra igen gyorsan és könnyen megváltozhat;
- a piaci szereplők között legkiterjedtebb és legnagyobb kapacitású országos gerinchálózattal rendelkező Magyar Telekom Nyrt. – mint arról a piacmeghatározással foglalkozó fejezetben már szó volt – trónk szegmens kapacitásának csak töredékét értékesíti a nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens piacon. E szolgáltató esetén tehát feltételezhető, hogy egy 5-10% áremelkedés hatására (vagy akár üzletpolitikai okokból anélkül is) képes jelentős trónk kapacitás kínálattal megjeleníteni az adott piacon, és azon jelentős befolyásra szert tenni. Ez a jelenlegi piaci részesedés alapján piacvezető szolgáltató piaci erejét jelentős mértékben korlátozza.

Az III.1. pontban foglaltakkal összhangban a Tanács azt is megállapította, hogy az ott említett belső szolgáltatások figyelembe vételével – mivel a legkiterjedtebb és legnagyobb kapacitású országos gerinchálózattal rendelkező szolgáltató a kapcsolódó kiskereskedelmi piacokon (pl. kiskereskedelmi bérelt vonali piac) piacvezető – a Magyar Telekom Nyrt. számított piaci részesedése az itt feltüntetetté jóval nagyobb lenne. Ennek a belső szolgáltatások figyelembe vételével képzett piaci részesedésnek a pontos számítása azonban módszertanilag korrekt módon nem lehetséges, mivel a szolgáltatás belső transzfer ára nem ismert, és az sem határozható meg teljesen pontosan, hogy a bérelt vonali trónk szolgáltatásokra, mint belső szolgáltatásra ráépülő kiskereskedelmi szolgáltatások milyen mértékben vesznek igénybe bérelt vonali trónk szolgáltatásokat. Felvetődhet, hogy a Magyar Telekom Nyrt. belső szolgáltatásai révén erőfölényes helyzetben van-e ezen a nagykereskedelmi piacon.

A Tanács álláspontja szerint az a tény, hogy a tényleges tranzakciók alapján a Magyar Telekom Nyrt. piaci részesedése a 13-as piacon betöltött szerepéhez képest elhanyagolható, azt is jelzi, hogy a Magyar Telekom Nyrt. tényleges nagykereskedelmi tevékenységet (azaz harmadik félnek nyújtott szolgáltatást) ezen a piacon alig végez. Ennek megfelelően az erőfölény azon értelmezése, amely szerint elméletben lehetséges, hogy tevékenységét versenytársaitól és az ügyfelektől nagymértékben függetlenül folytassa, nehezen értelmezhető. A trónk szegmens szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfelek képesek a piacon alternatív szolgáltatásokat találni, ami annak a következménye, hogy országos gerinchálózatnál több szolgáltató is rendelkezik.

A fentiek alapján a Tanács – a piaci részesedés vizsgálata alapján, különös tekintettel annak változásának tendenciájára – megállapította, hogy egyik szolgáltató sem rendelkezik olyan piaci részesedéssel, amely önmagában gazdasági erőfölényes helyzet kialakulását eredményezné.

Tekintettel arra, hogy a Pantel Távközlési Kft., a Hungarotel Távközlési Zrt. és az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. a HHTC Matel Holdings irányítása alá tartoznak, a Tanács a fentiekben részletezett adatok alapján megállapítja, hogy mivel a 14. piacon a három szereplő közül csak a Pantel Kft. rendelkezik bevételekkel (2006-ban a piaci bevételek üzleti titok-át tudhatta magáénak) a három piaci szereplő közös piaci erőfölényének lehetősége a bérelt vonali nagykereskedelmi trónk szegmens piacon nem merül fel.

VI.1.2. Potenciális verseny hiánya, terjeszkedés akadályai

A potenciális verseny hatása akkor érvényesül, ha egy lehetséges áremelkedés hatására hosszabb távon beléphetnek a piacra helyettesítő szolgáltatást kínáló vállalkozások. A potenciális verseny tehát tulajdonképpen a kínálati helyettesítés hosszabb távon történő megvalósulásának tekinthető.

Egy ilyen hosszabb távú helyettesítésnek már a lehetősége is visszatarthatja a piacon lévő szolgáltatókat attól, hogy áraikat jelentős mértékben megnöveljék (vagy jelentősen a kompetitív szint felett tartásák), ugyanis a hosszabb távú kínálati helyettesítés megvalósulása potenciálisan versenynek minősül, versenyhelyzetben pedig a szolgáltatók nem emelhetik önkényesen, jelentős mértékben áraikat, mert automatikusan csökken a kereslet, azaz helyettesítő termékeket vesznek igénybe a fogyasztók. Ha egy, az adott érintett piacon erőfölényes helyzetben lévő szolgáltató piaca hosszabb távon az új belépők által „támadható” piac, az a szolgáltató tevékenységét, a piaci erőfölénnyel való esetleges visszaélését már az adott piaci viszonyok között is korlátozhatja.

A nagykereskedelmi bérelt vonali szolgáltatások trónk szegmensének piacán érdemben nem lehet arra számítani, hogy a piacon már jelenlévő szolgáltatók mellett olyan új szereplők jelennek meg a piacon, amelyek jelentős lefedettségű országos gerinchálózatot építenek ki. Hosszabb távon ez természetesen előfordulhat, azonban egy ilyen hálózat kiépítésének időigénye elég nagy ahhoz, hogy a jelenlegi piaci szereplők pozícióit és így üzleti magatartását (szerződéskötési feltételek, árazás stb.) ne befolyásolja.

Mindezek miatt a jelenlegi piaci körülmények mellett a potenciális verseny érdemben nem befolyásolja a piaci szereplők árazási magatartását.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a potenciális verseny és a terjeszkedés akadályai nem korlátozzák az erőfölényes helyzet kialakulásának lehetőségét a vizsgált piacon, de nem is idézik elő azt.

VI.1.3. A vállalkozás mérete

A piaci erőfölény megítélésének fontos szempontja a vállalkozás méretének vizsgálata, mert a nagy méret lehetőséget teremt a piaci verseny különböző területein (termelés, pénzügy, értékesítés, marketing, K+F stb.) az előnyszerzésre.

A jelentős piaci erő megítélése szempontjából a méretbeli különbségeknek is szerepe van. A méretbeli különbségek lehetségesek mind a piacon már jelenlévő szereplők között, mind az ott esetleg később potenciálisan megjelenő szolgáltatók viszonylatában.

A Tanács megállapította, hogy az érintett nagykereskedelmi piacon szolgáltatást nyújtó vállalkozások közül a legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt. mérete jelentősen elmarad a piac árbevétel alapján kevésbé jelentős, hálózati kapacitásait tekintve azonban a legnagyobbak tekinthető szolgáltató a Magyar Telekom Nyrt. mögött.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy ez a körülmény a jelenlegi piaci árbevételi számok alapján piacvezető szolgáltató(k)¹² piaci erejét jelentősen korlátozza.

¹² Ez az Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.-re vonatkozó megállapítás az árbevétel alapján a szerényebb piaci részesedésű szolgáltatókra, a Magyar Telekom Nyrt.-re és a PanTel Távközlési Kft.-re is igaz.

2. táblázat: A piacon tevékenykedő jelentősebb szolgáltatók fontosabb pénzügyi mutatói 2005-ben

Szolgáltatók	Összes eszköz (millió Ft)	Tárgyi eszközök aránya (%)	Tőke-ellátottság (%)	Likviditási mutató (%)	Esedékes-ségi mutató (%)	Adósság-fedezeti mutató (%)	Összes bevétel (millió Ft)	Üzemi tev. eredménye (millió Ft)	Adózott eredmény (millió Ft)	Befektetett eszközök beszerzése (mFt)	Befektetett eszközök eladása (mFt)
Magyar Telekom Rt.	923 466	36,6	47,6	31,6	49,2	201,0	285 238	21 314	68 090	-80 594	2 436
EMITEL Távközlési Rt.	7 444	87,4	47,2	16,3	81,1	199,1	5 503	1 512	1290	-539	40
Monor Telefon Társaság Rt.	18 626	79,0	41,0	92,2	55,2	239,8	20 821	2 290	2 120	-3 134	37
Pantel Távközlési Kft.	29 689	50,1	8,1	126,5	20,0	119,1	23 052	2 058	373	-22 136	75
GTS-DataNet Távközlési Kft.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.	11 034	79,29%	77,12%	72,20%	100,00%	492,15%	5 481	-1 310	-1 469	-1 184	55

Forrás: cégbírói adatok

VI.1.4. Könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz

Tekintettel arra, hogy minden elektronikus hírközlési infrastruktúra kiépítése jelentős beruházást igényel, és a beruházások megtérülési ideje közép-, illetve hosszú távú, ezért a tőkepiacokhoz / pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés meghatározó jelentőségű a távközlési vállalatok számára. A tőkepiacokhoz és pénzügyi forrásokhoz történő hozzáférést nagymértékben meghatározza az adott szolgáltató piaci részesedése, vagyoni, pénzügyi helyzete és jövedelmezősége, tulajdonosi háttere, stratégiája, valamint az ügyvezetés stabilitása és reputációja.

Amennyiben valamely vállalkozás a fenti szempontok alapján jobb megítélésnek örvend, könnyebben juthat pénzügyi forrásokhoz és ebből számottevő piaci előnye származhat.

A vizsgált piacon a potenciális belépők, illetve a piacon már jelenlévő szolgáltatók saját helyi hálózatainak fejlesztési lehetőségei szempontjából lényeges kérdés annak vizsgálata, hogy az egyes szereplők milyen feltételekkel képesek külső forrásokat bevonni fejlesztéseikbe. Ezt vizsgálva megállapítható, hogy pénzügyi szempontból nagyobb kockázatot jelent egy már meglévő helyi hálózat mellett egy új, de alapvetően ugyanolyan szolgáltatások nyújtására képes hálózat kiépítése, így egy ilyen fejlesztés, mint projekt finanszírozása az iparági elvárt hozamszintnél valószínűleg csak rosszabb feltételekkel finanszírozható.

A piacon tevékenykedő vállalatok általános vállalati forrásokból (vállalati kötvény-, esetleg részvénykibocsátás, vállalati hitelfelvétel stb.) is finanszírozhatják helyi hálózatépítési fejlesztéseiket. Ennek feltételei alapvetően azon múlnak, hogy milyen a vállalat általános pénzügyi megítélése a forrást biztosító szereplők (hitelező bankok, iparági befektetési alapok) részéről.

Ennek kapcsán megállapítható, hogy a legerősebb háttérrel a hazai nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatásra alkalmas hálózatok felett rendelkező szolgáltatók közül nem a legnagyobb piaci részesedésű szolgáltató rendelkezik. A piac legerősebb szereplője ebből a szempontból is a piaci árbevétel alapján nem jelentős, hálózati kapacitásait tekintve azonban a legnagyobbnak tekinthető Magyar Telekom Nyrt. stabil pénzáramának (cash flow), magas (üzemi) nyereségességi szintjének (pl. EBITDA mutató) köszönhetően¹³.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a jelenlegi piaci árbevételi számok alapján piacvezető szolgáltató(k)¹⁴ piaci erejét ez a szempont jelentősen korlátozza.

VI.1.5 A nehezen megkettőzhető infrastruktúra ellenőrzése

Az infrastruktúrát, mint belépési korlátot a Tanács már a piac meghatározása során is vizsgálta és megállapításra került, hogy az új, bérelt vonali szolgáltatásra alkalmas hozzáférési infrastruktúra kiépítése magas elszüllyedt költségekkel jár, amelynek megtérülése általánosságban egyáltalán nem biztos, mivel az egy, a meglévő melletti párhuzamos, alapvetően ugyanarra a szolgáltatásokra alkalmas hálózat kiépítését jelenti.

A jelenlegi legnagyobb piaci részesedésű szolgáltató(k) országos hálózatai az új belépőkkel szemben érdemi piaci előnyt jelentenek, de a jelenlegi szereplők közül a legnagyobb hálózattal rendelkező szolgáltatóval szemben (Magyar Telekom Nyrt.) nem, mert az a kapacitásai által lehetséges kínálati helyettesítés révén erősen korlátozza a piacvezető szolgáltatók nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzésből származó piaci erejét.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a jelenlegi piaci árbevételi számok alapján piacvezető szolgáltató(k)¹⁵ piaci erejét ez a szempont jelentősen korlátozza.

VI.1.6. Vertikális integráció

A vertikális integráció megvalósulása esetén egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A vertikális integrációból fakadó piaci előnyszerzés a bérelt vonal szolgáltatások piacán is értelmezhető a kiskereskedelmi és az inputként szolgáló nagykereskedelmi szolgáltatások vonatkozásában.

A nagykereskedelmi szolgáltatás kínálója, mint a ráépülő kiskereskedelmi piac aktív szereplője, a kiskereskedelmi piacon előnyösebb helyzetben van azáltal, hogy a kiskereskedelmi szolgáltatás nyújtásához szükséges „inputot”, azaz nagykereskedelmi szolgáltatást, a kiskereskedelmi piac egyéb szereplőivel ellentétben nem kényszerül a nagykeres-

13 Néhány fontosabb pénzügyi mutató értékét a nagykereskedelmi piacon szereplő, illetve oda potenciálisan belépni tudó szolgáltatók esetén mutatja az 1. sz. Függelék.

14 Ez az Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.-re vonatkozó megállapítás az árbevétel alapján második legnagyobb szolgáltatóra, a Magyar Telekom Nyrt.-re is igaz.

15 Lásd 14. lábjegyzet.

kedelmi piacon beszerezni, illetve önállóan, új szolgáltatásként előállítani (utóbbinak jelentős új beruházási igénye alól is mentesül).

A vertikális integrációt, az adott nagykereskedelmi piac szereplői közül legnagyobb mértékben nem az árbevétel alapján jelentősnek számító szolgáltató képes a legjobban kihasználni, hanem ebben az esetben az árbevétel alapján kevésbé jelentős, hálózati kapacitásait tekintve azonban a legnagyobbnak tekinthető szolgáltató, a Magyar Telekom Nyrt., amely a nagykereskedelmi bérelt vonali trónk szolgáltatást, mint (lehetséges) inputot használó kiskereskedelmi piacok szinte mindegyikén piacvezető.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a jelenlegi piaci árbevételi számok alapján piacvezető szolgáltató(k)¹⁶ piaci erejét ez a szempont jelentősen korlátozza.

VI.1.7. Méretgazdaságosság

A méretgazdaságosság forrása a termelésnövekedés révén elérhető fajlagos költségcsökkenés. A méretgazdaságosság elemzése és megítélése a piaci részesedéssel, a vállalatmérettel, valamint az alkalmazott technológiával, az infrastruktúrával kapcsolatos adatok alapján valósítható meg. A méretgazdaságossági hatás azt takarja, hogy egy adott szolgáltatás kibocsátásának növekedésével a termelés átlagköltsége (egységnyi outputra jutó input) csökken. (Ez a fix költségekre vezethető vissza.)

Minél nagyobb kezdeti beruházást igényel egy iparág, annál jelentősebb méretgazdaságossági hatások jelentkezhetnek. Ez a helyzet a bérelt vonali szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúra esetén is fennáll.

A méretgazdaságosság a megnövekedett költséghatékonyság révén a fogyasztók hosszú távú érdekeit is szolgálhatja, de strukturális belépési korlátként is funkcionálhat.

Amennyiben egy szolgáltató a méretgazdasági hatást jobban kihasználva képes előállítani valamely terméket, abból piaci előnye származhat.

Az adott piacon legjelentősebb piaci részesedéssel rendelkező szolgáltatók igen jelentős mértékben képesek kihasználni a méretgazdaságosság előnyeit, de a még nagyobb hálózattal rendelkező, az eddigi szempontok kapcsán is többször említett, a piaci árbevétel alapján kevésbé jelentős, hálózati kapacitásait tekintve azonban a legnagyobbnak tekinthető szolgáltató, a Magyar Telekom Nyrt. nagyobb hálózata révén sokkal inkább képes élni a méretgazdaságosság nyújtotta előnyökkel. (Azaz potenciálisan, csupán ezen szempont alapján alacsonyabb árat lenne képes kínálni az adott piacon, ami az árbevétel alapján piacvezető szolgáltatók erőfölényét jelentősen korlátozza.)

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a jelenlegi piaci árbevételi számok alapján piacvezető szolgáltató(k)¹⁷ piaci erejét ez a szempont jelentősen korlátozza.

VI.1.8. Választékgazdaságosság

A választékgazdaságosság hatása abból ered, hogy az egységnyi kibocsátásra eső költségek csökkennek annak következtében, ha ugyanazon vállalkozás egy termékét vagy szolgáltatását még egy vagy több más termékkel, szolgáltatással együtt, közös termelési folyamatban állítja elő.

A költségmegtakarítás abból származik, hogy e termékek és szolgáltatások esetében azonos eljárásokat, folyamatokat alkalmaznak. Hálózati infrastruktúrát igénylő szolgáltatások esetén jelentős választékgazdaságossági hatást biztosíthat a szolgáltató számára az, hogy több szolgáltatását is alapvetően ugyanazon az infrastruktúrán nyújtja. Az a piaci szereplő, amely képes ennek realizálására, nyilvánvalóan számottevő előnyre tehet szert azon versenytársaival szemben, amelyek viszont képtelenek erre.

A választékgazdaságosság – a méretgazdaságossághoz hasonlóan – a megnövekedett költséghatékonyság révén a fogyasztók hosszú távú érdekeit is szolgálhatja, de strukturális belépési korlátként is funkcionálhat.

Az adott nagykereskedelmi piacon nem a piaci részesedés alapján kiemelkedő szolgáltató képes a legnagyobb mértékben élni a választékgazdaságosság előnyeivel, hanem itt is az árbevétel alapján kevésbé jelentős, hálózati kapacitásait tekintve azonban a legnagyobbnak tekinthető szolgáltató a Magyar Telekom Nyrt. – mivel a nagykereskedelmi szolgáltatást használó kiskereskedelmi piacok mindegyikén jelentős pozíciókkal rendelkeznek.

Ezért potenciálisan csupán ezen szempont alapján, valószínűleg alacsonyabb árat lenne képes kínálni az adott piacon, ami az árbevétel alapján piacvezetőnek minősülő szolgáltató(k) piaci erejét jelentősen korlátozza.

¹⁶ Lásd 14. lábjegyzet.

¹⁷ Lásd 14. lábjegyzet.

VI.1.9 Kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje

Az Európai Bizottság „Útmutató a piacelemzéshez és a JPE felméréséhez” c. iránymutatása (Íránymutatás) nagy súlyt helyez a vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő szerepének vizsgálatára. A Bizottság iránymutatása szerint vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő alatt a nagy vevők azon képességét kell érteni, hogy ésszerű időn belül megfelelő alternatív megoldásra (hatékony megtorlás vagy más cég szolgáltatásainak igénybe vétele) képesek átváltani, ha a szállító árat emel, vagy hátrányosan módosítja a szállítási feltételeket.

A piaci szereplők pozícióját nagymértékben befolyásolja a piaci kapcsolatrendszer, a viszonylati függőség mértéke. E célból elemezni kell a szolgáltatók szállítói és vevői kapcsolatrendszerét, és tételesen ismerni kell a legnagyobb (5, esetleg 10) szállítót és vevőt és a velük bonyolított forgalom nagyságát (részeseledését a teljes forgalomban). Releváns információval szolgálhat a szállítói és vevői részeseledések időbeni (2-3 év) alakulásának vizsgálata.

A piaci kapcsolatrendszer elemzésén túlmenően a kiegyenlítő vásárlóerő megalapozott megítéléséhez az alábbi tényezők vizsgálata is szükséges:

- vevő koncentráció,
- szolgáltató váltásának költsége,
- vevői árrugalmasság,
- fogyasztói informáltság.

Az érintett piacon a legnagyobb szolgáltató ügyfeleinek koncentrálttsága magasnak tekinthető, ami a nagykereskedelmi piacon elég általános.

Ugyanakkor a szolgáltatóváltás költsége magas, az ügyfeleket általában többéves szerződések kötik a szolgáltatóhoz, amelynek esetleges felbontása igen költséges.

A nagykereskedelmi szolgáltatás vásárlói a jelenlegi nagykereskedelmi szolgáltatási kínálatot véve figyelembe, a fontosabb trónk szegmens viszonylatokat illetően – a piacelemzés által érintett más nagykereskedelmi szolgáltatási piacokkal összehasonlítva – viszonylag jó alkupozícióban vannak, mivel általában több szolgáltatótól is képesek igénybe venni a szolgáltatást.

A nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtója ugyanakkor nem kényszerül arra, hogy a szolgáltatás potenciális (vállalatcsoporton kívüli, tehát harmadik félnek számító) igénybe vevőjének értékesítse a szolgáltatást, mivel a vállalat-, illetve vállalatcsoporton belül saját maga integrált szolgáltatásként a kiskereskedelmi piacon képes értékesíteni azt.

Az előbbi szempontokat összegezve a Tanács álláspontja szerint a nagykereskedelmi piac vásárlóinak kiegyenlítő vásárlóereje a piaci tranzakciók alapján piacvezető szolgáltatók esetén képes lehet érdemben ellensúlyozni a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtójának erőfölényét.

VI.1.10. Technológiai előny, technológiai fölény

Technológiai előny abban az esetben érvényesül, ha valamely érintett piacon olyan új technológia van jelen, amely valamely szolgáltató számára lehetővé teszi valamely szolgáltatás(ok) olcsóbb, hatékonyabb és/vagy magasabb szintű nyújtását. Ez a szempont tehát elsősorban több szolgáltató viszonylatában értelmezhető.

A piacon alkalmazott lényeges technológiák közül egyik sem tekinthető a többihez képest kiemelkedőnek. A leggyakrabban alkalmazott technológiák szabványosítottak, a berendezésgyártók piacán verseny uralkodik, terjedésüket tehát ezen tényezők nem, sokkal inkább a szolgáltatás alapját jelentő hálózatok kiépítettsége, a hálózatok tulajdonosainak stratégiája és pénzügyi lehetőségeik befolyásolják.

A Tanács megállapította, hogy ez a szempont a jelentős piaci erő megítélése szempontjából az adott érintett piacon nem releváns.

VI.1.11. Termék/szolgáltatási diverzifikáció

Az áru/szolgáltatási diverzifikáció azt a gyakorlatot takarja, amikor a szolgáltatók a piacon nyújtott szolgáltatásokat csomagban, más szolgáltatásokkal együtt kínálják. Ez a gyakorlat könnyen vezethet versenykorlátozáshoz, amennyiben egyes szolgáltatások kizárólag csomagban vásárolhatók meg, illetve, ha az egyik piacon nyújtott szolgáltatás igénybevételét a szolgáltatók más piacon nyújtott szolgáltatás(ok) igénybevételével kapcsolják össze. Az ilyen gyakorlat lehetőséget teremthet a csomagot képző szolgáltató számára a piaci előnyszerzésre.

A fogalom alapvetően a kiskereskedelmi piacokhoz köthető, ahol a szolgáltatás nyújtója piaci előnyhöz juthat azáltal, hogy szolgáltatását a versenytársaihoz képest jobban képes pozicionálni, illetve annak a felhasználók szemében egyedi jelleget képes kialakítani, márkanevet- és a hozzátartozó arculatot építeni, például a szolgáltatás elemek kombinációjával, annak minőségi jellemzőivel, a kialakított csomagképzéssel.

A nagykereskedelmi piacokon szabványosított szolgáltatásokat nyújtanak, ahol a szolgáltatás igénybe vevői főként az alapszolgáltatás igénybe vételében érdekeltek, a kapcsolódó (és a kiskereskedelmi szolgáltatás nyújtásához szükséges) szolgáltatásokat gyakran önmaguk is képesek előállítani, illetve más nagykereskedelmi szolgáltatótól igénybe venni.

A Tanács megállapította, hogy ez a szempont a jelentős piaci erő megítélése szempontjából az adott érintett piacon nem releváns.

VI.1.12. Fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat

A fejlett forgalmazói és értékesítési hálózatnak főleg a kiskereskedelmi piacokon (illetve a többszereplős nagykereskedelmi piacokon) van szerepe a piaci erő megítélése szempontjából.

A megállapodások itt szinte minden esetben társszolgáltatói tárgyalások eredményeként jönnek létre, a nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtói között elvben csak abban lehet különbség, hogy foglalkozik-e külön vállalati egység vagy csoport a nagykereskedelmi szerződésekkel. A (kevés számú) nagykereskedelmi piaci szereplő esetén ilyen szervezeti egység általában létezik.

A Tanács megállapította, hogy ez a szempont a jelentős piaci erő megítélése szempontjából az adott érintett piacon nem releváns.

VI.2 A JPE vizsgálat következtetései

A Tanács a jelentős piaci erő megítélésének szempontjait részletesen megvizsgálva megállapította, hogy a vizsgált piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató nem azonosítható, az alábbiak szerint.

A piacon az árbevételek alapján egyik szolgáltató piaci részesedése sem éri el a 40%-ot, továbbá az ingadozó piaci részesedések is azt jelzik, hogy hiányzik a jelentős piaci erő a releváns piacon. A fentiekben lefolytatott elemzés eredményeképpen megállapítható, hogy ezen szempont alapján piacvezető szolgáltató piaci erejét ellensúlyozza az, hogy szinte minden más, a jelentős piaci erő szempontjából releváns szempont alapján létezik egy nála jelentősen erősebb vállalkozás.

A bevételek alapján piacvezető szolgáltatónál a többi JPE szempont alapján erősebb vállalkozás, a Magyar Telekom Nyrt. ugyanakkor a Tanács álláspontja alapján nincs erőfölényben a piac keresleti oldali szereplőivel szemben, mert a bérelt vonali trónk szegmens szolgáltatás szempontjából fontos földrajzi szakaszokon több más szereplő is jelentős kapacitásokat épített ki, mely megakadályozza ezt a szolgáltatót abban, hogy külső ügyfeivel szemben a többi nagykereskedelmi szolgáltatóhoz képest számukra lényegesen rosszabb szerződési feltételeket (így elsősorban árat) legyen képes érvényesíteni.

Miután a Tanács a jelentős piaci erő megítélésének szempontjait részletesen megvizsgálva megállapította, hogy a vizsgált piacon nincsen olyan szolgáltató, amely jelentős piaci erővel rendelkezik, az érintett nagykereskedelmi piacon a piaci verseny hatékonyságának biztosítása érdekében nincs szükség szabályozói beavatkozásra.

A Tanács a piac folyamatait a jövőben is folyamatosan figyelemmel kíséri, és ha olyan jelenségeket tapasztal, amelyek alapján indokoltak tűnik a jelentős piaci erőre vonatkozó megállapításának felülvizsgálata, akkor az adott piacon haladéktalanul lefolytat egy új JPE kijelölési eljárást.

VI.3. Jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítása

A Tanács az elvégzett és előzőekben részletezett piacelemzés eredményeként, a „*Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense*” elnevezésű nagykereskedelmi piacon nem azonosít jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót.

VI.4. Kötelezettség kirovása

Tekintettel arra, hogy a „*Bérelt vonalak nagykereskedelmi trónk szegmense*” elnevezésű nagykereskedelmi piacon az elvégzett piacelemzés alapján, a Tanács nem azonosított jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, nem rendelkezik kötelezettség kirovására sem.

B. fejezet

Együttműködés a Gazdasági Versenyhivatallal

C. fejezet

Egyeztetés az érdekeltekkel

D. fejezet
Notifikációs eljárás eredménye

A határozatot kapják:

- 1./ *Antenna Távközlési Szolgáltató Zrt.*
1119 BUDAPEST Petzval J. u. 31-33.
- 2./ *GTS Datanet Távközlési Kft.*
2040 BUDAÖRS Ipartelep u. 13-15.
- 3./ *Magyar Telekom Távközlési Nyrt.*
1013 BUDAPEST Krisztina krt. 55.
- 4./ *Magyar Telekom Távközlési Nyrt. Mobil Üzletág*
1013 BUDAPEST Krisztina krt. 55.
- 5./ *Monor Telefon Társaság Kft.*
1092 BUDAPEST Kinizsi u. 30-36.
- 6./ *Pannon GSM Távközlési Zrt.*
2040 BUDAÖRS Baross u. 165.
- 7./ *PanTel Távközlési Kft.*
1113 BUDAPEST Bocskai út 134-146.
- 8./ *PanTel Holding Zrt.*
1113 BUDAPEST Bocskai út 134-146.
- 9./ *Radiant Vagyonkezelő Holding Kft.*
1158 BUDAPEST Késmárk u. 7/B.

KÖZLÖNY

§

III. FŐRÉS: Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala

Az elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási szakértők adatai

1. Név: *Erdősi Péter Máté*

Elérhetőség: 2040 Budaörs, Nádasdülő sétány 9. 3. em. 7.

Szakterület: Elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási szakértő

Engedély száma: 7896-1/2002..

Engedély érvényességi ideje: 2012.07.20.

2. Név: *Kővári Ferenc*

Elérhetőség: 2119 Pécel Reményik Sándor u. 24.

Szakterület: Elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási szakértő

Engedély száma: HL-28955-3/2007

Engedély érvényességi ideje: 2012.08.30.

3. Név: *Szekeres Balázs*

Elérhetőség: 1214 Budapest, Nyírfa utca 3/c.

Szakterület: Elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatási szakértő

Engedély száma: 29714-3/2007.

Engedély érvényességi ideje: 2012.09.10.

Tájékoztatás a piacfelügyeleti eljárásokban

a Nemzeti Hírközlési Hatóság által hozott és a hatóság honlapján 2007. szeptember hónapban közzétett érdemi határozatokról

Sor-szám	Határozat száma	Tárgy	Szolgáltató/Igénybevevő forgalombahozó/forgalmazó
Elsőfokú határozatok			
1.	HP-20553-4/2007.	Borbély Csaba szolgáltató postai tevékenysége tárgyában 2007/09/03	Borbély Csaba szolgáltató
2.	HP-20553-7/2007.	Módosító határozat Borbély Csaba szolgáltató postai tevékenysége tárgyában. Eredeti határozat: HP-20553-4/2007 2007/09/03	Borbély Csaba szolgáltató
3.	HP-21631-6/2007.	A Ventus Consulting Kft. által forgalomba hozott DORO PhoneEasy 311C típusjelzésű elektronikus hírközlő végberendezés tárgyában 2007/09/10	Ventus Consulting Kft.
4.	HZ-19080-14/2007.	Az FK-19080-11/2007. számú másodfokú határozatban elrendelt – új eljárásban kiadott – elsőfokú határozat a Magyar Posta Zrt. kézbesítése tárgyában 2007/09/17	Magyar Posta Zrt.

5.	HZ-23408-9/2007.	A Magyar Posta Zrt. kézbesítése tárgyában 2007/09/17	Magyar Posta Zrt.
6.	HM-19441-7/2007.	Az UNIO-MÉDIA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. által forgalomba hozott Hyundai WS1703 típusú rádióvezérelt időjárásjelző állomás megfelelősége tárgyában 2007/09/20	UNIO-MÉDIA Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
7.	HM-22678-5/2007.	Az MK Trading Bt. által forgalomba hozott FM Transmitter berendezés megfelelősége tárgyában 2007/09/20	MK Trading Bt.
8.	HS-18168-12/2007.	A FAST Hungary Kft. által forgalomba hozott ALCATEL CE29362CE2-A típusú távközlési végberendezés forgalomba hozatalának tiltása tárgyában 2007/09/25	FAST Hungary Kft.
9.	HS-20779-13/2007.	A PROCOMP-HUNGARY Kft. által forgalomba hozott PREMIER TRENTINO [+] típusú távközlési végberendezés forgalomba hozatalának tiltása tárgyában. A határozat a HS-20779-18/2007. számú végzéssel kijavításra került. 2007/09/25	PROCOMP-HUNGARY Kft.
10.	HS-20779-18/2007.	A HS-20779-13/2007. számú elsőfokú határozat kijavítása tárgyában 2007/09/25	PROCOMP-HUNGARY Kft.
11.	HS-23717-7/2007.	Az RLAN INTERNET Kft. hibabejelentés és panaszkezelés tárgyában 2007/09/25	RLAN INTERNET Kft.
12.	HS-28099-3/2007.	Az ITM Kft. által forgalomba hozott AEG Funky 3 típusú PMR446 rádió berendezés forgalomba hozatalának tiltása tárgyában 2007/09/25	ITM Kft.
13.	HD-19429-5/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szolgáltatás díjának számlázása tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
14.	HD-1736-11/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szolgáltatás díjának számlázása tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
15.	HD-20732-9/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szolgáltatás díjának számlázása tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
16.	HD-16694-11/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szolgáltatás díjának számlázása tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
17.	HD-14512-12/2007.	számú elsőfokú határozat a Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szolgáltatás díjának számlázása tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.

18.	HD-14869-11/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szolgáltatás díjának számlázása tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
19.	HD-14330-15/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés megkötésének tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
20.	HD-19308-10/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés megkötésének tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
21.	HD-5454-8/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés megkötésének tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
22.	HD-16971-11/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés módosításának tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
23.	HD-8884-11/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői panasz kezelésének tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
24.	HD-14157-9/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés módosításának tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
25.	HD-18958-8/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés felmondásának tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
26.	HD-20727-5/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői szerződés módosításának tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
27.	HD-16815-11/2007.	A Magyar Telekom Nyrt. előfizetői panasz kezelésének tárgyában 2007/09/25	Magyar Telekom Nyrt.
28.	HP-8149-26/2007.	A Digi Távközlési és Szolgáltató Kft. hibakezelési és panaszkezelési eljárásának vizsgálata tárgyában 2007/09/26	Digi Távközlési és Szolgáltató Kft.
29.	HP-18281-6/2007.	A Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft. UPC Direct szolgáltatása korlátozási eljárásának jogszerűsége tárgyában 2007/09/26	Monor Telefon Társaság Távközlési Szolgáltató Kft.
Másodfokú határozatok			
1.	FK-21631-15/2007.	A Ventus Consulting Kft. által forgalomba hozott DORO PhoneEasy 311C típusjelzésű elektronikus hírközlő végberendezés tárgyában. Elsőfokú határozat: HP-21631-6/2007 2007/09/10	Ventus Consulting Kft.
2.	FK-20780-13/2007.	Az ITM Technológia Kft. által forgalomba hozott AEG Milano 10 típusú távközlési végberendezés forgalomba hozatalának tiltása tárgyában Elsőfokú határozat: HS-20780-9/2007. 2007/09/17	ITM Technológia Kft.

A határozatok megtekinthetők a www.nhh.hu << piacfelügyelet << nyilvántartások menüpontnál.

Tájékoztatás a távközlési szolgáltatások bejelentése nyilvántartásba való bejegyzések tényéről

Sorszám	Szolgáltató	Szolgáltatás
1.	Air-Net Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Internet szolgáltatás 2,4 és 5,8 GHz-en
2.	RubiCom Digital Kft.	Műsorelosztó szolgáltatás
3.	Szatomar-Net Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	Internet, adathálózati VOIP és virtuális magánhálózati szolgáltatás
4.	Glocalcom Kft.	Nyilvános helyi, belföldi és nemzetközi távbeszélő, adathálózati szolgáltatás
5.	Kapulan Kereskedelmi és Távközlési Kft.	Nyilvános helyi, belföldi és nemzetközi távbeszélő szolgáltatás
6.	Internet-X Magyarország Internet Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Nyilvános helyi, belföldi és nemzetközi, adathálózati szolgáltatás
7.	T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.	Internet szolgáltatás
8.	Savária Távközlési és Telekommunikációs Kft.	Műsorelosztó szolgáltatás
9.	Mikroháló Távközlési, Szolgáltató Kft.	Internet szolgáltatás
10.	Telefilm-5 Bt.	Internet szolgáltatás
11.	(origo) Média és Kommunikációs Zrt.	Internet szolgáltatás
12.	Axian Szolgáltató, Kereskedelmi és Szaktanácsadó Kft.	Vezetékes műsorelosztó szolgáltatás

Tájékoztatás a távközlési szolgáltatások nyilvántartásból való törlések tényéről

Sorszám	Szolgáltató	Szolgáltatás megnevezése	Törlés dátuma
1.	Plant-Pharma/Cibertelecom Kft.	Szolgáltató törlése	2006. 01. 23.
2.	Hungarocom Kft.	Nyilvános helyi, belföldi, Adathálózati és Integrált távközlési szolgáltatás törlése	2007. 09. 11.
3.	NetVoiceCom Számítástechnikai Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	Szolgáltató törlése	2007. 01. 01.
4.	Nyékládháza Város Városgondnokság	Szolgáltató törlése	2007. 09. 30.
5.	Infocom Kft.	Szolgáltató törlése	2007. 07. 01.
6.	Kronos Trade Kft.	Adathálózati szolgáltatás törlése	2006. 12. 15.
7.	Duna-Kábel 2000 Kft.	Vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Harta törlése	2007. 09. 30.
8.	Kábelszatnet 2002 Kft.	Vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Városlód törlése	2007. 08. 01.
9.	netTower Hungary Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Szolgáltató törlése	2005. 06. 09.
10.	Hunyadorom Kft.	Szolgáltató törlése	2007. 10. 01.
11.	Radiolan Kft.	Adathálózati szolgáltatás	2007. 09. 18.
12.	Kábel 2004 Kft.	Szolgáltató törlése	2007. 10. 01.
13.	Option One Magyarország Kft.	Szolgáltató törlése	2007. 09. 30.

14.	Silicium Számítástechnikai Szoftverfejlesztő és Szolgáltató Kft.	Egyéb máshová nem sorolt távközlési szolgáltatás	2007. 09. 18.
15.	B-Modem Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Internet és műsorelosztó szolgáltatásból Teskánd törlése	2007. 10. 01.
16.	Private Tel Kft.	Adathálózati szolgáltatás	2007. 07. 01.
17.	Dataplex Kft.	Szolgáltató törlése	2002. 07. 02.

V. FŐRÉS: Egyéb információk, tájékoztatók

A Nemzeti Hírközlési Hatóság elérhetősége

Központi elérhetőségünk

Cím: 1015 Budapest, Ostrom u. 23-25.
 Levelezési cím: 1525 Budapest Pf. 75.
 Telefon: (06 1) 457 7100
 Fax: (06 1) 356 5520
 E-mail: info@nhh.hu
 Honlap: www.nhh.hu

Cím: 1133 Budapest, Visegrádi u. 106.
 Levelezési cím: 1386 Budapest 62. Pf. 997.
 Telefon: (06 1) 468 0500
 Fax: (06 1) 468 0509 (központ)

Ügyfélszolgálataink elérhetőségei és nyitvatartási rendje Személyes / telefonos megkeresések

Az ügyfélszolgálati irodák címei és telefonszámai:

Cím: 1133 Budapest, Visegrádi utca 106.
 Telefon: (06 1) 468 0673
 (központi ügyfél-tájékoztatási vonal)

Cím: 4025 Debrecen, Hatvan u. 43.
 Telefon: (06 52) 522 122

Cím: 3529 Miskolc, Csabai kapu 17.
 Telefon: (06 46) 555 500

Cím: 7624 Pécs, Alkotmány u. 53.
 Telefon: (06 72) 508 800

Cím: 9400 Sopron, Kossuth L. u. 26.
 Telefon: (06 99) 518 500

Cím: 6721 Szeged, Csongrádi sgt. 15.
 Telefon: (06 62) 568 300

Ügyfélfogadási idő:

Hétfő: 8.00–12.00
 Szerda: 13.00–16.00
 Péntek: 8.00–12.00

Az ügyfélszolgálati telefonszámok elérhetőségének ideje:

Hétfő–Csütörtök: 8.00–16.30
 Péntek: 8.00–14.00

Ügyfél-tájékoztatási írásbeli beadványok fogadása

Levelezési cím: 1386 Budapest 62., Pf. 997.
 Fax: (06 1) 468 0680
 E-mail: info@nhh.hu

Az informatikai és hírközlési ágazat ügyeleti szolgálata (szolgáltatók és főhatóságok részére) Országos Informatikai és Hírközlési Főügyelet

Cím: 1015 Budapest, Ostrom u. 23-25.
 Levelezési cím: 1525 Budapest, Pf. 75.
 Telefon: (06 1) 457 7990, (06 1) 356 3330
 Mobil: (06 20) 339 1360,
 (06 30) 257 3061, (06 70) 330 0386
 Fax: (06 1) 214 0213
 E-mail: fougyelet@nhh.hu

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2008. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levél-cím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2008. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	121 212 Ft/év	Közlekedési Értesítő	28 476 Ft/év
Határozatok Tára	26 460 Ft/év	Kulturális Közlöny	21 672 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	6 552 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	23 940 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	22 428 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	17 640 Ft/év
Bányászati Közlöny	5 544 Ft/év	Oktatási Közlöny	25 200 Ft/év
Belügyi Közlöny	29 232 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	35 028 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	25 452 Ft/év	Sportértesítő	6 048 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	31 752 Ft/év	Statisztikai Közlöny	15 120 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	4 284 Ft/év	Szociális Közlöny	17 892 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	21 924 Ft/év	Turisztikai Értesítő	14 112 Ft/év
Gazdasági Közlöny	26 964 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	7 560 Ft/év
Hírközlési Értesítő	7 560 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alap Hírlevele	6 048 Ft/év
Honvédelmi Közlöny	21 420 Ft/év	Pénzügyi Szemle	22 680 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	18 900 Ft/év	L'udové noviny	5 796 Ft/év
Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	17 388 Ft/év	Neue Zeitung	5 544 Ft/év

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2008. évi éves előfizetési díjai:

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	97 200 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	351 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	171 600 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	459 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	216 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	780 000 Ft

Az EU-JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2008. évi éves előfizetési díja

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	86 400 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	312 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	156 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	408 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	192 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	708 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2007-es évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően. Ára: 18 480 Ft + áfa.

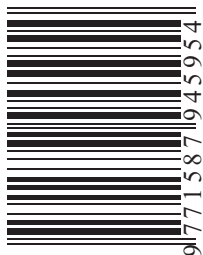
Szerkeszti a Nemzeti Hírközlési Hatóság, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: Spakievics Sándor.

A szerkesztésért felelős: Kalmár Béla, 1015 Budapest, Ostrom u. 23–25. Telefon: 457-7283.

E-mail: hirkozlesi.ertesito@nhh.hu

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290, www.mkh.hu.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FAMA Rt. közreműködésével. Telefon: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu).

2007. évi előfizetési díj: 6552 Ft áfával. Egy példány ára: 567 Ft áfával. 2008. évi éves előfizetési díj 7560 Ft áfával, féléves előfizetési díj 3780 Ft áfával.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 1587-9453

07.3593 – Nyomta a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.